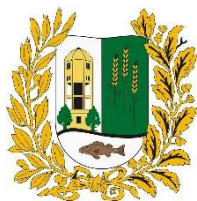

Ikt.szám: DEM/1980-1/2026.

DEMECSER VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

Képviselő-testületének

...../2026.(.....) számú

határozata

az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai 2025. évi ellátásáról

Önkormányzati Képviselő-testület

Demecser Város Önkormányzatának a 2025. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló beszámolóját, melléklet szerinti tartalommal tudomásul veszi és elfogadja.

Határidő: 2026. május 31.

Felelős: polgármester

Rátkai Sándor
polgármester

Bötykös Katalin
jegyző

A határozatról értesül:

- 1.) Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya
Szociális és Gyámhivatali Osztálya Nyíregyháza Hősök tere 5.
- 2.) Irattár

DEMECSER VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK

Képviselő-testülete

Száma: DEM/...../2026.

BESZÁMOLÓ

DEMECSER VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK 2024. ÉVI GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI FELADATAINAK ELLÁTÁSÁRÓL - A GYVT.96.§ (6) BEK. -BEN FOGLALTAK ALAPJÁN-

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira:

Demecser város lakosságszáma 2025-ben: 4.087 fő

Ebből korcsoportos bontások:

0-14 éves korúak száma: 689 fő

0-17 éves korúak száma: 847 fő

0-18 éves korúak száma: 890 fő

18-59 éves korúak száma: 2510 fő

19-69 éves között: 2875 fő

60 év felett: 825 fő

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény 2025. évben:

Összesen 218,5 fő részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, 2.774.000,- Forint értékű támogatást kaptak (augusztus és november hónapban), ebből 66,5 fő alap összegű pénzbeli

támogatásban részesült 798.000,- forint értékben, 152 fő emelt összegű pénzbeli támogatásban részesült 1.976.000,- forint értékben.

2025. december 31-én 210 fő rendszeres gyermekvédelmi támogatásra jogosult gyermeket tartottunk nyilván, ez a 2024. évhez viszonyítva 38 fő csökkenést jelent.

Ebből hátrányos helyzetű: 94 gyermek, 94 fő a szülő alacsony iskolai végzettsége miatt, 0 fő a szülő alacsony foglalkoztatottsága miatt.

Halmozottan hátrányos helyzetű: 48 gyermek, 6 fő a szülő alacsony iskolai végzettsége és alacsony foglalkoztatottsága (tartós munkanélkülisége), és 42 fő az alacsony iskolai végzettség és a lakókörnyezet miatt.

Családok száma, amelyekben **hátrányos helyzetű gyermekek** élnek: 45 család.

Családok száma, amelyekben **halmozottan hátrányos helyzetű** gyermekek élnek: 19 család.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránti kérelem elutasításra került: 0 db.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás iránti kérelem megállapítására, elutasításra nem került sor.

A 2025. december hó folyamán rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített gyermekek száma kor szerint					
0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	18 éves	összesen
17	43	104	39	7	210
ebből tartósan beteg, fogyatékos					
-	2	4	1	-	7

A 2025. december hó folyamán rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített családok száma a gyermekek száma szerint						
	1 gyermekes	2 gyermekes	3 gyermekes	4-5 gyermekes	6 vagy annál több gyermekes	összesen
Családok száma	31	38	16	10	2	97

Ebből egyedülálló szülő	18	13	3	3	0	37
-------------------------	----	----	---	---	---	----

A Képviselő-testület a **gyermekétkeztetés** vonatkozásában is jelentős támogatást nyújt, hiszen a normatív támogatásban nem részesülők részére 50%-os étkezési térítési díj kedvezményt biztosít.

2015-ben több év kihagyás után ismét csatlakoztunk a Bursa Hungarica pályázati rendszerhez, 2025-ben 14 fő részesült 980.000,- ft ösztöndíj támogatásban.

A rászoruló gyermekek **szünidei étkeztetésének** alakulása:

A tavaszi szünetben 98 fő, a nyári szünetben 102 fő, az őszi szünetben 87 fő, a téli szünetben 103 fő hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek vette igénybe a szünidei étkeztetést. Szeretnénk elérni, hogy a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek közül többen vegyék igénybe a szünidei étkeztetést, mert egy részük nem tartott rá igényt.

Ezen felül önkormányzatunk saját forrásból biztosította azon rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek – 124 fő - szünidei étkeztetését is, akik azt igényelték, (de nem hátrányos helyzetűek).

A **lakhatáshoz** kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez (áramdíj, vízdíj) 37 család részesült pénzbeli támogatásban, összesen 1.062.000,- forint értékben, természetbeni ellátásként 130 család 1.952.000,- forint támogatásban részesült.

A **gyógyszerkiadások** viseléséhez 14 fő kapott települési támogatást 52 esetben, összesen 208.000,- forint értékben.

Rendkívüli települési támogatást 256 fő (256 eset) kapott pénzben, 7.095.000,- forintot.

37 fő részesült temetési segélyben, összesen 1.850.000,- forintban.

2 köztemetés volt 2025-ben, 350.000,- forint kiadást jelentett az önkormányzatnak. Temetési segélyt 19 esetben adtunk, összesen 950.000,- forintot.

Egyéb önkormányzati támogatások, pl. Mikulásra és a Húsvéti, Karácsonyi Ünnepekre, stb. összesen 18.136.000,- forint értékben adott támogatást az Önkormányzat a rászorulóknak részére.

Mindezek a pénzbeli és természetbeni szociális támogatások segítették a gyermekek és a gyermeket nevelő családok helyzetét.

További közvetett segítség, hogy éves szinten kb. 130 közfoglalkoztatott személyt foglalkoztatunk, akik főként családos emberek, ezáltal is elősegítjük a családok megélhetését addig, míg a munkaerőpiacon elhelyezkednek.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása, a gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja 2025. évben

2018. január 1. napja óta Demecser Város Önkormányzata szakfeladatként gondoskodik a családsegítésről, a gyermekjóléti szolgáltatásról, a házi segítségnyújtásról és az étkeztetésről, Demecser város közigazgatási területén. 2020. január 01. napja óta a Közös Önkormányzati Hivatal megalapítása óta Gégény község közigazgatási területén is biztosítjuk az ellátást. Demecserben és Gégényben is 1-1 fő szakembert foglalkoztatunk. **Azonban a bérük nincs központilag lefinanszírozva, mert évek óta csak 1,2 fő családgondozóra kapunk finanszírozást.**

A gyermekjóléti szolgáltatás működésének tapasztalatai, gyermekvédelmi ellátások és családsegítés

A gyermekjóléti alapellátások közül az alábbiakat nyújtjuk:

- családsegítés és gyermekjóléti szolgálat – Demecser Város Önkormányzata szakfeladatként – Szociális Alapszolgáltatási Iroda által
- óvoda – Demecseri Tündérkert Óvoda és Bölcsőde – 6 óvodai csoport működik Demecserben. A Demecseri Óvodai Társulás megszűnt 2024.08.31. napjával.
- bölcsőde – Demecseri Tündérkert Óvoda és Bölcsőde – 1 bölcsődei csoport működött Demecserben, mely 1 bölcsődei csoporttal bővítésre került.
- ellátási szerződés által a gyermekek átmeneti gondozása.

A Gyermekjóléti Szolgálat a Demecser Város Önkormányzata szakfeladataként működik, ellátási területe Demecser város és Gégény község.

A gyermekek átmeneti gondozását ellátási szerződéssel biztosítjuk: a Magyar Vöröskereszt Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Szervezetével kötöttük meg az ellátási szerződést határozatlan időre. A

gyermekek átmeneti gondozását a Magyar Vöröskereszt Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Szervezete NYITOTT- Ház Anya- Gyermek Segítőotthona (4481 Nyíregyháza-Sóstóhegy Aranykalász sor 54. sz.) keretében biztosítja.

A tavalyi évben átmeneti gondozásba vétel nem történt.

Ezt a pontot részletesen a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat mellékelt beszámolója mutatja be.

(4.5.- hatályon kívül helyezve)

6. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása:

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala 2020-ban tartott ellenőrzést önkormányzatunknál. Az ellenőrzés tapasztalatait a gyakorlatban mindig igyekszünk hasznosítani.

A szakmai munka személyi és tárgyi feltételei biztosítottak.

Jelenleg folyamatban van a Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalának ellenőrzése.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása

Ezt a pontot részletesen a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat mellékelt beszámolója mutatja be.

8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, valamint a gyermekkorú és fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak a bemutatása

Ezt a pontot részletesen a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat mellékelt beszámolója mutatja be.

9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt a civil szervezetek

Demecserben a Szivárvány Közművelődési és Szabadidős Egyesület kulturális programokon, rendezvényeken keresztül tudja magához vonzani a fiatalokat. A Demecseri Fúvószenekari Egyesület szintén rendezvényeken keresztül a szabadidő helyes eltöltésére ösztönzi a fiatalokat, a tehetséges gyermekeknek zenei fejlődésre is van lehetőség, hangszereken tanulhatnak játszani. A Demecseri

Kinizsi Sport Egyesület a futsal beindításával sportolási lehetőséget biztosít. A Pendelyes Néptánccsoportban számos fiatal tanult meg néptáncolni. A Polgárőrség aktívan részt vesz a bűnmegelőzési tevékenység végzésében.

**A CSALÁD - ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT,
ILLETVE A HELYI
GYERMEKVÉDELMI RENDSZER MŰKÖDÉSÉNEK
ÁTTEKINTÉSE
DEMECSER**

(2025. január 01. – 2025. december 31.)

A tanácskozás ideje: 2026. 02. 24.

**A gyermekjóléti szolgálat, illetve a helyi gyermekvédelmi rendszer
működésének áttekintése**

Tartalomjegyzék

• Előzmények.....	2
• A település demográfiai mutatói.....	4
• Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátás bemutatása: gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének szervezeti kerete.....	4
• A Gyermekjóléti Szolgáltatás.....	5
• A Gyermekjóléti Szolgálat szakmai munkája a problémák fókuszálása.....	9
• A jelzőrendszer működése Demecserben.....	16
• Családsegítéssel kapcsolatos tapasztalatok.....	17
• A Demecseri Tündérművelődési Óvoda beszámolója.....	20
• A DOC Általános Iskola beszámolója.....	21
• A DOC Középiskola beszámolója.....	23
• A Védőnői Szolgálat beszámolója.....	24
• Nyíregyháza Rendőrkapitányság Demecser Rendőrőrs.....	25
• Kemecei Családsegítő és Gyermekjóléti Központ.....	36
• Kemecei Járási Hivatal Gyámhatóságának 2025. évi tevékenysége.....	38
• Kemecei Családsegítő –és Gyermekjóléti Központ Szociális diagnózist készítő esetmenedzser / Járási Jelzőrendszeri Tanácsadó	40
• 2024. évben Pártfogó felügyelet ellátása Demecserben.....	41
• Beszámoló a háziorvosi szolgálat 2024.évi tevékenységéről Dr. Faragó György.....	42
• A Kemecei Családsegítő-és Gyermekjóléti Központ Tevékenységi Körében szereplő Óvodai és Iskolai szociális segítő tevékenységgel kapcsolatban 2025.évi Beszámoló.....	44
• Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása.....	46

Előzmények

Demecser Város Önkormányzata 1998. május 02-től látja el Demecserben a gyermekjóléti szolgáltatás feladatait. 1998.05.02.-tól 1999.01.01-ig napi 4 órában, majd 1999.01.01-től 8 órás családgondozó foglalkoztatásával.

2004.12.01-től Demecser Város Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy döntött, hogy Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat néven intézményt hoz létre, amelyhez Társulási Megállapodás útján csatlakozott 2005.02.01-től Gégény Község Önkormányzata, majd 2005.03.01-től Kék Község Önkormányzata is.

2008.04.30-tól a fenntartó Képviselő-testület úgy döntött, hogy a Gondozási Központot és a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatot, mint különálló intézményeket megszünteti és Szociális Alapszolgáltatási Központ néven, mint jogutód intézmény látja el a továbbiakban a szociális alapszolgáltatási és a gyermekjólét alapfeladatokat. Az intézményhez Demecser, Kék, Gégény és Székely Önkormányzatok csatlakoztak, mint intézményfenntartó Társulás.

2008.05.30-án kiadott határozatlan időre szóló működési engedély száma szociális alapfeladatokra: 95-2/2008.V. Ellátandó feladatok: étkeztetés, házi segítségnyújtás, gyermekjóléti szolgáltatás, családsegítés és nappali ellátás (idősek klubja).

A Magyar Államkincstár Szabolcs – Szatmár – Bereg Megyei Területi Igazgatósága Törzskönyvi nyilvántartásba vette az intézményt 2008.07.22-én a 764872-es nyilvántartási számon.

A 2016. január 1. napjától életbe lépett jogszabályi változások következményeként Székely és Kék Községek kiváltak a társulásból a család- és gyermekjóléti feladatok ellátásának tekintetében.

A Demecseri Szociális Alapszolgáltatási Központot fenntartó önkormányzati társulás 2017. december 31. napjával megszűnt, így az intézmény is jogutód nélkül megszűnt.

2018. január 15. napjától Demecser Város Önkormányzat Szociális Alapszolgáltatási Iroda néven, szakfeladaton látja el a szociális alapszolgáltatási feladatokat.

2020. január 1. napjától Gégény település közös önkormányzati hivatalt működtet Demecser várossal. Ezáltal a Gégény településen működő Gyermekjóléti Szolgálat 2020. január 1-el Demecser város Önkormányzata fenntartása alá tartozik.

A szociális alapszolgáltatások iránti igény jelentős növekedése jelenik meg a mai magyar társadalomban, ezáltal Demecser város közigazgatási területén élők körében.

A település demográfiai mutatói

Demecser az ország észak – keleti csücskében Szabolcs-Szatmár Bereg megyében található.

Nyíregyházától 30 km-re, az ukrán határtól 90 km távolságra fekvő mezővárosi település. Demecser megközelíthető autóbusszal, és autóval, valamint vasúttal is.

A városban Oktatási Centrum működik, ezen belül, gimnázium, szakközépiskola, alapfokú művészeti iskola, óvoda, művelődési ház és könyvtár, valamint az egészségügyi ellátottsága is megfelelő (gyermekorvos, fogorvos, háziorvosok) Infrastrukturális ellátottsága is alkalmassá teszi a mikro körzeti szerep ellátására.

Demecser város lakosság száma: 4087 fő

Ebből:

Hajadon / Nőtlen : 1880 fő

Házasság: 1528 fő

Özvegy: 321 fő

Elvált: 348 fő

Nem ismert: 10 fő

Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátás bemutatása: gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének szervezeti kerete

Az Önkormányzat kötelező feladatai közé tartozik a gyermekvédelem helyi ellátórendszerének kiépítése és működtetése. A gyermekvédelmi rendszer meghatározó eleme a gyermekjóléti alapellátás, mely hatékony működése esetén kiemelten szolgálja a prevenciót, elősegítve ezzel az 1997. évi XXXI. törvény alapelveinek és céljainak megvalósulását.

Az 1997. évi XXXI. törvény 39.§ 3. bekezdésének a pontja értelmében a gyermekjóléti szolgálat feladatai közé tartozik a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése. Fontos feladatot látnak el az egészségügyi és szociális intézmények, valamint más ágazathoz tartozó szervek, oktatási, nevelési intézmények, rendőrség, ügyészség, bíróság. A Gyvt. 17.§.1. bekezdésében meghatározott személyek, szolgáltatók, intézmények és hatóságok a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni.

Az 1997. évi XXXI. törvény 96.§. (6.) bekezdése értelmében a helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31.-ig átfogó

értékelést készít, melyet a képviselő testület megtárgyal. A Gyermekjóléti Szolgálat a 15/1998 (IV.30.) NM rendelet 9.§. (4) bekezdése szerint minden év február 28.-ig tanácskozást szervez, amelyen a jelzőrendszer tagjainak írásos tájékoztatóit figyelembe véve átfogóan értékelik a jelzőrendszer éves működését, valamint áttekintik a település alapellátásának valamennyi formáját, és szükség szerint javaslatot tesznek működésük javítására, elkészítik március 31-ig az intézkedési tervet. A jelzőrendszer tagjai írásos véleményének figyelembe vételével készült a beszámoló, amely tartalmazza az együttműködés tapasztalatait. A jelzőrendszer folyamatos működése érdekében a gyermekjóléti szolgálat munkatársai kétheti rendszerességgel látogatást tesznek a helyi iskolába, óvodába, védőnői szolgálatához, és a kapcsolattartókkal megbeszélik az időszerűen felmerülő problémákat.

Gyermekjóléti Szolgáltatás

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. (1997. évi XXXI. Tv. 39§ (1)).

Személyi feltételek

A létszám a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 1sz. melléklete alapján 1 fő településenként.
- A Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnál 4000 fő lakosságszámra vetítve minden 25 ellátott családra 1 fő, de minimum 1 fő családsegítő.

A rendeletek alapján indokolt az intézmény létszámkerete, amely minimum létszám.

A családsegítő a képesítési feltételeknek megfelel.

Demecser város: 1 fő családsegítő

Tárgyi feltételek

A Család- és Gyermekjóléti feladatok ellátása: Demecserben a Szent István u. 2-4.sz. alatt történik.

Interjú szoba rendelkezésre áll. Az intézmény technikai felszereltségét tekintve a segítő munkában használatos eszközökkel rendelkezik. Az adminisztrációs és nyilvántartási munkákra számítógép - kizárólagos használattal – áll rendelkezésre, valamint Fax, fénymásoló, telefon, rendelkezésre áll, amely a hatékony munkamenetet nagyban elősegíti.

Ellátottak köre

Kibővült a teljes lakosságra. Az egy fő családsegítő egyben a családsegítés és gyermekjóléti feladatokat is ellátja.

A gyermekjóléti szolgáltatás igénybe vehető

- Önként mindazok körében, akik a Család- és Gyermekjóléti Szolgálathoz fordulnak segítségért, annak érdekében, hogy a kialakult problémák megszűnjenek.
- A jelzőrendszer jelzéseit követően a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat kezdeményezi a kapcsolatfelvételt.
- Hatóság által kötelezett formában.

A Gyermekjóléti Szolgálat szakmai munkája

Szolgáltatási feladatok:

- A gyermeki jogokról, és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, támogatáshoz való hozzájutás segítése.
- Tanácsadás egészségügyi, pszichológiai, mentálhigiénés, életvezetési, nevelési problémák esetén.
- Hivatalos ügyek intézésének segítése.
- Kérelmek írása, kérvények kitöltése.
- Közvetítés más intézmények, szakemberek felé.
- A gyermek és a szülő tájékoztatása az igénybe vehető jogi képviselői lehetőségeiről.
- Hatósági beavatkozás kezdeményezése.
- Javaslat készítése gyermekvédelmi intézkedés megtételére.
- A településen élő gyermekek szociális helyzetének folyamatos figyelemmel kísérése.
- A gyermekek panaszainak meghallgatása, annak orvoslása érdekében a szükséges intézkedés megtétele.
- Segítő beszélgetés
- Családlátogatás
- Esetmegbeszélés és esetkonferencia szervezése.
- Szociális válsághelyzetben lévő kismama segítése.

- Cselekvési terv készítése.
- Környezettanulmányok készítése.
- Jelzőrendszer tagjaival való együttműködés.
- Nevelésbe vétel, védelembe vételi tárgyalásokon való részvétel.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgáltatást:

- ellátások teljesítésével (gondozással)
- ellátások közvetítésével (szolgáltatással)
- szervező tevékenységgel kell biztosítani.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat alapszolgáltatásai:

- A nem veszélyeztetett gyermek családba történő nevelésének támogatása, fizikai és mentális egészségének elősegítése.
- Családban élő gyermek veszélyeztetettségének prevenciója érdekében: észlelő, és jelzőrendszer működtetése. A veszélyeztetettséget előidéző okok feltárására és ezek megoldására javaslat készítése.
- Felkérésre környezettanulmányt készít.
- Szervezi a helyettes szülői hálózatot.
- Iskolai szociális munkát végez.
- Fogyatékos gyermekek és családjaik gondozása.

A Szolgálatnál nyilvántartott és vezetett dokumentációk:

- Az Intézmény egészére vonatkozó, a működést biztosító és engedélyező okiratok
(alapító okirat, SZMSZ, munkaköri leírások, szakmai program) példányai intézményünkben megtalálhatók.
- A Gyermekjóléti Szolgálat megalakulása óta eltelt időszakban készült beszámolók, statisztikák, előterjesztések, szakmai anyagok, konferenciák, rendezvények összefoglalói.

A napi munka során vezetett dokumentációk:

- a jogszabályban előírt kötelező nyilvántartásokat vezetem, melyek a családsegítőt felkereső ügyfelek és a problémáik számát és arányát tükrözik,
- minden gondozott gyermekről a jogszabály által előírt „Gyermekeink védelmében” elnevezésű adatlapokat,
- a családsegítő tapasztalatairól, családlátogatásairól minden esetben feljegyzést készít
- a személyes gondoskodásban részesülő személyekről az ellátó intézmény nyilvántartást vezet, s ezt elektronikusan továbbítja naponta a KENYSZI rendszeren keresztül az NRSZH-nak.
- a KSH évente kér adatszolgáltatást a Szolgálat működéséről

A munkaidő beosztása az alábbi munkarend szerint:

Gyermekjóléti Szolgálat	
Hétfő	7:30-16:00
Kedd	7:30-16:00
Szerda	7:30-17:00
Csütörtök	7:30-16:00
Péntek	7:30-12:30

A munkaidő beosztására a közalkalmazottak jogállásáról szóló többszörösen módosított 1992. évi XXXIII. törvény előírásai az irányadó.

Az intézményben a heti munkaidő 40 óra. A hivatalos munkaidő tartalmazza a munkaközi szünetet (ebédidőt), amely 12:00-tól 12:30-ig tart, kivéve a pénteki napot, amikor nincs ebédidő. A családsegítők heti munkaidőjükben terepmunkát végeznek, igazodva a fogadott és a gondozott kliensek számához. Az intézményben és a terepen végzett munkának összhangban kell lennie. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítői kötelesek a munkaidőjük legalább 50%-át terepen tölteni.

Ügyfélfogadási idő

	Gyermekjóléti Szolgálat
Hétfő	8:00-12:00
Kedd	8:00-12:00
Szerda	8:00-17:00
Csütörtök	-
Péntek	8:00-12:30

Az intézmény működése

Az intézményben dolgozó családsegítő tevékenységét a törvényi előírásoknak, a szociális munka szabályainak, a szakmai etikai kódex normáinak, az intézmény szakmai programjában, valamint a szervezeti és működési szabályzatban foglaltak betartásával köteles végezni.

Szabadság

A dolgozó évi rendes szabadságának mértékére a közalkalmazottak jogállásáról szóló többszörösen módosított 1992. évi XXXIII. törvény előírásai az irányadók. A szabadság évi ütemezésének elkészítése, valamint a szabadság és a fizetés nélküli szabadság engedélyezésére a munkáltató jogosult. A dolgozót megillető és kivett szabadságról nyilvántartást kell vezetni.

A helyettesítés rendje

Az intézményben folyó munkát, a dolgozók tartós vagy időleges távolléte nem akadályozhatja. A dolgozó távolléte esetén, az intézményen belüli helyettesítés rendjét belső utasítás szabályozza. A helyettesítéssel kapcsolatos, a dolgozót érintő meghatározott feladatokat a munkaköri leírásokban kell rögzíteni.

A Gyermekjóléti Szolgálat munkája, a problémák fókuszálása

A gyermekjóléti szolgáltatás célja, hogy a gyermek testi, értelmi, erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzéséhez hozzájáruljon. A Család- és Gyermekjóléti Szolgáltatás szervezeti egység olyan észlelő- és jelzőrendszert működtet, amely lehetővé teszi a gyermekeket általában veszélyeztető okok feltárását, valamint a veszélyeztetettség időben történő felismerését.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése

A jelzőrendszer tagjai:

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, így különösen a családsegítő szolgálat, a családsegítő központ,
- a közoktatási intézmények, így különösen a nevelési-oktatási intézmény, a nevelési tanácsadó,
- a rendőrség
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a pártfogói felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- a társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok,
- a munkaügyi hatóság.

A fent meghatározott intézmények és személyek kötelesek:

- **jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálatnál,**
- hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása, vagy egyéb más súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.

Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat munkáját nagymértékben meghatározza, hogy miként működik a jelzőrendszer, milyen a kapcsolat a tagok között, hiszen a tőlük kapott információk

alapján nyílik mód a veszélyeztetett, elhanyagolt gyermekek feltérképezésére. A jelzőrendszer tagjai a saját területükön végzett gyermekvédelmi munkájukkal teszik hatékonyabbá a gyermekjóléti szolgálat munkáját azzal, hogy az időben jelzett problémákat így eredményesebben lehet kezelni.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálaton 1 főállású munkatárs dolgozott 2025-ban, aki szociális munkás végzettséggel rendelkezik 2016. októbertől már csak 1 családsegítő látja el a feladatot a településen.

Az észlelő- és jelzőrendszer hatékony működésének alapja, az abban résztvevők együttműködése. Ez feltételezi a gyermek érdekeit és a szakmai kompetenciákat figyelembe vevő kölcsönös tájékoztatást. A segítő kapcsolatban a partneri viszony és a személyes szimpátia is nagyon fontos. Cél, hogy a különböző szakemberek a segítő tevékenység során egymással konzultálva, egymás munkáját megismerve és támogatva dolgozzanak a közös cél érdekében. A jelzőrendszer tagjainak kötelezettsége jelezni a felmerülő problémákat a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat felé. A 2025-ban a szakemberek összehangolt munkájának köszönhetően a problémák jelentős része felszínre került. A jelzőrendszer igyekezett a problémákat orvosolni, ha ez nem sikerült, akkor kereste meg a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatot.

Az esetek jellegét tekintve a szülői elhanyagolás és az életviteli probléma került a szolgálat látókörébe. Mindemellett megjelent a családi konfliktus, szülők közötti veszekedés, valamint anyagi gondok, és pszichoaktív szerek használata, személyi higiénias problémák, a tanulók nem megfelelő iskolai magatartása és igazolatlan iskolai mulasztásai, mint kezelendő probléma. Továbbá a Családsegítő- és Gyermekjóléti Központ felkérésére javaslatot, valamint környezettanulmány is készült a Gyámhivatal s egyéb hivatalos szerv megkeresésére.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat legfontosabb feladata a veszélyeztetett gyermekek segítése, ha szükséges védelembe vétele, biztosítva a gyermeki fejlődés alapvető szellemi és fizikai hátterét. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat nagyon jó kapcsolatban van a gondozott családokkal és a gyermekekkel. Minden problémát meg tudunk együttesen beszélni.

Igyekeztem a különböző gondokban segítséget nyújtani! Az elmúlt évben is többen megkeresték a szolgálatot különböző kérdésekben való segítségkérés céljából. A problémák egyre összetettebbek, súlyosabbak.

Elsősorban anyagi és gyermeknevelési gondjaik voltak az ügyfeleknek. A családok meghatározó körében a szegénység tapasztalható. Új esetekkel leginkább a jelzőrendszer tagjainak jelzései révén kerültem kapcsolatba, hiszen a rossz szociális körülmények, életvezetési zavarok miatt veszélyeztetett gyermekek már előző évek során a látótérbe kerültek.

Adatok a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkáját illetően:

Együttműködési megállapodás alapján 16 család 36 gyermeket gondozott

Alapellátásban 5 gyermeket (5 család)

Védelembé vétel keretében **34** gyermeket (15 család)

Utógondozás keretében **2** gyermeket gondozott a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat.

Védelembé vételre javaslat a Központ felé: **10 esetben tettem**

Nevelésbe vételre nem került sor 2025-ben

Szociálisan válsághelyzetbe került terhes anya gondozása **2** esetben volt.

Szakmaközi megbeszélés 6 alkalommal történt.

Esetmegbeszélésre 12 alkalommal került sor.

Demecser településen beérkezett jelzések száma **152 volt a 2025-es évben.**

Különböző felkérésekre **környezettanulmányokat 200** esetben készítettem.

Családlátogatásra 1200 alkalommal került sor. (napi szinten kb.3 látogatást jelent)

A jelzőrendszer működése Demecserben

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkáját nagymértékben meghatározza, hogy miként működik a jelzőrendszer, milyen a kapcsolat a tagok között, hiszen a tőlük kapott információk alapján nyílik mód a veszélyeztetett, elhanyagolt gyermekek feltérképezésére. A jelzőrendszer tagjai a saját területükön végzett gyermekvédelmi munkájukkal teszik hatékonyabbá a gyermekjóléti szolgálat munkáját azzal, hogy az időben jelzett problémákat így eredményesebben lehet kezelni.

A jelzőrendszerrel való kapcsolatunk jó és erős. **Esetmegbeszélések** alkalmával, a szakemberek megbeszélték a felmerülő problémákat, azokra megoldást kerestek. Erre **8 alkalommal** került sor. A jelzéseket követően a családsegítő minden alkalommal családlátogatást tett az érintett családoknál, mely intézkedésekről írásban tájékoztatta a jelzéssel élőket. Az esetmegbeszéléseken feljegyzés készül, melyeket a résztvevők aláírásukkal igazolnak. Itt rendszeresen részt vesznek a gyermekvédelemben leginkább érdekelt jelzőrendszeri tagok.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat gondozási tevékenysége

	Gyerekek /családok száma
Alapellátás keretében és védelemben vétel alatt történő gondozás	39 gyermek/ 20 család

	Alkalom
Családlátogatás (alapellátott gyermekek és környezettanulmányok)	1200

A szolgáltatást igénybe vevő családok száma a kezelt probléma típusa szerint együttműködési megállapodás alapján

Probléma típusa	Családok száma elsődleges probléma szerint	Problémák halmozott száma (db) elsődlegessel együtt
Életviteli	4	4
Családi-kapcsolati konfliktus	3	4
Családon belüli bántalmazás		
Elhanyagolás	2	6

Előzőből: Oktatási, nevelési elhanyagolás		
Magatartászavar, teljesítményzavar	5	3
Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	6	4
Foglalkoztatással kapcsolatos		
Összesen:	20	21

A Gyermekjóléti Szolgálat Szakmai tevékenységének adatai

Megnevezés	Szakmai tevékenységek halmozott száma	Szolgáltatásban részesülők száma
Információnyújtás	300	216
Segítő beszélgetés	210	90
Tanácsadás		
Ügyintézéshez segítségnyújtás	250	200
Kríziskezelés		
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez (pénzbeli)	25	25
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez (természetbeni)	30	30
Közvetítés család és gyermekjóléti központhoz		
Esetkonferencia	8	7
Szakmaközi megbeszélés	6	
Esetmegbeszélés	12	12
Családlátogatás	1200	280
Adományközvetítés		

Összesen	2041	2897
-----------------	-------------	-------------

Veszélyeztetett kiskorúak (0-17 évesek) adatai

Okok	Az érintett gyermek száma a veszélyeztetettség fő oka szerint	Ebből jogerős hatósági intézkedésben érintett gyermek száma	A veszélyeztetettség okainak halmozott száma (fő okkal együtt)
Nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma	39	34	
Környezeti főcsoport összesen:	14	14	28
Ebből nevelési probléma	4	2	2
Ebből Szülők, család életvitele (betegség)	4	4	6
Ebből Családi konfliktus	4	4	4
Gyermek családon belüli bántalmazása (lelki, szexuális)	0		0
Gyermek elhanyagolása (fizikai)	0		0
Elégtelen lakáskörülmények	0		6
Kilakoltatás veszélye	0		0

Nevelési probléma	3		3
Magatartási főcsoport összesen			
Ebből: gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	0		0
Ebből: tankötelezettség elmulasztása (50 tanóra)	5	5	5
Családok száma, amelyekben a veszélyeztetett kiskorúak élnek			
A nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak közül súlyos veszélyeztetettség miatt közvetlenül hatósági intézkedésre javasolt esetek	22		
Veszélyeztetettként nyilvántartott kiskorúak száma tárgyév december 31-én	39	39	

Az észlelő- és jelzőrendszer által küldött jelzések száma

Megnevezés	0-17 évesekkel kapcsolatosan megküldött esetjelzések száma	Nagykorú személyekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma
Egészségügyi szolgáltató	24	0
előzőből: Védőnői jelzés	24	0
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók	0	0
Előzőből: család és gyj. szolgálat	0	0
Előzőből: család és gyj. központ	2	0
Köznevelési intézmény	112	0
Önkormányzat, Jegyző	0	0
Rendőrség	13	0
Pártfogó felügyelői szolgálat	0	0
Gyámhivatal	2	0
Összesen:	152	0

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat legfontosabb feladata a veszélyeztetett gyermekek segítése, ha szükséges védelembe vétele, biztosítva a gyermeki fejlődés alapvető szellemi és fizikai hátterét.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat nagyon jó kapcsolatban van a gondozott családokkal és a gyermekekkel. Minden problémát meg tudunk együttesen beszélni.

A családsegítő igyekezett különböző problémákban segítséget nyújtani! Az elmúlt évben is többen megkeresték a szolgálatot különböző problémákban való segítségkérés céljából. Ügyfélforgalom alapján érzékelhető, hogy a problémák egyre összetettebbek, súlyosabbak.

Elsősorban anyagi és gyermeknevelési gondjaik voltak az ügyfeleknek. A családok meghatározó körében a szegénység tapasztalható. Új esetekkel leginkább a jelzőrendszer tagjainak jelzései révén kerültem kapcsolatba, hiszen a rossz szociális körülmények, életvezetési zavarok miatt veszélyeztetett gyermekek már előző évek során a látótérbe kerültek

Családsegítéssel kapcsolatos tapasztalatok

Jellemző, hogy a családokban a problémák egyre inkább halmozottan jelennek meg, a gondok eredete, oka az összetettségük miatt egyre nehezebben meghatározható, így a megoldás felé vezető hatékony feladatok megtalálása és megvalósítása sem könnyű feladat. **Gyakori, hogy a családgondozás, az érintett családokkal való szoros kapcsolattartás ellenére hosszabb idő szükséges ahhoz, hogy a családokban pozitív irányú változások kezdődjenek.**

A leggyakoribb veszélyeztető tényező a településeken az anyagi (megélhetéssel-lakhatással összefüggő) problémák folyamatos jelenléte. Szintén jelen van a szülők életviteléből adódó veszélyeztetettség, melyhez szorosan kapcsolódik a gyermek nevelésének elhanyagolása, a számonkérés, az ellenőrzés és követelmények nélküli elnéző szülői magatartás.

A munkanélküliség, az állandósult eltartottság nemcsak anyagi hátrányokkal, hanem erkölcsi és pszichikai leépüléssel is együtt jár. Családi konfliktusok, életviteli, gyermeknevelési problémák jelentkeznek, melyek a többségi társadalmi normáktól és szabályoktól eltérő magatartást eredményeznek, illetve viselkedési mintaként állnak a gyermekek, fiatalok előtt.

A személyes kapcsolattartás során fenti problémák formálására, megoldására hívom fel a figyelmet, és megbeszéljük az áthidaláshoz vezető lehetőségeket. A félévenkénti felülvizsgálat során, ha az esetek többségében nem tapasztalok tartós javulást a probléma megszüntetésére vonatkozóan, további félévre meghosszabbodik az alapellátás.

A gyermekvédelmi prevenció elképzelések megvalósításához azonban minden esetben szükség van a szülő együttműködésére is, melynek hiánya sok esetben az erőfeszítések ellenére is eredménytelenséghez vezet.

Az iskolai hiányzások megszüntetése érdekében fontosnak tartom, hogy felhívjuk a szülők figyelmét a kötelességeikre, továbbá kísérik figyelemmel gyermekük szabadidős tevékenységét, tankötelezettségét. Folyamatosan tartom a kapcsolatot az oktatási intézményekkel, szülőkkel. Az igazolatlan iskolai hiányzások száma az előző évekhez képest nőtt. Az iskoláztatási támogatás szüneteltetése ugyanakkor sok esetben – főleg a középiskolás korosztálynál - nem bír visszatartó erővel.

Lehetőség szerint minél gyakrabban folytatok családlátogatást, melynek során feljegyzéseket készítek minden esetben a tapasztalatról. Gyakran közösen látogatom a családokat a védőnőkkel és a Családsegítő és Gyermekjóléti Központ esztmenedzserével. A 2023. év folyamán sokkal több családlátogatás történt, mivel a veszélyhelyzet megszűnt.

Látogatásaink során a szülőket gyermeknevelési, életmód – és életvezetési tanácsokkal látjuk el, abból a célból, hogy olyan körülményeket tudjanak kialakítani a családban, amely a gyermek testi, lelki, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését lehetővé teszi.

Az alapellátáson túl a Szolgálat továbbra is különös figyelmet fog fordítani a prevencióra a családok és gyermekek körében egyaránt.

Ismertetés az óvoda, általános iskolai, gimnázium és szakközépiskola, védőnői szolgálat, pártfogó felügyelet, rendőrség, Családsegítő és Gyermekjóléti Központ és a Kemecei Járási Hivatal által benyújtott beszámolók alapján

A beszámoló átfogó értékelés céljából készült, az 1997. évi XXXI. Tv. 96. § 6. bekezdése értelmében. Intézményünk adatai, tapasztalatai, valamint a jelzőrendszer tagjai által készített beszámolók, illetve a gyermekjóléti és gyermekvédelmi rendszer áttekintése alapján készült.

Demecseri Tündéerkert Óvoda 2025. évi

Gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Intézményünkben Szabó Anikó lett megbízva a gyermekvédelmi munkával a koordinálást az intézményvezetővel végzik közösen.

A gyermeklétszám alakulása

	Gyermekeklétszám	Gyermekevédelmi Támogatás	Halmozottan Hátrányos Helyzetű	Hátrányos Helyzetű
2025.január 1.- december31.-ig	162	53	27	9

Gyermekvédelmi feladatok az éves munkatervben

Az éves munkatervünkben a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatainkat az alábbiak szerint határozzuk meg:

- Az integráló pedagógiai rendszer működtetésének szervezése, segítése és irányítása.
- A szolgáltatások koordinálása, a társadalmi környezettel való kapcsolatépítés, kapcsolattartás és fejlesztés megvalósítása.
- A társadalmi környezettel való hatékony párbeszédet elősegítő tevékenységek megvalósítása, különös tekintettel a partnerkapcsolati rendszer kiépítésére, fejlesztésére, működtetésére és fenntartására, valamint a munkatervben meghatározott feladatok végrehajtására.
- A halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai integrált nevelésének szervezése és irányítása.
- A gyermekvédelmi dokumentációk rendszeres ellenőrzése.
- A törvényi elvárások alapján meghatározott céljaink
- A gyermekek folyamatos figyelemmel kísérése, különös tekintettel a hiányzások nyomon követésére és azok adminisztrálására a mulasztási naplóban.
- Az óvodapedagógusok munkájában kiemelt hangsúlyt kap a prevenció, a differenciálás, a kompenzálás és a tehetséggondozás, amely nagyfokú figyelemmegosztást és rugalmasságot igényel.

Munkánk során figyelembe vesszük

- A sajátos nevelési igényű gyermekekkel kapcsolatos törvényi előírásokat, valamint az intézményi alapelveket.
- A helyi nevelési programban meghatározott kompetenciaszintek betartását és a gyermekvédelmi feladatok ellátását.
- A hátrányos helyzetű és nehezebben kezelhető gyermekek differenciált fejlesztésének lehetőségeit.

Gyermekvédelmi feladatok az óvodai csoportokban

Intézményünkben minden óvodapedagógus gyermekvédelmi feladatot lát el saját csoportjában, az alábbi szempontok szerint:

- A gyermek személyi higiéniája
- A gyermek egészségi állapota (táplálkozás, pihentség, betegségek)
- A gyermek viselkedése és magatartása az óvodai nevelés során
- A gyermek fejlettségi mutatói
- A gyermek kapcsolata környezetével, társaival és a felnőttekkel
- A gyermek családi állapotában bekövetkezett változások
- A gyermek állapotromlásának észlelése

Együttműködés és esélyegyenlőség

Intézményünkben esélyegyenlőségi munkacsoport működik. Az óvodapedagógusok szakmai továbbképzése folyamatosan biztosított. Szoros kapcsolatot tartunk fenn a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársaival, valamint részt veszünk a jelzőrendszeri megbeszéléseken.

Elsődlegesen intézményen belül törekszünk a felmerülő problémák megoldására. A problémák leggyakrabban a roma gyermekek hiányásaiból adódnak. A roma családok hagyományaikhoz ragaszkodva sok esetben úgy vélik, hogy gyermekeik számára az otthoni nevelés a legmegfelelőbb az óvodáskorban.

Az intézmény, a városi gyermekvédelmi rendszer és a Roma Nemzetiségi Önkormányzat szoros együttműködésének köszönhetően az igazolatlan hiányzások száma ezeknél a gyermekeknél minimálisra csökkent. Kiemelt közös feladatunknak tekintjük annak elősegítését, hogy a gyermekek rendszeresen járjanak óvodába, és hiányzásuk csak indokolt, igazolt esetben történjen.

Mindezt azért tartjuk különösen fontosnak, mert meggyőződésünk, hogy szociálisan több gyermek számára is elengedhetetlen az óvodai közösség. Fontos célunk a szülők együttműködésének erősítése, valamint annak tudatosítása, hogy az óvodai nevelés minden gyermek fejlődését szolgálja, mind szellemi, mind testi téren. Minden esetben a gyermek érdekeit képviseljük, és erre törekszünk a szülők meggyőzése során is.

Intézményünk információs táblával rendelkezik, amelyen a szülők tájékozódhatnak a gyermekvédelmi és szociális intézmények elérhetőségeiről. Lehetőséget biztosítunk egyéni, bizalmas beszélgetésekre is, ehhez megfelelő körülményeket teremtünk. A szülőkkel napi szintű kapcsolatot tartunk.

Saját hatáskörben megoldott problémák

- A rendszeres óvodába járás elősegítése
- Az igazolatlan hiányzások számának csökkentése

Intézményünk megítélése szerint, a gyermekvédelmi rendszer Demecserben jól működik, nem tartom szükségesnek a működés javítását.

Szeretném megköszönni a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat egész éves segítő szándékú munkáját.

Szeretnénk megköszönni a Gyermekjóléti Szolgálat egész éves segítő szándékú munkáját.

Demecser Oktatási Centrum gyermek és ifjúság védelmi beszámolója

Iskolánk pedagógiai programjában kiemelkedő helyen szerepelnek a Gyermek- és Ifjúságvédelmi feladatok. Különösen nagy figyelmet fordítunk a halmozottan hátrányos helyzetű (HHH), és a hátrányos helyzetű (HH) tanulók felzárkóztatására, és a veszélyeztetett tanulók segítségnyújtására.

Alapvető feladataim:- HHH-s és HH-s tanulók felmérése

- Amennyiben az iskola pedagógiai programjában szereplő módszertani probléma megoldási alternatívák nem vezetnek eredményre, abban az esetben jelzéssel kell élnem a Gyermekjóléti Szolgálat felé

- Családlátogatásokon való részvétel

- Az osztályfőnökökkel, szaktanárokkal folyamatosan konzultálva fokozott figyelmet kell fordítanom a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók tanulmányi előmenetelére, iskolai magatartásukra. Az iskolában tanuló diákok száma 310 fő/ ebből 57 fő székelyi. Egyéni tanrend szerint tanul 0 fő/ székelyi 0 fő. Az iskola által hátrányos helyzetűnek tartott tanulók: HH 96 fő, HHH 30 fő.

Tankönyvtámogatásban az iskola összes tanulója részesült, illetve a RGYK határozattal rendelkező tanulók tanszercsomagot is kapnak. Egyéni fejlesztést, pszichológiai, logopédiai, iskolaérettségi vizsgálatot a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Kemecsei Tagintézmény munkatársai látják el. Hallássérült tanulót szurdopedagógus fejleszt. Munkánkat segíti továbbá egy szociális segítő is.

Továbbá biztosítva van tanulóink számára heti rendszerességgel:

- Korrepetálás foglalkozás – 14 csoportban 225 tanuló

- Kompetencia és más fejlesztő foglalkozás - 15 csoportban 265 tanuló
- Tehetséggondozó foglalkozás – 11 csoportban 182 tanuló
- Szakköri foglalkozás- 7 csoportban 135 tanuló
- Művészeti oktatás keretében a tanulók zeneművészet, képző-és tánc művészetiágakon vehetnek részt

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat felé több alkalommal küldtünk esetjelzőt.

Ezek elsősorban a házirend be nem tartásából adódtak. Több alkalommal vettem részt jelzőrendszeri megbeszélésen. Telefonon keresztül, vagy írásban kezdeményezzük a kapcsolatfelvétel lehetőségét a szülőkkel. Amennyiben az iskolában alkalmazott nevelési módszerek nem vezetnek eredményre, abban az esetben értesítem a Család-és Gyermekjóléti Szolgálatot (többszörösen visszatérő problémák: magatartás, amikor az iskola és a család közötti együttműködés nem kielégítő, súlyos probléma esetén). Az iskolában megfelelő körülményt tudunk biztosítani a gyermekekkel való bizalmas beszélgetések lebonyolításához. A gyermekek tisztában vannak panaszjogaikkal, gyakran élnek is ezzel a lehetőséggel. A diákönkormányzaton keresztül jutnak ezekhez az információkhoz. Több alkalommal ajánlottam a Család-és Gyermekjóléti

Szolgálat által igénybe vehető szolgáltatásokat a családok részére. Az iskolánkban jól látható helyen helyeztük el a gyermekvédelmi és szociális intézmények elérhetőségét.

A fent leírtakból is jól kitűnik, hogy a jelzőrendszer tagjaival hatékony az együttműködésük. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítőjével eredményes a munkakapcsolat.

Demecseri Oktatási Centrum Gimnázium és Szakközépiskola

A 2024/25-es tanévben a gyereklétszám csökkenés miatt 4 nappali tagozatos és 2 esti tanrendű osztállyal kezdtük a tanévet.

Az iskolában tanuló diákok száma 2025. október 1-jén 163 fő.(85 nappali, 78 esti tagozatos)

Ebből egyéni munkarend szerint 3 fő.

Az iskola félévi tanulmányi átlaga 4.03

- Térítésmentesen kapta a tankönyvet az iskola minden diákja 163 fő.
- Hátrányos helyzetű tanuló: 18 fő.
- Halmozottan hátrányos helyzetű: 10 fő
- Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül: 2 fő.
- SNI: 3 fő
- BTMN:1 fő
- Más településről bejáró: 29 fő
- Az Útravaló programban résztvevő tanulók száma 18 fő

Intézményünkben diákjaink részt vehetnek felzárkóztató foglalkozásokon, tehetséggondozásban és az Útravaló ösztöndíjprogram mentorálásban is részesülhetnek.

Az osztályfőnökök a szülőkkel többféleképpen tartják a kapcsolatot: telefon, e-mail, elektronikus napló, személyes találkozó, családlátogatás a járványhelyzet miatt másképp alakul.

Minden tanévben három alkalommal tartunk szülői értekezletet, és mellette három alkalommal fogadóórát. Ezeket az időpontokat a tanév elején mindig kihirdetjük, valamint az elektronikus napló segítségével értesítést is küldünk ezen alkalmak előtt. A szülők általában készségesek a felkereséseknél, bár a fenti alkalmakra nem mindig tudnak vagy akarnak eljönni. Szívesen állunk a szülők rendelkezésére a lehetőségekhez mérten, amely során a bizalmas beszélgetéshez való feltétel megoldható. A szülők az esetek többségében partnerei az iskolának, ám előfordulnak a krónikusan hiányzó tanulók, akik esetében a nem következetes, elnéző szülői magatartás azt eredményezi, hogy már akár az első félévben eljut a diák a 250 hiányzott tanítási óráig.

A hiányzások csökkentése évek óta gondot okoz a gimnáziumban, hiszen a nehéz anyagi körülmények között élő diákok 11-12. osztályban diákmunkára jelentkeznek a tanév alatt is, nem törődve a feltornyosuló iskolai hiányzásaikkal.

Szükség esetén több alkalommal felvettük a kapcsolatot a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársaival, a tavalyi tanévben viszont nem vettünk részt jelzőrendszeri megbeszélésen. A többi Gyermekjóléti Szolgálattal is tartjuk a kapcsolatot, hiszen diákjaink egy része más településről jár be.

A gyermekvédelemmel kapcsolatos továbbképzésen nem volt lehetőségünk részt venni.

A szociális hátrányok enyhítése, az esélyegyenlőség megteremtése iránt a nevelőtestület továbbra is elkötelezett.

Az osztályfőnökök a többi pedagógussal folyamatosan konzultálnak, együtt gondolkodnak a prevencióban, illetve az esetleges problémák feltárásában és megoldásában.

A gyermekvédelmi rendszer a városban nagyon jól működik az intézmények között, jó szakmai kapcsolat alakult ki az évek során a vezetőkkel.

Szükség szerint szakmai konzultációt tartunk, pedagógiai véleményt készítünk.

Több mint 2 éve jelen van az intézmény életében az iskolai szociális segítőnk is, aki munkája révén főleg a problémás, magatartászavaros vagy sokat hiányzó tanulók kezelésében, tanácsadásában, egyéni esetkezelésében vesz részt, azonban segítséget tudott nyújtani a maximalista diákok útkeresésével vagy a végzős diákok pályaválasztásával kapcsolatban is.

Beszámoló a Védőnői Szolgálat 2024. évben végzett munkájáról

A körzeti védőnői szolgálat célja – az egészségügyi alapellátás részeként – a családok egészségének megőrzésére, segítségére irányuló preventív tevékenység, valamint a betegség kialakulásának az egészség romlásának a megelőzése érdekében végzett egészségnevelés.

A védőnő gondozási tevékenységét azon családok körében végzi, ahol várandós és gyermekágyas anya, illetve 0-6 éves korú gyermek él.

Feladatai:

- Nővédelem
- Várandós anyák gondozása
- 0-6 éves korú gyermekek gondozása
- Tanköteles gyerekek gondozása
- Családgondozás
- Preventív tevékenység

A védőnői munkát szabályozó rendeletek:

- 49/2004. (V. 21.) ESzCsM rendelet a területi védőnői ellátásról
- 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról
- 26/2014.(IV.8.) EMMI rendelet a várandósgondozásról

2025. évben Demecser I-II körzetében összesen **51 várandós anya** volt nyilvántartva.

53 csecsemő született, ebből 4 fő veszélyeztetett, 2 fő szociális okból, 2 fő egészségügyi okból..

Csecsemő tanácsadásra a szülők gyermekeiket rendszeresen hozzák, a kötelezően előírt védőnői szűrővizsgálatok időben megtörténtek (1 hó,2 hó, 3 hó,4 hó, 6 hó, 9hó, 1 év, 18 hó, 2 év, 3 év, 4 év, 5 év, 6 év).

Iskola-egészségügy:

- Az iskolában és az óvodában a kötelező szűrővizsgálatok megtörténtek, a kiszűrteket nyomon követjük. Az iskolai és az óvodai szűrővizsgálatokat Dr. Vadon Judit gyermekorvossal végzik.
- A 6. és 7. osztályos tanulók körében a kötelező védőoltások időben megtörténtek. (Engerix-B, MMR VaxPro, Di-Per-Te)
- A 7. osztályos lányok és fiúk körében a választható-ajánlott Gardasil 9 védőoltás megtörtént
- Az általános iskola minden osztályában tartottunk előadást, fogápolásról, egészséges táplálkozásról, intim higiénéről, szexualitásról.
- Az iskolai munkák során a tantestülettel való együttműködés megfelelő.

Munkakapcsolatokról:

A házi orvosokkal, iskolával, óvodával, Gyermekjóléti Szolgálat és Gyámhivatal munkatársaival jó munkakapcsolatban állunk. Jelzéseinket, tanácsainkat szívesen veszik, véleményünket kikérik és egy esetleges probléma felmerülés esetén személyes megbeszélést tartunk. 2025 évben összesen 12 alkalommal vettünk részt esetmegbeszélésen és esetkonferencián. A Gyermekjóléti Szolgálat felé esetjelzést összesen 20 alkalommal tettünk, 14 alkalommal adtunk tájékoztatást.

Folyamatosan gyűjtik és igény szerint osztják szét a rászoruló családok részére a használt ruhát, játékokat.

Demecser város és a család- és gyermekjóléti szolgálat a 2025-as évben is számíthat a védőnői szolgálat aktív közreműködésére.

Nyíregyháza Rendőrkapitányság Demecser Rendőrőrs

Tájékoztatása alapján Demecser településen 2025. évben gyermekkorú személlyel szemben a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012.évi C. törvény 184.§(1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő bünszövetségben elkövetett új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntettének megalapozott gyanúja miatt büntető eljárás indult, mely büntethetőséget kizáró ok miatt megszüntetésre került. Ugyan ebben az ügyben egy fő fiatalkorú személlyel szemben ugyanazon bűncselekmény miatt a Nyíregyházi Járási ügyészség vádat emelt.

Más fiatalkorúval szemben kapcsolatban büntetőeljárás nme indult. Nem tudunk jellemző problémát említeni fiatalkorúakkal kapcsolatban, nem túl gyakori a bűnelkövetés.

A családok körében elkövetett személy elleni erőszakos cselekményeket vizsgálva, megállapítható, hogy 1 esetben került megállapításra magánvádas bűncselekmény. Ezekben az ügyekben keletkezett iratokat a Nyíregyházi Járási Ügyészségnek megküldték, amely azt megvizsgálva áttette az eljárás lefolytatására illetékes Nyíregyházi Járásbíróságra.

Ideiglenes megelőző távoltartás elrendelésére nem került sor.

Kábítószer fogyasztásával és terjesztésével kapcsolatban a felmerült információk birtokában megtették a szükséges intézkedéseket. Ennek visszaszorítása érdekében- a Nyíregyházi Rendőrkapitányság Bűnügyi- és Vizsgálati Osztályával, valamint az Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Rendőr-Főkapitányég Felderítő Osztályával történt szoros együttműködést követően Demecser településen több személy ellen is büntetőeljárás indult, azok a rendelkezésünkre álló adatok alapján itt élő kiskorú személyt nem érintenek.

Kiskorúak veszélyeztetésével kapcsolatban, illetve gyermek és fiatalkorúak által elkövetett cselekmények miatt jelzést, adatlapot a gyermekjóléti szolgálat és gyámhivatal felé 12 esetben, küldtünk. Előfordult olyan család is, ahol többször jelzéssel éltünk.

A bűnmegelőzési tevékenységünket az iskolában, közösségi rendezvényeken és idősok körében is végezzük. Folyamatosan kapcsolatban vagyunk az állampolgárokkal, plakátokat, szóróanyagokat terjesztünk. Tapasztalatunk szerint az emberek fogékonyak az új ismeretekre, megfogadják a tanácsokat.

A gyermek és fiatalokúak védelmének javítása érdekében szívesen részt veszünk felkérésre bármelyik intézményben, rendezvényen, szervezett táborokban, programokban, de az iskola rendőre programban saját kezdeményezésre is tartunk foglalkozásokat, előadásokat az érintettek részére. Az Általános iskola vezetésével, tanáraival a kapcsolattartás folyamatos, segítik és mi is segítjük munkájukat a bűnmegelőzés és gyermekvédelem terén.

A rendőrségről 2 kolléga részt vett a DADA (Dohányzás, Alkohol, Drog, Aids) program képzési rendszerében, aki az ott szerzett tapasztalatokat, anyagokat tudja hasznosítani.

Meglátásuk szerint a jelzőrendszer hatékonyan működik a településen.

Kemecsei Családsegítő- és Gyermekjóléti Központ

I. BEVEZETÉS

Az első gyermekvédelmi törvény, ami megfogalmazta az állam felelősségét a szükségét szenvedő gyerekekért 1901-ben született, mely elrendelte a gyermekmenhelyek felállítását és az elhagyott gyerekekről való állami gondoskodást. A Gyerekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.) európai színvonalúnak tekinthető. Megjelenése jelentős mérföldkő volt a hazai gyermekvédelem történetében, mivel ezt megelőzően leginkább a hatósági funkciók domináltak.

Az ENSZ Gyermekjogi Egyezményével összhangban a gyermekvédelmi törvény a gyermek érdekeit és jogait helyezi előtérbe, elsőbbséget adva a családban történő nevelkedésnek. Ennek érdekében a különböző támogatások széles körét biztosítja a család és a gyermek számára és csak utolsó eszközként teszi lehetővé a családból való kiemelést, azonban ebben az esetben is kiemelt feladatként határozza meg a családba történő visszagondozást. A törvény egy rendszerben szabályozza a gyerekek védelmét és minden gyermekre kiterjedő jóléti ellátásait, preventív szolgáltatásait. A törvény megjelenését követően látványos és lényeges változásokat éltetett meg a szakma és a társadalom egyaránt.

2016. január 1.-e hazánk gyermekvédelmi rendszerét tekintve történelmi fordulóponthoz érkezett, hiszen a gyermekvédelmi törvény megjelenése óta soha nem látott átalakulásnak lehattunk tanúi, mely nemcsak strukturálisan alakította át a gyermekvédelmet, hanem a feladatmegosztás szempontjából is jelentős változásokat hozott. Az új intézményrendszer, az átalakult feladat- és felelősségi körök a szakemberek számára is nagymértékű kihívást jelentett és jelent a mai napig. A gyermekvédelmi törvény, illetve az ehhez kapcsolódó végrehajtási rendeletek egy kiindulópontot, törvényi alapot, egyfajta szakmai keretet nyújtottak számunkra, azonban részletes módszertani útmutatást csak 2016. májusában kaptunk, mely kezdetben jelentős nehézségeket és bizonytalanságot eredményezett az új intézmény kialakítása és működtetése során. Ugyanakkor elmondható, hogy a 2017-es és a 2018-as évre a kezdeti nehézségeket fokozatosan sikerült felszámolnunk, valamint a kompetencia határok

tisztázásával a családsegítők és esetmenedzserek közötti feladatmegosztás is zökkenőmentesen zajlott. Szakmai együttműködésünk megfelelőnek mondható, melyet a „jó gyakorlat” kialakításának alkalmazásával tovább szeretnénk erősíteni.

II. HELYZETKÉP

Az előzőekben leírtak alapján 2016. január 1-jétől a családsegítés csak gyermekjóléti szolgáltatással integráltan – egy szervezeti és szakmai egységben – működhet: települési szinten a család- és gyermekjóléti szolgálat (továbbiakban szolgálat), járási szinten a család- és gyermekjóléti központ (továbbiakban központ) keretében. Mindkét szolgáltatás továbbra is önkormányzati feladat maradt. A megváltozott struktúra értelmében a gyámhivatal a központtal, konkrétan az esetmenedzserekkel áll elsősorban kapcsolatban. A hatósági intézkedést igénylő feladatok ellátásában járási szinten az esetmenedzser szervező és koordináló szerepet lát el. Gyakorlatilag az egész gondozási folyamatért felel: tervez, koordinál és monitoroz. A települési önkormányzatok által működtetett szolgálatok családsegítő munkatársai pedig elsősorban szociális segítő munkát végeznek, mellyel egyértelműen szétválasztásra került a hatósági tevékenységhez kapcsolódó szakmai munka, illetve a segítő jellegű tevékenység.

A szakmai együttműködés megteremtése és a szakmai munka elősegítése érdekében a kapcsolatban. A hatósági intézkedést igénylő feladatok ellátásában járási szinten az esetmenedzser szervező és koordináló központoknak a Gyvt. 40/A § (2) c pontja értelmében szakmai támogatást kell nyújtaniuk az ellátási területükön működő szolgálatok számára. A 2025-es évben igyekeztünk a járványügyi helyzetre való tekintettel telefonon, illetve más elektronikus csatornákon keresztül a szolgálatok szakembereivel közös szakmai konzultációt tartani, ahol a hatékony együttműködés erősítése érdekében a felmerülő szakmai kérdéseket megbeszéltük, a kompetencia határokat tisztáztuk és törekedtünk olyan munkaformákat kialakítani, melyek elősegítik és hatékonyabbá teszik a közös szakmai munkát.

A Gyvt. 40. § és a 40/A. § (2) bekezdései határozzák meg a család- és gyermekjóléti szolgálat és központ, ezen belül a családsegítő, illetve az esetmenedzser feladatait. A hatósági intézkedést igénylő feladatok ellátásában az esetmenedzser szervező és koordináló szerepet lát el. Gyakorlatilag az egész gondozási folyamatért felel: tervez, koordinál és monitoroz. A családsegítő elsősorban szociális segítő munkát végez, mellyel egyértelműen szétválasztásra került a hatósági tevékenységhez kapcsolódó szakmai munka, illetve a segítő jellegű tevékenység. **Főszabályként tehát az esetmenedzser nem végezhet szociális segítő munkát.** Ugyanakkor a jogalkotó lehetőséget ad arra, hogy az esetmenedzser szociális segítőmunkát koordináljon és végezzen is egyben (Gyvt. 40/A. § (2) bekezdés bd) és bf) pontjai). Speciális szabályként viszont az esetmenedzser csak rendkívül indokolt esetben, illetve ideiglenesen végezhet szociális segítő munkát. Az esetmenedzser szervezi a család és a gyermek köré a különböző szolgáltatásokat, figyeli az egyes szolgáltatásnyújtások és beavatkozások eredményét, amennyiben nem történik meg a szolgáltatásnyújtás vagy nincs eredmény, akkor korrekciós intézkedéseket tesz. Ezen munkáját elsősorban a családsegítő szakmai tevékenységére támaszkodva, a feladatok összehangolásával tudja csak eredményesen végezni, mely mindkét szakember részéről szoros együttműködést kíván meg.

Együttműködési keret, főbb együttműködési pontok a szolgálat és a központ között a szakmai munka során:

- települési jelzőrendszer kiépítése és működtetése,

- a gyermek, egyén vagy család ügyében beérkezett jelzések, intézkedések, gondozási folyamatok, közös családlátogatások,
- esetkonferencia, esetmegbeszélések, esetkonzultációk, szakmaközi megbeszélések, éves szakmai tanácskozások
- együttműködés szociális diagnózis felvétele során.

Az esetmenedzserek és a családsegítő szakemberek között rendszeres a kapcsolattartás, hiszen a problémák hatékony kezelése ezt meg is kívánja.

Mindezek alapján elmondható, hogy új intézményi formaként jelent meg a család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a család- és gyermekjóléti központ; ez utóbbihoz kerültek átcsoportosításra a speciális szaktudást igénylő feladatok is, valamint a hatósági feladatokhoz kapcsolódó tevékenységek. A feladatok köre az évek során folyamatosan bővült, a központoknál új gyermekjóléti feladatokként jelent meg **2018. január 1-jei** hatályba lépéssel a szociális diagnózis készítése, valamint 2018. szeptember 1-től az **óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység**. Központunk 2018 decemberétől biztosítja a járás területén működő köznevelési intézményekben az óvodai és iskolai szociális segítő munkát.

Az óvodai és iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat lát el. Ennek keretében segíti

a) a gyermeket a korának megfelelő nevelésbe és oktatásba való beilleszkedéséhez, valamint tanulmányi kötelezettségei teljesítéséhez szükséges kompetenciái fejlesztésében, b) a gyermeket a tanulmányi előmeneteléhez, későbbi munkavállalásához kapcsolódó lehetőségei kibontakozásában,

c) a gyermek, tanulmányi kötelezettségeinek teljesítését akadályozó tényezők észlelését és feltárását,

d) a gyermek családját a gyermek óvodai és iskolai életét érintő kérdésekben, valamint nevelési problémák esetén a gyermeket és a családot a közöttük lévő konfliktus feloldásában,

e) prevenciók eszközök alkalmazásával a gyermek veszélyeztetettségének kiszűrését és

f) a jelzőrendszer működését.

Ha a köznevelési intézmény foglalkoztat gyermek- és ifjúságvédelmi felelőst, az intézményt érintő gyermekvédelmi feladatokat az óvodai és iskolai szociális segítő a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőssel együttműködésben látja el.

A településen **Bácsi Anna** látja el az iskolában és az óvodákban a szociális segítő munkát. Minden hét szerdai munkanapjain végzi feladatait 8⁰⁰ - 10⁰⁰ óráig a helyi óvodában. Minden páros hét szerdai munkanapján 10⁰⁰ - 16⁰⁰ óráig az általános iskolában. Minden páratlan hét szerdai munkanapján 10⁰⁰ - 16⁰⁰ óráig a gimnázium és szakközépiskolában. A szülők számára mindkét intézményben ügyfélfogadást biztosít. Elmondható továbbá, hogy az intézményekkel sikerült partneri viszonyt kialakítani, az intézményekben dolgozó pedagógusokkal, szakemberekkel megfelelő az együttműködésünk és a szülők, valamint a gyermekek is egyre többször keresik fel a szociális segítőt problémáikkal.

Általános feladataink mellett ún speciális feladatokat is ellátunk, melyeket a járás területén élő kliensek ingyen vehetnek igénybe: készenléti ügyelet, kapcsolattartási ügyelet, pszichológiai tanácsadás, meditáció jogi tanácsadás. Szolgáltatásainkról, illetve a gyermekvédelmi és szociális intézmények elérhetőségeiről a lakosság több csatornán keresztül is értesülhetnek: oktatási- nevelési és szociális intézmények, valamint egészségügyi szolgáltatást nyújtó intézmények információs tábláján kerültek kifüggesztésre. Ezen túlmenően

elektronikus úton, Kemece Város honlapján, illetve időnként a helyi sajtó kiadványokban is elérhetőek tájékoztatóink.

Kemecsei Családsegítő- és Gyermekjóléti Központ 2025. évben Kemecsei Járás demográfiai és infrastrukturális jellegéből adódóan a következő speciális szolgáltatások működtek:

Kapcsolattartási ügyelet: Központunk a Kemecsei Járás közigazgatási területén lakóhellyel/tartózkodási hellyel rendelkezők számára nyújtja a kapcsolattartási ügyelet szolgáltatást, a szolgáltatás igénybevételére (ünnepek kivételével) minden szombati napon 8:00-12:00 óra között van lehetőség. A szolgáltatás igénybe vehető: bírósági ítélettel, végzéssel, megállapodással, gyámhivatali határozattal és önkéntesen.

Amennyiben önkéntesen: az érintettek együttes kérésére közvetítői eljárás (mediáció) során született mediációs megállapodás alapján.

Készenléti szolgálat: A készenléti szolgálat célja, a család- és gyermekjóléti központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítségnyújtás, tanácsadás vagy tájékoztatás.

A 2025-as évben Demecser település vonatkozásában nem vették igénybe a szolgáltatást.

Pszichológiai tanácsadás: A szolgáltatást csütörtöki napokon 13:00-16:00 vehetik igénybe klienseink. A szakembert leggyakrabban: iskolai beilleszkedési-magatartási problémával, serdülőkori problémával küszködő gyerekek, szülő-gyermek kapcsolati nehézségekből eredően keresik fel. A 2025-as évben Demecser vonatkozásában igénybe vették a szolgáltatást.

Mediáció: A közvetítői eljárás felek között kialakult konfliktusok hatékony kezelését, megoldását segíti elő. Központunkban jelenleg 2 fő rendelkezik a mediációhoz szükséges képesítéssel. A 2025-es évben Demecser településen nem vették igénybe a szolgáltatást.

Jogi tanácsadás: minden hónap 2. keddi munkanapjain 13 órától 16 óráig vehető igénybe. Demecser település vonatkozásában, 6 estben igénybe vették a szolgáltatást.

Személyi feltételek

2025. évben a szakmai ellátottságunk a törvényi előírásoknak megfelelt: 1 fő intézményvezető, aki esetenedzseri feladatokat is ellát, 4 fő esetenedzser, 1 fő családsegítő, 2 fő óvodai iskolai szociális segítő és 1 fő szociális diagnózis készítő esetenedzser. Kemecse településen az illetékes esetenedzser: Hannel-Kelemen Katalin

A szakmai létszámnormát a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 1. számú melléklete szabályozza, ami a kötelezően alkalmazandó legkisebb létszámot jelenti.

A központ vonatkozásában 7000 fő járási lakosságszámra vetítve, minden 50 ellátott családra 1 esetenedzsért ír elő.

Tárgyi feltételek

Központunk épülete Kemecse település központjában helyezkedik el, így a kliensek számára könnyen megközelíthető. Infrastrukturális feltételeink elfogadhatók: minden munkatárs

számára rendelkezésre áll egy íróasztal, egy szék, vezetékes telefonkészülék, multifunkcionális készülék (fénymásoló, nyomtató), zárható szekrény, számítógép és internetes elérés. A terepmunkához 2 szolgálati gépjármű áll rendelkezésünkre. Központunk számára készenléti mobiltelefon készülék biztosítja az ügyeleti munkát. Központunk számára készenléti mobiltelefon készülék biztosítja az ügyeleti munkát. A 2021-es évben is jelentősen javult központunk infrastrukturális ellátottsága: új számítógépeket és monitorokat kaptunk, a kapcsolattartási ügyeletünk eszköztárát is sikerült 3 babzsákfotellel bővíteni, valamint 2 db laptop beszerzése is nagymértékben megkönnyíti a szakmai munkánkat.

2021.07.01.-től bevezetésre került a Gyermekünk védelmében elnevezésű informatikai rendszer, így a papír alapon történő munkavégzés kivezetésre került és elektronikus úton végezzük munkánkat, a gyermekkel kapcsolatos adatlapok, javaslatok, környezettanulmányok és egyéb feladatok ebben a rendszerben vannak elkészítve és vezetve.

• A PROBLÉMÁK FÓKUSZÁLÁSA

Általánosságban elmondható, hogy a gyermekek veszélyeztetettségének okai egyrészt a családok anyagi helyzetére vezethetők vissza. Nagyon sok családban alakul ki *családi-kapcsolati konfliktus*, veszekedés, amelyeknek folyamatos szemtanúi, illetve résztvevői a családban élő gyermekek. Ilyenkor elsősorban a szülők között folynak viták, de gyakran a gyermekek válnak másodlagos áldozatokká.

Hatósági ügyekben érintettek 2023. évben:

Védelembe vett gyermekek száma	32 gyermek 16 család
Megelőző pártfogásra javaslattétel (felkérés javaslattételre 2 gyermekesetében érkezett, mely 2 családot érintett)	4 gyermek 4 család
Egyéb (családba fogadásra, házasságkötés engedélyezése, időszakos kapcsolattartás, gondozási hely módosítása, egyéb) javaslattétel	47 gyermek 29 család
Ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek száma:	0 gyermek 0 család
Nevelésbe vétel alatt álló gyermekek és családok száma:	28 gyerek 12 család
Gyámhivatali határozattal utógondozott gyermekek száma:	3 gyermek 2 család

A központ által javasolt hatósági intézkedések:

- Védelembe vétel: Ha a kialakult probléma indokolja, akkor a gyermekjóléti szolgálat vagy központ javaslatot tesz az illetékes Járási Gyámhivatal felé a gyermek védelembe vételére. A gyámhivatal határozatban rendeli el a családgondozást, a szolgáltatás igénybevételét, a szakemberekkel való együttműködést, kötelezettségek betartását. 50 óra igazolatlan iskolai hiányzás esetében: elrendeli az iskoláztatási támogatás szüneteltetését és a 16. életévét be nem töltött, védelembe vétel hatálya alatt nem álló gyermek védelembe vételét.
- Nevelésbe vételben lévő gyermekek vérszerinti családjának gondozása: Segítséget nyújtunk a vérszerinti szülőknek abban, hogy személyükben, életvitelükben, változtatni tudjanak, hogy meg tudják teremteni a megfelelő lakáskörülményeket és anyagi biztonságot, hogy gyermekeiket ismét saját családjukban nevelhessék.
- Utógondozás: nevelésbe vétel megszűnése után - kivéve, ha a gyermeket örökbe fogadták - a gyámhivatal legalább egy év időtartamra elrendeli a gyermek utógondozását. Célja, hogy elősegítse a gyermek családi környezetébe való visszailleszkedését.
- Családba fogadás: A gyámhivatal a szülői felügyeletet gyakorló szülő (k) kérelmére hozzájárulhat ahhoz, hogy – amennyiben az intézkedés a gyermek érdekében áll – a gyermeket a szükséges ideig más, általa megnevezett család átmenetileg befogadja, gondozza, nevelje, ha a szülő egészségi állapota, indokolt távolléte, vagy más családi ok fennáll. A családba fogadás ideje alatt a szülő felügyeleti joga szünetel.
- Ideiglenes hatályú elhelyezésre a gyermek súlyos veszélyeztettsége esetén kerül sor, amikor a gyermek azonnali elhelyezése szükséges pld: a gyermek bántalmazása esetén, ha a gyermek felügyelet nélkül marad vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti. Amennyiben a szolgálat, vagy a központ a gyermek olyan súlyos veszélyeztetettségét észleli, ami az azonnali kiemelés indokolja, haladéktalanul kezdeményezi a hatósági intézkedést munkaidőben a gyámhatóságnál, szükség esetén, munkaidőn kívül az elérhető, intézkedésre jogosult hatóságnál. Sürgős esetben a hatósági intézkedés bármely módon kezdeményezhető.
- gondozási hely módosítása: Az illetékes gyámhivatal felkérésére központunk a körülmények feltárásával javaslatot tesz az ügyben.

Családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása- Eseti gyám kirendelése: Amennyiben alaposan feltételezhető, hogy a családi pótlék célzott felhasználásával a gyermek fejlődése a családi környezetben biztosítható, a védelembe vétellel egyidejűleg vagy a gyermek védelembe vételének fennállása során - a családi pótlék gyermek után járó összegének 100%-a erejéig - a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásáról határozhat. A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása legfeljebb hat hónap időtartamra szól, mely további 6 hónapra meghosszabbítható

A megelőző pártfogás elrendelése: (2015.01.01-től). A megelőző pártfogás új jogintézményként jelent meg 2015. január 1. napjától a gyermekek védelmének rendszerében annak érdekében, hogy az intézkedés minél korábban elősegítse a bűnelkövető vagy szabálysértő gyermek- és fiatalkorúak szocializációját, a bűnismétlés megelőzését a bűncselekmény vagy az elzárással is sújtható szabálysértés elkövetése miatt indult védelembé vétel iránti eljárásban, vagy a már fennálló védelembé vétel mellett. A megelőző pártfogás nem érinti a szülő szülői felügyeleti jogát. Azonban a Gyámhivatal haladéktalanul megteszi a szükséges intézkedést, ha a megelőző pártfogással a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem lehet, és alaposan feltételezhető, hogy segítséggel sem biztosítható a gyermek családi környezetben történő megfelelő gondozása, nevelése. Demecser településen 3 ilyen történet típusú intézkedés a 2024. évben.

Továbbá az illetékes gyámhivatal felkérésére központunk javaslatot tesz:

- **házasságkötés engedélyezésére, illetve:**
- **időszakos kapcsolattartás engedélyezése,**
- gondozási hely módosítása,
- örökbe fogadással kapcsolatos tájékoztatás,
- gyermektartásdíj megelőlegezése.

A védelembé vétel leggyakoribb oka elsősorban a család működési zavaraira vezethető vissza. Legtöbbször a szülőknek róható fel, **elhanyagoló, következetlen nevelés**, mellyel elnézik az iskolai hiányzásokat, nem fordítanak kellő figyelmet a gyermek magatartási problémáinak, az **alapvető higiénés feltételek** biztosítására. A védelembé vett gyermekek túlnyomó része hátrányos, vagy halmazottan hátrányos helyzetű családban él, ahol súlyos megélhetési problémák is társulnak a felelőtlen szülői magatartáshoz. Ezek a szülők sokszor nincsenek tisztában a gyermekneveléssel járó alapvető kötelezettségeikkel, nem ismerik el saját felelősségüket, sokszor csak kívülről várják a segítséget a gyermekeikkel kapcsolatos gondok és családjuk nehéz helyzetének megoldásában. A védelembé vétel másik oka a gyermek/gyermekek **magatartási problémái, az igazolatlan iskolai hiányzások, a bűncselekmények vagy szabálysértés elkövetése, amely szintén visszavezethető a szülők nevelési hibáira, esetleg hibás életvezetésére. Az esetbenedzserek általában személyesen tartják a kapcsolatot a családdal családlátogatások alkalmával, valamint telefonon.**

Ideiglenes hatályú elhelyezés okai: Ideiglenes hatályú elhelyezésre a gyermek súlyos veszélyeztetettsége, a szülők elhanyagoló, nemtörődöm magatartása miatt kerül sor. Demecser településen 1 gyermek esetben történt ilyen típusú intézkedés a 2022. évben, mely 1 családot érintett.

Nevelésbe vétel okai: A szülők hibás életvezetése, gyermekeiket elhanyagoló következetlen nevelése, valamint elégtelen lakáskörülmények jellemzőek.

Utógondozói ellátásban 2 gyermek részesült, mely 1 családot érintett.

A gyermekek veszélyeztetettségének okai, a jelzőrendszerrel való együttműködés a problémák mentén:

2025-ben érkezett jelzések száma és megoszlása

Megnevezés	0-17 éves	Nagykorú (18 év feletti)
Egészségügyi szolgáltató (védőnő, háziorvos, kórház stb.)	9	0
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók (szolgálat, központ stb.)	22	0
Kisgyermek napközbeni ellátását nyújtók	0	0
Köznevelési intézmény, szakképző intézmény (általános iskola, közép-, óvoda)	71	0
Rendőrség	8	0
Ügyészség, bíróság	0	0
Állampolgár, gyermek-és felnőttérdekeit képviselő társadalmi szervezet	2	0
Önkormányzat, jegyző,	0	0
Pártfogó felügyelői szolgálat	5	0
Átmeneti gondozást biztosítók	0	0
Gyermekjogi/ellátottjogi/betegjogi képviselő	0	0
Egyesület, alapítvány, egyházi jogi személy	0	0
Hivatásos gondnok	0	0
Javítóintézet	0	0
Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet	0	0
Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat	0	0
Gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal	0	0
Az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv	0	0
Katasztrófavédelem	0	0
Menekülteket befogadó állomás, menekültek átmeneti szállása	0	0
Közütemi szolgáltatók	0	0
Összesen	117	0

A gyermekek jólétének biztosítása, a segítségre szoruló családok támogatása, a hatósági intézkedésekkel történő gyermekvédelmi gondoskodás kizárólag az észlelő-jelzőrendszer, a család- és gyermekjóléti szolgálatok, a család- és gyermekjóléti központok szoros együttműködésével valósítható meg. A hatékony együttműködés

egymás szakmai tudásának, kompetenciájának tiszteletben tartásával, egymás munkájának segítségével, a feladatok megosztásával, a közös szakmai nyelv használatával, közös kommunikációval érhető el.

A gyermekvédelmi rendszer hatékonyságát jelző, egyik legmeghatározóbb kérdése a gyermekek érdekében tevékenykedő szakemberek együttműködésének mélysége, koordináltsága és szaktudásának mértéke. Mindezek miatt kiemelkedően fontosnak tartjuk a jelzőrendszer megerősítését.

A jelzések által felszínre kerülő problémák mutatják, hogy a jelzőrendszer tagjai éltek jelzési kötelezettségükkel, ha a kiskorú veszélyeztetettségét észlelték. Jelzésüket a törvényi előírásnak megfelelően minden esetben írásban tették meg.

Továbbá megállapítható, hogy Demecser településen a problémák kezelése intézményi szinten, valamint az alapellátás eszközeivel hatékonyan kezelhetők, a problémák elmélyülése többségében megelőzhető, azonban több esetben volt szükség hatósági intézkedés kezdeményezésére. Ezen túlmenően elmondható, hogy a jelzőrendszer tagjai - a gyermekek érdekeinek szem előtt tartásával – minden alkalommal törekednek képviseltetni magukat a központunk által szervezett esetmegbeszéléseken, ami szintén jelzi elhivatottságukat.

A Gyvt. 17. § (2a) bekezdése alapján szabályozásra került a jelzést tevő személyének zártan kezelése, ennek értelmében: a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltató és a gyámhatóság, a gyermek bántalmazása, elhanyagolása miatt jelzést vagy kezdeményezést tevő intézményt, személy adatait erre irányuló külön kérelem hiányában is zártan kezeli; illetve nem tekinthet be a dokumentum azon részébe, amelyből következtetni lehet a jelzést tevő személyére. Központunk e törvényi hivatkozásnak megfelelően járt el.

A jelzőrendszer 4 lépcsős rendszere:

4.SZGYF	0-24 órás telefonos elérhetőség
3.Megyei Kormányhivatal	megyei jelzőrendszeri koordinátor
2. Családsegítő- és Gyermekjóléti Központ	járási jelzőrendszeri tanácsadó
1.Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat	települési jelzőrendszeri felelős

• JÖVŐRE VONATKOZÓ JAVASLATOK, CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

A gyermekjóléti szolgálat által működtetett észlelő-és jelzőrendszerben résztvevők részben a törvényben meghatározott feladatokat látják el a gyermekvédelem rendszeréhez kapcsolódó területen, részben pedig különböző szolgáltatásokat kell, hogy nyújtsanak a családok és azon belül a gyermekek részére. A munka eredményessége érdekében továbbra is jól működő

személyes kapcsolat kiépítése szükséges, amelynek célja, hogy a szolgáltatásra szoruló gyermeket és családot érintő feladatokat meghatározza, összehangolja, és ha kell, hozzájuttassa a gyermeket, családot a szolgáltatások igénybevételéhez. A hatékony működés alapja az abban résztvevők szoros együttműködése, a gyermek érdekeit és szakmai kompetenciákat figyelembe vevő kölcsönös tájékoztatás. A jövőbeni elképzeléseinket a szükségletek figyelembe vételével terveztük meg, melyhez elengedhetetlennek tartjuk a rendelkezésre álló források bővítését is.

- Célunk az észlelő és jelzőrendszer erősítése és bővítése. Fontosnak tartjuk azt, hogy a **jelzőrendszer minél több tagjából váljon a helyi gyermekvédelem tevékenyen együttműködő, feladatokat vállaló aktív tagja.**
- A hazai és EU pályázatok megcélzása, projektek megvalósítása.
- Humánerőforrás fejlesztés: a dolgozók továbbképzésének, rendszeres szupervízióval való részvételének finanszírozása a fenntartó részéről. Rendszeres csapatépítő tréningek és egyéb kiegészítő megelőző technikák elsajátítása, stratégiák alkalmazása.
- A központ és a szolgálatok együttműködését, illetve a közös munka erősítését célzó rendszeresen szakmai tanácskozások szervezése.
- Az adományozással összefüggő stratégiánkat szeretnénk fejleszteni, melyet a helyi civilszervezetek szoros együttműködésével, valamint a különböző segítségnyújtó szervezetek bevonásával és a lakosság, illetve a gazdasági szereplők adományozási kedvének élénkítésével képzelünk megvalósítani.

Összegzés:

Végezetül elmondható, hogy Demecser településen a gyermekvédelmi feladatokat ellátó szakemberek munkájukat kellő szakértelemmel és hivatástudattal, mindenkor a gyermekek érdekeinek szem előtt tartásával végezték. Központunk számára továbbra is fontos feladat, hogy az elkövetkezendő években is képesek legyünk a lehető legmagasabb színvonalú szakmai munkát végezni, elősegítve ezzel, a gyermekek törvényben foglalt jogainak érvényesítését, a település gyermekvédelmi és szociális céljainak minél hatékonyabb megvalósulását.

Kemecsei Járási Hivatal gyámhatóságának 2024. évi tevékenységéről és a jelzőrendszeri tagokkal történő együttműködésről

A Kemecsei Járási Hivatal gyámhatósága 2025. évben a Kemecsei Járás 11 településének gyámhatósági ügyeit intézte. A gyámhatósági feladatokat 2025. évben is 4 fő gyámügyi szakügyintéző látta el a Hatósági és Gyámügyi Osztály keretein belül.

2024-ben a gyámhatóság ügyiratforgalma az elmúlt évihez hasonló nagyságrendű volt, 9683 ügyirat került iktatásra. Az ügyfelekkel való személyes találkozás, meghallgatás a gyámügyi eljárások döntő többségénél nem mellőzhető, törvény által előírt kötelezettség, mely magas ügyfelforgalmat generál. Az ügyfelek többsége hivatalos idézésre jelenik meg, de egyre többen keresik fel a gyámhatóságot tájékoztatás céljából, vagy fordulnak tanácsért, segítségért hozzánk. A legnagyobb ügyfelforgalom a gyermekvédelmi hatósági eljárásokban jellemző, ahol egy tárgyaláson több személy részvétele szükséges. A szakmai irányítókkal való kapcsolattartás rendszeres, a kölcsönös tájékoztatáson és együttműködésen alapul.

A gyámhatóság a jelzőrendszer tagjaival együttműködve, jelzéseik alapján, vagy hivatalból indított eljárás keretében hatósági intézkedések alkalmazásával segíti elő a gyermekek családban történő nevelkedését, veszélyeztetettségének megszüntetését, valamint a szülői gondoskodásból kikerülő gyermekek helyettesítő védelmének biztosítását.

Ha a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges ellátást, gondozást a szülő nem tudja biztosítani és ez a helyzet a gyermek fejlődését veszélyezteti, **a gyámhatóság a veszélyeztetettség mértékének megfelelő hatósági intézkedést alkalmaz. Intézkedéseink mindig a gyermekek mindenek felett álló érdekét szolgálják szem előtt tartva a fokozatosságot és az arányosságot.**

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések: a védelembe vétel, a megelőző pártfogás elrendelése, a családba fogadás, az ideiglenes hatályú elhelyezés, a nevelésbe vétel, a nevelési felügyelet elrendelése, az utógondozás és utógondozói ellátás elrendelése.

A gyámhatóság hatósági intézkedései és legfontosabb mutatói 2023-ban:

A 2023. évben a Kemecei Járási Hivatal illetékességi területén az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek száma 29 fő volt, 11 gyermek nevelésbe vételére került sor, december 31-én járásunk területén 108 nevelésbe vett kiskorút tartottunk nyilván, a gyámság alatt álló gyermekek száma 221 ez nőtt az előző évhez képest, a gondnokoltak száma 153 volt.

A védelembe vett gyermekek száma az előző évhez képest csökkent az év végére 112 volt, 50 gyermek kapcsolattartását szabályozta a gyámhatóság. 16. életévét betöltött gyermek házasságkötését 2023-ban 1 esetben engedélyezte. Otthonteremtési támogatás megállapításra nem került sor. 66 gyermek gyermektartásdíjának megelőlegezését rendeltük el. Folyamatos emelkedést mutat a gondokság alá helyezett személyek száma, mely jelenleg 153 fő.

A gyámhivatal 2023-évben 1 esetben kezdeményezett büntetőeljárást kiskorú veszélyeztetése, illetve a kiskorú sérelmére elkövetett más bűncselekmény gyanúja miatt.

Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételeivel megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi. A védelembe vétel a család- és gyermekjóléti központ javaslatára, vagy a szabálysértési hatóság értesítése, a nyomozó hatóság nyomozást megtagadó határozata, a rendőrség, az ügyészség vagy bíróság jelzése alapján hivatalból indul. A bűncselekmény vagy az elzárással is sújtható szabálysértés elkövetése miatt indult védelembe vétel iránti eljárásban a gyámhatóság vizsgálja a megelőző pártfogás elrendelésének szükségességét is.

A védelembe vétel leggyakoribb oka továbbra is a szülői elhanyagolás, a lakókörnyezet és a személyi higiénia hiányosságai, valamint a környezeti nevelés, mellyel elnézik az iskolai hiányzásokat, nem fordítanak kellő figyelmet a gyermek magatartási problémáinak, tanulási nehézségeinek kezelésére. Sok családban hiányzik a szülők személyes példamutatása, ők maguk is alul szocializáltak, és gyermekeikkel szemben nem támasztanak megfelelő elvárásokat. Egyre több esetben jelenik meg a drogfogyasztás a családokban a szülők vagy a kamasz gyermek veszélyeztetettségét, érzelmi elhanyagolását, mely a gyermeknél is magatartási problémákat, vagy akár deviáns megnyilvánulásokat okozhat. A védelembe vett

gyermekek túlnyomó része hátrányos, vagy halmozottan hátrányos helyzetű családban él, ahol gyakran megélhetési problémák is társulnak a felelőtlen szülői magatartással.

A védelemben vétel másik gyakori oka az igazolatlan iskolai hiányzások, valamint a gyermek magatartási problémái, amely gyakran bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetéséhez is vezet. A szülői felelősség ezekben az esetekben fokozottan felvetődik, mivel gyakran nincs aki számon kérje a gyermektől, hogy mi történt vele az iskolában, vagy egyáltalán megjelent-e ott. A szülő sokszor nem tulajdonít jelentőséget annak, hogy gyermeke részt vegyen a kötelező tanórákon, ő maga sem kommunikál a gyermeket tanító pedagógusokkal, így a hiányzásokról is sokszor csak a felszólításokból, feljelentésekből értesül. A kortárs csoportok hatása – különösen a kamaszodó gyermekek esetében -egyre erősödik, amelyet a szülők sokszor egyáltalán nem ellenőriznek, gyakran nem is tudják, vagy nem foglalkoznak vele, hogy gyermekük kikkel barátkozik, esetleg milyen negatív hatások érik.

2025-ban 40 gyerek védelemben vételét rendeltük el, és 42 esetben szüntettük meg. 2025. december 31-én a Kemecei Járási Hivatal illetékességi területén 112 esetben védelemben vett gyermeket tartottunk nyilván.

A védelemben vettek számának alakulása települések szerinti bontásban

2024. december 31. napján

2025. december 31. napján

Berkesz	1
Beszterec	14
Demecser	18
Gégény	22
Kék	4
Kemece	20
Nyírbogdány	13
Nyírtét	3
Székely	28
Tiszarád	4
Vasmegyer	7

Berkesz	9
Beszterec	2
Demecser	24
Gégény	1
Kék	6
Kemece	16
Nyírbogdány	8
Nyírtét	5
Székely	23
Tiszarád	13
Vasmegyer	5

2020-ban változott az óvodai és iskolai igazolatlan hiányzásokkal kapcsolatos törvényi szabályozás, így az óvodai nevelésben való részvételi kötelezettségét megszegő, vagy a kötelező tanórai foglalkozások tekintetében igazolatlanul mulasztó gyermekek esetében a nevelési-oktatási intézmény vezetője köteles az adott nevelési évben igazolatlanul mulasztott ötödik óvodai nevelési nap vagy az adott tanítási évben igazolatlanul mulasztott tizedik kötelező tanórai foglalkozás után felhívni a családi pótlék jogosultját a további mulasztások jogkövetkezményeire. **Az igazolatlanul mulasztott huszadik óvodai nevelési nap családtámogatási ellátás szüneteltetését.** A gyámhatóság a nevelési-oktatási intézmény vezetője által megküldött tájékoztatás alapján értesül ezekről. **A családi pótlék szüneteltetésének felülvizsgálata továbbra is a gyámhatóság hatásköre.** 2025-ban 35 esetben került erre sor, melynek eredményeként csak 23 esetben sikerült megszüntetni a szüneteltetést, a többi gyermek igazolatlan hiányzásai azonban nem szüntek meg.

Az általános iskolásoknál a szülők többsége a családi pótlék szüneteltetésének elrendelése esetén fokozottabban odafigyel a hiányzások igazolására, így ebben a korosztályban még el lehet érni azt, hogy a gyermek rendszeresen eleget tegyen tankötelezettségének. Ehhez hozzájárulhat az is, hogy az esetükben mindig sor kerül a gyermekek védelembe vételére is, amikor kötelezettségek kerülnek előírásra a szülők felé melyen nem teljesítése más – a gyermek családból való kiemelésével – járó – gyermekvédelmi intézkedést vonhat maga után. Sajnos a középiskolásoknál a szülői ellenőrzés csökken és sok esetben a kamaszodó gyerekek kötelességtudata, felelősségérzete is csekély, így a nagyszámú igazolatlan hiányzások sokszor tanulói jogviszony megszűnéséhez vezetnek.

A szülői felügyeletet gyakorló szülők kérelmére a *gyámhatóság 20 gyermek esetében járult hozzá családba fogadáshoz, melynek* legjellemzőbb oka a szülő távolléte, többnyire külföldi vagy más megyében történő munkavállalás. Az engedélyezett családba fogadások száma az előző évhez hasonló nagyságrendű.

Ha a gyermek felügyelet nélkül marad, vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti és emiatt azonnali elhelyezése szükséges, a gyámhatóság a gyermeket ideiglenesen elhelyezi.

2025. évben 29 gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére került sor járásunk területén, melynek oka a szülők felelőtlen, súlyosan lehangoló magatartása, a felügyelet hiánya vagy az újszülött gyermek fogadására való felkészülés hiányosságai voltak. 25 gyermek a nevelését vállaló harmadik személynél, került elhelyezésre, így családban nevelkedhet, 3 gyerek nevelőotthonban 1 gyerek pedig nevelőszülőnél került elhelyezésre. *Az ideiglenes elhelyezések száma az előző évhez képest visszaesett.*

2025-ban 11 gyermek nevelésbe vételére került sor, akik közül 3 védelembe vétel keretében gondozott gyermek volt. 2025.december 31.-én 108 nevelésbe vett gyermek volt járásunk területén. A nevelésbe vett gyermekek száma kis mértékben csökkent, mivel 8-an nagykorúvá váltak 6 gyermek hazagondozásra került a vérszerinti családjába.

50 gyermek kapcsolattartását szabályoztuk 2025-ban, melyből 49 a szakellátásban nevelkedik. A nevelésbe vett gyermekek szülei sok esetben a szabályozástól eltérően, vagy egyáltalán nem élnek kapcsolattartási jogukkal, mely a gyermek családba való visszakerülését nagyban akadályozza és a gyermek örökbefogadhatóvá nyilvánításához is vezethet.

A nevelésbe vétel megszüntetését vagy megszűnését követően, illetve az otthonteremtési támogatás igénylésének, felhasználásának és elszámolásának időtartamára 6 utógondozás elrendelésére került sor.

Együttműködés a jelzőrendszer tagjaival:

A gyámhatóság folyamatos, napi kapcsolatban van a Család- és Gyermekjóléti Központtal. A felmerülő problémákról rendszeresen konzultálunk, egyeztetünk. A településeken működő családsegítőkkel is rendszeres kapcsolatot tartunk. Gyakran fordulnak hozzánk tanácsért, kéri ki véleményünket konkrét ügyekben, egyeztetünk a megoldási lehetőségekről és a gyámhatóság ügyintézői is őket keresik először, ha a járás valamelyik településén élő gyermek vagy gondnokolt ügyében információra, segítségre van szükség, hiszen ők azok, akik legközelebb vannak a családokhoz. Így legjobban ismerhetik a helyben felmerülő problémák hátterét. A településeken működő családsegítő szolgálatok általában rugalmasak, segítőkészek,

munkájukkal hatékonyan segítik a településükön élő rászorulókat és ezzel hozzájárulnak a gyámhatóság tevékenységének eredményességéhez is. Amennyiben szükséges a védőnőkkel, a nevelési-oktatási intézményekkel, a rendőrséggel és a jelzőrendszer többi tagjával is konzultálunk, kikérjük véleményüket és igénybe vesszük segítségüket. Információkkal ők is hozzájárulnak döntéseink megalapozásához.

Az elmúlt év mutatónak tükrében **fontosnak tartjuk a gyermekek veszélyeztetettségének időben történő felismerését és kezelését, mellyel elősegíthető a családban történő nevelkedésük és megelőzhető a kiemelésük. Ehhez elengedhetetlen, hogy a jelzőrendszer tagjai mindig tájékoztassák egymást a felmerült problémákról**, ugyanakkor munkájuk során vegyék figyelembe az összes rendelkezésükre álló eszközt a gyermek veszélyeztetettségének megelőzésére, kezelésére. Különösen fontos szerepük van ebben a nevelési és oktatási intézményeknek, ahol a gyermekek a legtöbb időt töltik és gyakran már a viselkedésükben vagy társas kapcsolataikban bekövetkezett változás, vagy tanulmányi eredményük romlása is utalhat a család működési zavaraira. Ilyenkor **az időben történő beavatkozás jelentősen hozzájárulhat a súlyosabb intézkedések megelőzéséhez.**

2025. év folyamán több esetmegbeszélésen vettünk részt, a felmerülő problémákkal kapcsolatos egyeztetéseket sokszor telefonon oldottuk meg. A jelzőrendszeri tagok együttműködését ennek ellenére kielégítőnek tartjuk. **A gyorsabb információ áramlás, egymás tájékoztatása, a nyílt és őszinte kommunikáció, a konstruktív együttműködés hozzájárulhat ahhoz, hogy eredményes munkát végezhessünk.** Meggyőződésünk az, hogy a **gyermek legjobb helyen egy szerető, gondoskodó családban van, így a legtöbb cél annak elősegítése, hogy saját családjában nevelkedhessen, ehhez a jelzőrendszer tagjai saját tevékenységük során is hozzájárulhatnak.** A szülők megfelelő tájékoztatása, egyes szolgáltatásokhoz, ellátásokhoz való hozzájárulásának segítése mindannyiunk feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése vagy megszüntetési, illetve a családjukból kiemelt gyermekek visszagondolásának elősegítése érdekében. Ugyanakkor – reális elvárásokat támasztva felénk – tudatosítani kell a szülőkben „saját felelősségüket gyermekük veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése érdekében.

Kemecsei Családsegítő- és Gyermekjóléti Központ Szociális diagnózist készítő esetmenedzser/ Járásai Jelzőrendszeri Tanácsadó

A Kemecsei Családsegítő-és Gyermekjóléti Központ részéről megküldi tájékoztatását az éves tanácskozással kapcsolatban.

2025. évben Demecser településről beérkezett, szolgálat által elküldött heti jelentések alapján elmondható, hogy összesen 152 jelzés, mely minden esetben gyermeket érintett.

Az előző évekhez hasonlóan továbbra is a legtöbb esetben a helyi Általános iskola élt jelzési kötelezettségével, szám szerint 111 esetet jelentett, melynek okai leginkább az iskolai igazolatlan hiányzás volt, de emellett az igen magas igazolatlan hiányzás (300-350) is problémát okozott a tavalyi év folyamán. Mindezeket túl a tankötelezettség nem megfelelő teljesítése, vagy magatartási zavar, illetve lopással kapcsolatos gondok miatt éltek még jelzési kötelezettségeikkel. Pozitívként viszont elmondható, hogy a korábbi évekhez hasonló mentális probléma nem jelent meg. A többi nevelési és oktatási intézmény esetében kevés jelzés érkezett, míg az óvoda elhanyagolt lakókörnyezet és a tankötelezettség nem megfelelő

teljesítése, valamint hosszabb ideig tartó hiányzás miatt jelzett, addig a középiskola az igazolatlan hiányzások mellett bántalmazásról is tett jelzést.

Az egészségügy részéről a védőnők összesen 13 jelzést tettek a 2025-as év folyamán, amely leginkább az elhanyagolt lakókörnyezet, az oltás elmaradása, szülő alkohol problémái, valamint elhanyagolásról szóltak. A rendőrség 10 esetben élt jelzéssel, amely lopás, családi veszekedés, verekedés, szülők kezeletlen szenvedélybetegsége, kiskorú veszélyeztetettsége miatt történt. Összegzésként elmondható, hogy a jelzőrendszer egy része továbbra is igen tevékenyen végzi a munkáját, ez a jelzések számából is jól látható, továbbá esetkonferencián és szakmaközi megbeszélésen is részt vesznek.

2025. évben a pártfogó felügyelet ellátása Demecser településen.

Demecser településen, 2020-tól a fiatal és a felnőtt korúak pártfogó felügyelői tevékenységgel kapcsolatos teendőket Kató Éva pártfogó felügyelő látja el.

A büntetőeljárás és a büntetés-végrehajtás során környezettanulmányok és pártfogó felügyelői vélemények készülnek, különösen az ügyészek és a bíróságok döntésének megalapozásához. Továbbá a Gyámhivatal elrendelésére a kockázatértékelés elkészítése, valamint a megelőző pártfogás végrehajtása.

A pártfogó felügyelők a bíróságok jogerős ítéletei, illetve az ügyességek jogerős határozatai alapján végrehajtják a pártfogó felügyeletet.

A pártfogó felügyelő kontroll és támogató tevékenységével elősegíti a bűnelkövető felelősségre vonásának eredményességét, a társadalom védelmének erősödését, az egyes szankciók és a büntetés-végrehajtás hatékonyságát, az állampolgárok biztonságérzetének a növekedését.

Település szerint:

Demecser

2025 - ben a rendőrség megkeresésére 5 fiatalkorú ügyében készült környezettanulmány.

Fiatalkorú gyanúsított ügyében feltételes ügyészi felfüggesztéshez kapcsolódóan az ügyesség 1 fiatalkorú ügyében kért pártfogó felügyelői véleményt.

Pártfogó felügyeletet elrendelésére 3 fiatalkorú esetben került sor. Ebből 1 esetben feltételes ügyészi felfüggesztésről rendelkezett az ügyesség.

A bíróság 2 alkalommal próbára bocsátást alkalmazott. Kemecsei Járási Hivatal Hatósági Gyámügyi és Igazságügyi Osztálya 5 esetben kért kockázatértékelést, megelőző pártfogó felügyelet elrendelése mellett 5 fiatal esetben döntött. Javítóintézetből történő ideiglenes elbocsátásra nem került sor a településen. Felnőtt korú bűnelkövetők esetében a ügyesség 8 esetben rendelt el pártfogó felügyeletet. Az ügyesség 0 alkalommal feltételes ügyészi felfüggesztést alkalmazott. A bíróság 3 alkalommal próbára bocsátást alkalmazott. A bíróság 5 alkalommal felfüggesztett börtönbüntetésről rendelkezett. A bíróság 1 alkalommal kért környezettanulmányt (bűnügyi költség vagy kegyelmi kérelem elbírálására).

Minden hónap 3 szerda 09:00 - 13:00	Demecser Hivatal	Polgármesteri	4516 Demecser, István u.2-4.sz.	Szent
-------------------------------------	------------------	---------------	---------------------------------	-------

A Demecseri Polgármesteri Hivatalban tartott ügyfélfogadás lehetővé teszi, hogy a jegyzőkönyvi meghallgatásokra, illetve kötelező jelentkezésekre az ügyfeleknek nem kell beutazniuk Nyíregyházára, kulturált körülmények között, személyes beszélgetések folytathatók a pártfogoltakkal.

A pártfogó felügyelet végrehajtása során a gyermekvédelem intézményeivel való együttműködést szolgálatunk számára jogszabályok írják elő.

A Gyermekjóléti Szolgálattal az eddigi együttműködésünk zökkenőmentes volt, a családgondozók részletes, lényegre törő és szakmailag megalapozott információkkal látják el szolgálatunkat, ami nagymértékben segíti a pártfogó felügyelet megfelelő végrehajtását.

Elmondható, hogy a helyi Gyermekjóléti Szolgálat is figyelemmel kíséri a pártfogó felügyelet alatt állókat, és a fiatalok bűnelkövetőket, így a felmerülő gondok esetén azonnal a szakszolgálatok látókörébe kerül a fiatal, és rögtön orvosolni lehet a problémákat.

Úgy értékelem, hogy a településen az együttműködés továbbra is minden téren megfelelő, ami elsősorban a jól felkészült szakembereknek és áldozatkész munkájuknak köszönhető.

Beszámoló a háziiorvosi szolgálat 2025.évi tevékenységéről Dr. Faragó György

A rendelőnk napi átlag beteg forgalma 65-70 fő. Hívások heti átlag 6-8 alkalom. Hetente szerdai napon vérvétel. A praxis korcsoportos összetételekből adódóan nagy hangsúlyt fektetünk a krónikus gondozottak ellátására és az idősgondozásra.

Napi munkakapcsolatban vagyunk háziiorvos kollégákkal, kolléganőkkel a praxis közösségén belül, a tevékenységek összehangolása érdekében, valamint a szakrendelők és fekvőbeteg ellátó intézményekkel. Tapasztalatainkat, információinkat kölcsönösen megosztjuk egymás közt. Betegeinkkel igyekszünk megfelelő együttműködést kialakítani, és törekszünk mindenki megelégedésére legjobb tudásunk szerint végezni gyógyító munkákat.

Betegeink jövőben is számíthatnak legmagasabb szakmai színvonalon végzett munkánkra.

A Kemecsei Családsegítő- és Gyermekjóléti Központ Tevékenységi Körében szereplő Óvodai és Iskolai szociális segítő tevékenységgel kapcsolatban.

Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet a Kemecse Járási Székhely Önkormányzata által a Kemecsei Családsegítő- és Gyermekjóléti Központoknak (a továbbiakban: központ) kötelezően kell biztosítani 2018. szeptember 1-jétől valamennyi nevelési -oktatási intézményben.

Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységének alapvető feltétele a két ágazat szakembereinek széleskörű együttműködése. Ahhoz, hogy a szociális és a nevelési -oktatási intézményben dolgozó munkatársak együttműködése eredményesebb legyen, hangsúlyos szerepet kap a megfelelő kommunikáció, illetőleg az egymás korrekt és bőséges tájékoztatása az ügyekkel, aktuális esetekkel kapcsolatban. Arra van szükség, hogy még ettől is alaposabban megismerjék egymás tevékenységeinek kereteit, módszerit, valamint közösen kialakítsák azokat az együttműködési eljárásokat, amelyek meghatározzák közös feladatvégzésüket. Néhány közintézményben ez folyamatosan szépen megvalósul, a pozitív eredmények ilyen esetekben igen hamar mutatkoznak. A munkánk során kiemelkedő stratégia partnereink a menedzsment, a települések vezetői, közintézmények vezetői, igazgatóhelyettesek, tanítók tanárok, óvodapedagógusok, a helyi családsegítő szolgálatos munkatársak, illetőleg a jelzőrendszer többi tagja.

Az eddig eltelt idő alatt elmondható, hogy közintézmények vezetőivel, dolgozóival sikeresen mélyítettük el a szakmai kapcsolatot. Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység a komplex szakmai tudás mellé kiváló kommunikációs készséget, nyitottságot, magas szintű alkalmazkodó készséget, és nagyfokú diplomáciai érzéket igényel, hiszen az általam látogatott közintézményekben nagyszámú gyermekkel, pedagógussal, szülővel és nagyszülővel kerülünk kapcsolatba, ezen kívül természetesen a gyermekvédelmi jelzőrendszer többi tagjával is. Fontos tudni, hogy ez minden esetben team-munka. A hozzám tartozó területeken, heti szinten vagyok jelen. Minden hétfői napon Vasmegyer településen vagyok az óvodában és az iskolában. Minden páros hét keddi napján Gégény településen vagyok. Szerdai napokon Demecser településen teljesítek szolgálatot. Páratlan szerdai napokon a gimnáziumban és az óvodában, páros szerdai napokon az általános iskolában és az óvodában vagyok. Minden csütörtökön Kék településen tartózkodom, az óvodában és az iskolában. Csupán péntekenként vagyok a Központban, illetőleg szükség szerint. Az észlelő-és jelzőrendszer működésének jogszabályi hátterének ismertetéséről jelen esetben eltekintek.

Az óvodák és iskolák rendjéhez igazodva, a tematikus hetekbe történő intenzívebb bekapcsolódással is jelen vagyunk. Illetőleg látható, hogy a gyermekek részéről, az óraadó pedagógus munkatársak részéről is nagy igény mutatkozik folyamatosan a segítő beszélgetésekre. Nekünk igen hamar az ott kell megtalálnunk, és ezt követően tovább kell delegálni a gyermeket, adott esetben a pszichológushoz, illetve helyzetekhez mérten állapothoz mérten egyéb szakemberek irányába. Amikor elkezdtünk az úgynevezett terepre járni, 2019-ben az óvodai és iskolai szociális segítőként a felmerülő rendszerben való építkezés volt számunkra a leghangsúlyosabb, hogy minél előbb beilleszkedjünk az adott településeken a közösségekbe.

Összességében – a 2025. évben- az egyéni konzultáció, segítő beszélgetés, tanácsadás biztosítása valósult meg nagy számban a pedagógusok és gyermekek számára. Esetenként szülők bevonásával, szülőkkel való egyeztetés is történt, és a diákokat érintő

esetmegbeszéléseken, esetkonferencián való részvétel. A 2025-ös év során több alkalommal történt családlátogatás is, amely hatékony segítséget nyújtott a gyermekeket érintő problémák mélyebb megértésében. A tapasztalatok alapján ez a segítő forma a jövőben is megvalósulhat. 2025-ben leggyakrabban olyan problémákkal találkoztunk, amelyek a családi környezet a nem megfelelő nevelési mintákból fakadtak.

Az iskolai közösségek és a fiatalok közötti kapcsolatok alapvetően meghatározzák a gyermek mindennapjait. Ha ezek a kapcsolatok jól működnek védelmet nyújthatnak a lelki egészséget veszélyeztető hatásokkal szemben. Ehhez azonban szükség van az értelmi érzelmi fejlődésre és az egészséges énkép kialakulására is.

Konklúzió:

Az iskolai és óvodai szociális munka sokkal nagyobb teret kell, hogy kapjon elkövetkezendőkben. Segíteni hatékonyabban akkor tudunk, ha megfelelően vagyunk bevonva és tájékoztatva az egyes történésekről, nem csupán részinformációkat kapunk, hiszen így látunk teljes képet. Legfőbb feladatunk továbbra is prevenció, hogy helyi esetkezelésben tárjuk fel az okot és helyileg oldjuk meg a problémát, lehetőleg a hatóság bevonása nélkül. Feltételezhetően a nagyfokú terheltség miatt, a szakmából történő kiegészítés miatt, valamint az esetek rendszerszemléletű megközelítésével összefüggésben mindenképp szükséges volna az egészségügyi szolgáltatók, különös tekintettel a háziorvosok és házi gyermekorvosokra, a köznevelési intézmények esteén estefeldolgozó csoportra, vagy szupervízióra. Elmondható, hogy a személyes kapcsolatépítés és -tartás alapvetése és alapja a jelzőrendszeri tagok segítő munkába való még hatékonyabb bevonásának.

A jelzőrendszeri tagok már említett beszámolóiban egyre fokozottabban meg is jelenik az igény a személyes egyeztetésre és még szorosabb együttműködésre. A „külsős” szolgálatos és egyéb kollégák részéről, hiszen a jelenlegi társadalmi igen gyors és nem minden esetben pozitív változások mellett, az látjuk, hogy egyre nagyobb kihívások elé néz a szociális szféra. Tehát elmondható, hogy a szakmán belüli összetartásra, egymás fokozottabb segítésére, elismerésére, megbecsülésére, támogatására, az információk egymás közötti fokozottabb és kölcsönösebb áramoltatása. Esetenként talán szó szerint is életmentő lehet.

Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása

Napjaink egyik, akut szociális problémáját a családokba begyűrűző társadalmi- gazdasági változások okozta rosszul működő családdinamika jelenti.

A családok egyre kevésbé tudnak megbirkózni a gyermeknevelés felelősségével, a szülői kötelezettségek teljesítésével.

Ennek egyik oka lehet a családokba megjelenő negatív társadalmi változások (pl.: munkanélküliség, pszichoaktív szerek használata) ugyanakkor legalább ekkora probléma lehet a szülők felkészületlensége a gyermekvállalásra, gyermeknevelésre.

A család a gyermek elsődleges szocializációjának a színtere, az itt tanultak határozzák meg a későbbi viselkedést, intézményi beilleszkedést és a társas kapcsolatok későbbi alakulását. Ezért igen fontos, hogy a családokban felmerülő gyermeknevelési problémák, interperszonális kapcsolati zavarokat a lehető legkorábban felismerjük és kezeljük. Egyre több család életében megjelennek az anyagi nehézségek is.

Éves célkitűzések:

- hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyerekek, családok nyomon követése
- jelzőrendszerrel való együttműködés erősítése
- a különböző veszélyeztető tényezők miatt **fontosnak érezzük a prevenciót**, amely nélkülözhetetlen a veszélyeztetettség megelőzése érdekében és a családba történő későbbi visszahelyezés vonatkozásában egyaránt
- a megelőzésnek csak **egy jól működő jelzőrendszer** lehet az alapja, amely koordinálja és szervezi a gyermekvédelmi gondoskodás valamennyi résztvevőjének munkáját. A tájékoztatásban, prevencióban, együttműködésben továbbra is nagy szerepe lesz az önkormányzatnak
- kiemelt figyelmet kell fordítani a már meglévő ellátási formák szinten tartására, fejlesztésére, minőségi javítására
- szakmai tudás /tevékenység erősítése (továbbképzések, konferenciák,
- a jelzőrendszer tagjaival az együttműködés hatékonyságának erősítése (szakmaközi megbeszélések, esetkonferencia, esetmegbeszélés, esetkonzultáció)
- jelzőrendszer tagok, intézmények, civil szervezetek, szoros együttműködése, rendszeres konzultáció, jelzések írásos megküldése
- családlátogatások
- foglalkozások, szabadidős programok szervezése
- a szakterületet érintően részvétel pályázatokon, új programok kidolgozásában
- a jogalkalmazás során a továbbiakban is törekedni kell az új, valamint a módosuló jogszabályok magas szintű elsajátítására, továbbá arra, hogy változó jogszabályi környezetben mindig naprakészen, pontos információkkal rendelkezünk a család- és gyermekjóléti feladatokról
- célunk továbbra is a településeken élő gyermekek testi, lelki, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődésének figyelemmel kísérése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése.

Intézkedési terv feladat rendszere:

Célok	Várható eredmények	Felelősek, közreműködők	Megvalósítás időszaka, határidő
Jelzőrendszeri konferencia	Szakemberek szakmai fejlődése	Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársa	Folyamatos
Szakmai képzéseken, továbbképzéseken való részvétel	Szakemberek szakmai fejlődése	Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársa	Folyamatos
Esetmegbeszélések, tanácskozások a gyermekek veszélyeztetettségének hatékony kezelése érdekében	Szakemberek szakmai fejlődése	Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársa	Folyamatos
A helyi igényekből fakadó, szakmai sokszínűségének további megerősítése, megvalósítása	Sokszínű programok alkalmazása	Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársa	Folyamatos
Az alapfeladatok ellátásához szükséges eszközellátás áttekintése, biztosítása	Szociokulturális hátrányok csökkentése	Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársa	Folyamatos
Intézményi együttműködés az egymásra épülő intézmények között	Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Családsegítő- és Gyermekjóléti Központ kapcsolata	Család- és Gyermekjóléti szolgálat, Családsegítő- és Gyermekjóléti Központok	Folyamatos
Kapcsolattartás szülőkkel, fenntartóval, gyermekekkel, partner intézményekkel	Naprakész információkkal rendelkeznek a legfontosabb célok megvalósulásáról, igényekről és elégedettségéről	Család- és Gyermekjóléti szolgálat munkatársa	Folyamatos
Jogsabályok folyamatos figyelemmel kísérése	Jogsabályoknak való megfelelés	Család- és Gyermekjóléti szolgálat munkatársa	Folyamatosan

Önkormányzat által nyújtott támogatások:

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, rendkívüli gyermekvédelmi kedvezmény, gyermekek szünidei étkeztetése, gyermeknap, mikulás, karácsonyi ünnepség...

Az elmúlt év mutatóinak tükrében fontosnak tartjuk a gyermekek veszélyeztetettségének időben történő felismerését és kezelését, mellyel elősegíthető a családban történő nevelkedésük és megelőzhető a kiemelésük. Ehhez elengedhetetlen, hogy a jelzőrendszer tagjai mindig tájékozottassák egymást a felmerült problémákról, ugyanakkor munkájuk során vegyék igénybe az összes rendelkezésükre álló eszközt a gyermek veszélyeztetettségének megelőzésére, kezelésére. Különösen fontos szerepük van ebben a nevelési és oktatási intézményeknek, ahol a gyermekek a legtöbb időt töltik, és gyakran már a viselkedésükben vagy társas kapcsolataikban bekövetkezett változás, vagy tanulmányi eredményük romlása is utalhat a család működési zavaraira. Ilyenkor az időben történő beavatkozás jelentősen hozzájárulhat a súlyosabb intézkedések megelőzéséhez.

A jövőben továbbra is a gyermek áll a középpontban, aki számára biztosítani kell a szolgáltatásokhoz való hozzáférhetőséget a területi lefedettség által.

Munkánk során törekedtünk a humánus, jogszerű ügyintézésre, az ügyfelek érdekeinek szem előtt tartására.

Demecser, 2026.04.20.

határozat-tervezet

**DEMECSER VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
..../2026.(V./.....) számú
határozata**

A Demecseri Oktatási Centrum Általános Iskolájából és Gimnáziumából ballagó általános iskolás és középiskolás diákok megajándékozásáról

1. A 2026. évben a Demecseri Oktatási Centrum Gimnáziumából ballagó középiskolás diákok részére – 16 fő - a ballagás alkalmából nettó 20.000,- forint/fő vásárlási utalványt ad ajándékba.
2. A 2026. évben a Demecseri Oktatási Centrum Gimnáziumából ballagó általános iskolás diákok részére – 24 fő - a ballagás alkalmából nettó 10.000,- forint/fő vásárlási utalványt ad ajándékba.
3. A ballagó diákok megajándékozásának költségeit az Önkormányzat 2026. évi költségvetéséből biztosítja.
4. Felhatalmazza a polgármestert a szükséges okiratok aláírására és az ajándékutalványok megvásárlására, a számlák kifizetésére, átutalására, valamint az ajándékutalványok átadására.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester, jegyző

Rátkai Sándor
polgármester

Bötykös Katalin
jegyző

DEMECSER VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA KÉPVISELŐ-TESTÜLETE
..../2026. (...../.....)
HATÁROZAT-TERVEZETE

**A Demecseri Tündéerkert Óvoda és Bölcsőde működtetésével kapcsolatos fenntartói döntések
meghozataláról, alapító okirat módosításáról**

Demecser Város Önkormányzata:

1. 2026. szeptember 1-től a Demecseri Tündéerkert Óvoda és Bölcsőde intézményt 7 óvodai csoporttal működteti.
2. Az intézmény alapító okiratában módosítja az intézmény alaptevékenységét, a felvehető sajátos nevelési igényű gyermekek fogalmát.
3. Az intézmény alapító okiratában a felvehető gyermekek maximális létszámát 200 főre emeli. Ebből a sajátos nevelési igényű gyermekek száma 14 fő, a nemzetiségi gyermekek száma 100 fő.
4. Jóváhagyja az intézmény alapidokumentumainak, alapító okiratának, szervezeti működési szabályzatának, szakmai programjának módosítását.
5. A 7. csoport kialakításának költségeit a 2026. évi költségvetésében biztosítja.
6. Felhatalmazza a polgármestert a szükséges okiratok aláírására.
7. Felhatalmazza a jegyzőt az intézmény módosító és egységes szerkezetű alapító okiratának, szervezeti és működési szabályzatának a Magyar Államkincstár felé történő benyújtására.

Határidő: 2026. május 31.

Felelős: polgármester

Rátkai Sándor
polgármester

Bötykös Katalin
jegyző

Okirat száma: DEM/1981-2/2026.

Alapító okirat

módosításokkal egységes szerkezetbe foglalva

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 8/A. §-a és a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 21. § (2) és (3) bekezdése alapján a Demecseri Tündérkert Óvoda és Bölcsőde alapító okiratát a következők szerint adom ki:

1. A költségvetési szerv megnevezése, székhelye, telephelye

1.1. A költségvetési szerv

1.1.1. megnevezése: Demecseri Tündérkert Óvoda és Bölcsőde

1.2. A költségvetési szerv

1.2.1. székhelye: 4516 Demecser Kinizsi Pál út 1.

2. A költségvetési szerv alapításával és megszűnésével összefüggő rendelkezések

2.1. A költségvetési szerv alapításának dátuma: 2012. 09. 01.

2.2. A költségvetési szerv alapítására, átalakítására, megszüntetésére jogosult szerv

2.2.1. megnevezése: Demecser Város Önkormányzata

2.2.2. székhelye: 4516 Demecser Kétezer-egy tér 1.

2.3. A költségvetési szerv jogelőd költségvetési szervének

	megnevezése	székhelye
1	Demecseri Gimnázium, Szakközép- és Általános Iskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Óvoda, Egységes Pedagógiai Szakszolgálat és Nevelési Oktatási Centrum	4516 Demecser Szabolcs vezér út 4.

3. A költségvetési szerv irányítása, felügyelete

3.1. A költségvetési szerv irányító szervének

3.1.1. megnevezése: Demecser Város Önkormányzata Képviselő-testülete

3.1.2. székhelye: 4516 Demecser Kétezer-egy tér 1.

3.2. A köznevelési intézmény fenntartójának

3.2.1. megnevezése: Demecser Város Önkormányzata

3.2.2. székhelye: 4516 Demecser Kétezer-egy tér 1.

4. A költségvetési szerv tevékenysége

4.1. A költségvetési szerv közfeladata: óvodai nevelés és gyermekek bölcsődei ellátása. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 8.§ (1) bekezdése alapján az óvoda a gyermek három éves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvodai nevelés a gyermekek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magában foglaló foglalkozások keretében folyik. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 42. § (1) és (3) bekezdése alapján a bölcsődei ellátás keretében a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani. Bölcsődei ellátás keretében az Nktv. 4. § 25. pontja szerinti sajátos nevelési igényű gyermek (a továbbiakban: sajátos nevelési igényű gyermek) nevelése és gondozása is végezhető.

4.2. A költségvetési szerv főtevékenységének államháztartási szakágazati besorolása:

	szakágazat száma	szakágazat megnevezése
1	851020	óvodai nevelés

4.3. A költségvetési szerv alaptevékenységei:

- Óvodai nevelés, kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése, oktatása, kiemelt figyelmet igénylő gyermektanuló:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: Az intézmény a szakértői bizottság szakvéleménye alapján ellátja a többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekeket, különösen az enyhe értelmi fogyatékossgal élő, beszéd fogyatékos, valamint autista és egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő (ide értve, a tanulási, figyelem és magatartásszabályozási zavarokat) gyermekeket. Az intézmény az ellátást kizárólag azon gyermekek részére biztosítja, akik integrált nevelésben fejleszthetők, csoportban nevelhetők, együttműködésre képesek és akiknek magatartása nem akadályozza a közösség működését, valamint nem veszélyezteti saját vagy mások testi épségét. Az intézmény nem vállalja azon gyermekek ellátását, akik folyamatos

egyéni felügyeletet, állandó kíséretet, speciális intézményi elhelyezést, illetve az alapfeladatokat meghaladó mértékű gyógypedagógiai vagy egészségügyi ellátást igényelnek. Az integrált nevelés során az intézmény együttműködik, a gyógypedagógiai, pedagógiai szakszolgálattal és egyéb szakmai partnerekkel és a gyermekek fejlesztését a rendelkezésre álló erőforrások figyelembe vételével szervezi meg. Az intézmény fenntartja a jogot, hogy a gyermek felülvizsgálatát kezdeményezze, amennyiben a gyermek vagy viselkedése az integrált nevelés keretei között tartósan nem kezelhető.

Az óvodai nevelésben résztvevő gyermekek étkeztetése köznevelési intézményben és munkahelyi étkeztetés biztosítása.

Az óvodai nemzetiségi kisebbségi, etnikai nevelési feladatok ellátása.

Az óvodai neveléshez kapcsolódó pályázatok lebonyolításával kapcsolatos feladatok ellátása.

Az óvoda intézményének működtetési feladatainak ellátása.

- Gyermekek bölcsődei ellátása:

Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható. Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig. A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti. A bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, amely a gyermekek napközbeni ellátása keretében, a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja szerint, jogszabályban meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkező személy által, akár több csoportban nyújt szakszerű gondozást és nevelést. A bölcsőde szervezetileg működhet többcélú óvoda-bölcsődeként.

4.4. A költségvetési szerv alaptevékenységének kormányzati funkció szerinti megjelölése:

	kormányzati funkciószám	kormányzati funkció megnevezése
1	013330	pályázat-és támogatáskezelés, ellenőrzés
2	013390	egyéb kiegészítő szolgáltatások
3	091110	óvodai nevelés, ellátás szakmai feladatai
4	091120	sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének, ellátásának szakmai feladatai
5	091130	nemzetiségi óvodai nevelés, ellátás szakmai feladatai
6	091140	óvodai nevelés, ellátás működtetési feladatai
7	096015	gyermekétkeztetés köznevelési intézményben
8	096025	munkahelyi étkeztetés köznevelési intézményben
9	104030	gyermekek napközbeni ellátása családi bölcsőde, munkahelyi bölcsőde, napközbeni gyermekfelügyelet vagy alternatív napközbeni ellátás útján
10	104031	gyermekek bölcsődében és mini bölcsődében történő ellátása

11	104035	gyermekétkeztetés bölcsődében, fogyatékosok nappali intézményében
12	104036	munkahelyi étkeztetés gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményben

4.5. A költségvetési szerv illetékessége, működési területe: Demecser közigazgatási területe.

5. A költségvetési szerv szervezete és működése

5.1. A költségvetési szerv vezetőjének megbízási rendje: Az intézmény magasabb vezetőjét a Demecser Város Önkormányzata bízta meg 5 év időtartamra. A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény 73.§ (3) bekezdése alapján a vezetői megbízás legfeljebb öt évig terjedő határozott időre szól. A vezetői megbízás vagy kinevezés lejáratát időpontját úgy kell meghatározni, hogy az a július 1-jétől augusztus 15-ig terjedő időszakra essen, ha ezáltal a megbízás öt évnél legfeljebb hat hónappal korábban vagy később járna le. Főigazgatói megbízás nyilvános pályázat alapján adható. Ettől eltérően, a második főigazgatói ciklus esetén a pályázat mellőzhető, ha a főigazgató ismételt megbízásával a fenntartó és a nevelőtestület egyetért. A kinevezési, felmentési és fegyelmi jogköröket a Képviselő-testület, ezen kívüli egyéb munkáltatói jogköröket a polgármester gyakorolja.

A vezetői megbízás ellátása a kinevezés szerinti munkakör mellett vezető beosztásra történő megbízással történik. Intézményvezetői feladatot a főigazgató láthat el. Eredménytelen pályázati eljárás esetén a polgármester az intézmény köznevelési foglalkoztatási jogviszonyban álló dolgozója részére ideiglenes vezetői megbízást adhat az intézmény vezetésére.

5.2. A költségvetési szervnél alkalmazásban álló személyek jogviszonya:

	foglalkoztatási jogviszony	jogviszonyt szabályozó jogszabály
1	köznevelési foglalkoztatotti jogviszony	a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény
2	közalkalmazotti jogviszony	a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény
3	megbízási jogviszony	a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény
4	munkaviszony	a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény

6. A köznevelési intézményre vonatkozó rendelkezések

6.1. A köznevelési intézmény

6.1.1. típusa: többcélú intézmény: óvoda - bölcsőde

6.1.2. alapfeladatának jogszabály szerinti megnevezése: óvodai nevelés, a többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése, nemzetiséghez tartozók óvodai nevelése.

- 6.1.3. gazdálkodásával összefüggő jogosítványok: A költségvetési szerv előirányzata felett rendelkezési jogosultság szempontjából teljes jogkörrel rendelkezik. Az intézmény gazdálkodásával kapcsolatos feladatokat a Demecseri Közös Önkormányzati Hivatal Demecseri Kirendeltsége (székhely: 4516 Demecser Kétezer-egy tér 1.) látja el.

- 6.2. A feladatellátási helyenként felvehető maximális gyermek-, tanulólétszám a köznevelési intézmény

	feladatellátási hely megnevezése	alapfeladat megnevezése	munkarend megjelölése	maximális gyermek-, tanulólétszám
1	Demecser Kinizsi Pál út 1. - óvoda	óvodai nevelés	-	200 fő, ebből SNI: 14 fő ebből nemzetiségi: 100 fő
2	Demecser Kinizsi Pál út 1. - bölcsőde	gyermekek bölcsődei ellátása - bölcsőde	-	28 fő

- 6.3. A feladatellátást szolgáló ingatlanvagyon:

	ingatlan címe	ingatlan helyrajzi száma	vagyon feletti rendelkezés joga vagy a vagyon használati joga	az ingatlan funkciója, célja
1	4516 Demecser Kinizsi Pál út 1.	214/1	Demecser Város Önkormányzata	óvoda bölcsőde

Módosító okirat

A Demecseri Tündérkert Óvoda és Bölcsőde a Demecser Város Önkormányzata Képviselő-testülete által 2024. október 09. napján kiadott, DEM/2876-7/2024. számú alapító okiratát az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 8/A. §-a és a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 21. § (2) és (3) bekezdése alapján – Demecser Város Önkormányzata Képviselő-testületének/2026.(V./...) Kt. határozatára figyelemmel – a következők szerint módosítom:

1. Az alapító okirat 4.3. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

4.3. A költségvetési szerv alaptevékenységei:

- Óvodai nevelés, kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése, oktatása, kiemelt figyelmet igénylő gyermektanuló:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: Az intézmény a szakértői bizottság szakvéleménye alapján ellátja a többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekeket, különösen az enyhe értelmi fogyatékossgal élő, beszéd fogyatékos, valamint autista és egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő (ide értve, a tanulási, figyelem és magatartásszabályozási zavarokat) gyermekeket. Az intézmény az ellátást kizárólag azon gyermekek részére biztosítja, akik integrált nevelésben fejleszthetők, csoportban nevelhetők, együttműködésre képesek és akiknek magatartása nem akadályozza a közösség működését, valamint nem veszélyezteti saját vagy mások testi épségét. Az intézmény nem vállalja azon gyermekek ellátását, akik folyamatos egyéni felügyeletet, állandó kíséretet, speciális intézményi elhelyezést, illetve az alapfeladatokat meghaladó mértékű gyógypedagógiai vagy egészségügyi ellátást igényelnek. Az integrált nevelés során az intézmény együttműködik, a gyógypedagógiai, pedagógiai szakszolgálattal és egyéb szakmai partnerekkel és a gyermekek fejlesztését a rendelkezésre álló erőforrások figyelembe vételével szervezi meg. Az intézmény fenntartja a jogot, hogy a gyermek felülvizsgálatát kezdeményezze, amennyiben a gyermek vagy viselkedése az integrált nevelés keretei között tartósan nem kezelhető.

Az óvodai nevelésben résztvevő gyermekek étkeztetése köznevelési intézményben és munkahelyi étkeztetés biztosítása.

Az óvodai nemzetiségi kisebbségi, etnikai nevelési feladatok ellátása.

Az óvodai neveléshez kapcsolódó pályázatok lebonyolításával kapcsolatos feladatok ellátása.

Az óvoda intézményének működtetési feladatainak ellátása.

-Gyermekek bölcsődei ellátása:

Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható. Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig. A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti. A bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, amely a gyermekek napközbeni ellátása keretében, a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja szerint, jogszabályban meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkező személy által, akár több csoportban nyújt szakszerű gondozást és nevelést. A bölcsőde szervezetileg működhet többcélú óvoda-bölcsődeként.

2. Az alapító okirat 6.2. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

6.2. A feladatellátási helyenként felvehető maximális gyermek-, tanulólétszám a köznevelési intézmény

	feladatellátási hely megnevezése	alapfeladat megnevezése	munkarend megjelölése	maximális gyermek-, tanulólétszám
1	Demecser Kinizsi Pál út 1. - óvoda	óvodai nevelés	-	200 fő, ebből SNI: 14 fő ebből nemzetiségi: 100 fő
2	Demecser Kinizsi Pál út 1. - bölcsőde	gyermekek bölcsődei ellátása - bölcsőde	-	28 fő

Jelen módosító okiratot 2026. szeptember 01. napjától kell alkalmazni.

Kelt: Demecser, 2026., az időbélyegző szerint

P.H.

Rátkai Sándor
polgármester

DEMECSER VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
...35/2026. (..../....) számú
határozata

A Demecseri Városgazda Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
2025. évi beszámolójáról

Önkormányzati Képviselő-testület:

Alapítói jogkörében eljárva, mint a **Demecseri Városgazda Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság Taggyűlése** a Demecseri Városgazda Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság 2025. évi – a határozat mellékletét képező – egyszerűsített éves beszámolóját, eredménykimutatását, közhasznúsági jelentését és kiegészítő mellékletét, - a Pénzügyi és Vagyonyilatközlő Bizottság véleményezését, javaslatát követően **elfogadja**.

Határidő: Azonnal

Felelős: Polgármester, Kft. ügyvezetője

Rátkai Sándor
polgármester

Bötykös Katalin
jegyző

Adószám: 14569355-2-15
Cégbíróság: Nyíregyházi Törvényszék Cégbírósága
Cégjegyzék szám: 15-09-073590

Demecseri Városgazda Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft

4516 Demecser, Szent István út 2/4

**Egyszerűsített éves beszámoló eredménykimutatása
(összköltség eljárással)**

A mérleg fordulónapja: 2025. december 31.

Beszámolási időszak: 2025. január 01. - 2025. december 31.

Demecser, 2026. május 26.

.....
A gazdálkodó
képviselője

P.h.

A közzétett adatok könyvvizsgálattal nincsenek alátámasztva.

[EsBo program]

Adószám: 14569355-2-15

Cégjegyzék szám: 15-09-073590

Egyszerűsített éves beszámoló eredménykimutatása (összköltség eljárással)

A mérleg fordulónapja: 2025. december 31.

	1000HUF	Előző év	Tárgyév
I.	Értékesítés nettó árbevétele	2 735	7 607
II.	Aktivált saját teljesítmények értéke	0	0
III.	Egyéb bevételek	54 817	38 994
IV.	Anyagijellegű ráfordítások	16 201	11 531
V.	Személyi jellegű ráfordítások	37 408	30 661
VI.	Értékcsökkenési leírás	1 538	1 128
VII.	Egyéb ráfordítások	1 780	1 112
A.	ÜZEMI (ÜZLETI) TEVÉKENYSÉG EREDMÉNYE (I+-II+III-IV-V-VI-VII. sor)	625	2 169
VIII.	Pénzügyi műveletek bevételei	0	0
IX.	Pénzügyi műveletek ráfordításai	0	0
B.	PÉNZÜGYI MŰVELETEK EREDMÉNYE (VIII-IX. sor)	0	0
C.	ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY (+A+B)	625	2 169
X.	Adófizetési kötelezettség	32	251
X/1.	Halasztott adókülönbözlet (+/-)	0	0
D.	ADÓZOTT EREDMÉNY (+C-X+-X/1)	593	1 918

A közzétett adatok könyvvizsgálattal nincsenek alátámasztva.

Adószám: 14569355-2-15
Cégbíróság: Nyíregyházi Törvényszék Cégbírósága
Cégjegyzék szám: 15-09-073590

Demecseri Városgazda Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft

4516 Demecser, Szent István út 2/4

Kiegészítő melléklet
2025.

Fordulónap: 2025. december 31.

Beszámolási időszak: 2025. január 01. - 2025. december 31.

Demecser, 2026. május 26.

P.h.

A gazdálkodó
képviselője

A közzétett adatok könyvvizsgálattal nincsenek alátámasztva.

[EsBo program]

1. A gazdálkodó bemutatása

1.1. Alakulás, célok, küldetés

A Demecseri Nonprofit Kft 2008. évben alakult. Létrehozásának célja, hogy a meglévő erőforrások optimális kihasználásával és a szinten tartáshoz szükséges fejlesztésével a gazdálkodás hosszú távon jövedelmezően, a piaci igényekhez igazodóan működjék.

2. A számviteli politika alkalmazása

2.1. A könyvvizetés és a beszámoló pénzneme

A könyvek vezetése magyar forintban történik, a beszámolóban az adatok eltérő jelölés hiányában ezer forintban kerülnek feltüntetésre.

2.2. Alkalmazott számviteli szabályok

Jelen beszámoló a hatályos magyar számviteli előírások és a Demecseri Nonprofit Kft kialakított számviteli politikája szerint került összeállításra, a törvény előírásaitól való eltérésre okot adó körülmény nem merült fel.

2.3. Beszámoló választott formája és típusa

A Demecseri Nonprofit Kft a tárgyidőszakra az előző üzleti évhez hasonlóan egyszerűsített éves beszámolót készít.

Az eredmény megállapításának választott módja az előző üzleti évhez hasonlóan: 'Összköltség eljárás'.

A Demecseri Nonprofit Kft az előző üzleti évhez hasonlóan a beszámolóban a mérleget 'A' változatban állította össze.

A beszámoló összeállításáért felelős személy:

Liki József Lászlóné

4516 Demecser, Vasvári Pál út 11.

Mérlegképes regisztrációs száma: 128637

2.4. Mérlegkészítés választott időpontja

A mérlegkészítés időpontjaig ismertté vált, a tárgyévét vagy az előző éveket érintő gazdasági események, körülmények hatásait a beszámoló tartalmazza. A mérlegkészítés választott időpontja: 2026.05.26

2.5. Jelentős összegű hibák értelmezése

Jelentős összegűnek minősül az üzleti évben feltárt, egy üzleti évre vonatkozó hibák hatása, ha a saját tőke változásai abszolút értékének együttes összege a vizsgált üzleti évre készített beszámoló eredeti mérlegfőösszegének 2%-át, de legalább az 1 MFt, vagy ennek megfelelő devizaösszeget meghaladja. Ebben az esetben a feltárt hibák hatása a tárgyévi beszámolóban nem a tárgyévi adatok között, hanem elkülönítetten, előző évek módosításaként kerül bemutatásra.

2.6. Devizás tételek értékelése

A beszámoló devizanemétől eltérő pénzürtékre szóló, vagy idegen deviza alapú eszközök és kötelezettségek, - kivéve a beszámoló devizaneméért vásárolt valutát, devizát - valamint bevételek és ráfordítások értékének meghatározása egységesen - a jogszabály által megengedett kivételekkel a

számveteli politikában rögzített módon való eltéréssel - a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon történik.

A devizás tételek értékelése az előző üzleti évhez képest - a jogszabályi előírások esetleges változásainak hatásain túl - nem változott.

2.7. Értékcsökkenési leírás elszámolása

Értékcsökkenési leírás módja

Az évenként elszámolandó értékcsökkenés megtervezése - az egyedi eszköz várható használata, ebből adódó élettartama, fizikai és erkölcsi avulása, az egyéb körülmények és a tervezett maradványérték figyelembevételével - általában az eszköz bekerülési (bruttó) értékének arányában történik. Az értékcsökkenési leírás elszámolása időarányosan (lineáris leírási módszerrel) történik.

Értékcsökkenés elszámolásának gyakorisága

Az értékcsökkenési leírás elszámolására - mind a főkönyvben, mind a kapcsolódó analitikákban - havonta kerül sor, kivéve a kivezetett eszközök terv szerinti törtévi értékcsökkenését, mely a kivezetéskor elszámolásra kerül. Terven felüli értékcsökkenési leírás elszámolás az azt megalapozó eseménnyel egyidejűleg vagy a fordulónapi értékelés keretében történik.

Kisértékű eszközök értékcsökkenési leírása

A 200 EFT, vagy ennek megfelelő devizaösszeg alatti egyedi bekerülési értékkel bíró vagyoni értékű jogok, szellemi termékek, tárgyi eszközök bekerülési értéke a használatbavételkor értékcsökkenési leírásként egy összegben elszámolásra kerül. Ebben az esetben az értékcsökkenési leírást tervezni nem kell.

Nem jelentős maradványérték

A maradványérték nulla összeggel vehető figyelembe az értékcsökkenési leírás tervezése során, ha az eszköz hasznos élettartama végén várhatóan realizálható értéke valószínűsíthetően nem haladja meg a 100 EFT-ot, vagy az ennek megfelelő devizaösszeget.

Terven felüli értékcsökkenés elszámolása

Terven felüli értékcsökkenési leírás elszámolása szempontjából a könyv szerinti érték akkor haladja meg jelentősen a piaci értéket, ha az egyes tételek esetében a különbözet meghaladja a 100 EFT-ot, vagy az ennek megfelelő devizaösszeget.

Értékcsökkenési leírás elszámolásának változása

Az értékcsökkenési leírás elszámolásának módjában, az alkalmazott eljárásokban az esetleges jogszabályi változásokon túl, saját hatáskörben meghozott számvetelpolitikai döntések miatt további változások az előző üzleti évhez képest nem történtek.

2.8. Értékvesztések elszámolása

Értékvesztés elszámolására - az előző üzleti évhez hasonlóan - akkor kerül sor, ha a könyv szerinti értékhez képest az egyes tételek esetében a veszteség-jellegű különbözet tartós és jelentős. Jelentősnek minősül a 100 EFT-ot, vagy az ennek megfelelő devizaösszeget meghaladó különbözet.

2.9. Visszaírások alkalmazása

A terven felüli értékcsökkenési leírás és az elszámolt értékvesztések visszaírása az általános szabályok szerint történik.

2.10. Értékhelyesbítések alkalmazása

A Demecseri Nonprofit Kft az értékhelyesbítés lehetőségével nem kíván élni, így a mérlegben sem értékhelyesbítés, sem értékhelyesbítés értékelési tartaléka nem szerepel.

2.11. Valós értéken történő értékelés

A Demecseri Nonprofit Kft a valós értéken történő értékelés lehetőségével nem kíván élni, így a mérlegben ehhez kapcsolódóan sem értékelési különbözet, sem valós értékelés értékelési tartaléka nem szerepel, az eredménykimutatás ehhez kapcsolódóan értékelési különbözetet nem tartalmaz.

2.12. Alapítás-átszervezés költségei

Az alapítás-átszervezés költségei nem kerülnek aktiválásra az immateriális javak között, azok - az előző üzleti évhez hasonlóan - a tárgyidőszakban költségként számolandók el.

2.13. Céltartalék-képzés szabályai

A Demecseri Nonprofit Kft garanciális és egyéb kötelezettségek fedezetére, valamint a várható, jelentős, időszakonként ismétlődő jövőbeni költségekre céltartalékot az általános szabályok szerint képez.

2.14. Leltározási szabályok

Az eszközök és források leltározása az eszközök és források leltárkészítési szabályzata szerint, az általános szabályoknak megfelelően történik, a leltározás szabályai az előző üzleti évhez képest nem változtak.

2.15. Pénzkezelési szabályok

A pénzkezelés a számviteli politika részeként kialakított pénzkezelési szabályzatban előírt szabályok szerint történik, a pénzkezelés szabályai az előző üzleti évhez képest nem változtak.

2.16. Sajátos tevékenységgel kapcsolatos további információk

Közhasznú szervezet tárgyévi tevékenységei és programjai

Az üzleti évben végzett főbb tevékenység és programok az alábbiak:

Az Önkormányzattal fennálló szerződésben foglalt kötelezettségeinket, melyek az Önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanok rendszeres, folyamatos karbantartásáról, műszaki felügyeletéről továbbá ezek környezetének rendfenntartásáról is szól. Folyamatos karbantartást történik a bérházaknál, Tündérkert óvoda, egészségház, orvosi rendelő, rendőrség, sportpálya, Demecseri konyha, tájház, művelődési ház melyben jelenleg is jelentős átalakítás folyik. Továbbra is készülnek a programban kiírt filagóriák, padok és virágládák, és elkészültek az új méhkaptárak is. Jelentős szerepet vállalunk minden egyes az Önkormányzat által, ill. Tündérkert óvoda, és Művelődési ház szervezésében történő események zökkenőmentes lebonyolításában is. / Toros Nap, városnap, karácsony, stb. Amennyiben kapacitásunk engedi, úgy nem tudok nemet mondani a lakosság felől érkező kéréseknek sem. /Itt CSAK humán erőforrást szoktunk biztosítani! / Kitérve a kft. működésére jelenleg 5 fővel működik, ami minimálisan fedezi szakmailag azokat a részeket, melyeket a karbantartás során le kell tudjunk fedni. Összegezve a 2025 évet, eredményesnek ítélem pénzügyi szempontokból, és amt szintén fontosnak tartok az a dolgozók munkahelyi morálja miatt is. Folyamatos munkavégzés folyik, minimális táppénz, és a munkaidő pontos betartásával, ami a jelenlegi dolgozóknál napi reggel 07.00 órától- 15.00-ig tart. Figyelembe véve a karbantartások szükségességét ez sokszor munkaidőn kívül elrendelt munkavégzést is követel, amiben a jelenlegi dolgozókkal partnerre találtam.

Közhasznú szervezet kapott támogatásainak felhasználása

A támogatási program (központi, önkormányzati, illetve nemzetközi forrásból, illetve más gazdálkodótól kapott, a tevékenység fenntartását, fejlesztését célzó támogatás, adomány) keretében kapott támogatások végleges jelleggel és/vagy visszatérítendőként (kötelezettségként kimutatott) felhasznált összegeit mutatja be támogatásonként az alábbi táblázat:

Felhasznált összeg (1000HUF)	Végleges	Visszatérítendő
Önkormányzat Működési finanszírozás	38 800	0

3. Elemzések

3.1. Adatok változása

	1000HUF	Előző időszak	Tárgyidőszak	Abszolút változás
A.	Befektetett eszközök	29 195	28 140	-1 055
A.I.	Immateriális javak	0	0	0
A.II.	Tárgyi eszközök	29 195	28 140	-1 055
A.III.	Befektetett pénzügyi eszközök	0	0	0
A.IV.	Halasztott adókövetelés	0	0	0
B.	Forgóeszközök	5 224	7 303	2 079
B.I.	Készletek	0	0	0
B.II.	Követelések	891	2 413	1 522
B.III.	Értékpapírok	0	0	0
B.IV.	Pénzeszközök	4 333	4 890	557
C.	Aktív időbeli elhatárolások	214	11	-203
	ESZKÖZÖK (AKTIVÁK) ÖSSZESEN	34 633	35 454	821
D.	Saját tőke	29 022	30 940	1 918
D.I.	Jegyzett tőke	3 000	3 000	0
D.II.	Jegyzett, de még be nem fizetett tőke (-)	0	0	0
D.III.	Tőketartalék	32 524	32 524	0
D.IV.	Eredménytartalék	-7 095	-6 502	593
D.V.	Lekötött tartalék	0	0	0
D.VI.	Értékelési tartalék	0	0	0
D.VII.	Adózott eredmény	593	1 918	1 325
E.	Céltartalékok	0	0	0
F.	Kötelezettségek	5 356	3 839	-1 517
F.I.	Hátrasorolt kötelezettségek	0	0	0
F.II.	Hosszú lejáratú kötelezettségek	0	0	0
F.III.	Rövid lejáratú kötelezettségek	5 356	3 839	-1 517
G.	Passzív időbeli elhatárolások	255	675	420
	FORRÁSOK (PASSZIVÁK) ÖSSZESEN	34 633	35 454	821

	1000HUF	Előző időszak	Tárgyidőszak	Változás %-ban
I.	Értékesítés nettó árbevétele	2 735	7 607	178.14
II.	Aktivált saját teljesítmények értéke	0	0	0.00
III.	Egyéb bevételek	54 817	38 994	-28.87
IV.	Anyagjellegű ráfordítások	16 201	11 531	-28.83
V.	Személyi jellegű ráfordítások	37 408	30 661	-18.04
VI.	Értékcsökkenési leírás	1 538	1 128	-26.66
VII.	Egyéb ráfordítások	1 780	1 112	-37.53
A.	ÜZEMI (ÜZLETI) TEVÉKENYSÉG EREDMÉNYE	625	2 169	247.04
VIII.	Pénzügyi műveletek bevételei	0	0	0.00
IX.	Pénzügyi műveletek ráfordításai	0	0	0.00
B.	PÉNZÜGYI MŰVELETEK EREDMÉNYE	0	0	0.00
C.	ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY	625	2 169	247.04
X.	Adófizetési kötelezettség	32	251	684.38
X/1.	Halasztott adókülönbözlet	0	0	0.00
D.	ADÓZOTT EREDMÉNY	593	1 918	223.44

3.2. Mérlegtételek megoszlása

Eszközök (adatok %-ban)	Előző időszak	Tárgyidőszak
Befektetett eszközök	84.30	79.37
Immateriális javak	0.00	0.00
Tárgyi eszközök	84.30	79.37
Befektetett pénzügyi eszközök	0.00	0.00
Halasztott adókövetelés	0.00	0.00
Forgóeszközök	15.08	20.60
Készletek	0.00	0.00
Követelések	2.57	6.81
Értékpapírok	0.00	0.00
Pénzeszközök	12.51	13.79
Aktív időbeli elhatárolások	0.62	0.03
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	100.00	100.00

3.3. Vagyoni helyzet

A befektetett eszközök záró állományát a saját tőke az előző évben 99.4 %-ban, a tárgyévben 110 %-ban fedezte.

A saját tőke az előző évhez képest 1 918 E Ft értékkel, 6.6 %-kal növekedett. A saját tőkén belül a jegyzett tőke az előző évhez képest nem változott.

A Demecseri Nonprofit Kft saját tőke aránya az összes forráson belül az előző évben 83.8 %, a tárgyévben 87.3 %. A gazdálkodó tőkeerőssége nőtt.

A kötelezettségek az előző évben a saját tőke 18.5 %-át, a tárgyévben 12.4 %-át tették ki. A tőkeszerkezet az előző évhez képest javult.

A Demecseri Nonprofit Kft kötelezettségei az előző évhez képest 1 517 EFt értékkel, 28.3 %-kal csökkentek. Ezen belül a rövid lejáratú kötelezettségek aránya nem változott.

3.4. Likviditás és fizetőképesség

A pénzeszközök állománya 557 EFt értékkel, 12.9 %-kal növekedett.

A rövid távú likviditást jellemző likviditási gyorsráta (a követelések, az értékpapírok, a pénzeszközök együttes értékének a rövid lejáratú kötelezettségekhez viszonyított aránya) értéke az előző évben 0.98 , a tárgyévben 1.9 volt. A gazdálkodás rövid távú finanszírozása biztosított.

A rövid távú likviditást befolyásoló eszközök aránya az összes eszközön belül az előző évben 15.1 %, a tárgyévben 20.6 % volt.

A hosszú távú likviditási ráta (a forgóeszközöknek a kötelezettségekhez viszonyított aránya) az előző évben 0.98 , a tárgyévben 1.9 volt. A hosszú távú likviditás javult.

A kinnlevőség realizálásával a kötelezettségek 62.9 %-a teljesíthető.

A fordulónapon a likvid eszközök (követelések, értékpapírok, pénzeszközök) teljes mértékben fedezték a kötelezettségeket.

Amennyiben az összes kötelezettség kizárólag árbevételből kerülne kiegyenlítésre, úgy erre 184 napi árbevétel nyújtana fedezetet.

3.5. Jövedelmezőség

A gazdálkodó összes, teljes naptári évre számított bevétele az előző évben 57 552 EFt, a tárgyévben 46 601 EFt volt. Az összes bevétel az előző évhez képest 10 951 EFt értékkel, 19 %-kal csökkent.

A gazdálkodó teljes naptári évre számított árbevétele az előző évben 2 735 EFt, a tárgyévben 7 607 EFt volt. Az árbevétel az előző évhez képest 4 872 EFt értékkel, 178.1 %-kal növekedett.

Az adózott eredmény az előző évben a mérlegfőösszeg 1.7 %-át, a tárgyévben a 5.4 %-át teszi ki.

Az adózott eredmény és a jegyzett tőke aránya (a jegyzett tőke hozama) az előző évben 19.8 %, a tárgyévben 63.9 % volt.

Az adózott eredmény és a saját tőke aránya az előző évben 2 %, a tárgyévben 6.2 % volt.

Ezer forint árbevételre jutó adózott eredmény az előző évben 217 Ft, a tárgyévben 252 Ft volt.

Az összes bevétel minden ezer forintjára az előző évben 10 Ft, a tárgyévben 41 Ft adózott eredmény jutott.

A befektetett eszközök nettó értékének minden ezer forintjára az előző évben 20 Ft, a tárgyévben 68 Ft adózott eredmény jutott.

Ezer forint személyi jellegű ráfordításra jutó adózott eredmény az előző évben 16 Ft, a tárgyévben 63 Ft volt.

A működés egy naptári napjára jutó árbevétel az előző évben 7 EFt, a tárgyévben 21 EFt volt.

Az adózott eredmény az előző évben 593 EFt, a tárgyévben 1 918 EFt volt. Az előző évhez képest az adózott eredmény 1 325 EFt értékkel növekedett.

4. Mérleghez kapcsolódó kiegészítések

4.1. Előző évek módosítása

A korábbi (lezárt) évekhez kapcsolódóan a tárgyévben ellenőrzés, önellenőrzés jelentősnek minősülő hibát nem tárt fel, a mérleg tárgyévi adatai korábbi időszakra vonatkozóan korrekciókat legfeljebb nem jelentősnek minősülő mértékben tartalmaznak.

4.2. Nem látszó jövőbeni fizetési kötelezettségek

Olyan, a mérlegben meg nem jelenő pénzügyi kötelezettség, amely a pénzügyi helyzet értékelése szempontjából jelentőséggel bír, a fordulónapon nem volt.

4.3. Egyéb lényeges mérlegen kívüli tételek

A Demecseri Nonprofit Kft pénzügyi helyzetének megítéléséhez szükséges, lényeges kockázatot vagy előnyt jelentő - mérlegen kívüli vagy a mérlegben nem szereplő további, a számviteli törvény által külön bemutatni nem rendelt, de bemutatást kívánó - tételek és megállapodások az alábbiak:

VNYH-BAU Kft-vel kapcsolatosan peres eljárás van folyamatban.

4.4. Befektetett eszközök

Immateriális javak jelentős tételei

A mérleg tárgyidőszaki adatai között Immateriális jószág nem szerepel.

Tárgyi eszközök jelentős tételei

A mérlegben szereplő tárgyi eszközök közül a jelentősnek minősülő tárgyidőszaki tételek összege és azok - elnevezésének megfelelő - tartalma az alábbi táblázatban kerülnek bemutatásra:

Tárgyi eszközök jelentős tételei (1000HUF)	Összeg
1. Ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok	21 591
2. Műszaki berendezések, gépek, járművek	268
3. Egyéb berendezések, felszerelések, járművek	341
5. Beruházások, felújítások	300
6. Beruházásokra adott előlegek	5 640

Befektetett pénzügyi eszközök jelentős tételei

A mérleg tárgyidőszaki adatai között Befektetett pénzügyi eszköz nem szerepel.

Tartósan adott kölcsönök kapcsolt (anya-, leány- vagy közös vezetésű) vállalkozásokban

A fordulónapon kapcsolt vállalkozásokban tartósan adott kölcsön jogcímen követelés anya- vagy leányvállalattal szemben nem állt fenn.

4.5. Forgóeszközök

Készletek jelentős tételei

A mérleg tárgyidőszaki adatai között Készlet nem szerepel.

Követelések jelentős tételei

A mérlegben szereplő követelések közül a jelentősnek minősülő tárgyidőszaki tételek összege és azok - elnevezésének megfelelő - tartalma az alábbi táblázatban kerül bemutatásra:

Követelések jelentős tételei (1000HUF)	Összeg
1. Követelések áruszállításból és szolgáltatásból (vevők)	134
7. Követelések értékelési különbözete	2 279

Követelések kapcsolt (anya-, leány- vagy közös vezetésű) vállalkozással szemben

A fordulónapon a kapcsolt vállalkozásokkal szembeni követelések megoszlása az alábbi:

Kapcsolt vállalkozás típus (1000HUF)	Összeg
Anyavállalattal szemben fennálló követelés	58

Értékpapírok jelentős tételei

A mérleg tárgyidőszaki adatai között forgatási célú Értékpapír nem szerepel.

Pénzeszközök jelentős tételei

A mérlegben szereplő pénzeszközök közül a jelentősnek minősülő tárgyidőszaki tételek összege és azok - elnevezésének megfelelő - tartalma az alábbi táblázatban kerülnek bemutatásra:

Pénzeszközök jelentős tételei (1000HUF)	Összeg
1. Pénztár, csekkek	360
2. Bankbetétek	4 530

4.6. Aktív időbeli elhatárolások

Aktív időbeli elhatárolások jelentős tételei

A mérlegben szereplő aktív időbeli elhatárolások közül a jelentősnek minősülő tárgyidőszaki tételek összege és azok - elnevezésének megfelelő - tartalma az alábbi táblázatban kerülnek bemutatásra:

Aktív időbeli elhatárolások jelentős tételei (1000HUF)	Összeg
2. Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása	11

4.7. Saját tőke

Visszavásárolt saját üzletrészek

A társaság a tárgyévben saját üzletrészeivel nem rendelkezett, saját üzletrészt sem közvetlenül, sem közvetve nem szerzett meg és nem idegenített el.

Értékelési tartalék jelentős tételei

A mérleg tárgyidőszaki adatai között Értékelési tartalék nem szerepel.

Értékhelyesbítések alakulása

A Demecseri Nonprofit Kft a tárgyévben nem élt az értékhelyesbítés lehetőségével, nyilvántartott értékhelyesbítése nincs.

Értékhelyesbítéssel érintett eszközök

A tárgyidőszakban az egyedi eszközök között értékhelyesbítéssel érintett eszközök nincsenek.

Valós értékelés bemutatása

A Demecseri Nonprofit Kft a tárgyidőszakban a pénzügyi instrumentumok meghatározott körére alkalmazható valós értéken történő értékelés lehetőségével nem élt.

4.8. Céltartalékok

Céltartalékok jelentős tételei

A mérleg tárgyidőszaki adatai között Céltartalék nem szerepel.

4.9. Kötelezettségek

Öt évnél hosszabb lejáratú kötelezettségek

A mérlegben olyan kötelezettség nem szerepel, amelynek a hátralévő futamideje több mint öt év.

Hátrasorolt kötelezettségek jelentős tételei

A mérleg tárgyidőszaki adatai között Hátrasorolt kötelezettség nem szerepel.

Hátrasorolt kötelezettségek kapcsolt (anya-, leány- vagy közös vezetésű) vállalkozással szemben

A fordulónapon kapcsolt vállalkozásokkal szemben hátrasorolt kötelezettség nem állt fenn.

Hosszú lejáratú kötelezettségek jelentős tételei

A mérleg tárgyidőszaki adatai között Hosszú lejáratú kötelezettség nem szerepel.

Tartós kötelezettségek kapcsolt (anya-, leány- vagy közös vezetésű) vállalkozással szemben

A fordulónapon kapcsolt vállalkozásokkal szemben tartós kötelezettség nem állt fenn.

Rövid lejáratú kötelezettségek jelentős tételei

A mérlegben szereplő rövid lejáratú kötelezettségek közül a jelentősnek minősülő tárgyidőszaki tételek összege és azok - elnevezésének megfelelő - tartalma az alábbi táblázatban kerülnek bemutatásra:

Rövid lejáratú kötelezettségek jelentős tételei (1000HUF)	Összeg
9. Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	3 839

Rövid lejáratú kötelezettségek kapcsolt (anya-, leány- vagy közös vezetésű) vállalkozással szemben

A fordulónapon a kapcsolt vállalkozásokkal szembeni rövid lejáratú kötelezettségek megoszlása az alábbi:

Kapcsolt vállalkozás típus (1000HUF)	Összeg
Anyavállalattal szemben fennálló rövid lejáratú kötelezettség	366
Leányvállalattal (leányvállalatokkal) szemben fennálló rövid lejáratú kötelezettség	0

4.10. Passzív időbeli elhatárolások

Passzív időbeli elhatárolások jelentős tételei

A mérlegben szereplő passzív időbeli elhatárolások közül a jelentősnek minősülő tárgyidőszaki tételek összege és azok - elnevezésének megfelelő - tartalma az alábbi táblázatban kerülnek bemutatásra:

Passzív időbeli elhatárolások jelentős tételei (1000HUF)	Összeg
2. Költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása	675

5. Eredménykimutatáshoz kapcsolódó kiegészítések

5.1. Előző évek módosítása

A korábbi (lezárt) évekhez kapcsolódóan a tárgyévben ellenőrzés, önellenőrzés jelentősnek minősülő hibát nem tárt fel, az eredménykimutatás tárgyévi adatai korábbi időszakra vonatkozóan korrekciókat legfeljebb nem jelentősnek minősülő mértékben tartalmaznak.

5.2. Összehasonlíthatóság

A Demecseri Nonprofit Kft eredménykimutatásában az adatok - az esetleges jogszabályi változások miatti átrendezéseken túl - összehasonlíthatók az előző üzleti év megfelelő adatával.

A Demecseri Nonprofit Kft adófizetési kötelezettsége körében - az esetleges jogszabályi változások hatásain túl - nem történt olyan változás, mely az eredménykimutatás egyes adatainak összehasonlításában korrekciót kívánna.

5.3. Bevételek

Bevételek alakulása

A Demecseri Nonprofit Kft bevételeinek megoszlását, és azok alakulását mutatja be az alábbi táblázat:

Bevételek alakulása és megoszlása				
Bevétel-kategória	Előző időszak		Tárgyidőszak	
	1000HUF	%	1000HUF	%
Árbevétel	2 735	4.8	7 607	16.3
Aktivált saját teljesítményérték	0	0.0	0	0.0
Egyéb bevételek	54 817	95.2	38 994	83.7
Pénzügyi műveletek bevételei	0	0.0	0	0.0
Bevételek összesen	57 552	100.0	46 601	100.0

Árbevétel jelentős tételei

Az értékesítés nettó árbevételében a - forgalmi adatként - jelentősnek minősülő tárgyidőszaki tételek összege és azok - elnevezésének megfelelő - tartalma az alábbi táblázatban kerül bemutatásra:

Értékesítés nettó árbevétele jelentős tételei (1000HUF)	Összeg
01. Belföldi értékesítés nettó árbevétele	7 607

Aktivált saját teljesítmények jelentős tételei

Az eredménykimutatás tárgyidőszaki adataiban Aktivált saját teljesítmények értéke nem jelenik meg.

Egyéb bevételek jelentős tételei

Az egyéb bevételekben a - forgalmi adatként - jelentősnek minősülő tárgyidőszaki tételek tartalma és összege az alábbiak:

Demecseri Nonprofit Kft	Kiegészítő melléklet [EsBo program]
-------------------------	--

Tétel tartalma (1000HUF)	Összeg
Önkormányzati finanszírozás	38 800
Egyéb bevételek	194

Pénzügyi műveletek bevételei jelentős tételei

Az eredménykimutatás tárgyidőszaki adataiban Pénzügyi műveletek bevétele nem jelenik meg.

Kivételes nagyságú vagy előfordulású bevételek

A tárgyidőszakban elszámolt bevételek közül nagysága vagy előfordulása miatt kivételesnek tekintendő tételek jellege és összege az alábbi táblázatban kerül bemutatásra:

Bevétel jellege (1000HUF)	Összeg
Önkormányzat által nyújtott működési támogatás	38 800

5.4. Ráfordítások

Ráfordítások alakulása

A Demecseri Nonprofit Kft ráfordításainak megoszlását, és azok alakulását mutatja be az alábbi táblázat:

Ráfordítások alakulása és megoszlása

Ráfordítás-kategória	Előző időszak		Tárgyidőszak	
	1000HUF	%	1000HUF	%
Anyagjellegű ráfordítások	16 201	28.5	11 531	26.0
Személyi jellegű ráfordítások	37 408	65.7	30 661	69.0
Értékcsökkenési leírás	1 538	2.7	1 128	2.5
Egyéb ráfordítások	1 780	3.1	1 112	2.5
Pénzügyi műveletek ráfordításai	0	0.0	0	0.0
Ráfordítások összesen	56 927	100.0	44 432	100.0

Anyagjellegű ráfordítások jelentős tételei

Az anyagjellegű ráfordításokban a - forgalmi adatként - jelentősnek minősülő tárgyidőszaki tételek összege és azok - elnevezésének megfelelő - tartalma az alábbi táblázatban kerül bemutatásra:

Anyagjellegű ráfordítások jelentős tételei (1000HUF)	Összeg
05. Anyagköltség	782
06. Igénybe vett szolgáltatások értéke	6 913
07. Egyéb szolgáltatások értéke	333
09. Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke	3 503

Személyi jellegű ráfordítások jelentős tételei

A személyi jellegű ráfordításokban a - forgalmi adatként - jelentősnek minősülő tárgydíszaki tételek összege és azok - elnevezésének megfelelő - tartalma az alábbi táblázatban kerül bemutatásra:

Személyi jellegű ráfordítások jelentős tételei (1000HUF)	Összeg
10. Bérköltség	24 917
11. Személyi jellegű egyéb kifizetések	2 427
12. Bérjárulékok	3 317

Egyéb ráfordítások jelentős tételei

Az egyéb ráfordításokban a - forgalmi adatként - jelentősnek minősülő tárgydíszaki tételek tartalma és összegei az alábbiak:

Tétel tartalma (1000HUF)	Összeg
Késedelmi kamat, Késedelmi pótlék	56
Követelések értékvesztése	357
Helyi iparűzési adó	62
Gépjárműadó	81
Egyéb ráfordítás, behajtási költségátalány	556

Pénzügyi műveletek ráfordításai jelentős tételei

Az eredménykimutatás tárgydíszaki adataiban Pénzügyi műveletek ráfordítása nem jelenik meg.

Kivételes nagyságú vagy előfordulású költségek és ráfordítások

A tárgydíszakban elszámolt költségek és ráfordítások közül nagysága vagy előfordulása miatt kivételesnek tekintendő tételek jellege és összege az alábbi táblázatban kerül bemutatásra:

Költség és ráfordítás jellege (1000HUF)	Összeg
Közvetített szolgáltatás értéke urnasírbolt felújítás	3 503
Közvetített szolgáltatás kézilabda pálya aszfaltozás	253

6. Tájékoztató adatok

6.1. Vezető tisztségviselők előlegei, kölcsönei, garanciái

A vezető tisztségviselők, az igazgatóság, a felügyelő bizottság tagjai részére az üzleti évben semmiféle előleg, kölcsön folyósítása és visszafizetése nem történt, nevükben garancia vállalására nem került sor.

6.2. Könyvvizsgáló által felszámított díjak

A Demecseri Nonprofit Kft könyvvizsgálatra nem kötelezett, így a könyvvizsgáló által felszámított díjak bemutatása nem előírás.

6.3. Létszámadatok

A foglalkoztatott munkavállalók átlagos statisztikai állományi létszámának állománycsoportonkénti bontása nem releváns, az összesített létszámadatok alakulását mutatja be az alábbi táblázat:

Átlagos állományi létszám megoszlása

	Előző időszak	Tárgyidőszak
Átlagos statisztikai állományi létszám (fő)	7	6

Adószám: 14569355-2-15
Cégbíróság: Nyíregyházi Törvényszék Cégbírósága
Cégjegyzék szám: 15-09-073590

Demecseri Városgazda Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft

4516 Demecser, Szent István út 2/4

**Közhasznúsági melléklet
2025.**

Fordulónap: 2025. december 31.

Beszámolási időszak: 2025. január 01. - 2025. december 31.

P.h.

A gazdálkodó
képviselője

1. A szervezet azonosító adatai

Név: Demecseri Városgazda Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft
Székhely: 4516 Demecser, Szent István út 2/4
Bejegyző határozat száma: 0000/ /
Nyilvántartási szám: - -
Képviselő neve: Veres Csaba

2. Tárgyévben végzett alapcél szerinti és közhasznú tevékenységek szöveges bemutatása

A Demecseri Nonprofit Kft tárgyévben végzett alapcél szerinti és közhasznú tevékenységei az alábbiak:

A 2025-ös év sem telt el események nélkül. Folytattuk egyrészt az Önkormányzattal fennálló szerződésben foglalt kötelezettségeinket, melyek az Önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanok rendszeres, folyamatos karbantartásáról, műszaki felügyeletéről továbbá ezek környezetének rendfenntartásáról is szól. Folyamatos karbantartást történik a bérházaknál, Tündérkert óvoda, egészségház, orvosi rendelő, rendőrség, sportpálya, Demecseri konyha, tájház, művelődési ház melyben jelenleg is jelentős átalakítás folyik. Továbbra is készülnek a programban kiírt filagóriák, padok és virágládák, és elkészültek az új méhkaptárak is. Jelentős szerepet vállalunk minden egyes az Önkormányzat által, ill. Tündérkert óvoda, és Művelődési ház szervezésében történő események zökkenőmentes lebonyolításában is. / Toros Nap, Városnap, Karácsony, stb. Amennyiben kapacitásunk engedi, úgy nem tudok nemet mondani a lakosság felől érkező kéréseknek sem. /Itt CSAK humán erőforrást szoktunk biztosítani! / Kitérve a kft. működésére jelenleg 5 fővel működik, ami minimálisan fedezi szakmailag azokat a részeket, melyeket a karbantartás során le kell tudjunk fedni. Összegezve a 2025 évet, eredményesnek ítélem pénzügyi szempontokból, és amt szintén fontosnak tartok az a dolgozók munkahelyi morálja miatt is. Folyamatos munkavégzés folyik, minimális táppénz , és a munkaidő pontos betartásával, ami a jelenlegi dolgozóknál napi reggel 07.00 órától- 15.00-ig tart. Figyelembe véve a karbantartások szükségességét ez sokszor munkaidőn kívül elrendelt munkavégzést is követel , amiben a jelenlegi dolgozókkal partnerre találtam.

3. Közhasznú tevékenységek részletes bemutatása (tevékenységenként)

Főbb eredmények:

A megrendezésre kerülő rendezvények jellege, kulturális tevékenység, melyen a látogatók korosztályuknak megfelelően válogathatnak a programokból.

Főbb eredmények:

Művelődési ház üzemeltetése, kulturális rendezvények szervezése, lebonyolítása.

A település partjainak gondozása.

Belakások üzemeltetése, karbantartása.

4. Cél szerinti juttatások kimutatása

A Demecseri Nonprofit Kft sem az előző-, sem a tárgyidőszakban cél szerinti juttatást nem nyújtott.

5. Vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatás

A Demecseri Nonprofit Kft sem az előző-, sem a tárgyidőszakban vezető tisztségviselőinek semmiféle juttatást nem nyújtott.

6. Közhasznú jogállás megállapításához szükséges mutatók

6.1. Alapadatok

A számviteli beszámolónak a közhasznú jogállás megállapításához szükséges adatait, kiegészítve a szervezet munkájában közreműködő közérdekű önkéntesek számával, mutatja be az alábbi táblázat:

Alapadatok (1000HUF)	Előző időszak	Tárgyidőszak
A. Vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatás	0	0
B. Éves összes bevétel	57 552	46 601
ebből:		
C. A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. tv. alapján átutalt összeg	0	0
D. Közzolgáltatási bevétel	0	0
E. Normatív támogatás	0	0
F. Az Európai Unió strukturális alapjaiból, illetve a Kohéziós Alapból nyújtott támogatás	0	0
G. Korrigált árbevétel [B-(C+D+E+F)]	57 552	46 601
H. Összes ráfordítás (kiadás)	56 927	44 432
ebből:		
I. Személyi jellegű ráfordítás	37 408	30 661
J. Közhasznú tevékenység ráfordításai	56 927	46 601
K. Adózott eredmény	593	1 918
L. A szervezet munkájában közreműködő közérdekű önkéntes tevékenységet végző személyek száma (a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. tv.-nek megfelelően) (fő)	0	0

6.2. Erőforrás ellátottság és Társadalmi támogatottság mutatói

A közhasznú jogállás megállapításához szükséges, a fenti alapadatokból számított mutatók eredményét tartalmazza az alábbi táblázat.

(A közhasznú jogállás feltétele - többek közt - a megfelelő erőforrás ellátottság: legalább egy ilyen feltétel teljesül, és a megfelelő társadalmi támogatottság: legalább egy ilyen feltétel teljesül.)

	Mutató teljesítése	
	Igen	Nem
Erőforrás-ellátottság mutatói		
Ectv. 32.par.(4) a) $[(B1+B2)/2 > 1.000.000, -Ft]$ (két évi bevétel átlaga)	X	
Ectv. 32.par.(4) b) $[K1+K2 \geq 0]$ (két év egybeszámított adózott eredménye)	X	
Ectv. 32.par.(4) c) $[(I1+I2-A1-A2)/(H1+H2) \geq 0,25]$ (személyi jellegű ráfordítások aránya)	X	
Társadalmi támogatottság mutatói		
Ectv. 32.par.(5) a) $[(C1+C2)/(G1+G2) \geq 0,02]$ (szja 1% a korrigált árbevételhez)		X

	Mutató teljesítése	
	Igen	Nem
Ectv. 32.par.(5) b) $[(J1+J2)/(H1+H2) \geq 0,5]$ (közhasznú ráfordítások aránya)	X	
Ectv. 32.par.(5) c) $[(L1+L2)/2 \geq 10 \text{ fő}]$ (közérdekű önkéntesek száma)		X

Adószám: 14569355-2-15
Cégbíróság: Nyíregyházi Törvényszék Cégbírósága
Cégjegyzék szám: 15-09-073590

Demecseri Városgazda Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft

4516 Demecser, Szent István út 2/4

Egyszerűsített éves beszámoló mérlege "A" változat

A mérleg fordulónapja: 2025. december 31.

Beszámolási időszak: 2025. január 01. - 2025. december 31.

Demecser, 2026. május 26.

.....
A gazdálkodó
képviselője

P.h.

A közzétett adatok könyvvizsgálattal nincsenek alátámasztva.

[EsBo program]

Adószám: 14569355-2-15

Cégjegyzék szám: 15-09-073590

Egyszerűsített éves beszámoló mérlege "A" változat

A mérleg fordulónapja: 2025. december 31.

	1000HUF	Előző év	Tárgyév
A.	Befektetett eszközök	29 195	28 140
A.I.	Immateriális javak	0	0
A.II.	Tárgyi eszközök	29 195	28 140
A.III.	Befektetett pénzügyi eszközök	0	0
A.IV.	Halasztott adókövetelés	0	0
B.	Forgóeszközök	5 224	7 303
B.I.	Készletek	0	0
B.II.	Követelések	891	2 413
B.III.	Értékpapírok	0	0
B.IV.	Pénzeszközök	4 333	4 890
C.	Aktív időbeli elhatárolások	214	11
	ESZKÖZÖK (AKTIVÁK) ÖSSZESEN	34 633	35 454
D.	Saját tőke	29 022	30 940
D.I.	Jegyzett tőke	3 000	3 000
D.II.	Jegyzett, de még be nem fizetett tőke (-)	0	0
D.III.	Tőketartalék	32 524	32 524
D.IV.	Eredménytartalék	-7 095	-6 502
D.V.	Lekötött tartalék	0	0
D.VI.	Értékelési tartalék	0	0
D.VII.	Adózott eredmény	593	1 918
E.	Céltartalékok	0	0
F.	Kötelezettségek	5 356	3 839
F.I.	Hátrasorolt kötelezettségek	0	0
F.II.	Hosszú lejáratú kötelezettségek	0	0
F.III.	Rövid lejáratú kötelezettségek	5 356	3 839
G.	Passzív időbeli elhatárolások	255	675
	FORRÁSOK (PASSZIVÁK) ÖSSZESEN	34 633	35 454

A közzétett adatok könyvvizsgálattal nincsenek alátámasztva.

[EsBo program]

Főkönyvi kivonat

2025

Devizanem: HUF

Szűrési feltételek:

Hónap: 0 - 13
Számlasszámszűrés: Minden számlaszám

Hónap: 0 - 13		Forgalom		Egyenleg	
Szla.	Megnevezés	Tartozik	Követel	Tartozik	Követel
01321	NMJ-465 Iveco	6,955,231.00	0.00	6,955,231.00	0.00
01329	NMJ-465 Iveco	0.00	6,955,231.00	0.00	6,955,231.00
1	BEFEKTETETT ESZKÖZÖK	51,391,874.16	28,891,472.27	22,500,401.89	0.00
11	IMMATERIÁLIS JAVAK	193,000.00	193,000.00	0.00	0.00
114	Szellemi termékek	193,000.00	193,000.00	0.00	0.00
1141	Szellemi termékek	193,000.00	0.00	193,000.00	0.00
1149	Szellemi termékek terv sz. értékcso	0.00	193,000.00	0.00	193,000.00
12	INGATLANOK, KAPCS. VAGYONI ÉRT. JOGOK	27,566,806.00	5,975,019.20	21,591,786.80	0.00
121	Földterület	2,750,000.00	0.00	2,750,000.00	0.00
123	Épületek,épületrészek,tulajdoni hányadok	24,816,806.00	5,975,019.20	18,841,786.80	0.00
1231	Épületek	24,816,806.00	0.00	24,816,806.00	0.00
1239	Épületek terv szerinti értékcso	0.00	5,975,019.20	0.00	5,975,019.20
13	MŰSZAKI BEREDEZÉSEK, GÉPEK, JÁRMŰVEK	17,730,893.00	17,462,838.68	268,054.32	0.00
131	Termelő gépek, berendezések, gyártóeszk.	7,423,535.00	7,155,480.48	268,054.52	0.00
1311	Termelő gépek, berendezések, gyártóeszk.	7,423,535.00	0.00	7,423,535.00	0.00
1319	Termelő gépek, berendezések terv sz. écs	0.00	7,155,480.48	0.00	7,155,480.48
132	Termelésben résztvevő járművek	10,307,358.00	10,307,358.20	0.00	0.20
1321	Termelésben résztvevő járművek	10,307,358.00	0.00	10,307,358.00	0.00
1329	Termelésben résztv.járművek terv sz.écs	0.00	10,307,358.20	0.00	10,307,358.20
14	EGYÉB BEREDEZÉSEK, FELSZ., JÁRMŰVEK	5,527,333.16	5,186,772.32	340,560.84	0.00
141	Üzemi berendezések, gépek,felszerelések	667,026.16	645,537.93	21,488.23	0.00
1411	Üzemi gépek, berendezések, felszerelések	667,026.16	0.00	667,026.16	0.00
1419	Üzemi gépek, berendezések terv sz. écs.	0.00	645,537.93	0.00	645,537.93
142	Egyéb járművek	722,000.00	722,000.49	0.00	0.49
1421	Egyéb járművek	722,000.00	0.00	722,000.00	0.00
1429	Egyéb járművek terv sz. értékcso	0.00	722,000.49	0.00	722,000.49
143	Irodai, igazgatási berendezések	1,559,655.00	1,512,640.80	47,014.20	0.00
1431	Irodai, igazgatási berendezések	1,559,655.00	0.00	1,559,655.00	0.00
1439	Irodai, igazgatási ber. terv sz. écs.	0.00	1,512,640.80	0.00	1,512,640.80
144	Üzemkörön kívüli berendezések, felsz.	2,578,652.00	2,306,593.10	272,058.90	0.00
1441	Üzemkörön kívüli berendezések, felsz.	2,578,652.00	0.00	2,578,652.00	0.00
1449	Üzemkörön kívüli berend. terv sz. écs.	0.00	2,306,593.10	0.00	2,306,593.10
16	BERUHÁZÁSOK, FELÚJÍTÁSOK	373,842.00	73,842.00	300,000.00	0.00
161	Befejezetlen beruházások	373,842.00	73,842.00	300,000.00	0.00
1612	Befejezetlen beruházások	73,842.00	73,842.00	0.00	0.00
1613	Leromlott városi ter.rehab. TOP-4-3-1-15	300,000.00	0.00	300,000.00	0.00
17	BEFEKTETETT Pü.I ESZKÖZÖK RÉSZESEDÉSEK	0.00	0.07	0.00	0.07
172	Tartós jelentős tulajdoni részesedés	0.00	0.07	0.00	0.07
3	KÖVETELÉSEK,PÉNZÜGYI ESZK,AKTÍV IDŐB.ELH	83,233,809.00	72,555,587.00	10,678,222.00	0.00
31	KÖVETELÉSEK ÁRUSZÁLL. - SZOLGÁLTATÁSBÓL	14,714,268.00	14,579,902.00	134,366.00	0.00
311	Belföldi követelések	14,714,268.00	10,545,464.00	4,168,804.00	0.00
315	Belföldi követelések értékesztése	0.00	4,034,438.00	0.00	4,034,438.00
35	ADOTT ELŐLEGEK	6,162,980.00	522,980.00	5,640,000.00	0.00
352	Beruházásokra adott előlegek	5,837,784.00	197,784.00	5,640,000.00	0.00
353	Készletekre adott előlegek	146,228.00	146,228.00	0.00	0.00
354	ADOTT ELŐLEG EGYÉB	178,968.00	178,968.00	0.00	0.00
36	EGYÉB KÖVETELÉSEK	1,011,020.00	1,008,191.00	2,829.00	0.00
368	Különféle egyéb követelések	1,011,020.00	1,008,191.00	2,829.00	0.00
3681	Különféle egyéb követelések	331,919.00	331,919.00	0.00	0.00
3682	Áfa könyveléséhez átvezetési számla	7,231.00	7,231.00	0.00	0.00
3685	Eltérő időszaki levonható áfa	143,656.00	140,827.00	2,829.00	0.00
3686	Pénzforgalmi áfa követelés átvezetés	144,720.00	144,720.00	0.00	0.00
3689	Adott előleg átvezetési számla	383,494.00	383,494.00	0.00	0.00
38	PÉNZESZKÖZÖK	61,120,371.00	56,230,356.00	4,890,015.00	0.00
381	Pénztárak	3,159,784.00	2,799,804.00	359,980.00	0.00
3811	Pénztár számla	3,159,784.00	2,799,804.00	359,980.00	0.00
384	Elszámolási betétszámla	55,425,087.00	50,895,052.00	4,530,035.00	0.00

Hónap: 0 - 13 (Időszaki)		Forgalom		Egyenleg	
Szla.	Megnevezés	Tartozik	Követel	Tartozik	Követel
3842	Takarék 7323	55,425,087.00	50,866,216.00	4,558,871.00	0.00
3843	Takarék elkülönített számla	0.00	28,836.00	0.00	28,836.00
389	Átvezetési számla	2,535,500.00	2,535,500.00	0.00	0.00
3891	Bank-pénztár forgalom átvezetési számla	2,535,500.00	2,535,500.00	0.00	0.00
39	AKTÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁS	225,170.00	214,158.00	11,012.00	0.00
392	Költségek, ráfordítások aktív időbeli e.	225,170.00	214,158.00	11,012.00	0.00
4	FORRÁSOK (PASSZÍVÁK)	238,803,560.31	270,063,789.53	0.00	31,260,229.22
41	SAJÁT TŐKE	54,767,893.34	83,790,274.37	0.00	29,022,381.03
411	Induló tőke / Jegyzett tőke	0.00	3,000,000.00	0.00	3,000,000.00
412	Tőketartalék	0.00	32,524,306.00	0.00	32,524,306.00
413	Tőkeváltozás / eredmény	54,174,616.00	47,672,691.03	6,501,924.97	0.00
4131	Tőkeváltozás / eredmény alaptevékenység	32,524,306.00	47,672,691.03	0.00	15,148,385.03
4132	Tőkeváltozás / eredmény vállalkozási tev	21,650,310.00	0.00	21,650,310.00	0.00
419	Tárgyévi eredmény	593,277.34	593,277.34	0.00	0.00
4191	Adózott eredmény alaptevékenységből	593,277.34	593,277.34	0.00	0.00
45	RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	27,785,831.00	25,757,567.00	2,028,264.00	0.00
454	Szállítók	27,785,831.00	25,757,567.00	2,028,264.00	0.00
46	EGYÉB RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	33,718,498.00	34,932,286.00	0.00	1,213,788.00
461	Társasági adó és osztalékadó elszámolás	32,000.00	283,000.00	0.00	251,000.00
4611	Társasági adó tárgyévi	32,000.00	283,000.00	0.00	251,000.00
463	Költségvetési befizetési kötelezettségek	11,917,206.00	11,917,206.00	0.00	0.00
4631	KATA 40% kifizetői	29,249.00	29,249.00	0.00	0.00
463138	Késedelmi pótlék	29,249.00	29,249.00	0.00	0.00
463258	Szociális hozzájárulás	3,316,960.00	3,316,960.00	0.00	0.00
463290	Személyi jövedelemadó	3,879,581.00	3,879,581.00	0.00	0.00
4634	Innovációs járulék	4,691,416.00	4,691,416.00	0.00	0.00
463407	TB-járulék	4,691,416.00	4,691,416.00	0.00	0.00
464	Költségvetési befizetési köt.teljesítése	11,960,577.00	13,108,586.00	0.00	1,148,009.00
4641	KATA 40% kifizetői	29,240.00	29,249.00	0.00	9.00
464138	Késedelmi pótlék	29,240.00	29,249.00	0.00	9.00
464258	Szociális hozzájárulás	3,316,000.00	3,637,000.00	0.00	321,000.00
464290	Személyi jövedelemadó	3,893,000.00	4,264,000.00	0.00	371,000.00
4644	Innovációs járulék befizetése	4,690,416.00	5,146,416.00	0.00	456,000.00
464407	TB-járulék	4,690,416.00	5,146,416.00	0.00	456,000.00
4649	Egyéb kötelezettségek befizetése	31,921.00	31,921.00	0.00	0.00
46499	NAV letéti számla	31,921.00	31,921.00	0.00	0.00
466	Előzetesen felszámított ált.forgalmi adó	3,491,768.00	3,491,768.00	0.00	0.00
4661	Előzetesen felszámított áfa	3,491,768.00	3,491,768.00	0.00	0.00
467	Fizetendő általános forgalmi adó	2,060,179.00	2,060,179.00	0.00	0.00
468	Áfa pénzügyi elszámolási számla	3,307,698.00	3,060,255.00	247,443.00	0.00
469	Önkormányzati adók elszámolási számla	949,070.00	1,011,292.00	0.00	62,222.00
4695	Iparüzési adó elszámolási számla	295,280.00	357,197.00	0.00	61,917.00
4696	Gépjármű adó elszámolási számla	631,952.00	631,952.00	0.00	0.00
4699	Egyéb önkorm. adók, illetékek elsz. sz.	21,838.00	22,143.00	0.00	305.00
47	RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	26,349,149.00	28,726,535.00	0.00	2,377,386.00
471	Jövedelem elszámolási számla	26,349,149.00	27,692,183.00	0.00	1,343,034.00
475	Nyír-Flop Kft. bírósági végzés tartozás	0.00	1,034,352.00	0.00	1,034,352.00
48	PASSZÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁS	255,129.00	930,067.00	0.00	674,938.00
482	Költségek,ráford. passzív időbeli elhat.	255,129.00	930,067.00	0.00	674,938.00
49	ÉVI MÉRLEG SZÁMLÁK	95,927,059.97	95,927,060.16	0.00	0.19
491	Nyitómérleg számla	95,927,059.97	95,927,060.16	0.00	0.19
5	KÖLTSÉGNEMEK	90,142,627.66	90,142,627.66	0.00	0.00
51	ANYAGKÖLTSÉG	8,939,382.00	8,939,382.00	0.00	0.00
511	Vásárolt anyagok költségei	8,193,328.00	8,193,328.00	0.00	0.00
5111	Alapanyagok költségei	5,370,976.00	5,370,976.00	0.00	0.00
51111	Alapanyagok költségei (A)	5,370,976.00	5,370,976.00	0.00	0.00
5112	Segédanyagok költségei	129,459.00	129,459.00	0.00	0.00
51121	Segédanyagok költségei (A)	129,459.00	129,459.00	0.00	0.00
5113	Üzem- és fűtőanyagok költségei	2,561,633.00	2,561,633.00	0.00	0.00
51131	Üzem- és fűtőanyagok költségei (A)	1,554,128.00	1,554,128.00	0.00	0.00
51132	Üzem- és fűtőanyagok költségei (V)	1,007,505.00	1,007,505.00	0.00	0.00
5114	Alkatrész	131,260.00	131,260.00	0.00	0.00
512	Egy éven belül elhaszn. anyagi eszközök	255,535.00	255,535.00	0.00	0.00
5121	Egy éven belül elhaszn. anyagi eszközök	255,535.00	255,535.00	0.00	0.00

Hónap: 0 - 13 (Időszaki)		Forgalom		Egyenleg	
Szla.	Megnevezés	Tartozik	Követel	Tartozik	Követel
513	Egyéb anyagköltség	490,519.00	490,519.00	0.00	0.00
5131	Nyomtatvány, irodaszer beszerzés	319.00	319.00	0.00	0.00
51311	Nyomtatvány, irodaszer beszerzés (A)	319.00	319.00	0.00	0.00
5132	Víz, csatornadíjak	325,576.00	325,576.00	0.00	0.00
51321	Víz, csatornadíjak (A)	325,576.00	325,576.00	0.00	0.00
5139	Egyéb anyag költségek	164,624.00	164,624.00	0.00	0.00
51391	Egyéb anyag költségek (A)	164,624.00	164,624.00	0.00	0.00
52	IGÉNYBE VETT SZOLGÁLTATÁSOK KÖLTSÉGEI	7,815,213.00	7,815,213.00	0.00	0.00
522	Bérleti díjak	62,748.00	62,748.00	0.00	0.00
5221	Bérleti díjak (A)	62,748.00	62,748.00	0.00	0.00
523	Javítási, karbantartási költségek	1,176,807.00	1,176,807.00	0.00	0.00
5231	Javítási, karbantartási költségek (A)	1,176,807.00	1,176,807.00	0.00	0.00
527	Postai, távközlési költségek	15,675.00	15,675.00	0.00	0.00
5271	Postai, távközlési költségek (A)	15,675.00	15,675.00	0.00	0.00
529	Egyéb igénybevett szolgáltatások ktg-ei	6,559,983.00	6,559,983.00	0.00	0.00
5292	Fénymásolás, sokszorosítás költsége	122,460.00	122,460.00	0.00	0.00
52921	Fénymásolás, sokszorosítás költsége (A)	122,460.00	122,460.00	0.00	0.00
5293	Számviteli, könyvvizsgálói szolg. díja	2,533,781.00	2,533,781.00	0.00	0.00
52931	Számviteli, könyvvizsgálói szolg. díja (A)	1,689,187.00	1,689,187.00	0.00	0.00
52932	Számviteli, könyvvizsgálói szolg. díja (V	844,594.00	844,594.00	0.00	0.00
5296	Takarítás, szemétszállítás díja	236,949.00	236,949.00	0.00	0.00
52961	Takarítás, szemétszállítás díja (A)	236,949.00	236,949.00	0.00	0.00
5297	Szakértői, pályázati díj	608,000.00	608,000.00	0.00	0.00
52971	Szakértői, pályázati díj (A)	608,000.00	608,000.00	0.00	0.00
5299	Egyéb igénybe vett szolgáltatás	3,058,793.00	3,058,793.00	0.00	0.00
52991	Egyéb igénybe vett szolgáltatás (A)	3,058,793.00	3,058,793.00	0.00	0.00
53	EGYÉB SZOLGÁLTATÁSOK KÖLTSÉGEI	333,014.00	333,014.00	0.00	0.00
531	Hatósági igazgatási díjak (illetékek)	6,210.00	6,210.00	0.00	0.00
5311	Hatósági igazgatási díjak (illetékek) (A	6,210.00	6,210.00	0.00	0.00
532	Pénzügyi szolg-i díjak, bankköltségek	286,804.00	286,804.00	0.00	0.00
5321	Pénzügyi szolg-i díjak, bankköltségek (A	286,150.00	286,150.00	0.00	0.00
5322	Pénzügyi szolg-i díjak, bankköltségek (V	654.00	654.00	0.00	0.00
535	Kamarai hozzájárulás	40,000.00	40,000.00	0.00	0.00
54	BÉRKÖLTSÉG	24,917,363.00	24,917,363.00	0.00	0.00
541	Munkavállalók munkabér költsége	24,917,363.00	24,917,363.00	0.00	0.00
5411	Alapbérek, törzsbérek	22,326,201.00	22,326,201.00	0.00	0.00
54111	Alapbérek, törzsbérek (A)	22,326,201.00	22,326,201.00	0.00	0.00
5412	Kiegészítő fizetések	2,141,162.00	2,141,162.00	0.00	0.00
54121	Kiegészítő fizetések (A)	2,141,162.00	2,141,162.00	0.00	0.00
5415	Jutalmak	450,000.00	450,000.00	0.00	0.00
54151	Jutalmak (A)	450,000.00	450,000.00	0.00	0.00
55	SZEMÉLYI JELLEGŰ EGYÉB KIFIZETÉSEK	2,426,713.00	2,426,713.00	0.00	0.00
551	Személyi jellegű kifizetések	1,189,362.00	1,189,362.00	0.00	0.00
5511	Betegszabadság	171,973.00	171,973.00	0.00	0.00
55111	Betegszabadság (A)	171,973.00	171,973.00	0.00	0.00
5512	Költségtérítések	1,017,389.00	1,017,389.00	0.00	0.00
55121	Gépkocsi költségtérítések	390,397.00	390,397.00	0.00	0.00
551211	Gépkocsi költségtérítések (A)	390,397.00	390,397.00	0.00	0.00
55123	Kiküldetési költségtérítés	626,992.00	626,992.00	0.00	0.00
551231	Kiküldetési költségtérítés (A)	626,992.00	626,992.00	0.00	0.00
553	Természetbeni juttatások	376,753.00	376,753.00	0.00	0.00
5531	Reprezentációs költségek	376,753.00	376,753.00	0.00	0.00
55311	Reprezentációs költségek (A)	376,753.00	376,753.00	0.00	0.00
554	Egyéb személyi jellegű kifizetések	860,598.00	860,598.00	0.00	0.00
5549	Egyéb személyi jellegű kifizetések	860,598.00	860,598.00	0.00	0.00
55491	Egyéb személyi jellegű kifizetések (A)	860,598.00	860,598.00	0.00	0.00
56	BÉRJÁRULÉKOK	3,316,960.00	3,316,960.00	0.00	0.00
561	Társadalombiztosítási járulék	3,316,960.00	3,316,960.00	0.00	0.00
5611	Szociális hozzájárulási adó	3,316,960.00	3,316,960.00	0.00	0.00
56111	Szociális hozzájárulási adó (A)	3,316,960.00	3,316,960.00	0.00	0.00
57	ÉRTÉKCSÖKKENÉSI LEÍRÁS	1,128,346.33	1,128,346.33	0.00	0.00
571	Terv szerinti értékcsökkenés lineáris	1,054,504.33	1,054,504.33	0.00	0.00
5711	Terv szerinti értékcsökkenés lineáris (A	1,054,504.33	1,054,504.33	0.00	0.00
572	Terv szerinti egyösszegű (kisértékűek)	73,842.00	73,842.00	0.00	0.00

Hónap: 0 - 13 (Időszaki)		Forgalom		Egyenleg	
Szla.	Megnevezés	Tartozik	Követel	Tartozik	Követel
5721	Terv szerinti egyösszegű (kisértékűek) (	73,842.00	73,842.00	0.00	0.00
59	KÖLTSÉGNEM ÁTVEZETÉSI SZÁMLA	41,265,636.33	41,265,636.33	0.00	0.00
591	Anyagköltség átvezetési szla	2,231,507.00	2,231,507.00	0.00	0.00
5911	Anyagköltség átvezetési szla (A)	1,224,002.00	1,224,002.00	0.00	0.00
5912	Anyagköltség átvezetési szla (V)	1,007,505.00	1,007,505.00	0.00	0.00
592	Igénybevett szolg. átvezetési szla	6,911,733.00	6,911,733.00	0.00	0.00
5921	Igénybevett szolg. átvezetési szla (A)	6,067,139.00	6,067,139.00	0.00	0.00
5922	Igénybevett szolg. átvezetési szla (V)	844,594.00	844,594.00	0.00	0.00
593	Egyéb szolgáltatások átvezetési szla	333,014.00	333,014.00	0.00	0.00
5931	Egyéb szolgáltatások átvezetési szla (A)	332,360.00	332,360.00	0.00	0.00
5932	Egyéb szolgáltatások átvezetési szla (V)	654.00	654.00	0.00	0.00
594	Béreköltség átvezetési szla	24,917,363.00	24,917,363.00	0.00	0.00
5941	Béreköltség átvezetési szla (A)	24,917,363.00	24,917,363.00	0.00	0.00
595	Személyi jell. kif. átvezetési szla	2,426,713.00	2,426,713.00	0.00	0.00
5951	Személyi jell. kif. átvezetési szla (A)	2,426,713.00	2,426,713.00	0.00	0.00
596	Bérjárulékok átvezetési szla	3,316,960.00	3,316,960.00	0.00	0.00
5961	Bérjárulékok átvezetési szla (A)	3,316,960.00	3,316,960.00	0.00	0.00
597	Értéksökkenési leírás átvéz. szla	1,128,346.33	1,128,346.33	0.00	0.00
5971	Értéksökkenési leírás átvéz. szla (A)	1,128,346.33	1,128,346.33	0.00	0.00
8	AZ ÉRTÉKESÍTÉS ÖNKÖLTS. ÉS RÁFORDÍTÁSOK	45,165,926.33	483,951.00	44,681,975.33	0.00
81	ANYAGJELLEGŰ RÁFORDÍTÁSOK	11,755,612.00	225,289.00	11,530,323.00	0.00
811	Anyagköltség	1,007,505.00	225,289.00	782,216.00	0.00
8111	Anyagköltség (A)	0.00	225,289.00	0.00	225,289.00
8112	Anyagköltség (V)	1,007,505.00	0.00	1,007,505.00	0.00
812	Igénybevett szolgáltatások értéke	6,911,733.00	0.00	6,911,733.00	0.00
8121	Igénybevett szolgáltatások értéke (A)	6,067,139.00	0.00	6,067,139.00	0.00
8122	Igénybevett szolgáltatások értéke (V)	844,594.00	0.00	844,594.00	0.00
813	Egyéb szolgáltatások értéke	333,014.00	0.00	333,014.00	0.00
8131	Egyéb szolgáltatások értéke (A)	332,360.00	0.00	332,360.00	0.00
8132	Egyéb szolgáltatások értéke (V)	654.00	0.00	654.00	0.00
815	Eladott (közvetített) szolg. értéke	3,503,360.00	0.00	3,503,360.00	0.00
8152	Eladott (közvetített) szolg. értéke (V)	3,503,360.00	0.00	3,503,360.00	0.00
82	SZEMÉLYI JELLEGŰ RÁFORDÍTÁSOK	30,661,036.00	0.00	30,661,036.00	0.00
821	Béreköltség	24,917,363.00	0.00	24,917,363.00	0.00
8211	Béreköltség (A)	24,917,363.00	0.00	24,917,363.00	0.00
822	Személyi jellegű egyéb kifizetések	2,426,713.00	0.00	2,426,713.00	0.00
8221	Személyi jellegű egyéb kifizetések (A)	2,426,713.00	0.00	2,426,713.00	0.00
823	Bérjárulékok	3,316,960.00	0.00	3,316,960.00	0.00
8231	Bérjárulékok (A)	3,316,960.00	0.00	3,316,960.00	0.00
83	ÉRTÉKSÖKKENÉSI LEÍRÁS	1,128,346.33	0.00	1,128,346.33	0.00
831	ÉRTÉKSÖKKENÉSI LEÍRÁS (A)	1,128,346.33	0.00	1,128,346.33	0.00
86	EGYÉB RÁFORDÍTÁSOK	1,369,932.00	258,662.00	1,111,270.00	0.00
863	Az üzleti évhez kapcs. ráfordítások	55,772.00	0.00	55,772.00	0.00
8632	Bírság, kötbér, kés.kamat, kártérítés	55,772.00	0.00	55,772.00	0.00
86322	Késedelmi pótlék	39,688.00	0.00	39,688.00	0.00
863221	Késedelmi pótlék (A)	39,688.00	0.00	39,688.00	0.00
86324	Késedelmi kamatok	16,084.00	0.00	16,084.00	0.00
863241	Késedelmi kamatok (A)	16,084.00	0.00	16,084.00	0.00
866	Elszámolt értékvesztés, tervenf. értékcs	357,480.00	0.00	357,480.00	0.00
8662	Követelések elszámolt értékvesztése	357,480.00	0.00	357,480.00	0.00
86621	Követelések elszámolt értékvesztése (A)	357,480.00	0.00	357,480.00	0.00
867	Adók, illetékek, hozzájárulások	401,209.00	258,660.00	142,549.00	0.00
8672	Önkormányzattal elsz. adók, illetékek	401,209.00	258,660.00	142,549.00	0.00
86725	Helyi iparűzési adó	61,917.00	0.00	61,917.00	0.00
867252	Helyi iparűzési adó (V)	61,917.00	0.00	61,917.00	0.00
86726	Gépjármű adó	339,292.00	258,660.00	80,632.00	0.00
867261	Gépjármű adó (A)	339,292.00	258,660.00	80,632.00	0.00
869	Különféle egyéb ráfordítások	555,471.00	2.00	555,469.00	0.00
8694	Kerekítési különbözet egyéb ráfordítás	402,184.00	2.00	402,182.00	0.00
86941	Kerekítési különbözet egyéb ráfordítás (	402,184.00	1.00	402,183.00	0.00
86942	Kerekítési különbözet egyéb ráfordítás (	0.00	1.00	0.00	1.00
86961	Behajtási költség átalány	153,287.00	0.00	153,287.00	0.00
89	NYERESÉGET TERHELŐ ADÓK	251,000.00	0.00	251,000.00	0.00
891	Társasági adó	251,000.00	0.00	251,000.00	0.00

Hónap: 0 - 13 (Időszak)		Forgalom		Egyenleg	
Szla.	Megnevezés	Tartozik	Követel	Tartozik	Követel
8912	Társasági adó (V)	251,000.00	0.00	251,000.00	0.00
9	AZ ÉRTÉKESÍTÉS ÁRBEVÉTELE, BEVÉTELEK	0.00	46,600,370.00	0.00	46,600,370.00
92	BELFÖLDI ÉRTÉKESÍTÉS ÁRBEVÉTELE	0.00	7,606,716.00	0.00	7,606,716.00
921	Belföldi értékesítés árbevétele	0.00	7,606,716.00	0.00	7,606,716.00
9212	Belföldi értékesítés árbevétele (V)	0.00	7,606,716.00	0.00	7,606,716.00
96	EGYÉB BEVÉTELEK	0.00	38,993,654.00	0.00	38,993,654.00
967	Visszafiz. köt. nélkül kapott támogatás	0.00	38,800,000.00	0.00	38,800,000.00
9672	Önkormányzattól kapott támogatás	0.00	38,800,000.00	0.00	38,800,000.00
96721	Önkormányzattól kapott támogatás (A)	0.00	38,800,000.00	0.00	38,800,000.00
969	Különféle egyéb bevételek	0.00	193,654.00	0.00	193,654.00
9691	Különféle egyéb bevételek	0.00	6,330.00	0.00	6,330.00
96911	Különféle egyéb bevételek (A)	0.00	6,330.00	0.00	6,330.00
9694	Kerekítési különbözet egyéb bevételként	0.00	187,324.00	0.00	187,324.00
96941	Kerekítési különbözet egyéb bevételként	0.00	187,324.00	0.00	187,324.00
1 - 4 számlaosztályok összesen		373,429,243.47	371,510,848.80	1,918,394.67	
5 - 9 számlaosztályok összesen		135,308,553.99	137,226,948.66		1,918,394.67
1 - 9 számlaosztályok összesen		508,737,797.46	508,737,797.46	0.00	

■ Cím NYÍRSÉGVÍZ Zrt. 4400 Nyíregyháza, Tó utca 5.
 ■ Levelezési cím NYÍRSÉGVÍZ Zrt. 4401 Nyíregyháza, Pf. 290
 ■ E-mail cím nyirsegviz@nyirsegviz.hu

■ Telefon (42) 523-600
 ■ Fax (42) 523-610
 ■ Web www.nyirsegviz.hu

Demecser Város Önkormányzata
Rátkai Sándor
 Polgármester Úr részére

Demecser
 Kétezer-egy tér 1.
 4516

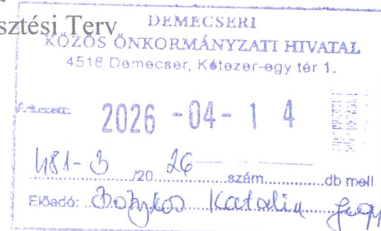
Dátum: 2026.04.08.

Ikt.sz.: IK/7548-1/2026

Tárgy: Víziközmű-fejlesztéssel kapcsolatos kötelezettségek

Ügyintéző: Fodor Szilvia

Melléklet: Gördülő Fejlesztési Terv

Tisztelt Polgármester Úr!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy az **SZ35 víziközmű-rendszeren** (Demecser - Berkesz - Gégény - Kék - Nyírtass - Székely - Pátróhai szennyvízelvezetés és – tisztítás) 2026. évben, a mellékletben megküldött, indoklással kiegészített **felújítási és pótlási** feladat végrehajtása szükséges.

A fentiek figyelembevételével 2026-2035. évekre elfogadott Gördülő Fejlesztési Terv (GFT) módosítása vált szükségessé.

Kérjük a módosítás elfogadását, és a **csatolt dokumentum aláírás utáni egy példányban történő visszaküldését.**

Az elvégzett munkálatok költségeit a közöttünk érvényben lévő vagyonkezelési szerződés szerint az értékcsökkenés terhére fogjuk elszámolni.

Tisztelettel:

Könnöy Zsolt
 vezérigazgató

Galambos Sándor
 műszaki vezérigazgató-helyettes

Kapják:

Demecser Város Önkormányzata
Berkesz Község Önkormányzata
Gégény Község Önkormányzata
Kék Község Önkormányzata
Nyírtass Község Önkormányzata
Pátróha Község Önkormányzata
Székely Község Önkormányzata

Gördülő Fejlesztési terv 2026-2035. évi módosítás

TERV fajta: Felújítási és pótlási

MEKH_azonosító:

21-17756-1-007-01-03

Üzemeltetés módja: Vagyonkezelt

Közmű vagyon

Víziközműrendszer_azonosító: SZ35

Dátum: 2026.03.13.

1.sz melléklet

Forrás: ÉCS (Értékcsokkenés) vagyonkezelt

Település	Beruházás megnevezése	Beruházás műszaki tartalma	Beruházás szükségessége	Beruházás költsége (eFt)
-----------	-----------------------	----------------------------	-------------------------	--------------------------

2026. évi módosítás

Szennyvíztisztítás
/
Szennyvíztisztító-telep

Demecser	Demecseri szennyvíztisztító telepen a rácsszemét gépház és iszapvíztelenítő gépház ipari kapu rekonstrukciója	3000*3000 iszapvíztelenítő gépház és 2500*2400 rácsszemét gépház helyiségekbe Hörmann ipari redőnykapu beszerzése, beépítése.	Elhasználódás, és a korrodált állapotuk miatt szükséges a cseréjük.	5 267
----------	---	---	---	-------

Eszközcsoportra tervezett beruházások összesített költsége (eFt)

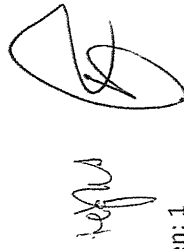
5 267

Ütemre tervezett beruházások összesített költsége (eFt)

5 267

Kelt.:

Ellátásért felelős:

1. oldal, összesen: 1

■ Cím: NYÍRSÉGVÍZ Zrt. 4400 Nyíregyháza, Tó utca 5
 ■ Levelezési cím: NYÍRSÉGVÍZ Zrt. 4401 Nyíregyháza, Pf. 290
 ■ E-mail cím: nyirsegviz@nyirsegviz.hu

■ Telefon (42) 523-600
 ■ Fax (42) 523-610
 ■ Web: www.nyirsegviz.hu

Demecser Város Önkormányzata

Rátkai Sándor

Polgármester Úr részére

Demecser

Kétezer-egy tér 1.

4516

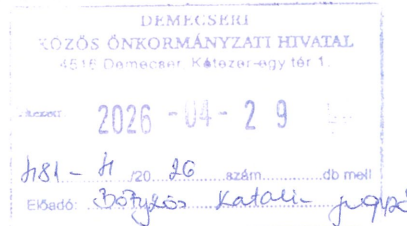
Dátum: 2026.04.27.

Ikt.sz.: IK/8954-1/2026

Tárgy: Víziközmű-fejlesztéssel kapcsolatos kötelezettségek

Ügyintéző: Fodor Szilvia

Melléklet: Gördülő Fejlesztési Terv

Tisztelt Polgármester Úr!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy az **SZ35 víziközmű-rendszeren** (Demecser - Berkesz - Gégény - Kék - Nyírtass - Székely - Pátróhai szennyvízelvezetés és – tisztítás) 2026. évben, a mellékletben megküldött, indoklással kiegészített **felújítási és pótlási** feladat végrehajtása szükséges.

A fentiek figyelembevételével 2026-2035. évekre elfogadott Gördülő Fejlesztési Terv (GFT) módosítása vált szükségessé.

Kérjük a módosítás elfogadását, és a **csatolt dokumentum aláírás utáni egy példányban történő visszaküldését.**

Az elvégzett munkálatok költségeit a közöttünk érvényben lévő vagyonkezelési szerződés szerint az értékcsökkenés terhére fogjuk elszámolni.

Tisztelettel:

Könnöy Zsolt
 vezérigazgató

Galambos Sándor
 műszaki vezérigazgató-helyettes

Kapják:

Demecser Város Önkormányzata
 Berkesz Község Önkormányzata
 Gégény Község Önkormányzata
 Kék Község Önkormányzata
 Nyírtass Község Önkormányzata
 Pátróha Község Önkormányzata
 Székely Község Önkormányzata

Gördülő Fejlesztési terv 2026-2035. évi módosítás

TERV fajta: Felújítási és pótlási

MEKH_azonosító:

21-17756-1-007-01-03

Üzemeltetés módja: Vagyonkezelt

Közmű vagyon

Vízközműrendszer_azonosító: SZ35

Dátum: 2026.04.08.

1.sz melléklet

Forrás: ÉCS (Értékesítés) vagyonkezelt

Ütem	Település	Beruházás megnevezése	Beruházás műszaki tartalma	Beruházás szükségessége	Beruházás költsége (eFt)
------	-----------	-----------------------	----------------------------	-------------------------	--------------------------

2026. évi módosítás

Szennyvíztisztítás
/
Szennyvíztisztító-telep

Demecser	Demecseri szennyvíztisztító telepen a fázisjavító berendezés felújítása	- 1 db DCRL5LOVATO ELECTRIC-Szabályozó, - 3 db Eaton kondenzátor-kontaktor 12, 5kVA , - 2 db Eaton kondenzátor-kontaktor 25kVA, - 1 db fázisjavító kondenzátor 10kVA/ 440V, - 2 db fázisjavító kondenzátor 5kVA 440V, - 2 db Fázisjavító kondenzátor 2,5kVA 440V beépítése	A fázisjavító berendezés meghibásodása miatt, a szolgáltató által előírt teljesítménytenyező, a határérték (0,95 feletti induktív tartomány) alá esik. A rekonstrukció biztosítja a hatósági előírásoknak való teljes körű megfelelést.	590
----------	---	---	---	-----

Eszközcsoportha tervezett beruházások összesített költsége (eFt)

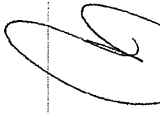
590

Ütemre tervezett beruházások összesített költsége (eFt)

590

Kelt.:

Ellátásért felelős:

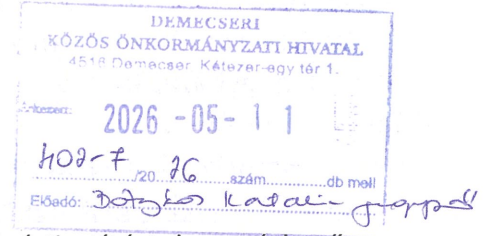

1. oldal, összesen: 1

Tárgy: Fwd: Tájékoztatás értéknövelő felújítás/pótlásról, Demecser szennyvíztisztító-telepre érkező nyomóvezeték meghibásodása

Feladó: Önkormányzat <onkormanyzat@demecser.hu>

Dátum: 2026. 05. 06. 21:03

Címzett: hivatal@demecser.hu, Szabó Réka <titkarsag@demecser.hu>, nyanyesz2003@yahoo.com

----- Továbbított üzenet -----

Tárgy:Tájékoztatás értéknövelő felújítás/pótlásról, Demecser szennyvíztisztító-telepre érkező nyomóvezeték meghibásodása

Dátum:Wed, 6 May 2026 07:42:47 +0000

Feladó:Beruházás <Beruhazas@nyirsegviz.hu>

Címzett:'onkormanyzat@demecser.hu' <onkormanyzat@demecser.hu>

CC:Beruházás <Beruhazas@nyirsegviz.hu>, Krajecz András <krajecza@nyirsegviz.hu>, Végh Ildikó <veghi@nyirsegviz.hu>, Orosz Enikő <orosze@nyirsegviz.hu>, Partnerkapcsolat <Partnerkapcsolat1@nyirsegviz.local>

Demecser, Székely, Kék, Berkesz, Nyírtass, Gégény, Pátroha Önkormányzatok

Polgármesterei
részére

Dátum: 2026.05.05.

Ikt.sz.: IK/9626-1/2026

Tárgy: Tájékoztatás értéknövelő felújítás/pótlásról

Tisztelt Polgármester Asszony/ Úr!

Tájékoztatjuk Önt, hogy az SZ35 víziközmű-rendszeren, Demecser szennyvíztisztító-telepre érkező nyomóvezetéken meghibásodást tapasztaltunk, amelynek az elhárítását megkezdttük. A munkák feltárása során megállapítottuk, hogy azok elvégzése a Számviteli törvény és társaságunk Felújítási szabályzata alapján meghaladják a karbantartási, fenntartási feladatok terjedelmét, értéknövelő felújításnak/pótlásnak minősülnek.

A rendszer üzembiztonsága érdekében rekonstrukciós munkákat fogunk elvégezni, melynek előkészítése, feltárása folyamatban van.

Jelen levelünkben tájékoztatjuk, hogy értéknövelő hibajellelleggel felmerült beavatkozást végzünk. A feladat elvégzése a GFT módosítását is szükségessé teszi, amellyel kapcsolatban a jövőben megkeressük Önöket.

Az elvégzett munkálatok költségeiről szóló tájékoztatónkat rövidesen megküldjük Önöknek,

amelynek elszámolását a közöttünk érvényben lévő vagyonezerelési szerződés szerint fogjuk elvégezni az értéksökkenés terhére.

Tisztelettel:

Végh Ildikó

NYÍRSÉGVÍZ Zrt. Csatornázási ágazat

Északi szennyvízüzem üzemvezető

4400 Nyíregyháza, Tó u. 5.

Tel.: 20/539-06-12

e-mail: veghi@nyirsegviz.hu<mailto:veghi@nyirsegviz.hu>

Honlap: www.nyirsegviz.hu<http://www.nyirsegviz.hu>

Vírusmentes www.avg.com

TERVEZÉSI SZERZŐDÉS

amely létrejött egyrészről

név:

Székhelye és levelezési címe:

Adóazonosító száma:

Képviseli:

Demecser Város Önkormányzata

4516 Demecser Kétezer-egy tér 1.

15732224-2-15

Rátkai Sándor polgármester, továbbiakban Megrendelő,

másrészről/ cég neve:

székhelye:

cégjegyzékszám:

adószáma:

bankszámla száma:

képviseli:

szerint jött létre:

Szabolcsterv Kft.

4400. Nyíregyháza, Bocskai u.18.sz.

Cg. 15-09-064434

11496755-2-15

OTP Rt. 11744003-20608837

Jánócsik Zsuzsanna, a továbbiakban Tervező között az alábbiak

I./ A szerződés tárgya:

Megrendelő megrendeli, a tervező elvállalja Demecser Településfejlesztési terv elkészítését „a magyar építészetről szóló 2023. évi C. törvény (továbbiakban Méptv.), a településrendezési és építési követelmények alapszabályzatáról 280/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet (továbbiakban TÉKA) valamint a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet (továbbiakban: Rendelet), valamint a hatályos vonatkozó jogszabályokban meghatározott tartalommal. Tervező térítésmentesen vállalja az adott TOP-PLUSZ Projekt ellenőrzése során tárgybani terv kapcsán tett észrevételek megválaszolását, szükség szerint a tervek javítását.

II./ A megbízás teljesítése során tervező feladatát képezi:

- Településfejlesztési terv elkészítése

BEVEZETÉS

JÖVŐKÉP

Demecser Város jövőképe a társadalmi gazdasági, táji, természeti és az épített környezetének és térségi szerepének tekintetében

Társadalom

Gazdaság

Természeti környezet

Épített környezet

Térségi szerep

Településfejlesztési elvek

STRATÉGIA

Városi szintű középtávú tematikus célok

Tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása

Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklása

Akcióterületi lehatárolások

CSELEKVÉSI PROGRAM

A településfejlesztési elvek rögzítése

A fejlesztések ütemezése

Az ütemezés indoklása

Településfejlesztés, energiatakarékos területfelhasználás

Gazdaságfejlesztés, munkahelyteremtés

Egészséges és kulturált társadalom

Szolgáltatások fejlesztése, a Város/ elégedettségének növelése

Vonzó településképp fenntartása és fejlesztése (épített és települési környezet)

Élhető, vonzó lakókörnyezet megteremtése, épített környezet színvonalának emelése

Természeti környezet és a környezet védelme

Kisléptékű/ egészséges mértékű turizmusfejlesztés

Energiatakarékosság, energiatudatosság, hulladékgazdálkodás
Infrastruktúra
FEJLESZTÉSI TERVLAP
MONITORING

IV. Határidők:

- A településfejlesztési terv elkészítésének határideje: **2026. május 15.**

V. Teljesítés helye, szállítandó példányszámok:

A tervező a tervdokumentációnak a megrendelő székhelyére történő leszállításával, és online megküldéssel teljesít, melyről átadás-átvételi elismervény készül.

Szállítandó példányszámok:

- 1./ A településre vonatkozó vizsgálati anyag
 - 2./ Településfejlesztési terv
- 1-1 pld. nyomtatott, honlapon történő megjelenítéshez 1 pld. PDF terv.

VI. Megállapodás a díjban:

A szerződő felek megállapodnak, hogy jelen szerződés I. pontjában részletezett feladatok ellátásáért a tervezőt Demecser Város. 1.000.000 Ft. + 270.000.- Ft. 27% ÁFA, = 1.270.000, - Ft., azaz egymillió forint + kétszázhetven-ezer forint, ami összesen egymillió-kétszázhetvenezer forint bruttó összeg tervezői díj illeti meg.

VII. Fizetési feltételek:

A tervező, a tervezési díj leszámlázására, 2026. május 15.-ét, a leszállítást követően jogosult.

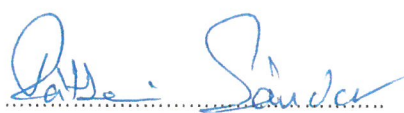
Tervező előteljesítésre jogosult. Költségviselő a benyújtott számlákat a beérkezéstől számított tizenöt napon belül, a vállalkozó bankszámlájára történő átutalással egyenlíti ki.

VIII. Alvállalkozói közreműködés:

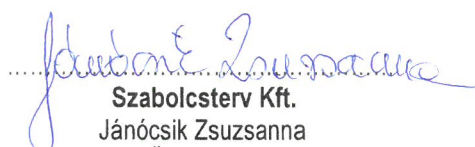
A szerződő felek rögzítik, hogy a Tervező a teljesítés során jogosult az előírt képesítéssel rendelkező, közreműködő szaktervezőket, mint alvállalkozókat igénybe venni. A Tervező az általa igénybe vett közreműködő szaktervező/k tevékenységét irányítja, felelőssége az elfogadásra kerülő valamennyi munkarész – összességében a komplett településrendezési tervdokumentáció – tartalmáért áll fenn a megbízó felé.

Jelen szerződésben nem szabályozott kérdésekben a Polgári törvénykönyvben foglaltak az irányadóak.

Nyíregyháza, 2026. április 30.

Demecser Város Önkormányzata
Rátkai Sándor
Polgármester
Megrendelő

Szabolcsterv Kft.
Jánócsik Zsuzsanna
Ügyvezető
Tervező

SZABOLCSTERV
Tervező, Építő és Szolgáltató Kft.
4400 Nyíregyháza, Bocskai utca 18.
Adószám: 11496755-2-15
Cg.: 15-09-064434
OTP Rt.: 11744003-20608837

határozat-tervezet

**DEMECSER VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
...../2026.(.../....)
HATÁROZATA**

Demecser Város Településfejlesztési Tervének jóváhagyásáról

Önkormányzati Képviselő-testület:

1. Demecser Város Településfejlesztési Tervét jóváhagyja.
2. Megállapítja, hogy a Terv részletesen tartalmazza város fejlesztésével kapcsolatos célokat, a városközpont, az intézményi infrastruktúra és a közösségi terek megújításának célját, feladatait.
3. Jóváhagyja a Településfejlesztési Terv javítására, felülvizsgálatára a Szabolcsterv Kft-vel 2026. április 30-án megkötött tervezési szerződést.
4. A Településfejlesztési Terv javításának, felülvizsgálatának költségeit a 2026. évi költségvetésében biztosítja.
5. Felhatalmazza a polgármestert a Demecser Város Településfejlesztési Tervében foglalt célok, feladatok, beruházások előkészítésére, megvalósítására, s amennyiben van rá lehetőség, a Terv megvalósításához pályázatok benyújtására.

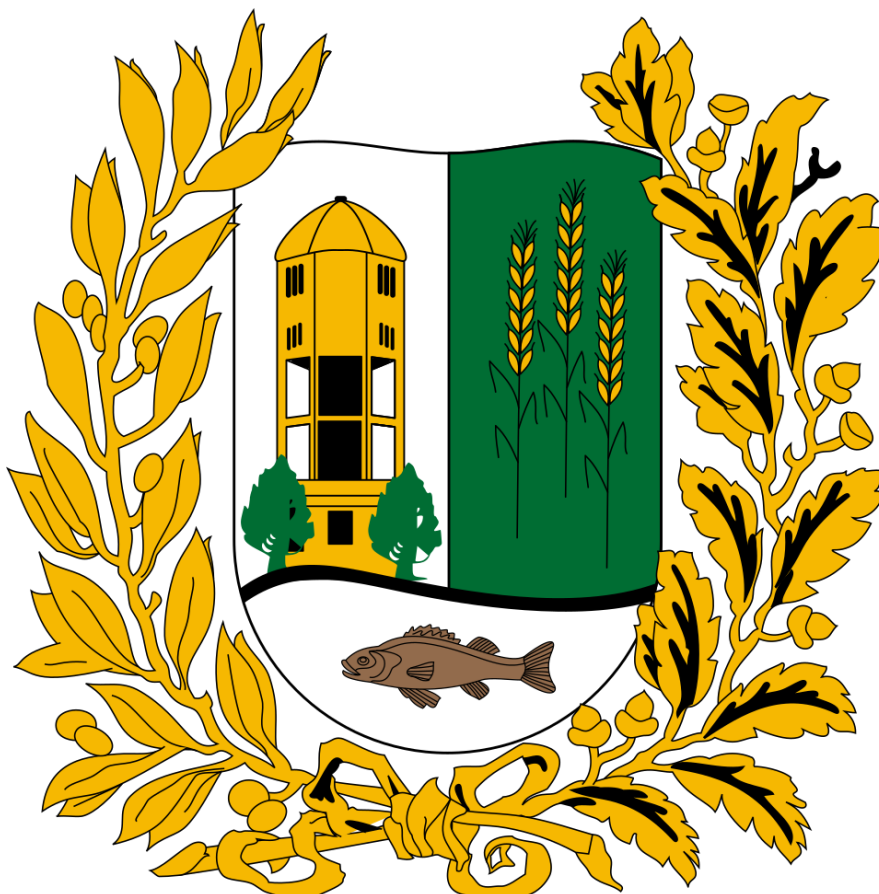
Határidő: Azonnal

Felelős: Polgármester

Rátkai Sándor
polgármester

Bötykös Katalin
jegyző

**DEMECSER VÁROS
TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV**

DEMECSER

2026.

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	4
1 JÖVŐKÉP	6
1.1 Demecser jövőképe a társadalmi gazdasági, táji, természeti és az épített környezetének és térségi szerepének tekintetében	6
1.1.1 Megközelítése.....	7
1.1.2 Társadalmi jövőkép.....	8
1.1.3 Gazdasági jövőkép	9
1.1.4 Táji és természeti környezeti jövőkép	10
1.1.5 Épített környezet.....	11
1.1.6 Térségi szerepre vonatkozó jövőkép	12
1.2 Településfejlesztési elvek.....	13
2 STRATÉGIA	15
2.1 Városi szintű középtávú tematikus célok.....	16
T1 – Élhető, gondoskodó és népességmegtartó város kialakítása	17
T2 – Helyi gazdaság és munkahelyteremtő képesség erősítése	17
T3 – Városközpont, intézményi infrastruktúra és közösségi terek megújítása.....	18
T4 – Zöld, klímataudatos, biztonságos és jól működő települési környezet fejlesztése.....	19
Horizontális cél – Esélyegyenlőség, társadalmi felzárkóztatás, értékörzés és partnerségi működés	20
2.2 Tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása	21
2.3 Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklása	22
2.3.1 Városközponti és intézményi akcióterület.....	22
2.3.2 Községi, kulturális és örökségi akcióterület	23
2.3.3 Humán szolgáltatási és egészségügyi akcióterület	23
2.3.4 Gazdasági és barnamezős fejlesztési akcióterület	23
2.3.5 Lakókörnyezeti és zöldinfrastruktúra-fejlesztési akcióterületek	24
2.3.6 Borzsova településrész közösségi fejlesztési területe	24
2.4 Akcióterületi lehatárolások	25
2.5 Társadalmi felzárkóztatási és antiszegregációs szempontok.....	25
3 CSELEKVÉSI PROGRAM	30
3.1 A településfejlesztési elvek rögzítése.....	30
3.2 A fejlesztések ütemezése.....	32
3.3 Településfejlesztés, energiatakarékos területfelhasználás	35
3.4 Gazdaságfejlesztés, munkahelyteremtés.....	38
3.5 Egészséges és kulturált társadalom.....	41
3.6 Szolgáltatások fejlesztése, a város elégedettségének növelése.....	44
3.7 Vonzó településkép fenntartása és fejlesztése (épített és települési környezet).....	47
3.8 Élhető, vonzó lakókörnyezet megteremtése, épített környezet színvonalának emelése.....	48

DEMECSER VÁROS - TELEPÜLÉSTERV
TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

3.9	Természeti környezet és a környezet védelme	50
3.10	Kisléptékű/ egészséges mértékű turizmusfejlesztés	51
3.11	Energiatakarékosság, energiatudatosság, hulladékgazdálkodás	53
3.12	Infrastruktúra	55
4	FEJLESZTÉSI TERVLAP	58
5	MONITORING	58

BEVEZETÉS

Demecser Város fejlesztési dokumentuma a település hosszú távú fejlődési irányainak, középtávú stratégiai céljainak és a megvalósítást szolgáló beavatkozásoknak az összehangolt meghatározását szolgálja. A dokumentum célja, hogy a város társadalmi, gazdasági, környezeti, településszerkezeti és intézményi adottságaira építve olyan fejlesztési keretet adjon, amely a következő évek önkormányzati döntéseit, beruházás-előkészítési folyamatait és pályázati fejlesztéseit szakmailag megalapozott módon támogatja.

A fejlesztési dokumentum elkészítése során kiemelt szempont, hogy Demecser jelenlegi helyzete ne általános megállapítások, hanem rendelkezésre álló települési adatok, önkormányzati fejlesztési elképzelések, korábbi stratégiai dokumentumok, statisztikai adatsorok, helyi szabályozási és településképi dokumentumok, valamint az aktuális intézményi és infrastrukturális igények alapján kerüljön értékelésre. Ennek megfelelően a dokumentum nem önmagában álló elméleti fejlesztési koncepcióként, hanem a város valós adottságaira és megvalósítható fejlesztési irányaira épülő, gyakorlati hasznosításra alkalmas stratégiai anyagként készül.

A tervezés egyik fontos előzménye Demecser korábbi integrált településfejlesztési stratégiája, amely a város fejlesztési célrendszerének korábbi kereteit határozta meg. A korábbi dokumentum célkitűzései, akcióterületi gondolkodása és fejlesztési megállapításai a jelen munka során előzményként kerültek figyelembevételre, ugyanakkor azok tartalmát a jelenlegi társadalmi-gazdasági helyzet, a megvalósult és folyamatban lévő fejlesztések, valamint az önkormányzat aktuális fejlesztési prioritásai alapján szükséges újraértékelni. A fejlesztési dokumentum ezért nem a korábbi célok mechanikus átvételére, hanem azok szakmai felülvizsgálatára, aktualizálására és Demecser jelenlegi fejlesztési szükségleteihez való igazítására épül.

A munka során felhasznált alapidokumentumok közé tartozik Demecser Város Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2025–2030, amely a társadalmi helyzet, az esélyegyenlőségi problématerületek, a hátrányos helyzetű csoportok, a gyermekek, idősek, nők, fogyatékkal élők, valamint a mélyszegénységben élők helyzetének vizsgálatához szolgál alapul. A HEP adatai és intézkedési irányai különösen a társadalmi felzárkóztatás, a közszolgáltatások fejlesztése, a lakosságmegtartás és a humán infrastruktúra megerősítése szempontjából bírnak jelentőséggel.

A fejlesztési dokumentum készítése során figyelembevételre kerültek a településképi és építésügyi háttérdokumentumok is. Demecser Településképi Arculati Kézikönyve és településképi rendelete a város épített környezetének, településkarakterének, örökségi értékeinek és arculati sajátosságainak értelmezéséhez adnak alapot. A Helyi Építési Szabályzat és a belterületi, illetve külterületi szabályozási tervek a fejlesztési helyszínek területi, övezeti és szabályozási összefüggéseinek vizsgálatához használhatók, különösen a városközponti, intézményi, gazdasági, közlekedési, zöldfelületi és különleges területeket érintő fejlesztések esetében.

A dokumentum megalapozásában jelentős szerepet kapott az önkormányzati adatszolgáltatás, amely részletesen bemutatja a megvalósult, folyamatban lévő és tervezett fejlesztéseket, az aktuális fejlesztési prioritásokat, az önkormányzati intézmények állapotát, a városi infrastruktúra hiányosságait, valamint az önkormányzati tulajdonú, fejlesztésre alkalmas ingatlanokat. Az adatszolgáltatás alapján Demecserben az elmúlt években több jelentős fejlesztés valósult meg, így többek között kerékpárút-fejlesztések, települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztés, városi piac építése, óvoda- és bölcsődefejlesztés, külterületi utak fejlesztése, temetői infrastruktúra-fejlesztés, valamint ivóvízminőség-javító beruházás. A folyamatban lévő és tervezett fejlesztések között kiemelt szerepet kap a városközpont és a Kétezer-egy tér rendezése, az egészségház felújítása, az új városháza és házasságkötő terem létesítésének előkészítése, az idősek bentlakásos otthonának megvalósítási igénye, a közvilágítás korszerűsítése, a középületek energetikai korszerűsítése, a játszóterek kialakítása, valamint a gazdasági és barnamezős területek hasznosításának előmozdítása.

Demecser fejlesztési helyzetének értelmezésekor meghatározó szempont a város térségi szerepe. A település a Rétköz térségének egyik fontos központi szerepkörű kisvárosa, amely nemcsak saját lakossága, hanem a környező települések számára is biztosít igazgatási, oktatási, egészségügyi, szociális, kulturális és gazdasági szolgáltatásokat. E térségi szerep erősítése a jövőben is alapvető fejlesztési érdek, különösen a közszolgáltatások minőségének javítása, az intézményi infrastruktúra korszerűsítése, a helyi gazdaság megerősítése és a lakosságmegtartó képesség növelése szempontjából.

A fejlesztési dokumentum szemléletében egyszerre jelenik meg a meglévő értékek megőrzése és az új fejlesztési szükségletek kezelése. Demecser fejlődése szempontjából fontos a település történeti és építészeti értékeinek,

DEMECSER VÁROS - TELEPÜLÉSTERV TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

különösen az Elek-kúria, az Elek-kastély, a városközponti intézményi környezet és a helyi településképi karakter megőrzése. Ugyanakkor a város hosszú távú élhetősége érdekében szükséges a középület-állomány megújítása, az energetikai korszerűsítés, a közterületek rendezése, a közlekedési és vízelvezetési infrastruktúra fejlesztése, a zöldfelületek bővítése, valamint a társadalmi felzárkóztatást és közösségi együttműködést segítő beavatkozások megvalósítása.

A dokumentum készítése során alapelv, hogy a fejlesztési irányok csak olyan mértékben és olyan tartalommal kerüljenek meghatározásra, amennyiben azok rendelkezésre álló adatokkal, önkormányzati szándékkal, területi adottságokkal vagy korábbi fejlesztési előzményekkel alátámaszthatók.

A fejlesztési dokumentum szerkezete a jövőkép, a stratégiai célrendszer, az akcióterületi és tematikus fejlesztési irányok, a cselekvési program, a fejlesztési tervlap és a monitoring rendszer egymásra épülő logikáját követi. A jövőkép meghatározza Demecser kívánt hosszú távú fejlődési irányát; a stratégia kijelöli azokat a középtávú célokat, amelyek a jövőkép elérését szolgálják; a cselekvési program pedig konkrétabb fejlesztési irányokkal, ütemezéssel és beavatkozási területekkel kapcsolja össze a stratégiai célokat a megvalósítás lehetőségeivel. A monitoring rendszer feladata, hogy a fejlesztési célok teljesülése nyomon követhető és értékelhető legyen.

Demecser Város fejlesztési dokumentuma ennek megfelelően olyan szakmai alapidokumentumként készül, amely a város fejlesztési döntéseire, pályázati előkészítéseire, intézményfejlesztési elképzeléseire, gazdaságfejlesztési kezdeményezéseire és közterületi beavatkozásaihoz egységes szemléleti és tartalmi keretet biztosít. A dokumentum célja, hogy Demecser a következő években élhetőbb, működésében fenntarthatóbb, intézményeiben korszerűbb, gazdaságában erősödő, településképeben rendezettebb és társadalmi szempontból befogadóbb kisvárosként fejlődjön tovább.

A település fejlesztésének egyik kiindulópontja, hogy Demecser a helyi és térségi lakosság számára alapvető intézményi, közigazgatási, oktatási, kulturális, szociális és gazdasági szolgáltatásokat biztosít. A település lakosságszámának megtartása és lehetőség szerinti növelése érdekében különösen fontos a helyi életminőség javítása, a foglalkoztatási lehetőségek bővítése, valamint a városi infrastruktúra korszerűsítése.

A jelenlegi fejlesztési irányokat jól mutatja a „Közösségi, kulturális, zöld és aktív fejlesztések megvalósítása Demecserben” című TOP Plusz projekt is, amelynek célterületei között megjelenik a közösségi és kulturális szolgáltatások elérhetőségének bővítése, a helyi gazdaság megerősítése, a település zöldítése, a városarculat javítása, valamint a közbiztonság erősítése.

Hatályos településrendezési tervek:

Demecser helyi építési szabályzatáról és szabályozási tervéről szóló 15/2005. (VII.29) önkormányzati rendelete.

Hatályos településképi eszközök

A településképi védelméről szóló 2016. évi LXXIV. tv. rendelkezéseinek megfelelően elkészült, Demecser Város Önkormányzata Képviselő-testületének 26/2017.(XII.28.) önkormányzati rendelete, Demecser Város településképeinek védelméről.

Jelen településfejlesztési terv „a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 3.sz. mellékletében meghatározott tartalommal került kidolgozásra.

1 JÖVŐKÉP

Demecser Város jövőképe olyan, hosszú távon fenntartható kisvárosi fejlődési irányt határoz meg, amely egyszerre épít a település térségi szerepére, történeti és épített értékeire, intézményi adottságaira, közlekedési kapcsolataira, valamint a helyi közösség megtartóerejének erősítésére. A város fejlődésének alapja, hogy Demecser ne csupán lakóhelyként, hanem a Rétköz térségében működő, szolgáltatásokat biztosító, közösségi és gazdasági funkciókat hordozó kisvárosi központként erősödjön tovább.

A város egy olyan élhető, rendezett, biztonságos és fenntartható településsé kíván válni, amely képes megtartani lakosságát, javítani a helyben élők életminőségét, korszerűsíteni közsolgáltatásait, megerősíteni gazdasági alapjait, valamint értékőrző módon megújítani épített és természeti környezetét. A fejlesztéseknek nem elszigetelt beruházásokként, hanem egymásra épülő, a város működését javító beavatkozások rendszerében kell megvalósulniuk.

A hosszú távú fejlődésének egyik meghatározó iránya a városi közsolgáltatások megerősítése. A településen működő önkormányzati, oktatási, szociális, egészségügyi, kulturális és közösségi intézmények nemcsak helyi, hanem térségi jelentőségű szerepet is betöltenek. A fejlesztési dokumentum jövőképe ezért olyan intézményi és közterületi megújulást irányoz elő, amely a mindennapi életminőség javításán túl Demecser térségi központi szerepét is erősíti.

Kiemelt jelentőségű a középületek korszerűsítése, az energetikai szempontból fenntarthatóbb működés, a városközpont rendezése, az egészségügyi és szociális szolgáltatások feltételeinek javítása, a közbiztonság erősítése, valamint a gyermekes családokat, fiatalokat és időseket egyaránt szolgáló közösségi infrastruktúra fejlesztése. Az önkormányzati adatszolgáltatás alapján a következő időszakban kiemelt szerepet kap többek között a Kétezer-egy tér megújítása, az Egészségház felújítása, az új városháza és házasságkötő terem előkészítése, az idősek bentlakásos otthona kialakításának igénye, a játszóterek fejlesztése, a közvilágítás korszerűsítése és a középületek energetikai megújítása.

Demecser fejlődési iránya akkor tekinthető fenntarthatónak, ha a város a társadalmi, gazdasági, környezeti és településképi szempontokat együttesen kezeli. Ez azt jelenti, hogy a fejlesztéseknek egyszerre kell szolgálniuk a lakosságmegtartást, a helyi gazdaság élénkítését, a társadalmi felzárkóztatást, az épített értékek megőrzését, a közterületek használhatóságát, valamint a település klíma- és energiagazdálkodási alkalmazkodóképességét.

1.1 Demecser jövőképe a társadalmi gazdasági, táji, természeti és az épített környezetének és térségi szerepének tekintetében

Demecser társadalmi jövőképe a lakosságmegtartásra, az életminőség javítására, a közsolgáltatások elérhetőségének erősítésére és a társadalmi különbségek mérséklésére épül. A város számára kiemelt cél, hogy a helyben élők számára olyan életfeltételeket biztosítson, amelyek mellett a fiatal családok, az aktív korú lakosság és az idősebb generációk egyaránt megtalálják helyüket a településen.

A népességmegtartás nem kizárólag demográfiai kérdés, hanem komplex településfejlesztési feladat. A helyben maradáshoz és a városhoz való kötődést befolyásolja az óvodai és bölcsődei ellátás minősége, az iskola és a közösségi terek működése, az egészségügyi alapellátás állapota, az idősek ellátásának lehetősége, a lakókörnyezet rendezettsége, a közlekedési kapcsolatok, a közbiztonság, valamint a helyi munkalehetőségek elérhetősége.

A város társadalmi fejlődése akkor lehet sikeres, ha a település egyszerre tud családbarát, gyermekbarát és idősekre figyelő városként működni. A Demecseri Tündérkert Óvoda és Bölcsőde fejlesztése, az óvodai csoportbővítés igénye, a játszóterek kialakítása, valamint az idősek bentlakásos otthona iránti önkormányzati szándék egyaránt azt mutatja, hogy a város fejlődésében a humán szolgáltatások bővítése és minőségi javítása meghatározó szerepet kap.

A társadalmi jövőkép fontos része a hátrányos helyzetű csoportok felzárkóztatása és a szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítása. A Helyi Esélyegyenlőségi Program 2025–2030 adatai és intézkedési irányai alapján Demecsernek a következő években is figyelmet kell fordítania a mélyszegénységben élők, a gyermekek,

DEMECSER VÁROS - TELEPÜLÉSTERV TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

a nők, az idősek, a fogyatékkal élők és más sérülékeny társadalmi csoportok helyzetére. A társadalmi felzárkóztatásnak nem elkülönült programként, hanem az intézményfejlesztés, a közszolgáltatás-fejlesztés, a lakókörnyezeti beavatkozások és a közösségi programok részeként kell megjelennie.

A város társadalmi jövőképe szerint Demecser olyan településként kíván működni, ahol az önkormányzati intézmények, a civil és közösségi szereplők, az oktatási-nevelési intézmények, a szociális szolgáltatások és az egészségügyi ellátás egymást erősítve járulnak hozzá a helyi közösség stabilitásához. A közösségi terek, rendezvények, kulturális és helyi identitást erősítő programok szerepe ezért nem másodlagos, hanem a város társadalmi megtartóerejének egyik alapvető eleme.

Demecser térségi jelentőségét erősíti, hogy a város több, környező település lakossága számára is elérhető szolgáltatásokat biztosít. Az oktatási-nevelési, egészségügyi, igazgatási, szociális és kulturális funkciók fejlesztése ezért nem kizárólag helyi igény, hanem térségi hatású beavatkozás is. A Demecseri Közös Önkormányzati Hivatal működése, az oktatási intézmények, az egészségügyi alapellátás, a konyhai és szociális szolgáltatások, valamint a kulturális intézményrendszer mind olyan elemek, amelyek a város térségi szerepét megalapozzák.

A város térségi pozícióját közlekedési kapcsolatai is meghatározzák. A vasúti kapcsolat, a térségi úthálózati elérhetőség, a kerékpáros fejlesztések és a környező településekkel való mindennapi kapcsolat olyan adottságok, amelyekre a jövőbeni fejlesztéspolitikának építenie kell. A megvalósult kerékpárút-fejlesztések Demecser és térsége közlekedési integrációját erősítik, és hozzájárulnak a fenntarthatóbb, egészségesebb helyi közlekedési módok terjedéséhez.

A város térségi szerepének erősítése nem jelenthet aránytalan központi terhelést, hanem olyan szolgáltatási és intézményi minőség javítását célozza, amelyből a helyi lakosság és a térség lakói egyaránt részesülnek. A jövőkép szerint Demecser akkor tud sikeres kisvárosi központként működni, ha a térségi szerepkör nem pusztán közigazgatási vagy történeti adottság, hanem a mindennapi szolgáltatások minőségében, az intézmények elérhetőségében, a közlekedési kapcsolatok használhatóságában és a városi környezet rendezettségében is megjelenik.

A térség más, fontosabb települései közül Kék 4, Gégény 3, Dombrád 11, Berkesz 5, Székely pedig 6,5 kilométerre található. A közvetlen szomszédai: észak felől Dombrád, északkelet felől Gégény, kelet-délkelet felől Berkesz, délkelet felől Ramocsaháza, dél felől Székely, délnyugat felől Nyírbogdány, nyugat felől Kék, észak-északnyugat felől pedig Újdombrád. Csak kevés híja van annak, hogy nem határos északnyugati irányból még Besztereccei is.

Településünk mikro körzeti központ a térségben. Az utóbbi években megszűnt a Demecseri Óvodai Társulás és a Demecseri Központi Orvosi Ügyelet Társulása. A Demecser és Térsége Ivóvízminőség-javító Társulást Gégény, Kék, Székely, Demecser települések alkotják. A társulás székhelye önkormányzatunk.

Teljes területe 36,99 km². A lakások száma 1456. Demecser város 2024. január 1-jei lakónépessége 3863 fő, népsűrűsége ennek alapján megközelítőleg 104,4 fő/km²

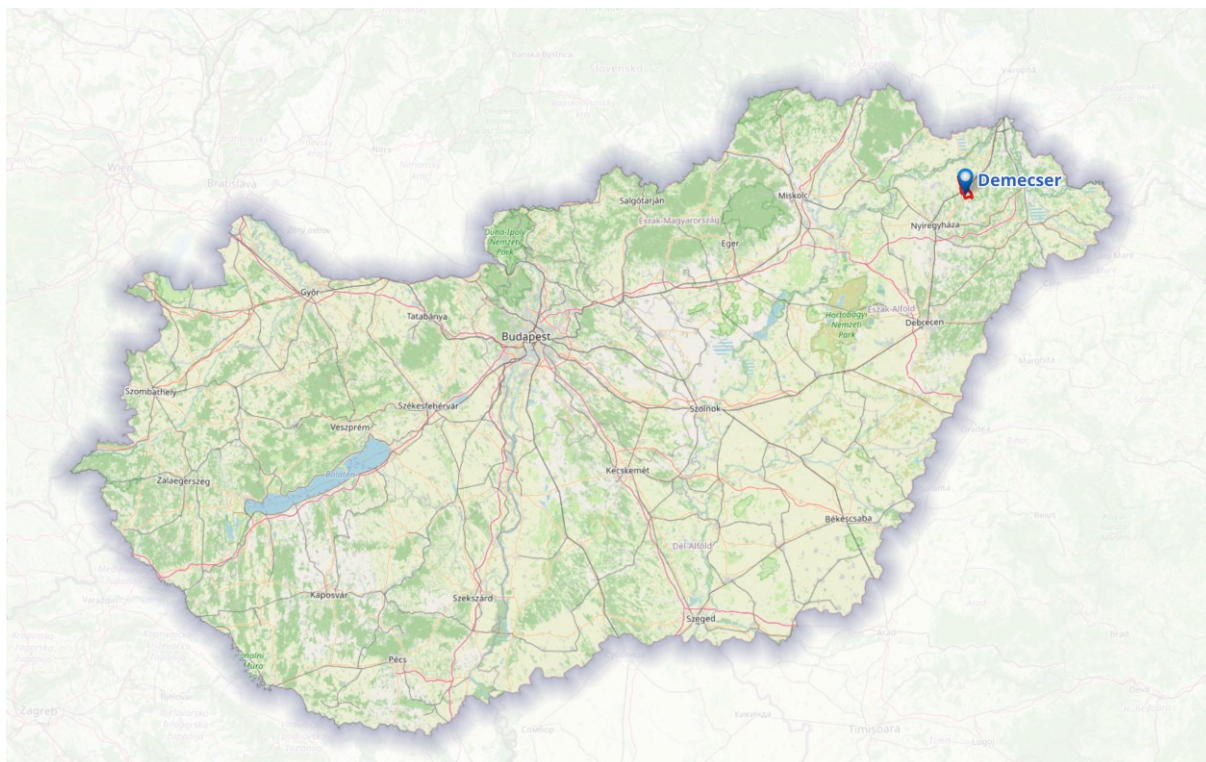
1.1.1 Megközelítése

Legfontosabb közúti megközelítési útvonala a 3827-es út, ezen érhető el Nyírbogdány és Dombrád felől is. Székellyel és a 4-es főúttal a 3831-es, Berkessel pedig a 3833-as út köti össze. Szintén a 3831-es út tárja fel Borzsova településrészt is, míg a helység északi részében elterülő tanyavilágot a 38 138-as számú mellékút szolgálja ki. Határszélét délen egy-egy rövid szakaszon érinti maga a 4-es főút és a 4114-es út is.

Vonattal elérhető a Budapest–Záhony-vasútvonalon; Demecser vasútállomás a belterület délkeleti szélén helyezkedik el, közúti elérését a 3827-es útból kiágazó 38 318-as számú mellékút (Vasút utca) biztosítja.

A jövőkép Demecser város hosszútávon bekövetkező víziója, azt az ideális állapotot határozza meg, amelyet a település 2030-2035-re szeretne elérni. Demecser város egy erősödő, vonzó, versenyképes település, amely gazdasági, társadalmi és környezeti szempontból is fenntarthatóan és harmonikusan fejlődik. Jelen fejezetben megfogalmazottak jövő időben értendők, a jövőkép szerinti vízió kibontását szolgálják.

DEMECSER VÁROS - TELEPÜLÉSTERV TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

1. térkép: Demecser Város elhelyezkedése

1.1.2 Társadalmi jövőkép

Demecser társadalmi jövőképe a lakosságmegtartásra, az életminőség javítására, a közszolgáltatások elérhetőségének erősítésére és a társadalmi különbségek mérséklésére épül. A város számára kiemelt cél, hogy a helyben élők számára olyan életfeltételeket biztosítson, amelyek mellett a fiatal családok, az aktív korú lakosság és az idősebb generációk egyaránt megtalálják helyüket a településen.

A népességmegtartás nem kizárólag demográfiai kérdés, hanem komplex településfejlesztési feladat. A helyben maradást és a városhoz való kötődést befolyásolja az óvodai és bölcsődei ellátás minősége, az iskola és a közösségi terek működése, az egészségügyi alapellátás állapota, az idősek ellátásának lehetősége, a lakókörnyezet rendezettsége, a közlekedési kapcsolatok, a közbiztonság, valamint a helyi munkalehetőségek elérhetősége.

Demecser jövőképe szerint a város társadalmi fejlődése akkor lehet sikeres, ha a település egyszerre tud családbarát, gyermekbarát és idősekre figyelő városként működni. A Demecseri Tündérkert Óvoda és Bölcsőde fejlesztése, az óvodai csoportbővítés igénye, a játszóterek kialakítása, valamint az idősek bentlakásos otthona iránti önkormányzati szándék egyaránt azt mutatja, hogy a város fejlődésében a humán szolgáltatások bővítése és minőségi javítása meghatározó szerepet kap.

A társadalmi jövőkép fontos része a hátrányos helyzetű csoportok felzárkóztatása és a szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítása. A Helyi Esélyegyenlőségi Program 2025–2030 adatai és intézkedési irányai alapján Demecsernek a következő években is figyelmet kell fordítania a mélyszegénységben élők, a gyermekek, a nők, az idősek, a fogyatékkal élők és más sérülékeny társadalmi csoportok helyzetére. A társadalmi felzárkóztatásnak nem elkülönült programként, hanem az intézményfejlesztés, a közszolgáltatás-fejlesztés, a lakókörnyezeti beavatkozások és a közösségi programok részeként kell megjelennie.

A város társadalmi jövőképe szerint Demecser olyan településként kíván működni, ahol az önkormányzati intézmények, a civil és közösségi szereplők, az oktatási-nevelési intézmények, a szociális szolgáltatások és az egészségügyi ellátás egymást erősítve járulnak hozzá a helyi közösség stabilitásához. A közösségi terek,

DEMECSER VÁROS - TELEPÜLÉSTERV TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

rendezvények, kulturális és helyi identitást erősítő programok szerepe ezért nem másodlagos, hanem a város társadalmi megtartóerejének egyik alapvető eleme.

A társadalmi kohézió szempontjából meghatározó szerepet töltenek be a helyi intézmények, civil szervezetek és egyházi közösségek. A közösségi élet szervezése elsősorban a település központjához kötődik, ahol az alapfokú ellátások és közszolgáltatások koncentráltan jelennek meg.

A humán infrastruktúra – különösen az óvodai és általános iskolai ellátás, valamint az alapfokú egészségügyi és szociális szolgáltatások – biztosított, azonban minőségi és kapacitásbeli fejlesztése hosszabb távon indokolt a népességmegtartó képesség erősítése érdekében.

Társadalmi kihívások:

- a népesség csökkenése és elöregedése,
- a fiatal, képzett munkaerő elvándorlása,
- a helyi foglalkoztatási lehetőségek korlátozott száma,
- a társadalmi különbségek és hátrányos helyzetű csoportok jelenléte,
- a humán infrastruktúra fejlesztési igénye.

Fejlesztési irányok és célkitűzések:

- A népességmegtartó képesség erősítése helyi gazdaságfejlesztéssel és munkahelyteremtéssel.
- A fiatal korosztály helyben tartásának ösztönzése lakhatási és életminőségi feltételek javításával.
- A társadalmi kohézió erősítése és a hátrányos helyzetű csoportok integrációjának elősegítése.
- A humán infrastruktúra minőségi fejlesztése (oktatás, egészségügy, szociális ellátás).
- A közösségi élet és civil aktivitás ösztönzése, a helyi identitás erősítése.
- Az egészségtudatosság és prevenció szerepének növelése a lakosság körében.
- Az önkormányzati, civil és gazdasági szereplők együttműködésének erősítése.

1.1.3 Gazdasági jövőkép

Demecser gazdasági struktúrájának fejlesztése a 2024 utáni időszakban a kiegyensúlyozottabb, több lábon álló gazdaság irányába történik. A település gazdasági életében továbbra is meghatározó szerepet tölt be a mezőgazdaság, ugyanakkor kiemelt cél annak magasabb hozzáadott értékű irányba történő fejlesztése, különösen az elsődleges feldolgozottsági szint növelésével, helyi termékek előállításával és értékesítésével.

A település gazdaságfejlesztési célja a foglalkoztatási szint tartós növelése és a munkanélküliség további csökkentése. Ennek érdekében a helyi gazdaság megerősítése, valamint új munkahelyek létrehozása kiemelt prioritás. A cél, hogy minden munkaképes és munkát vállalni szándékozó lakos számára reális és elérhető foglalkoztatási lehetőség álljon rendelkezésre, elsősorban a versenyszféra erősítésén keresztül.

A helyi kis- és középvállalkozások szerepe tovább erősödik, mint a település gazdaságának alapját képező foglalkoztatók. Kiemelt cél a vállalkozási környezet javítása, a működési feltételek fejlesztése, valamint a helyi vállalkozások beruházásainak és bővítésének ösztönzése.

A közfoglalkoztatás szerepe a jövőben fokozatosan csökken, miközben erősödik az átmenet a nyílt munkaerőpiac irányába. Az értékteremtő közfoglalkoztatási programok továbbra is szerepet kapnak, különösen a munkaerőpiacról kiszorult csoportok reintegrációjában.

A település gazdasági fejlődésének fontos eleme a térségi kapcsolatok erősítése, különös tekintettel a közeli gazdasági központokra, mint Nyíregyháza és Kisvárdra. Az ingázás jelenlegi szerepe mellett cél a helyben elérhető munkahelyek arányának növelése.

Az önkormányzat befektetés-ösztönzési és településmarketing tevékenysége a jövőben is aktív és proaktív marad. Ennek keretében kiemelt cél a külső tőke bevonása, új gazdasági szereplők letelepítése, valamint a meglévő vállalkozások fejlesztésének támogatása.

Demecser gazdasági jövőképe a helyi gazdaság megerősítésére, a munkahelyteremtő képesség javítására, a meglévő gazdasági területek hasznosítására, valamint a szolgáltatási funkciók bővítésére épül. A város hosszú távú fejlődése szempontjából meghatározó, hogy a település ne csupán lakó- és intézményi központként, hanem gazdasági aktivitást hordozó településként is erősödjön.

A helyi gazdaság fejlesztésében különös jelentősége van a barnamezős és alulhasznosított önkormányzati területek hasznosításának. Az önkormányzati adatszolgáltatás alapján a Gyár út 1–3. szám alatti, korábbi Keményitőgyár területe, valamint a vasútállomással szembeni, 1340 hrsz.-ú önkormányzati telephely olyan fejlesztési potenciált képvisel, amely gazdasági, ipari, szolgáltató vagy tárolási célú hasznosításra alkalmas lehet. A volt Keményitőgyár területének értékét növeli a közműellátottság, a mélyfúrású ivóvízkutak megléte, valamint a vasút közelsége, még akkor is, ha az ipari vágány korábbi megszűnése csökkentette a terület közvetlen logisztikai előnyét.

A gazdasági jövőkép fontos része a helyi kis- és középvállalkozások, szolgáltatók, kereskedelmi és ipari szereplők működési feltételeinek javítása. Demecser számára reális gazdaságfejlesztési cél nem elsősorban nagy léptékű ipari átalakulás, hanem a helyi és térségi igényeket kiszolgáló vállalkozási környezet erősítése, a szolgáltatási hiányok mérséklése, az ipari-szolgáltató célú területek előkészítése, valamint a befektetők számára értelmezhető önkormányzati ingatlankínálat kialakítása.

A „Fütyülő” térségében lévő önkormányzati telkek hasznosítása, valamint a már megkezdett szolgáltató műhelyfejlesztés azt jelzi, hogy Demecserben van lehetőség kisebb léptékű, de a helyi szolgáltatási kínálatot bővítő gazdasági beruházások megvalósítására. Az ilyen fejlesztések a lakosság mindennapi ellátását javítják, csökkenthetik az utazási kényszert, és hozzájárulhatnak a város gazdasági önállóságának erősítéséhez.

Demecser gazdasági jövőképe ezért olyan várost feltételez, amely képes a múlt ipari-gazdasági örökségéből adódó területi adottságokat új funkciókkal megtölteni, ugyanakkor nem hagyja figyelmen kívül a helyi gazdaság reális teherbíró képességét. A cél a fenntartható, fokozatos és forrásorientált gazdaságfejlesztés, amely a helyi munkahelyteremtéshez, a vállalkozások megtartásához, új szolgáltatások megjelenéséhez és az önkormányzati bevételek hosszabb távú stabilizálásához járul hozzá.

1.1.4 Táj- és természeti környezeti jövőkép

Demecser táji és természeti környezeti jövőképe a Rétköz sajátos természeti adottságainak, a vízgazdálkodási viszonyoknak, a zöldfelületi rendszernek és a települési klímaadaptációs szükségleteknek az összehangolt kezelésére épül. A város táji helyzetét meghatározza a Lónyai-főcsatoma térsége, a belvízérzékenység, a mezőgazdasági és gyepterületek jelenléte, valamint a város zöldfelületi és fásított közterületi rendszere.

A település jövőképe szerint a természeti és zöldfelületi adottságokat nem csupán védendő háttérelemként, hanem a városi életminőséget javító fejlesztési erőforrásként kell kezelni.

A közparkok, fasorok, zöldfelületek, intézményi udvarok, játszóterek és közösségi terek együttesen járulnak hozzá a város élhetőségéhez, a hőterhelés mérsékléséhez, a településkép javításához és a közösségi használatú terek minőségének emeléséhez.

Demecser esetében a zöldinfrastruktúra fejlesztése különösen indokolt a városközponti és intézményi területeken, a játszóterek és közösségi terek környezetében, az Elek-kastély és Elek-kúria környezetében, valamint a településrészeket összekapcsoló közterületi zöldfelületek mentén. A történeti kertre és az értékes faállományra vonatkozó források alapján az örökségi és zöldfelületi értékek összekapcsolása Demecser egyik sajátos fejlesztési lehetősége lehet.

A táji és természeti környezeti jövőkép lényeges eleme a vízgazdálkodási alkalmazkodás. A belvízelvezető árkok felújítása, a csapadékvíz-elvezetési rendszer karbantartása, a problémás utcaszakaszok rendezése és a vízvisszatartást is figyelembe vevő zöldfelületi beavatkozások hosszú távon a város működési biztonságát javítják. Az önkormányzati adatszolgáltatás szerint a belvízelvezető árkok felújítása több utcában szükséges, jelenleg a Szabolcsvezér úton történik ilyen jellegű munka, de további szakaszokon is indokolt a beavatkozás.

DEMECSER VÁROS - TELEPÜLÉSTERV TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

1. kép: a település határában¹

Demecser természeti környezeti jövőképe tehát olyan városi környezet kialakítását célozza, ahol a zöldfelületek nem maradéktérületek, hanem tudatosan fejlesztett, fenntartott és használható városi elemek. A parkosítás, fásítás, virágosítás, árnyékolás, közterületi bútorozás és a vízelvezetés rendezése együttesen járulhat hozzá ahhoz, hogy Demecser klímatudatosabb, egészségesebb és vonzóbb lakókörnyezetté váljon.

1.1.5 Épített környezet

Demecser épített környezeti jövőképe a város történeti értékeinek megőrzésére, a középület-állomány megújítására, a városközpont rendezésére, valamint a lakókörnyezet minőségi javítására épül. A település épített környezetének fejlesztése során egyszerre kell figyelembe venni a város történeti karakterét, meglévő intézményi struktúráját, közterületi hiányosságait, valamint a korszerű használati és energetikai követelményeket.

2. kép: Demecser település lakóterület²

Demecser Településképi Arculati Kézikönyve szerint a település eltérő karakterű területekre tagolható, így a településközpont, a kertvárosias-falusias lakóterületek, a gazdasági területek és a beépítésre nem szánt területek eltérő fejlesztési és arculati megközelítést igényelnek. Ez a jövőkép szempontjából azt jelenti, hogy a város egészére nem alkalmazható egységes beavatkozási minta: a városközpontban az intézményi és közterületi

¹ Forrás: Önkormányzat

² Forrás: Településképi Arculati Kézikönyv 4. oldal

DEMECSER VÁROS - TELEPÜLÉSTERV TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

minőség, a lakóterületeken az élhetőség és infrastruktúra, a gazdasági területeken a hasznosíthatóság, a külterületeken pedig a táji és környezeti illeszkedés erősítése a meghatározó szempont.

A város épített értékei közül különös figyelmet érdemelnek az Elek-kúria és az Elek-kastély épületei, amelyek Demecser történeti és településképi identitásának fontos elemei. Az Elek-kúria a TAK alapján késő klasszicista eredetű, a századforduló idején eklektikus stílusban átépített épület, boltozott pincékkel és háromtengelyes, nyitott rizalittal. Az ilyen értékek megőrzése nem csupán örökségvédelmi kérdés, hanem városfejlesztési lehetőség is, mivel megfelelő funkcióval ellátva közösségi, kulturális, oktatási vagy turisztikai szerepet is betölthetnek.

3. kép: Elek-kúria³

A jövőkép fontos eleme a városközpont és a Kétezer-egy tér megújítása. A település főtere a városi identitás, a közösségi élet és az intézményi működés egyik legfontosabb helyszíne. A tér rendezése, burkolatainak megújítása, zöldfelületi és közterületi minőségének javítása nemcsak esztétikai fejlesztés, hanem a város használhatóságát, reprezentációját és közösségi funkcióit erősítő beavatkozás.

Demecser épített környezeti jövőképe a középületek korszerűsítését is kiemelten kezeli. Az önkormányzati adatszolgáltatás alapján több intézményi épület esetében jelentkeznek műszaki, energetikai és használati problémák. Az Egészségház, a Hivatal épületei, a Művelődési Ház és Könyvtár, az ÖNO és Tájékozódási Ház, valamint a Rendőrség felújítási igényei azt mutatják, hogy a város intézményrendszerének hosszú távú fenntartható működése érdekében átfogó középület-korszerűsítési szemléletre van szükség.

A lakókörnyezet tekintetében a jövőkép célja a rendezettebb utcák, biztonságosabb közlekedési felületek, jobb parkolási feltételek, megújuló járdák, korszerűbb közvilágítás és használható közterületek kialakítása. Az utak, járdák, parkolók és árkok fejlesztése nem pusztán műszaki kérdés, hanem az élhetőség és a települési komfort alapfeltétele.

1.1.6 Térségi szerepre vonatkozó jövőkép

Demecser térségi jövőképe a Rétközben betöltött központi szerep megtartására és fokozatos erősítésére épül. A város nem elszigetelt településként, hanem térségi kapcsolatrendszerben működik, ahol a közszolgáltatások, az oktatás, az egészségügy, a szociális ellátás, a kereskedelmi-szolgáltató funkciók, a közlekedés és a gazdasági kapcsolatok egyaránt meghatározzák a település szerepét.

Demecser térségi jelentőségét erősíti, hogy a város több, környező település lakossága számára is elérhető szolgáltatásokat biztosít. Az oktatási-nevelési, egészségügyi, igazgatási, szociális és kulturális funkciók fejlesztése ezért nem kizárólag helyi igény, hanem térségi hatású beavatkozás is. A Demecseri Közös Önkormányzati Hivatal működése, az oktatási intézmények, az egészségügyi alapellátás, a konyhai és szociális szolgáltatások, valamint a kulturális intézményrendszer mind olyan elemek, amelyek a város térségi szerepét megalapozzák.

A város térségi pozícióját közlekedési kapcsolatai is meghatározzák. A vasúti kapcsolat, a térségi úthálózati elérhetőség, a kerékpáros fejlesztések és a környező településekkel való mindennapi kapcsolat olyan adottságok, amelyekre a jövőbeni fejlesztéspolitikának építenie kell. A megvalósult kerékpárút-fejlesztések Demecser és

³ Forrás: Településképi Arculati Kézikönyv 7. oldal

térsege közlekedési integrációját erősítik, és hozzájárulnak a fenntarthatóbb, egészségesebb helyi közlekedési módok terjedéséhez.

Demecser térségi szerepének erősítése nem jelenthet aránytalan központi terhelést, hanem olyan szolgáltatási és intézményi minőség javítását célozza, amelyből a helyi lakosság és a térség lakói egyaránt részesülnek. A jövőkép szerint Demecser akkor tud sikeres kisvárosi központként működni, ha a térségi szerepkör nem pusztán közigazgatási vagy történeti adottság, hanem a mindennapi szolgáltatások minőségében, az intézmények elérhetőségében, a közlekedési kapcsolatok használhatóságában és a városi környezet rendezettségében is megjelenik.

1.2 Településfejlesztési elvek

Demecser fejlesztési jövőképe csak akkor válhat megvalósíthatóvá, ha a következő évek beavatkozásai világos, következetes és szakmailag megalapozott településfejlesztési elvek mentén történnek. A város fejlesztése során a legfontosabb szempont a realitás, a forrásokhoz igazodó ütemezés, az értékőrzés, a társadalmi hasznosság, a fenntartható működtetés és a város egészére gyakorolt kedvező hatás.

A fejlesztések egyik alapelve a **forrásorientált és ütemezett megvalósítás**. Demecser fejlesztési igényei széles körűek, ugyanakkor a város pénzügyi és intézményi kapacitásai szükségessé teszik a beavatkozások rangsorolását. Ennek megfelelően elsőbbséget kell élvezniük azoknak a fejlesztéseknek, amelyek előkészítettsége magasabb, amelyekhez támogatási forrás kapcsolható, amelyek több városi problémát egyszerre kezelnek, vagy amelyek a lakosság szélesebb körét érintik.

A második alapelv a **meglévő értékekre és adottságokra építő fejlesztés**. Demecser esetében különösen fontos, hogy a város ne új, mesterséges fejlesztési irányokat keressen, hanem meglévő adottságait hasznosítsa tudatosabban. Ide tartozik a városközpont, az Elek-kúria és Elek-kastély, a közintézmények, a barnamezős gazdasági területek, a vasúti és közúti kapcsolatok, a zöldfelületek, valamint a helyi közösségi és kulturális értékek fejlesztésbe vonása.

A harmadik alapelv a **közszolgáltatás-központú városfejlesztés**. Demecser térségi és helyi szerepéből következik, hogy a város fejlődésének egyik legfontosabb mércéje a közszolgáltatások minősége. Az egészségügyi, szociális, oktatási, kulturális és igazgatási intézmények fejlesztése közvetlenül befolyásolja a lakosság életminőségét, ezért ezek korszerűsítése nem halasztható háttérfeladat, hanem a városfejlesztés egyik központi eleme.

A negyedik alapelv a **fenntartható és gazdaságosan működtethető települési infrastruktúra kialakítása**. A középületek energetikai korszerűsítése, a közvilágítás modernizálása, a közterületek és intézmények fenntartható üzemeltetése, valamint a vízelvezetési és közlekedési infrastruktúra tervszerű fejlesztése hosszú távon csökkentheti az önkormányzati működési terheket és javíthatja a város szolgáltatási színvonalát.

Az ötödik alapelv a **barnamezős és alulhasznosított területek előnyben részesítése**. A város gazdasági fejlődése szempontjából indokolt, hogy az új gazdasági, szolgáltató vagy intézményi funkciók lehetőség szerint meglévő, részben használaton kívüli vagy alulhasznosított területek bevonásával valósuljanak meg. Ez egyszerre szolgálja a területpazarlás mérséklését, a városszerkezet rendezését és a korábbi gazdasági területek újrahasznosítását.

A hatodik alapelv a **társadalmi befogadás és esélyegyenlőség érvényesítése**. Demecser fejlesztése során kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy a fejlesztések ne csak a város egyes területeit vagy társadalmi csoportjait érintsék kedvezően, hanem hozzájáruljanak a szolgáltatásokhoz való hozzáférés javításához, a leszakadó vagy veszélyeztetett csoportok felzárkóztatásához, a gyermekek és idősek életminőségének javításához, valamint a közösségi együttműködés erősítéséhez.

A hetedik alapelv a **településképi és örökségi értékek megőrzése**. A történeti épületek, a városközpont, a helyi karaktert hordozó épített elemek és a zöldfelületi értékek olyan adottságok, amelyek nemcsak múltbeli emlékek, hanem jövőbeni fejlesztési erőforrások is. A fejlesztések során törekedni kell arra, hogy az új beavatkozások illeszkedjenek Demecser településképehez, erősítsék a helyi identitást, és ne okozzák a meglévő értékek további romlását.

DEMECSER VÁROS - TELEPÜLÉSTERV TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

A nyolcadik alapelv a **biztonságos, rendezett és használható közterületek kialakítása**. A közterületek minősége közvetlenül alakítja a lakosság városról alkotott képét. A főtér, az intézmények környezete, a járdák, parkolók, játszóterek, zöldfelületek, temetői környezet és lakóutcák fejlesztése ezért a város mindennapi használhatóságának egyik legfontosabb feltétele.

A kilencedik alapelv a **térségi együttműködés erősítése**. Demecser fejlődése nem választható el a környező települések helyzetétől. A közszolgáltatások, közlekedési kapcsolatok, gazdasági lehetőségek, szociális és egészségügyi ellátások, valamint kulturális és közösségi funkciók fejlesztése során figyelembe kell venni a város térségi hatásait és kapcsolatrendszerét is.

Demecser jövőképe tehát nem egyetlen beruházáshoz vagy fejlesztési programhoz kötődik, hanem olyan összetett városfejlesztési szemléletet jelent, amely a település társadalmi stabilitását, gazdasági lehetőségeit, épített és természeti értékeit, közszolgáltatásait és térségi kapcsolatait együttesen kezeli. A cél egy olyan kisváros megerősítése, amely a következő években nemcsak fejlesztéseket valósít meg, hanem működésében, arculatában és közösségi erejében is fenntarthatóbbá válik.

2 STRATÉGIA

Demecser Város stratégiája a jövőképpen meghatározott hosszú távú fejlődési irányok középtávon megvalósítható célrendszerét rögzíti. A stratégia feladata, hogy a város társadalmi, gazdasági, környezeti, intézményi és településszerkezeti adottságai alapján kijelölje azokat a fejlesztési irányokat, amelyek a következő évek önkormányzati döntéseit, pályázati előkészítéseit és beruházási programjait megalapozzák.

A stratégia nem önálló, elszigetelt célokat határoz meg, hanem egymással összefüggő fejlesztési irányokat. Demecser esetében a lakosságmegtartás, a közszolgáltatások minősége, a középület-állomány állapota, a helyi gazdaság teljesítőképessége, a barnamezős területek hasznosíthatósága, a zöld- és közterületi rendszer minősége, valamint a társadalmi felzárkóztatás egymástól nem választható el. A város fejlődése akkor lehet eredményes, ha a fejlesztések nem különálló beruházási elemekként jelennek meg, hanem a település működését, arculatát és térségi szerepét egyszerre javító beavatkozásrendszert alkotnak.

E célok kialakításánál fontos szempont volt, hogy a Településfejlesztési Terv nem kizárólag Demecser város önkormányzata, hanem a település egészének tervezési alapidokumentuma. Ebből kifolyólag tartalmazza azokat a célokat is, amelyek megvalósításáért az önkormányzat csak közvetve vagy részben felelős, hiszen azokat állami, magán, nonprofit szereplők valósítják majd meg.

Az ENSZ Millenniumi Fejlesztési Céljait 2000-ben fogadták el a tagállamok. Ez a világszintű célrendszer elsősorban a fejlődő országok problémáira, ezen belül is a társadalmi problémákra koncentrált. Ennek egy igazított változata a 2015-ben elfogadott Agenda 2030 határozat, amely a környezeti, társadalmi problémák globalizálódó jellegére tekintettel már nem csupán a fejlődő, hanem a fejlett országok szempontjait is figyelembe veszi, és a környezeti szempontok is hangsúlyosabbá váltak benne.

A megfogalmazott 17 fenntartható fejlődési célhoz (Sustainable Development Goals – SDGs) való illeszkedés vizsgálat során elemzi jelen dokumentum a Településfejlesztési Stratégiák célrendszerének teljes körűségét. Tekintettel arra, hogy a hazai fejlesztéspolitika is épít a SDG-s rendszerre, és használja azt, jelen dokumentum azok bővebb bemutatásától eltekint.

1. ábra: Fenntartható fejlődési célok (Sustainable Development Goals – SDGs)⁴

⁴ Forrás: <https://ksh.hu/s/kiadvanyok/fenntarthato-fejlodes-indikatorai-2022/>

DEMECSER VÁROS - TELEPÜLÉSTERV TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

Fenntartható Fejlődési Célok végrehajtásának magyarországi koordinációja

Az Agenda 2030 hazai megvalósítására vonatkozó, valamint az európai uniós szintű végrehajtásra vonatkozó koordinációs feladatokat jelenleg az Energiaügyi Minisztérium látja el. A Keretrendszerben foglaltak külkapcsolati aspektusaival, azaz a nemzetközi fejlesztési együttműködéssel és a globális szintű végrehajtással összefüggésben feladat- és hatáskörrel a Külgazdasági és Külügyminisztérium rendelkezik.

A hazai végrehajtás nyomon követésében kiemelt szerepe van a Központi Statisztikai Hivatalnak, amely az ENSZ Statisztikai Bizottsága által kidolgozott SDG indikátor-rendszerrel kapcsolatos hazai adatszolgáltatásra vonatkozó teendőket koordinálja. Az Országgyűlés tanácsadó, érdekegyeztető szerveként működő Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanács már 2013-ban kidolgozta a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégiát, melynek második, 2015-ben készült előrehaladási jelentése megállapította, hogy a Keretstratégiában foglalt célok összhangban állnak az Agenda 2030 célrendszerével.

Demecser esetében különösen meghatározó az **SDG 8. – Tisztességes munka és gazdasági növekedés**, az **SDG 11. – Fenntartható városok és közösségek**, valamint a környezeti pillérhez kapcsolódó **SDG 6. – Tiszta víz és alapvető köztisztaság**, **SDG 13. – Fellépés az éghajlatváltozás ellen** és **SDG 15. – Szárazföldi ökoszisztémák védelme**. Ezek mellett a humán és társadalmi fejlesztésekhez kapcsolódóan megjelenik az **SDG 1. – A szegénység felszámolása**, az **SDG 3. – Egészség és jóllét**, az **SDG 4. – Minőségi oktatás**, az **SDG 5. – Nemek közötti egyenlőség**, az **SDG 10. – Egyenlőtlenségek csökkentése**, valamint az intézményi és partnerségi működéshez kapcsolódó **SDG 16. – Béke, igazság és erős intézmények** és **SDG 17. – Partnerség a célok eléréséért**.

A stratégia nem önálló, egymástól elszigetelt célokat határoz meg, hanem egymással összefüggő fejlesztési irányokat. Demecser esetében a lakosságmegtartás, a közszolgáltatások minősége, a középület-állomány állapota, a helyi gazdaság teljesítőképessége, a barnamezős területek hasznosíthatósága, a zöld- és közterületi rendszer minősége, valamint a társadalmi felzárkóztatás egymástól nem választható el. A város fejlődése akkor lehet eredményes, ha a fejlesztések nem különálló beruházási elemekként jelennek meg, hanem a település működését, arculatát, térségi szerepét és fenntarthatóságát egyszerre javító beavatkozásrendszert alkotnak.

A stratégiai célrendszer kialakításánál figyelembevételre kerültek a korábbi fejlesztési dokumentumok, Demecser Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2025–2030, a településképi és szabályozási dokumentumok, a rendelkezésre álló statisztikai adatok, valamint az önkormányzati adatszolgáltatásban szereplő aktuális fejlesztési prioritások és intézményi igények.

Az önkormányzati adatszolgáltatás alapján a következő időszak kiemelt fejlesztési irányai között szerepel többek között a Kétezer-egy tér rendezése, az Egészségház felújítása, az új városháza és házasságkötő terem előkészítése, az idősek bentlakásos otthonának megvalósítási igénye, a közvilágítás korszerűsítése, a középületek energetikai megújítása, a játszóterek kialakítása, a temetői fejlesztések, valamint a barnamezős és gazdasági célú területek hasznosítása.

2.1 Városi szintű középtávú tematikus célok

Demecser Város stratégiai célrendszere a helyi adottságokra és fejlesztési szükségletekre épül, ugyanakkor illeszkedik a fenntartható fejlődés nemzetközi célrendszeréhez is. A stratégia kialakítása során figyelembevételre kerültek az ENSZ Fenntartható Fejlődési Céljai, különösen azok a célterületek, amelyek egy kisváros társadalmi, gazdasági, környezeti és intézményi fejlődése szempontjából közvetlenül értelmezhetők.

Demecser fejlesztési céljai nem az SDG-célok mechanikus átvételét jelentik, hanem azok helyi szintű értelmezését. A fenntarthatósági célrendszer olyan szakmai keretet ad, amely segít összekapcsolni a helyi beavatkozásokat a társadalmi befogadás, az egészséges életkörülmények, a gazdasági aktivitás, az energiahatékonyság, a klímavédelem, a zöldfelületi rendszer, a közszolgáltatások és a partnerségi működés szempontjaival.

T1 – Élhető, gondoskodó és népességmegtartó város kialakítása

Kapcsolódó fenntartható fejlődési célok:

- SDG 1 – A szegénység felszámolása
- SDG 3 – Egészség és jóllét
- SDG 4 – Minőségi oktatás
- SDG 10 – Egyenlőtlenségek csökkentése
- SDG 11 – Fenntartható városok és közösségek

Demecser első középtávú célja az élhető, gondoskodó és népességmegtartó kisvárosi működés erősítése. A cél a fenntartható fejlődési célok közül elsősorban az egészséges életkörülmények, a minőségi oktatás, az egyenlőtlenségek csökkentése és a fenntartható városi közösségek célterületéhez kapcsolódik. Helyi szinten ez azt jelenti, hogy a városnak olyan közszolgáltatási, lakókörnyezeti és közösségi feltételeket kell biztosítania, amelyek mellett a fiatal családok, az aktív korú lakosság, az idősek és a sérülékenyebb társadalmi csoportok számára is biztosított a mindennapi élethez szükséges alapvető szolgáltatások elérhetősége.

A népességmegtartás Demecser esetében nem kizárólag demográfiai kérdés, hanem komplex településfejlesztési feladat. A helyben maradáshoz és a városhoz való kötődést befolyásolja az óvodai és bölcsődei ellátás minősége, az iskola és a közösségi terek működése, az egészségügyi alapellátás állapota, az idősek ellátásának lehetősége, a lakókörnyezet rendezettsége, a közlekedési kapcsolatok, a közbiztonság, valamint a helyi munkalehetőségek elérhetősége.

A cél tartalma közvetlenül kapcsolódik az **SDG 11. Fenntartható városok és közösségek** célhoz, mert Demecser esetében az élhetőség nem nagyvárosias fejlesztéseket jelent, hanem rendezett közterületeket, használható közösségi infrastruktúrát, biztonságos lakókörnyezetet és elérhető közszolgáltatásokat. A város fejlődése akkor tekinthető fenntarthatónak, ha a lakosság számára nemcsak az alapellátások érhetők el, hanem azok minősége, térbeli hozzáférhetősége és hosszú távú működtethetősége is javul.

Az önkormányzati adatszolgáltatás alapján a Demecseri Tündérváros Óvoda és Bölcsőde korszerű épületben működik, két bölcsődei csoporttal és hat óvodai csoporttal, ugyanakkor felmerült a hetedik óvodai csoport kialakításának igénye is. Ez a fejlesztési irány kapcsolódik az **SDG 4. Minőségi oktatás** célhoz, mivel a koragyermekkorai nevelés és gondozás minősége a társadalmi esélyek és a családbarát települési működés egyik alapfeltétele.

Az idősek ellátásának fejlesztése ugyancsak a T1 cél meghatározó eleme. Demecser részéről hangsúlyos igényként jelenik meg az idősek bentlakásos otthonának kialakítása, mivel az időskorú népesség ellátása iránt helyi és térségi szinten is igény mutatkozik. Ez a fejlesztési irány az **SDG 3. Egészség és jóllét**, valamint az **SDG 10. Egyenlőtlenségek csökkentése** célokhoz kapcsolódik, mert a gondoskodási kapacitások bővítése javíthatja az idősek életminőségét, mérsékelheti az ellátási hiányokat, és csökkentheti a családokra nehezedő gondozási terheket.

A T1 cél keretében Demecser fejlesztéseinek a humán közszolgáltatások elérhetőségének javítását, az egészségügyi és szociális ellátórendszer erősítését, a gyermekes családok számára használható közösségi és játszótéri infrastruktúra kialakítását, az idősek ellátási lehetőségeinek bővítését, valamint a lakókörnyezet biztonságának és komfortjának javítását kell szolgálniuk.

T2 – Helyi gazdaság és munkahelyteremtő képesség erősítése

Kapcsolódó fenntartható fejlődési célok:

- SDG 8 – Tisztességes munka és gazdasági növekedés
- SDG 9 – Ipar, innováció és infrastruktúra
- SDG 11 – Fenntartható városok és közösségek
- SDG 12 – Felelős fogyasztás és termelés

Demecser második középtávú célja a helyi gazdaság megerősítése, a munkahelyteremtő képesség javítása, valamint a város gazdasági területeinek fenntartható hasznosítása. A cél közvetlenül kapcsolódik az **SDG 8.**

Tisztességes munka és gazdasági növekedés fenntartható fejlődési célhoz, amely helyi szinten a foglalkoztatási lehetőségek bővítésében, a vállalkozási környezet javításában, a helyi szolgáltatások megerősítésében és a munkahelyteremtő beruházások elősegítésében értelmezhető.

Demecser esetében a gazdaságfejlesztés nem elsősorban nagy léptékű ipari növekedést, hanem a város adottságaihoz illeszkedő, fokozatos és fenntartható gazdasági bővülést jelent. Ennek része a barnamezős és alulhasznosított önkormányzati területek hasznosítása, a helyi szolgáltatási hiányok mérséklése, a kis- és középvállalkozások működési feltételeinek javítása, valamint a gazdasági-ipari övezetben található fejlesztési területek befektetői szempontból történő előkészítése.

A helyi gazdaság erősítése azért kiemelt stratégiai cél, mert a lakosságmegtartás és a társadalmi felzárkóztatás hosszú távon nem valósítható meg kizárólag szociális és intézményi eszközökkel. Szükség van olyan gazdasági környezetre, amely képes helyi munkalehetőségeket, szolgáltatásokat és vállalkozási aktivitást biztosítani. A foglalkoztatási helyzet alakulása, az álláskeresői adatok, valamint a közfoglalkoztatás szerepe egyaránt azt jelzik, hogy a munkahelyteremtés és a helyi gazdasági bázis erősítése Demecser egyik tartós fejlesztési feladata.

A cél az **SDG 9. Ipar, innováció és infrastruktúra** célhoz is kapcsolódik, mivel a város gazdasági fejlődése szempontjából kulcskérdés a meglévő területi és infrastrukturális adottságok újrahasznosítása. Az önkormányzati adatszolgáltatás több olyan területet is azonosít, amely gazdasági vagy szolgáltató célú fejlesztési potenciállal rendelkezik. Ilyen a Gyár út 1–3. szám alatti, korábbi Keményítőgyár területe, amely a 0159/6 és 0159/10–11 hrsz.-ú önkormányzati tulajdonú ingatlanokat érinti. A terület jelenleg részben közfoglalkoztatási raktárként és telephelyként működik, ugyanakkor mérete, elhelyezkedése, közműellátottsága, mélyfűrésű ivóvízkútjai és vasúti közelsége alapján gazdasági-ipari hasznosításra alkalmas lehet. Hasonló fejlesztési potenciált képvisel a vasútállomással szembeni 1340 hrsz.-ú önkormányzati telephely, valamint a „Fütyülő” térségében található több önkormányzati telek, amelyek ipari-szolgáltató tevékenységre, illetve befektetői értékesítésre is alkalmasak lehetnek.

A hivatali beszámoló adatai szerint a helyi iparüzési adó mértéke Demecserben az adóalap 2%-a, és a 2021–2022. években a vállalkozások nettó árbevételének növekedése a helyi iparüzési adóbevétel növekedésében is megjelent. A tényleges helyi iparüzési adóbevétel 2020-ban 45 992 095 Ft, 2021-ben 59 248 381 Ft, 2022-ben pedig 61 442 798 Ft volt, ami a helyi gazdasági aktivitás értelmezéséhez használható háttéradat.

A T2 cél megvalósítása során Demecsernek elsősorban a meglévő gazdasági területek előkészítésére, a befektetői szempontból értelmezhető ingatlankínálat kialakítására, a helyi szolgáltatási hiányok csökkentésére, a kis- és középvállalkozások működési feltételeinek javítására, valamint a barnamezős területek fokozatos hasznosítására kell koncentrálnia. A cél nem a település karakterétől idegen, túlzott léptékű iparosítás, hanem a város adottságaihoz illeszkedő, munkahelyteremtő, szolgáltatásbővítő és fenntartható gazdaságfejlesztés.

T3 – Városközpont, intézményi infrastruktúra és közösségi terek megújítása

Kapcsolódó fenntartható fejlődési célok:

- SDG 3 – Egészség és jóllét
- SDG 4 – Minőségi oktatás
- SDG 7 – Megfizethető és tiszta energia
- SDG 11 – Fenntartható városok és közösségek
- SDG 16 – Béke, igazság és erős intézmények

Demecser harmadik stratégiai célja a városközpont, az intézményi infrastruktúra és a közösségi terek megújítása. A cél szorosan kapcsolódik az **SDG 11. Fenntartható városok és közösségek** célhoz, amely helyi szinten a biztonságos, rendezett, hozzáférhető és közösségi használatra alkalmas városi környezet kialakítását jelenti.

A városközpont megújítása nem kizárólag esztétikai vagy burkolatépítési feladat, hanem a fenntartható városi működés egyik alapfeltétele. A központi közterületek minősége, az intézmények elérhetősége, az ügyfélbarát hivatali működés, a közösségi események helyszínei és a város reprezentatív arculata együttesen határozzák meg Demecser kisvárosi vonzerejét és térségi szerepét.

DEMECSER VÁROS - TELEPÜLÉSTERV TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

A Kétezer-egy tér rendezése, térkövezése és közterületi minőségének javítása az önkormányzati adatszolgáltatás alapján elsődleges fejlesztési feladat. A térkövezés előkészítése megtörtént, a térkö rendelkezőre áll, és a fejlesztés 2026-ban tervezett megvalósítása a városközponti környezet minőségi megújulását szolgálja.

A városközponti fejlesztésekhez szorosan kapcsolódik az új városháza és házasságkötő terem megépítésének igénye. Ez a fejlesztési irány az **SDG 16. Béke, igazság és erős intézmények** cél helyi értelmezéséhez is kapcsolódik, mert az ügyfélbarát, átlátható és hatékony önkormányzati működés megfelelő fizikai és szervezeti infrastruktúrát igényel.

A jelenlegi hivatali működés két épületben történik, ami szervezési, kommunikációs és működtetési nehézségeket okoz. Az önkormányzati adatszolgáltatás szerint az „A” és „B” épület egyaránt korszerűtlen, az egyik épületben még régi villanykályhás fűtés működik, a másik épület pedig belső műszaki állapotát tekintve teljes felújításra, fűtőkorszerűsítésre és vizesblokk-megújításra szorul.

A Demecseri Közös Önkormányzati Hivatal működéséről szóló beszámoló a hivatali funkciók jelentőségét külön is alátámasztja. A beszámoló szerint a hivatal 2020. január 1-jén jött létre, két telephellyel működik, engedélyezett létszáma 21 fő, és a Demecseri Kirendeltség ügyiratforgalma jelentős: 2023. december 13-ig 5419 főszámos és 17766 alszámos irat keletkezett. Ez a magas ügyiratforgalom indokolja, hogy a hivatali infrastruktúra és az ügyfélbarát működés fejlesztése a stratégiai célrendszerben is megjelenjen.

A cél az **SDG 7. Megfizethető és tiszta energia** célhoz is kapcsolódik, mivel az intézményi épületállomány korszerűsítése során kiemelt szerepet kell kapnia az energiahatékonytáknak és a működési költségek mérséklésének. Az Egészség ház, a Művelődési Ház és Könyvtár, az ÖNO és Táj ház, a Rendőrőrs, valamint a hivatali épületek felújítási és energetikai korszerűsítési igénye azt mutatja, hogy Demecserben a középület-állomány megújítása egyszerre szolgálja az intézményi működés biztonságát, a lakossági szolgáltatások minőségét és a fenntarthatóbb önkormányzati gazdálkodást.

A T3 célhoz kapcsolódik az Elek-kúria és Elek-kastély fejlesztési szerepe is. A településképi arculati kézikönyv az Elek-kúriát késő klasszicista eredetű, a századfordulón eklektikus stílusban átépített épületként írja le, amely boltozott pincékkel és háromtengelyes, nyitott rizalittal rendelkezik. Az ilyen történeti épületek megújítása nem pusztán állagmegóvási feladat, hanem a város kulturális, közösségi és identitásképző szerepét is erősítheti.

A T3 cél ezért a városközpont, a közintézmények és a közösségi terek megújítását egységes fejlesztési feladatként kezeli. A cél olyan városi környezet kialakítása, ahol a közszolgáltatások könnyebben elérhetők, az intézmények korszerűbben működnek, a közterületek rendezettebbek, az épített örökségi értékek megőrződnek, és a városközpont a mindennapi használatban és reprezentatív szerepében egyaránt erősödik.

T4 – Zöld, klímatudatos, biztonságos és jól működő települési környezet fejlesztése

Kapcsolódó fenntartható fejlődési célok:

- SDG 6 – Tiszta víz és alapvető köztisztaság
- SDG 7 – Megfizethető és tiszta energia
- SDG 11 – Fenntartható városok és közösségek
- SDG 13 – Fellépés az éghajlatváltozás ellen
- SDG 15 – Szárazföldi ökoszisztémák védelme

Demecser negyedik stratégiai célja a zöld, klímatudatos, biztonságos és jól működő települési környezet kialakítása. A cél a fenntartható fejlődési célok környezeti pilléréhez kapcsolódik, különösen az **SDG 6. Tiszta víz és alapvető köztisztaság**, az **SDG 13. Fellépés az éghajlatváltozás ellen**, valamint az **SDG 15. Szárazföldi ökoszisztémák védelme** célokhoz.

Helyi szinten ez a belvízelvezetés és csapadékvíz-kezelés javítását, a zöldfelületek védelmét és bővítését, a fásítást, parkosítást, a közterületek árnyékolását, a középületek energiahatékony működtetését, a közvilágítás korszerűsítését, valamint a települési környezet klímaváltozáshoz való alkalmazkodóképességének javítását jelenti.

DEMECSER VÁROS - TELEPÜLÉSTERV TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

Demecser esetében a zöld város cél nem önálló környezetvédelmi programként, hanem a város mindennapi működését javító fejlesztési szemléletként értelmezhető. A közterületi fásítás, a játszóterek és parkok kialakítása, a történeti kert értékeinek megőrzése, a belvízelvezető árok rendezése és a közvilágítás korszerűsítése együttesen járul hozzá a település élhetőségéhez, biztonságához és fenntarthatóbb működéséhez.

A cél egyik központi eleme a közvilágítás korszerűsítése. Az önkormányzati adatszolgáltatás szerint a Magyar Falu Program közvilágítás-korszerűsítési projektje nyertes pályazatként szerepel, 46 209 048 Ft támogatási összeggel, és 470 db lámpatest cseréje valósulhat meg korszerűbb, energiatakarékosabb technológiára. A város emellett pályázaton kívül is fejleszti a közvilágítást, új oszlopok és lámpatestek elhelyezésével azokon a területeken, ahol korábban nem volt megfelelő ellátottság.

A közvilágítás fejlesztése egyszerre kapcsolódik az **SDG 7. Megfizethető és tiszta energia**, az **SDG 11. Fenntartható városok és közösségek**, valamint az **SDG 13. Fellépés az éghajlatváltozás ellen** célokhoz. A korszerűbb lámpatestek alkalmazása csökkentheti az energiateljesítményt és az üzemeltetési költségeket, miközben javítja a közterületi biztonságot és a lakosság biztonságérzetét.

A biztonságos települési környezethez kapcsolódik a térfigyelő kamerarendszer kiépítése is. Az önkormányzati adatszolgáltatás szerint a Versenyképes Járások Programban és a TOP Plusz projektben is szerepelnek kamerafejlesztések, amelyek a rendőrsre lesznek bekötve. Ez nemcsak közbiztonsági, hanem lakossági biztonságérzeti és bűnmegelőzési szempontból is fontos fejlesztési irány.

A cél része a belvízelvezetés és a csapadékvíz-kezelés javítása is. Demecser települési adottságai miatt a vízgazdálkodási kérdések nem választhatók el a közterületi és közlekedési fejlesztésektől. Az önkormányzati adatszolgáltatás szerint a belvízelvezető árok felújítására több utcában szükség van, jelenleg a Szabolcsvezér úton történik ilyen jellegű beavatkozás, de többek között a József Attila úton is indokolt a fejlesztés.

A T4 cél keretében Demecsernek olyan települési környezet kialakítására kell törekednie, amely egyszerre szolgálja a közlekedésbiztonságot, a közbiztonságot, az energiateljesítményt, a klímaadaptációt, a vízelvezetést és a közterületi komfortot. Ez a cél a város teljes területére vonatkozik, de különösen fontos a városközpontban, az intézmények környezetében, a lakóterületeken, a temető környezetében, Borzsova településrészén, valamint a fejlesztésre kijelölt közösségi területeken.

Horizontális cél – Esélyegyenlőség, társadalmi felzárkóztatás, értékőrzés és partnerségi működés

Kapcsolódó fenntartható fejlődési célok:

- SDG 1 – A szegénység felszámolása
- SDG 5 – Nemek közötti egyenlőség
- SDG 10 – Egyenlőtlenségek csökkentése
- SDG 16 – Béke, igazság és erős intézmények
- SDG 17 – Partnerség a célok eléréséért

A négy tematikus cél megvalósítását horizontális célként átszövi az esélyegyenlőség, a társadalmi felzárkóztatás, a településképi és örökségi értékek megőrzése, valamint a partnerségi működés erősítése. Ez azt jelenti, hogy Demecser fejlesztései során minden beavatkozásnál vizsgálni szükséges, hogy az milyen módon járul hozzá a szolgáltatásokhoz való hozzáférés javításához, a társadalmi különbségek mérsékléséhez, a hátrányos helyzetű lakossági csoportok életfeltételeinek javításához, a helyi identitás erősítéséhez és az önkormányzati-intézményi együttműködés javításához.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program 2025–2030 a mélyszegénységben élők és romák, a gyermekek, a nők, az idősek, a fogyatékkal élők, valamint a helyi partnerség és civil szervezetek helyzetét külön vizsgálja, ezért a HEP szemlélete a stratégiai célrendszer horizontális részeként érvényesítendő.

A társadalmi felzárkóztatási célrendszer kialakításánál ugyanakkor figyelembe kell venni, hogy a dokumentum készítésének időpontjában a 2022. évi népszámláláson alapuló, aktuális szegregációs adatszolgáltatás és térképi lehatárolás nem áll rendelkezésre. Ezért a stratégia nem határoz meg új, friss adatokkal igazolt szegregátum-lehatárolást, és nem állítja, hogy a korábbi lehatárolások változatlan tartalommal fennállnak. A korábbi

DEMECSER VÁROS - TELEPÜLÉSTERV TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

dokumentumokban szereplő társadalmi és területi problémák ugyanakkor előzményként figyelembe vehetők, és indokolják, hogy a fejlesztések során a felzárkóztatási szempontok horizontálisan is megjelenjenek.

A horizontális cél az **SDG 17. Partnerség a célok eléréséért** szemléletéhez is kapcsolódik. Demecser fejlesztéseinek sikeressége nem kizárólag önkormányzati beruházásokon múlik, hanem az intézmények, civil szervezetek, nemzeti önkormányzat, helyi vállalkozások, lakossági közösségek és térségi partnerek együttműködésén is. A HEP-ben is megjelenik a helyi partnerség, a közösségi aktivitás és a civil szervezetek szerepe, amely a fejlesztési dokumentum végrehajtása során is meghatározó tényező.

A horizontális cél része az épített és településképi értékek megőrzése is. Demecser Településképi Arculati Kézikönyve hangsúlyozza az épített és természeti értékek megőrzésével összhangban álló tudatos és ütemezett fejlesztések fontosságát, ami a fenntartható városi közösségek és a helyi identitás szempontjából is meghatározó.

Ennek megfelelően Demecser stratégiai célrendszere akkor tekinthető teljesnek, ha a gazdasági, intézményi, környezeti és közterületi fejlesztések mellett következetesen érvényesülnek az esélyegyenlőségi, közösségi, értékőrző és partnerségi szempontok is.

2.2 Tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása

A területi célok és tematikus célok együttes megvalósítása segíti elő a településfejlesztési koncepcióban felvázolt átfogó célok és a tervezett jövőkép elérését.

Demecser stratégiai céljai egymással szoros kapcsolatban állnak. A városfejlesztési beavatkozások többsége egyszerre több fenntarthatósági célt is szolgál, ezért a célrendszer hatékony alkalmazásához fontos a tematikus és SDG-alapú összefüggések feltárása.

A városközpont fejlesztése például nem kizárólag településképi beavatkozás. A Kétezer-egy tér rendezése, az új városháza előkészítése, a hivatali funkciók korszerűbb elhelyezése, a házasságkötő terem kialakításának igénye, valamint az intézményi környezet megújítása egyszerre kapcsolódik az **SDG 11. Fenntartható városok és közösségek**, az **SDG 16. Erős intézmények**, valamint az **SDG 7. Megfizethető és tiszta energia** célokhoz.

Az egészségügyi és szociális fejlesztések szintén több célhoz kapcsolódnak. Az Egészségház felújítása a közszolgáltatások minőségét javítja, az energetikai korszerűsítés révén a fenntartható működtetést szolgálja, az egészségügyi ellátáshoz való jobb hozzáférés révén pedig az **SDG 3. Egészség és jóllét** és az **SDG 10. Egyenlőtlenségek csökkentése** célokat is támogatja. Az idősek bentlakásos otthonának előkészítése társadalmi, intézményi és térségi jelentőségű fejlesztési irány, amely egyszerre reagál a helyi lakossági igényekre és a térségi ellátási hiányokra.

A gazdasági célok területileg elsősorban a barnamezős és gazdasági hasznosításra alkalmas területekhez kapcsolódnak. A Gyár út 1–3. szám alatti volt Keményítőgyár, a vasútállomással szembeni 1340 hrsz.-ú telephely és a Fütyülő térségében lévő önkormányzati telkek fejlesztése a helyi gazdaság erősítése mellett a városszerkezet rendezését, az alulhasznosított területek értékteremtő bevonását, valamint az **SDG 8. Tisztességes munka és gazdasági növekedés** és az **SDG 9. Ipar, innováció és infrastruktúra** célokat szolgálja.

A zöld és klímadatos fejlesztések a város szinte valamennyi területi egységében értelmezhetők. A központi közterületek, intézményi udvarok, játszótérek, temetői környezet, lakóutcák és belvízelvezető rendszerek fejlesztése egyaránt hozzájárul a települési komfort, a környezeti minőség és a közterületi használhatóság javításához. Ezek a beavatkozások az **SDG 6. Tiszta víz és alapvető köztisztaság**, az **SDG 13. Fellépés az éghajlatváltozás ellen** és az **SDG 15. Szárazföldi ökoszisztémák védelme** célok helyi megvalósítását támogatják.

A társadalmi felzárkóztatási célok horizontálisan érvényesülnek. Ezek nem korlátozhatók kizárólag egy-egy területre vagy programra, hanem minden olyan fejlesztésnél figyelembe kell venni őket, amely a közszolgáltatásokhoz való hozzáférést, a lakókörnyezet minőségét, a közbiztonságot, a gyermekek és idősek ellátását, illetve a közösségi infrastruktúra használhatóságát érinti.

DEMECSER VÁROS - TELEPÜLÉSTERV TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

Demecser tematikus célja	Elsődleges SDG-kapcsolat	Helyi értelmezés
T1 – Élhető, gondoskodó és népességmegtartó város	SDG 1, 3, 4, 10, 11	humán szolgáltatások, családbarát város, idősök ellátása, közösségi és lakókörnyezeti fejlesztések
T2 – Helyi gazdaság, tisztességes munka és fenntartható gazdasági növekedés	SDG 8, 9, 11, 12	helyi munkahelyteremtés, barnamezős területek hasznosítása, vállalkozási környezet javítása
T3 – Fenntartható városközpont, intézményi infrastruktúra és közösségi terek	SDG 3, 4, 7, 11, 16	középület-korszerűsítés, városközpont, hivatali és közösségi funkciók, örökségi értékek
T4 – Zöld város, klímatudatos és biztonságos települési környezet	SDG 6, 7, 11, 13, 15	belvízelvezetés, zöldfelületek, fásítás, közvilágítás, energiahatékonyság, közbiztonság
Horizontális cél – Esélyegyenlőség, értékörzés és partnerség	SDG 1, 5, 10, 16, 17	társadalmi felzárkóztatás, partnerség, civil és intézményi együttműködés, hozzáférhetőség

2.3 Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklása

A fejlesztési célok megvalósítása érdekében Demecserben olyan akcióterületi logika alkalmazása indokolt, amely a város valós fejlesztési helyszíneire, intézményi súlypontjaira, gazdasági potenciállal rendelkező területeire és közösségi igényeire épül. Az akcióterületek kijelölése nem jelent minden esetben azonnali beruházási kötelezettséget, hanem a fejlesztések előkészítésének, pályázati tervezésének és ütemezésének területi keretét adja.

Az akcióterületi gondolkodásnak illeszkednie kell az SDG-alapú stratégiai célrendszerhez. Ez azt jelenti, hogy az egyes akcióterületek nemcsak földrajzi fejlesztési helyszínek, hanem olyan beavatkozási egységek, amelyek egy vagy több fenntarthatósági célt is szolgálnak. A városközponti fejlesztések elsősorban az SDG 11. és SDG 16. célokhoz, a gazdasági területek az SDG 8. és SDG 9. célokhoz, a zöld- és vízgazdálkodási beavatkozások az SDG 6., SDG 13. és SDG 15. célokhoz, a humán szolgáltatások pedig az SDG 3., SDG 4. és SDG 10. célokhoz kapcsolódnak.

Demecser fejlesztési problémái nem egyetlen városrészben koncentrálnak. A városközpont, az intézményi tengelyek, a gazdasági és barnamezős területek, Borzsova településrész, valamint a lakókörnyezeti és közterületi fejlesztések eltérő beavatkozási logikát igényelnek. A fejlesztési terv ezért a következő akcióterületi kategóriák alkalmazását javasolja.

2.3.1 Városközponti és intézményi akcióterület

A városközponti és intézményi akcióterület Demecser központi igazgatási, szolgáltatási, közösségi és településképi súlypontját foglalja magában. Ide sorolható a Kétezer-egy tér, a hivatali épületek környezete, a központi közterületek, a városközponti intézmények, valamint azok a területek, ahol a közszolgáltatások, ügyfélforgalmi funkciók és közösségi használat koncentrálnak.

Az akcióterület kijelölését indokolja, hogy a városközpont állapota és működése közvetlenül befolyásolja Demecser településképi, a lakosság mindennapi ügyintézését, a közösségi élet minőségét és a térségi szerep megítélését. Az önkormányzati adatszolgáltatás alapján a Kétezer-egy tér rendezése elsődleges fejlesztési feladat, az új városháza és házasságkötő terem kialakításának igénye pedig hosszabb távon a központi intézményi struktúra megújítását is szükségessé teszi.

Az akcióterület elsősorban az **SDG 11. Fenntartható városok és közösségek** és az **SDG 16. Erős intézmények** célokhoz kapcsolódik. Fejlesztési célja a közterületi minőség javítása, a hivatali és közszolgáltatási funkciók korszerűbb elhelyezése, a gyalogosbarát és használható közterületek kialakítása, a parkolási és közlekedési problémák kezelése, valamint a város reprezentatív központi terének megerősítése.

2.3.2 Községi, kulturális és örökségi akcióterület

A községi, kulturális és örökségi akcióterület a város történeti és községi jelentőségű épületeihez, intézményeihez és közterületeihez kapcsolódik. Ide tartozhat az Elek-kúria, az Elek-kastély, a Művelődési Ház és Könyvtár, a Tájház, valamint azok a környező közterületek és zöldfelületek, amelyek a helyi identitás, kulturális élet, rendezvények és értékörzés szempontjából meghatározók.

Az akcióterület kijelölését indokolja, hogy Demecser épített öröksége és községi intézményrendszere jelentős fejlesztési potenciált hordoz, ugyanakkor több épület állapota beavatkozást igényel. A Művelődési Ház és Könyvtár belső felújításra, villamos szerelési, festési és fűtőkorszerűsítési munkákra szorul; az ÖNO és Tájház épülete régi, vályog szerkezetű, tetőbeázással és szerkezeti problémákkal érintett; a Tájházban pedig jelentős helytörténeti gyűjtemény található, amelynek megőrzése közérdek.

Az Elek-kúria fejlesztése különösen fontos, mert ezek az épületek nemcsak ingatlanvagyonként, hanem Demecser történeti identitásának hordozóiként is értelmezhetők. A településképi arculati kézikönyv az Elek-kúriát kiemelt építészeti értéknek mutatja be.

Az akcióterület elsősorban az SDG 11. Fenntartható városok és közösségek, az SDG 4. Minőségi oktatás, valamint az SDG 17. Partnerség a célok eléréseért célokhoz kapcsolódik. Célja a kulturális és községi funkciók megerősítése, az értékes épületállomány állagának megóvása és korszerű hasznosítása, a helyi identitást erősítő programok feltételeinek biztosítása, valamint a községi terek és zöldfelületek minőségi fejlesztése.

2.3.3 Humán szolgáltatási és egészségügyi akcióterület

A humán szolgáltatási és egészségügyi akcióterület azokat az intézményeket és fejlesztési helyszíneket foglalja magában, amelyek a város egészségügyi, szociális, gyermekjóléti és gondoskodási funkcióihoz kapcsolódnak. Ide sorolható az Egészségház, az óvoda és bölcsőde, a szociális szolgáltatások elhelyezését biztosító ingatlanok, valamint az idősek bentlakásos otthonának lehetséges fejlesztési iránya.

Az akcióterület kijelölését indokolja, hogy Demecser jövőbeni népességmegtartó és térségi szerepe nagymértékben függ a humán szolgáltatások minőségétől. Az önkormányzati adatszolgáltatás szerint az Egészségház korszerűtlen, felújításra szoruló, energetikailag elavult épület, amely régi gázkazánnal működik, és teljes felújításra, energetikai korszerűsítésre szorul. Az óvoda és bölcsőde ugyan korszerű épületben működik, de felferült új óvodai csoport kialakításának, új kerítésnek és parkolónak az igénye.

4. kép: Beázás nyomai az Egészségházban
(Szabolcs Vezér út 11.)

Az akcióterület elsősorban az SDG 3. Egészség és jóllét, az SDG 4. Minőségi oktatás, az SDG 7. Megfizethető és tiszta energia, valamint az SDG 10. Egyenlőtlenségek csökkentése célokhoz kapcsolódik. Célja az egészségügyi és szociális ellátás infrastrukturális feltételeinek javítása, az óvodai-bölcsődei ellátás minőségi fejlesztése, az idősek ellátási lehetőségeinek bővítése, valamint a humán közszolgáltatások energetikailag és működtetésileg fenntarthatóbb elhelyezése.

2.3.4 Gazdasági és barnamezős fejlesztési akcióterület

A gazdasági és barnamezős fejlesztési akcióterület a helyi gazdaság megerősítésére alkalmas, részben alulhasznosított vagy gazdasági potenciállal rendelkező önkormányzati területeket foglalja magában. Ide tartozik különösen a Gyár út 1–3. szám alatti volt Keményítőgyár területe, a vasútállomással szembeni 1340 hrsz.-ú telephely, valamint a Fütyülő térségében található ipari-szolgáltató célra alkalmas önkormányzati telkek.

Az akcióterület kijelölését indokolja, hogy Demecser gazdasági fejlődésének egyik fő eszköze a meglévő, de alulhasznosított területek újrahazsnosítása lehet. A volt Keményítőgyár területe gazdasági-ipari övezetben található, közművesített, mélyfúrású ivóvízkutakkal rendelkezik, és vasúti közelsége miatt hosszabb távon is értékes gazdasági potenciált képvisel. A vasútállomással szembeni telephely korábban tüzipéknél működött, jelenleg önkormányzati telephely, de állapota alapján felújításra és korszerűsítésre szorul.

5. kép: Demecser Gyár úti telephely

Az akcióterület elsősorban az **SDG 8. Tisztességes munka és gazdasági növekedés**, az **SDG 9. Ipar, innováció és infrastruktúra**, valamint az **SDG 12. Felelős fogyasztás és termelés** célokhoz kapcsolódik. Célja az alulhasznosított területek rendezése, befektetők számára értelmezhető előkészítése, a helyi szolgáltatási kínálat bővítése, munkahelyteremtő beruházások elősegítése, valamint a város gazdasági önállóságának erősítése.

2.3.5 Lakókörnyezeti és zöldinfrastruktúra-fejlesztési akcióterületek

A lakókörnyezeti és zöldinfrastruktúra-fejlesztési akcióterületek nem egyetlen összefüggő területként, hanem több, városszerte jelentkező beavatkozási helyszín hálózataként értelmezhetők. Ide tartoznak az út-, járda-, parkoló-, közvilágítási, vízelvezetési, játszótéri, parkosítási és fásítási fejlesztésekkel érintett területek.

Az önkormányzati adatszolgáltatás alapján ide sorolható a Vörösmarty út vasúttal párhuzamos szakaszának és a vasúttal párhuzamos utaknak az aszfaltozása, amelyek a Szabolcsvezér út forgalmának csökkentését is szolgálhatják; a Szabolcsvezér utcai parkolási problémák kezelése az árkok lefedésével és parkolók kialakításával; a Kinizsi Pál út, Gábor Áron út és Béke út aszfaltfelújítása; a Böndi városrészben a Vörösmarty és Petőfi úti járdaépítés; valamint a belvízelvezető árkok felújítása több utcában.

A játszóterek fejlesztése szintén lakókörnyezeti és közösségi beavatkozás. A Versenyképes Járások 2. ütemében Demecserben a Béke út 1/b. szám alatti, 848/3 hrsz.-ú közterületen, az általános iskolával szemben városi játszótér kialakítása.

Az akcióterület elsősorban az **SDG 6. Tiszta víz és alapvető köztisztaság**, az **SDG 11. Fenntartható városok és közösségek**, az **SDG 13. Fellépés az éghajlatváltozás ellen** és az **SDG 15. Szárazföldi ökoszisztémák védelme** célokhoz kapcsolódik. Célja a mindennapi lakókörnyezeti minőség javítása, a közlekedésbiztonság erősítése, a gyermekes családok számára használható közösségi infrastruktúra kialakítása, a belvízkockázatok csökkentése, a zöldfelületi minőség javítása, valamint a városrészek közötti szolgáltatási különbségek mérséklése.

2.3.6 Borzsova településrész közösségi fejlesztési területe

Borzsova településrész fejlesztése külön figyelmet igényel, mivel a településrészi elhelyezkedés és a helyi közösségi igények indokolják, hogy a fejlesztések ne kizárólag a városközpontban összpontosuljanak. A Borzsova településrészen, a Székely u. 39. szám alatti, 3269 hrsz.-ú Községi Ház udvarán játszótér kialakítása olyan beavatkozás, amely a helyi gyermekes családok mindennapi életminőségét javítja, és a településrész közösségi funkcióit erősíti.

Az akcióterület az **SDG 10. Egyenlőtlenségek csökkentése**, az **SDG 11. Fenntartható városok és közösségek**, valamint az **SDG 17. Partnerség a célok eléréseért** célokhoz kapcsolódik. Célja, hogy Borzsova ne maradjon ki a közösségi, zöldfelületi és lakókörnyezeti fejlesztésekből. A településrész fejlesztése hozzájárulhat a városrészek közötti kiegyensúlyozottabb ellátottsághoz, a helyi identitás erősítéséhez és a közösségi kapcsolatok javításához.

2.4 Akcióterületi lehatárolások

Az akcióterületek pontos térképi lehatárolását a fejlesztési tervlapnak tartalmazza. A jelen stratégiai fejezet szövegesen rögzíti azokat a területi egységeket és fejlesztési helyszíneket, amelyek a rendelkezésre álló adatok alapján Demecser középtávú fejlesztési célrendszerének legfontosabb beavatkozási területei.

A lehatárolások véglegesítése során figyelemmel kell lenni a Helyi Építési Szabályzat, a belterületi és külterületi szabályozási terv, a településképi dokumentumok, az önkormányzati tulajdoni viszonyok, valamint a konkrét projekt-előkészítési szempontok összhangjára. A HÉSZ alapján Demecser közigazgatási területén az építési tevékenységeket a helyi építési szabályzat, a belterületi és külterületi szabályozási terv, valamint az országos építési előírások együttes figyelembevételével kell értelmezni.

A belterületi szabályozási terv a város fejlesztési logikájához fontos övezeti háttérrel ad, mivel jelöli többek között a falusias és kertvárosias lakóterületeket, a településközponti vegyes területeket, a kisvárosias lakóterületeket, a kereskedelmi-szolgáltató területeket, a különleges területeket, a közparkokat, a közlekedési és vízgazdálkodási területeket.

A külterületi szabályozási terv fedvény a gazdasági, mezőgazdasági, vízgazdálkodási, erdő- és különleges területek értelmezéséhez használható, ezért a gazdasági és barnamezős fejlesztési területek, valamint a külterületi infrastruktúra fejlesztéseinek előkészítésénél különösen fontos háttéranyag.

A fejlesztési tervlap az alábbi akcióterületi lehatárolásokat tartalmazza:

Városközponti és intézményi akcióterület: a Kétezer-egy tér, a hivatali épületek, a városközponti közterületek és intézményi környezet területe.

Közösségi, kulturális és örökségi akcióterület: az Elek-kúria, Elek-kastély, Művelődési Ház és Könyvtár, Tájézház, valamint ezek környezetében található közösségi és zöldfelületi fejlesztési helyszínek.

Humán szolgáltatási és egészségügyi akcióterület: az Egészség ház, az óvoda-bölcsőde, a szociális szolgáltatási helyszínek és az idősek ellátásához kapcsolódó fejlesztési lehetőségek.

Gazdasági és barnamezős fejlesztési akcióterület: a Gyár út 1–3. szám alatti volt Keményítőgyár területe, a vasútállomással szembeni 1340 hrsz.-ú telephely, valamint a Fűtőút térségében található gazdasági-szolgáltató célra alkalmas önkormányzati területek.

Lakókörnyezeti és zöldinfrastruktúra-fejlesztési beavatkozási területek: a fejlesztéssel érintett utak, járdák, parkolók, belvízelvezető árkok, közvilágítási fejlesztési pontok, játszótéri helyszínek, temetői fejlesztési területek, valamint fásítási és zöldfelületi beavatkozások.

Borzsova településrész közösségi fejlesztési területe: a Községi Ház és környezete, különösen a tervezett játszótér és a helyi közösségi funkciók szempontjából releváns közterületek.

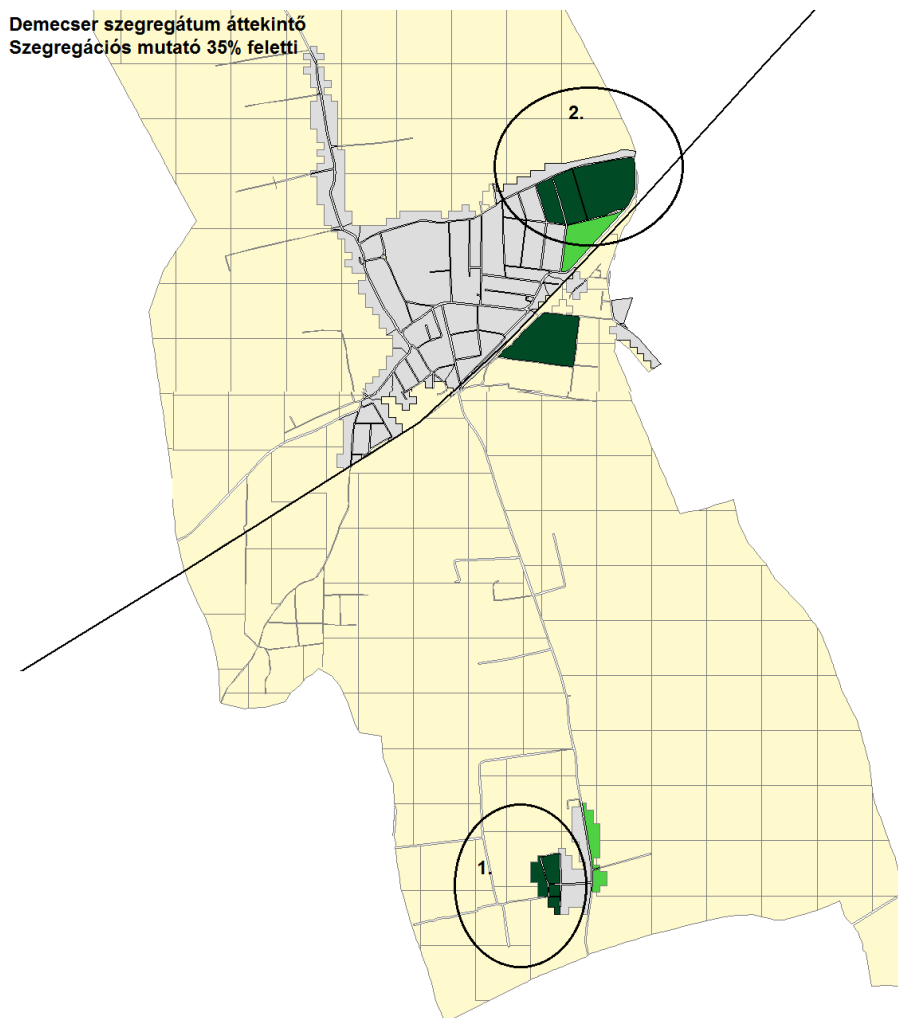
2.5 Társadalmi felzárkóztatási és antiszegregációs szempontok

Demecser társadalmi felzárkóztatási és antiszegregációs szempontjainak értékelése során jelen dokumentum készítésekor még nem áll rendelkezésre a 2022. évi népszámlálási adatokon alapuló, aktuális szegregációs adatszolgáltatás és térképi lehatárolás. Ezért a jelen fejezet a korábbi, 2011. évi népszámlálási adatokon alapuló dokumentumok megállapításait előzményi állapotként mutatja be. A korábbi adatok nem tekinthetők aktuális szegregátum-lehatárolásnak, ugyanakkor fejlesztéstervezési szempontból szükségesek, mivel a 2022. évi adatszolgáltatás rendelkezésre állását követően ezekhez viszonyítva lesz értékelhető, hogy a társadalmi, lakhatási, foglalkoztatási és infrastrukturális mutatókban milyen változás következett be.

A korábbi dokumentumok alapján Demecser közigazgatási területén a 2011. évi népszámlálási adatok szerint két szegregátum került azonosításra. Az 1. számú szegregátum a Mórícz Zsigmond utca mindkét oldalát, valamint a Jókai út nyugati oldalát foglalta magában a belterületi határig. A 2. számú szegregátum a Széchenyi út – Kodály Zoltán út – Ságvári Endre utca – Arany János út – belterületi határ által határolt területen helyezkedett el. A 2. számú szegregátum a korábbi elemzések szerint már a 2001. évi népszámlálás idején is szegregátumként volt

DEMECSER VÁROS - TELEPÜLÉSTERV TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

nyilvántartva, és a társadalmi, foglalkoztatási, lakhatási mutatók alapján kedvezőtlenebb helyzetű területként jelent meg.

2. ábra: Szegregátumok Demecser közigazgatási területén (forrás: KSH)

A 2011. évi adatok szerint az 1. számú szegregátumban 102 fő élt, a szegregációs mutató értéke 46,2% volt. A terület lakosságának korösszetétele nagyjából a települési átlaghoz hasonlóan alakult, ugyanakkor az iskolázottsági és foglalkoztatási mutatók jelentősen kedvezőtlenebbek voltak a városi átlagnál. Az aktív korúakon belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya 56,9% volt, szemben a települési 30,6%-os értékkel. A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 70,8% volt, míg a foglalkoztatottak aránya a 15–64 éves népességen belül 24,7%-ot tett ki. A foglalkoztatott nélküli háztartások aránya 60,0% volt, ami szintén jelentős társadalmi sérülékenységet jelzett.

Mutató megnevezése	Demecser összesen	1. szegregátum (Móricz Zsigmond utca mindkét oldala- Jókai út nyugati oldala a belterületi határig)
Lakónépesség száma	4246	102
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	19,2	18,6
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	63,2	63,7
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	17,6	17,6

DEMECSER VÁROS - TELEPÜLÉSTERV
TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

Mutató megnevezése	Demecser összesen	1. szegregátum (Móricz Zsigmond utca mindkét oldala- Jókai út nyugati oldala a belterületi határig)
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	30,6	56,9
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	8,4	0,0
Lakásállomány (db)	1487	31
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	16,1	16,1
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	53,0	70,8
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	21,8	46,2
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	43,3	24,7
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	44,0	60,0
Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	4373	
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	51,5	73,7
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	60,3	71,6
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	23,9	34,5
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	8,4	6,9
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	14,6	13,3
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	5,8	10,0

A 2. számú szegregátum helyzete a korábbi adatok alapján ennél is kedvezőtlenebb képet mutatott. A területen 391 fő élt, a szegregációs mutató értéke 68,5% volt. A szegregációval veszélyeztetett területekkel kiegészített területen a lakónépesség száma 517 fő volt. A 2. számú szegregátumban a gyermekkorúak aránya 29,7% volt, amely jelentősen meghaladta a települési 19,2%-os értéket, miközben az időskorúak aránya alacsonyabb volt a városi átlagnál. Ez arra utalt, hogy a területen a gyermekes, alacsony státuszú háztartások koncentrációja erőteljesebben jelent meg.

Mutató megnevezése	Demecser összesen	2. szegregátum (Széchenyi út- Kodály Zoltán út- Ságvári Endre utca- Arany János út- Belterületi határ)	2. szegregátum kiegészítve a szegregációval veszélyeztetett területekkel (30-35% közötti szegregációs mutató)
Lakónépesség száma	4246	391	517
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	19,2	29,7	29,6
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	63,2	59,3	60,9
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	17,6	11,0	9,5
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	30,6	80,2	71,7
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	8,4	0,5	0,7
Lakásállomány (db)	1487	98	130
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	16,1	41,8	35,4
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	53,0	79,7	76,5

**DEMECSER VÁROS - TELEPÜLÉSTERV
TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV**

Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	21,8	68,5	59,7
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	43,3	18,9	22,2
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	44,0	64,1	56,6
Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	4373		
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	51,5	78,7	75,7
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	60,3	71,4	68,9
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	23,9	58,0	54,0
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	8,4	25,9	24,2
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	14,6	41,1	34,1
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	5,8	12,6	10,3

Az iskolázottsági mutatók a 2. számú szegregátumban különösen kedvezőtlenek voltak. A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 80,2% volt, míg a települési átlag 30,6%-ot tett ki. A 25 éves és idősebb népességen belül a felsőfokú végzettségűek aránya mindössze 0,5% volt, szemben a városi 8,4%-os értékkel. A képzettségi hátrányok közvetlenül összefüggtek a munkaerőpiaci helyzettel: a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 79,7%, a foglalkoztatottak aránya a 15–64 éves népességen belül pedig csupán 18,9% volt. A munkanélküliségi ráta 58,0%, a tartós munkanélküliek aránya 25,9% volt.

A lakhatási mutatók szintén jelentős különbségeket jeleztek. Míg Demecser egészében az alacsony komfortfokozatú lakások aránya 16,1% volt, addig a 2. számú szegregátumban ez az érték 41,8%-ot tett ki. A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül a települési 14,6%-os értékkel szemben 41,1% volt. A lakásállomány állapota, a komfortfokozat, az alacsony jövedelmi helyzet és a magas munkanélküliség együttesen olyan komplex problémakört alkotott, amelyet a korábbi dokumentumok is csak integrált, szociális, lakhatási, közösségi, foglalkoztatási és infrastrukturális beavatkozásokkal tartottak kezelhetőnek.

A korábbi helyzetértékelés szerint a szegregációs folyamatok kialakulásában több tényező játszott szerepet. A vizsgált területeken jellemző volt az alacsony jövedelmi státuszú lakosság koncentrációja, az alacsonyabb értékű, kedvezőtlenebb műszaki állapotú ingatlanállomány, a városszéli vagy periférikusabb elhelyezkedés, a közművek és burkolt utak későbbi kiépülése, valamint az a folyamat, amelynek során az alacsonyabb komfortfokozatú, olcsóbb lakóingatlanokba fokozatosan hátrányosabb helyzetű családok költöztek be. A korábbi dokumentum ugyanakkor azt is rögzítette, hogy jelentősebb volumenű betelepülés az azt megelőző 15–20 évben nem történt, így a területen nem elsősorban új beköltözésből, hanem tartósan fennálló társadalmi és lakhatási hátrányokból eredő problémák jelentkeztek.

A szolgáltatásokhoz való hozzáférés a két terület esetében eltérő képet mutatott. A 2. számú szegregátum a korábbi elemzés szerint nem volt teljesen elvágyva a településtől, mivel több intézmény és szolgáltatás – így az általános iskola, a központi orvosi ügyelet, a vasútállomás, az Egészség ház, a Művelődési Ház, a hivatal, a családsegítő iroda, a gyógyszertár és a posta – viszonylag elérhető távolságban volt. Ugyanakkor a szolgáltatások többsége nem magában a szegregátumban, hanem a város más részein működött. Az akcióterületen belül a közösségi és sportfunkciók hiánya, egyes járdaszakaszok hiánya, a burkolatlan vagy felújítandó útszakaszok, valamint a közösségi terek hiánya fejlesztési szükségletként jelent meg.

A korábbi Községi Beavatkozási Terv az Arany János út – Szabolcsvezér út – belterületi határ – Gyár út – belterületi határ – Szent István út – Vasút út – Szabolcsvezér út – József Attila út – Árpád út által körülhatárolt területet jelölte ki akcióterületként. A kijelölt akcióterület magában foglalta a 2. számú szegregátumot és annak környezetében található, szegregációval veszélyeztetett területeket. Az akcióterület szegregációs mutatója 36,3%

DEMECSER VÁROS - TELEPÜLÉSTERV TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

volt, amely alapján a korábbi pályázati jogosultsági feltételek teljesültek. Az akcióterületen 1290 fő élt, a legfeljebb általános iskolai végzettségűek aránya az aktív korúakon belül 46,7%, a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya 61,4%, a foglalkoztatottak aránya pedig 35,8% volt.

A korábbi felzárkóztatási programok fő irányai az egyéni és közösségi szintű társadalmi integrációra, a foglalkoztathatóság javítására, a képzési és munkaerőpiaci programokra, a gyermekek fejlesztésére, az egészségfejlesztésre, a közbiztonság javítására, az antidiszkriminációs és közösségépítő programokra, valamint a lakókörnyezet és az alapinfrastruktúra fejlesztésére irányultak. A dokumentum hangsúlyozta, hogy a szegregáció csökkentése nem valósítható meg kizárólag fizikai beavatkozásokkal, hanem szociális munka, mentorálás, közösségfejlesztés, képzés, egészségügyi prevenció, bűnmegelőzés és lakhatási integráció együttes alkalmazása szükséges.

A jelen fejlesztési dokumentum szempontjából a korábbi adatokból több következtetés vonható le. Egyrészt Demecserben a társadalmi felzárkóztatás és antiszegregáció kérdése nem újonnan megjelenő probléma, hanem korábbi fejlesztési dokumentumokban, pályázati programokban és városrehabilitációs beavatkozásokban már azonosított fejlesztési terület. Másrészt a korábbi adatok alapján a legfontosabb problémák a képzettségi hátrányokban, a munkaerőpiaci inaktivitásban, a lakhatási és komfortfokozati hiányosságokban, a közösségi terek és szolgáltatások korlátozott helyi elérhetőségében, valamint a lakókörnyezeti infrastruktúra állapotában jelentkeztek. Harmadrészt a 2022. évi adatok megérkezése után különösen fontos lesz annak vizsgálata, hogy a korábban azonosított területi és társadalmi hátrányok mérséklődtek-e, változott-e a szegregátumok kiterjedése, illetve megjelentek-e új szegregációval veszélyeztetett területek.

A 2022. évi népszámláláson alapuló aktuális adatszolgáltatás rendelkezésre állásáig a fejlesztési terv új szegregátumot nem határoz meg, és nem tekinti automatikusan változatlanul fennállónak a korábbi lehatárolásokat. A korábbi szegregációs és akcióterületi adatok azonban előzményi állapotként, összehasonlítási alapként és fejlesztési kockázati jelzésként figyelembe veendő. A fejlesztési beavatkozások tervezése során ezért továbbra is indokolt az esélyegyenlőségi, társadalmi felzárkóztatási, szolgáltatáshozzáférési, lakhatási, közlekedési és közösségi infrastruktúra-fejlesztési szempontok érvényesítése.

A friss adatok megérkezését követően a jelen fejezetet ki kell egészíteni a 2022. évi népszámlálási adatokon alapuló szegregációs lehatárolással, az aktuális mutatókkal, valamint a korábbi és új állapot összehasonlító értékelésével. Az összehasonlítás során külön vizsgálandó a lakónépesség változása, a gyermekkorúak aránya, az iskolázottsági mutatók, a foglalkoztatottság és rendszeres munkajövedelem alakulása, a lakáskomfort változása, a szegregációs mutató módosulása, továbbá az, hogy a korábbi szegregátumok és szegregációval veszélyeztetett területek helyzete javult, romlott vagy területileg átrendeződött-e.

3 CSELEKVÉSI PROGRAM

3.1 A településfejlesztési elvek rögzítése

Demecser Város cselekvési programja a jövőképpen és a stratégiában meghatározott célok megvalósításának gyakorlati keretét adja. A cselekvési program feladata, hogy a stratégiai célokat olyan fejlesztési elvekre, beavatkozási irányokra és ütemezhető feladatokra bontsa, amelyek a város rendelkezésére álló erőforrásaihoz, intézményi kapacitásaihoz, pályázati lehetőségeihez és valós fejlesztési szükségleteihez igazodnak. A fejezet ezért nem önálló, a stratégiától független projektlista, hanem annak végrehajtási logikája.

A településfejlesztési elvek rögzítésekor Demecser esetében elsődleges szempont, hogy a fejlesztések ne elszigetelt beruházásként, hanem egymást erősítő, a város működését javító beavatkozási rendszerként valósuljanak meg. A város fejlesztési szükségletei több területen egyszerre jelentkeznek: a középületek műszaki és energetikai állapotában, a városközpont rendezettségében, a közterületek használhatóságában, a gazdasági területek hasznosításában, a lakókörnyezeti infrastruktúra állapotában, valamint a humán szolgáltatások kapacitásában és minőségében. Ebből következően a cselekvési programnak olyan elvekre kell épülnie, amelyek egyszerre biztosítják a szakmai megalapozottságát, a megvalósíthatóságot és a fenntartható működtetést.

Demecser fejlesztéspolitikájának alapelve a **realitás és forrásorientált ütemezés**. A város fejlesztési igényei széles körűek, ugyanakkor az önkormányzati források korlátozottak, ezért a beavatkozások rangsorolása elengedhetetlen. Elsőbbséget kell biztosítani azoknak a fejlesztéseknek, amelyek előkészítettsége magasabb, amelyekhez már támogatási döntés vagy pályázati lehetőség kapcsolódik, illetve amelyek több stratégiai célt egyszerre szolgálnak. Ilyen például a Kétezer-egy tér rendezése, a közvilágítás korszerűsítése, az Egészség ház felújítása, a játszóterek kialakítása, a temetői fejlesztések, valamint az intézményi és energetikai korszerűsítések köre. Az önkormányzati adatszolgáltatás alapján több fejlesztés már megvalósult, több beruházás pedig folyamatban van vagy előkészítés alatt áll, ezért a cselekvési programnak ezekre a folyamatokra építve kell meghatároznia a további lépéseket.

A második alapelv a **helyi adottságokra építő, értékőrző fejlesztés**. Demecser fejlődése nem alapozható általános, bármely településre alkalmazható fejlesztési sémákra. A város sajátos adottságai közé tartozik a Rétközben betöltött szerepe, a vasúti és közúti kapcsolatrendszere, a meglévő intézményhálózat, a történeti épületállomány, az Elek-kúria, a városközponti közterületek, valamint a barnamezős és gazdasági hasznosításra alkalmas önkormányzati ingatlanok köre. A Településképi Arculati Kézikönyv Demecser településképi karakterét több eltérő karakterű terület szerint értelmezi, így a településközpont, a kertvárosias-falusias lakóterületek, a gazdasági területek és a beépítésre nem szánt területek fejlesztésénél eltérő szempontokat kell alkalmazni.

Az értékőrző fejlesztés különösen fontos a történeti és településképi jelentőségű épületek esetében, mint az Elek-kúria és az Elek-kastély.

A harmadik alapelv a **fenntartható városi működés és energiahatékonyság érvényesítése**. Demecser középület-állományának több eleme korszerűsítésre szorul, ezért a fejlesztések során nem elegendő az esztétikai vagy részleges műszaki felújítás. Az épületek hosszú távú fenntartható működtetése érdekében az energetikai korszerűsítésnek, a fűtési rendszerek megújításának, a hőtechnikai beavatkozásoknak, a villamos rendszerek korszerűsítésének és a működési költségek csökkentésének kiemelt szerepet kell kapnia. Az önkormányzati adatszolgáltatás külön is jelzi az Egészség ház, a hivatali épületek, a Művelődési Ház és Könyvtár, az ÖNO és Tájház, valamint a Rendőrség felújítási és korszerűsítési igényét.

A fenntartható működéshez kapcsolódik a közvilágítás korszerűsítése is. Az önkormányzati adatszolgáltatás szerint a Magyar Falu Program keretében 46 209 048 Ft támogatási összegű közvilágítás-korszerűsítési projekt nyert támogatást, amely 470 db lámpatest korszerűbb, energiatakarékosabb technológiára történő cseréjét tartalmazza. Ez a fejlesztés egyszerre szolgálja az energiahatékonyságot, a fenntartási költségek mérséklését, a közbiztonságot és a lakosság biztonságérzetének javítását.

A negyedik alapelv a **közszolgáltatás-központú fejlesztés**. Demecser térségi és helyi szerepe miatt a közszolgáltatások minősége a városfejlesztés egyik meghatározó kérdése. A cselekvési programban ezért kiemelt figyelmet kell fordítani az egészségügyi, szociális, oktatási-nevelési, kulturális, igazgatási és közösségi funkciók

DEMECSER VÁROS - TELEPÜLÉSTERV TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

működési feltételeire. A Demecseri Közös Önkormányzati Hivatal működéséről szóló beszámoló szerint a hivatal 2020. január 1-jén jött létre, két telephellyel működik, engedélyezett létszáma 21 fő, és a Demecseri Kirendeltség ügyiratforgalma 2023. december 13-ig 5419 főszámos és 17766 alszámos irat volt. Ez a jelentős ügyiratforgalom is alátámasztja, hogy az ügyfélbarát, korszerű hivatali működés fizikai és szervezeti feltételeinek javítása településfejlesztési szempontból is indokolt.

Az ötödik alapelv a **barnamezős és alulhasznosított területek előnyben részesítése**. Demecser gazdasági fejlődésének egyik legfontosabb lehetősége a meglévő, részben alulhasznosított vagy leromlott állapotú területek újrahasznosítása. A Gyár út 1–3. szám alatti volt Keményítőgyár területe, a vasútállomással szembeni 1340 hrsz.-ú önkormányzati telephely, valamint a Fütyülő térségében található önkormányzati telkek olyan fejlesztési potenciált képviselnek, amelyek gazdasági, ipari, szolgáltató vagy tárolási célú hasznosítása hozzájárulhat a helyi gazdaság élénkítéséhez és a munkahelyteremtő képesség javításához.

A barnamezős fejlesztés elve illeszkedik a fenntartható területfelhasználás logikájához is. A már beépített, közművesített vagy részben hasznosított területek rendezése előnyösebb, mint új, értékes természeti vagy mezőgazdasági területek igénybevétele. A HÉSZ és a szabályozási tervek figyelembevételével ezek a területek a fejlesztési terv gazdasági és településszerkezeti beavatkozásainak fontos célterületei lehetnek. A HÉSZ alapján Demecser közigazgatási területén az építési tevékenységeket a helyi építési szabályzat, a belterületi és külterületi szabályozási terv, valamint az országos építési előírások együttes figyelembevételével kell értelmezni.

A hatodik alapelv a **lakókörnyezeti minőség és közterületi használhatóság javítása**. A város mindennapi működését alapvetően meghatározza az utak, járdák, parkolók, közvilágítás, csapadékvíz-elvezetés, játszóterek, zöldfelületek és közösségi terek állapota. A cselekvési programnak ezért nemcsak nagyobb intézményi vagy gazdasági projekteket kell tartalmaznia, hanem azokat a kisebb, de a lakosság mindennapi életminőségét közvetlenül javító beavatkozásokat is, amelyek a város használhatóságát erősítik. Ide tartozik többek között a Kétezer-egy tér rendezése, az óvoda előtti parkoló térkövezése, a temető előtti parkoló fejlesztése, a Szabolcsvezér utcai parkolási problémák kezelése, a belvízelvezető árok felújítása, a járdaépítések, valamint a városi és borszovai játszótér kialakítása.

A hetedik alapelv a **zöldinfrastruktúra és klímaalkalmazkodás erősítése**. Demecser fejlesztése során a zöldfelületeket nem maradéktérülétként, hanem a városi életminőséget javító, klímaadaptációs és közösségi funkciót hordozó települési elemként kell kezelni. A parkosítás, fásítás, virágosítás, közterületi árnyékolás, intézményi udvarok rendezése, játszóterek zöldfelületi környezetének kialakítása és a vízelvezetési problémák kezelése egyaránt hozzájárulnak a település élhetőségéhez. E fejlesztési elv kapcsolódik az SDG 6., SDG 13. és SDG 15. célokhoz, helyi szinten pedig a tiszta, biztonságos, vízgazdálkodásilag kezelhető és zöldebb települési környezet kialakítását jelenti.

A nyolcadik alapelv a **társadalmi befogadás és esélyegyenlőség horizontális érvényesítése**. Demecser fejlesztéseinek nem szabad kizárólag a város frekvenciáltabb vagy jobb helyzetű területeire koncentrálniuk. A fejlesztéseknek hozzá kell járulniuk ahhoz, hogy a közszolgáltatások, közösségi terek, közlekedési kapcsolatok, játszóterek, egészségügyi és szociális szolgáltatások minél szélesebb lakossági kör számára elérhetőek legyenek. A Helyi Esélyegyenlőségi Program 2025–2030 a mélyszegénységben élők, romák, gyermekek, nők, idősek, fogyatékkal élők és a helyi partnerség helyzetét is vizsgálja, ezért a HEP szemléletét a cselekvési program végrehajtása során is figyelembe kell venni.

A társadalmi felzárkóztatási és antiszegregációs szempontok érvényesítésénél ugyanakkor módszertani óvatosság szükséges. A dokumentum készítésének időpontjában a 2022. évi népszámláláson alapuló aktuális szegregációs adatszolgáltatás és térképi lehatárolás nem áll rendelkezésre. Ezért a cselekvési program nem határoz meg új szegregátum-lehatárolást, és nem tekinti automatikusan változatlanul fennállónak a korábbi lehatárolásokat. A korábbi dokumentumokban szereplő társadalmi problémák azonban előzményként figyelembe vehetők, és indokolják, hogy a fejlesztések során az esélyegyenlőségi, lakókörnyezeti és szolgáltatáshozzáférési szempontok kiemelt figyelmet kapjanak.

A kilencedik alapelv a **partnerség és intézményi együttműködés**. Demecser fejlesztéseinek sikeressége nemcsak az önkormányzati beruházásokon múlik, hanem az intézmények, civil szervezetek, helyi vállalkozások, nemzetiségi önkormányzat, térségi partnerek és a lakosság együttműködésén is. A fejlesztési programok előkészítése és megvalósítása során törekedni kell arra, hogy a helyi szereplők bevonása, a közösségi igények

DEMECSER VÁROS - TELEPÜLÉSTERV TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

figyelembevétele és a térségi kapcsolatok erősítése érvényesüljön. Ez különösen fontos a közösségi, kulturális, szociális, oktatási, gazdasági és zöldfelületi fejlesztések esetében.

A tizedik alapelv a **folyamatos nyomon követhetőség és visszacsatolás**. A cselekvési program csak akkor tölti be szerepét, ha a fejlesztési célok teljesülése időről időre ellenőrizhető. Ennek érdekében a fejlesztéseket lehetőség szerint mérhető vagy legalább értékelhető eredményindikátorokhoz kell kötni. Ilyen lehet például a felújított középületek száma, a korszerűsített lámpatestek száma, a kialakított játszóterek száma, a megújított közterületek nagysága, a felújított utak és járdák hossza, a bevont barnamezős területek nagysága, a megvalósított közösségi programok száma, valamint az intézményi szolgáltatások kapacitásának változása.

A fenti elvek alapján Demecser cselekvési programja olyan fejlesztési szemléletet követ, amely a helyi szükségletekre, a fenntartható fejlődési célok helyi értelmezésére, az önkormányzati fejlesztési prioritásokra és a megvalósíthatóságra épül. A program célja nem a túlzottan általános fejlesztési ígéretek megfogalmazása, hanem olyan beavatkozási irányok kijelölése, amelyek a város mindennapi működését, közszolgáltatásait, gazdasági lehetőségeit, településképet, zöldfelületi rendszerét és társadalmi megtartóerejét együttesen javítják.

3.2 A fejlesztések ütemezése

Demecser Város fejlesztéseinek ütemezése a stratégiai célrendszerben meghatározott irányok gyakorlati megvalósítását szolgálja. Az ütemezés kialakításakor figyelembe kell venni a fejlesztések előkészítettségét, a rendelkezésre álló vagy várható támogatási forrásokat, az önkormányzati önerő és intézményi kapacitások korlátait, az egyes beruházások egymásra épülését, valamint azt, hogy mely beavatkozások járulnak hozzá közvetlenül a város működésének javításához és a lakossági életminőség emeléséhez.

A fejlesztések időbeli rendezése Demecser esetében különösen fontos, mert a település egyszerre több fejlesztési kihívással szembesül. A városközponti közterületek rendezése, a középületek korszerűsítése, az egészségügyi és szociális szolgáltatások fejlesztése, a közvilágítás megújítása, a közlekedési és vízelvezetési infrastruktúra javítása, a barnamezős gazdasági területek hasznosítása, valamint a közösségi és zöldfelületi fejlesztések párhuzamosan jelentkeznek igényként. A cselekvési program ezért nem minden fejlesztést azonos súllyal kezel, hanem a megvalósítás realitása és a városi hatás alapján különböző időtávokra rendezi azokat.

A fejlesztések ütemezése négy fő kategória szerint értelmezhető: a már megvalósult fejlesztések előzményként és fejlesztési alapként jelennek meg; a folyamatban lévő és támogatott projektek rövid távon végrehajtandó feladatok; az 1–3 éven belül előkészítendő vagy megvalósítandó fejlesztések a város azonnali prioritásait jelentik; míg a 3–7 éves, illetve hosszabb távú fejlesztések jellemzően forrásfüggő, előkészítést igénylő beavatkozások.

Demecser az elmúlt időszakban több olyan fejlesztést valósított meg, amelyek a jelen cselekvési program kiinduló alapját képezik. Ide tartoznak többek között a fenntartható közlekedésfejlesztési projektek, így a Demecser–Nyugat–Keleti–Kékkel összekötő kerékpárút, valamint a Borzsova–Demecser kerékpárút kialakítása. Megvalósult a települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztés, a leromlott városi területek rehabilitációja, a városi piac építése, a Demecseri Tündérkert Óvoda és Bölcsőde bővítése, a külterületi helyi közutak fejlesztése, a tanyagondnoki busz beszerzése, a temetői infrastruktúra egyes elemeinek fejlesztése, valamint a Demecser és Térsége Ivóvízminőség-javító projekt. Ezek a beruházások azt mutatják, hogy a város fejlesztése az elmúlt években több ágazatban is előrehaladott, és a mostani cselekvési program ezekre az eredményekre építhet.

A megvalósult fejlesztések értékelésénél fontos rögzíteni, hogy egyes korábbi projektelemek nem teljeskörűen valósultak meg. Az önkormányzati adatszolgáltatás szerint a leromlott városi területek rehabilitációjához kapcsolódóan a nonprofit kft. foglalkoztató üzemének építése elmaradt. Ezt a későbbi gazdaságfejlesztési és társadalmi felzárkóztatási programok előkészítésénél figyelembe kell venni, különösen akkor, ha a város a helyi foglalkoztatási lehetőségek bővítését és a közfoglalkoztatásból kivezető gazdasági megoldásokat is célként kívánja kezelni.

A rövid távú, folyamatban lévő fejlesztések közé tartozik a TOP Plusz-1.2.1-21-SB1-2022-00048 azonosítójú „Közösségi, kulturális, zöld és aktív fejlesztések megvalósítása Demecserben” című projekt. Az önkormányzati adatszolgáltatás alapján a projekt támogatási összege 325 078 111 Ft, megvalósítása folyamatban van, befejezési határideje 2026. december 31. A projekt keretében az óvodai Elek-kastély felújítása már 100%-os készültséget

DEMECSER VÁROS - TELEPÜLÉSTERV TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

mutat, a rendezvényházként történő működtetés előkészítése zajlik, a térfigyelő kamerarendszer és az eszközbeszerzés pedig a megvalósítás következő elemei közé tartoznak. A projekt műszaki tartalmának módosítására az adatszolgáltatás szerint nem volt szükség, elmaradó vagy módosuló projektelemek nincsenek.

A folyamatban lévő fejlesztések között kiemelt helyet foglalnak el a temetői beruházások is. A Versenyképes Járások Program 1. ütemében 29 000 000 Ft összegű támogatással megkezdődött a temető kapujának és kerítésének fejlesztése. A fejlesztés keretében a főbejáratnál a környezethez illeszkedő, székelykapu jellegű bejárat kialakítás, valamint a hátsó telekhatáron betonelemez kerítés építése szerepel. A beruházás kezdete 2025. augusztus 1., várható befejezése 2027. július 31. A temetői fejlesztésekhez kapcsolódik a Versenyképes Járások Program 2. ütemében előkészített beruházás is, amely a temetői utak, világítás, térfigyelő kamerarendszer, ravatalozó-felújítás és játszótérfejlesztések megvalósítását tartalmazza.

Rövid távon megvalósítandó fejlesztésként jelenik meg a közvilágítás korszerűsítésének folytatása is. A Magyar Falu Program keretében a „közvilágítás korszerűsítése” című, 2025/KÖZVIL/01-77177711 azonosítójú projekt 46 209 048 Ft támogatást nyert. A tervdokumentáció elkészült, a megvalósítás a közeljövőben indul, és 470 db lámpatest korszerűbb, energiatakarékosabb technológiára történő cseréjét tartalmazza. Ez a fejlesztés egyszerre szolgálja az energiahatékonyságot, a közbiztonságot, a fenntartási költségek mérséklését és a települési közterületek használhatóságának javítását.

Az 1–3 éven belül megvalósítandó fejlesztések közül az önkormányzat elsődleges feladatként kezeli a Kétezer-egy tér térkövezését és rendezését. A fejlesztés előkészítése megtörtént, a térkő rendelkezésre áll, és a megvalósítás 2026-ban tervezett. A főter rendezése városképi, közösségi és funkcionális szempontból is meghatározó beavatkozás, mivel a Kétezer-egy tér Demecser központi közterületeként a városi identitás, az intézményi környezet és a mindennapi használat egyik fő helyszíne.

Ugyancsak az 1–3 éves időtáv kiemelt fejlesztése az Egészség ház felújítása. Az önkormányzati adatszolgáltatás szerint a Szabolcsvezér út 11. szám alatti Egészség ház korszerűtlen, felújításra szoruló épület, energetikailag elavult, régi gázkazánnal fűtött, magas rezsiköltséggel működik. A fejlesztési igény az épület teljes felújítására és energetikai korszerűsítésére irányul. A Magyar Falu Programban 40 000 000 Ft összegű pályázat benyújtásra került, de az elbírálásról az adatszolgáltatás időpontjában még nem érkezett értesítés.

Az 1–3 éves prioritások között szerepel a középületek energetikai korszerűsítésének előkészítése és megkezdése. Ez a fejlesztési irány több intézményt érinthet, mivel az önkormányzati adatszolgáltatás alapján a hivatali épületek, a Művelődési Ház és Könyvtár, az ÖNO és Táj ház, a Rendőrs, valamint az Egészség ház esetében is jelentkeznek műszaki, energetikai és használati problémák. A középület-korszerűsítések ütemezésénél előnyt kell élvezniük azoknak az épületeknek, amelyek napi közszolgáltatási funkciót látnak el, magas fenntartási költséggel működnek, vagy állapotuk a szolgáltatás minőségét közvetlenül veszélyezteti.

A rövid távú fejlesztések között kell kezelni a városi és borzsovai játszóterek kialakítását is. A Versenyképes Járások Program 2. üteme alapján Demecserben a Béke út 1/b. szám alatti, 848/3 hrsz.-ú közterületen, az általános iskolával szemben városi játszótér kialakítása tervezett, míg Borzsova településrészen a Székely u. 39. szám alatti, 3269 hrsz.-ú Községi Ház udvarán valósulhat meg játszótérfejlesztés. A fejlesztések indoka, hogy a gyermekes családok részéről jelentős igény mutatkozik a helyben elérhető, biztonságos és használható játszóterek iránt.

A középtávú, 3–7 éves fejlesztések közé tartozik a temető előtti parkoló aszfaltozása vagy térkövezése, a Táj ház gyűjtemény megőrzése és az épület felújítása. Ezek a fejlesztések jellemzően további műszaki előkészítést, pályázati forráskeresést és funkcionális döntéseket igényelnek. A Táj ház és az Elek-kastély esetében a felújítás nem kizárólag épületállag-védelmi kérdés, hanem a helyi identitás, a kulturális örökség és a közösségi hasznosítás szempontjából is fontos fejlesztési irány.

A 3–7 éves időtávban indokolt kezelni a Művelődési Ház és Könyvtár, az ÖNO és Táj ház, valamint a Rendőrs felújítási igényeit is. A Művelődési Ház és Könyvtár épülete belső felújításra, villamos szerelési munkákra, festésre és fűtőkorszerűsítésre szorul; az ÖNO és Táj ház épülete régi katolikus iskola volt, vályog szerkezetű, a tető beázik, a faszervezet megújításra szorul, a falak repedezettek; a Rendőrs épülete pedig önkormányzati tulajdonú, 1970-es évekbeli belső felújítási állapotú, régi villanykályhával fűtött, teljes felújításra és korszerűsítésre szorul.

A hosszabb távú, forrásfüggő fejlesztések közé tartozik az idősok bentlakásos otthonának kialakítása, az új Városháza és Polgármesteri Hivatal megépítése, az új házasságkötő terem létrehozása, az önkormányzati

DEMECSER VÁROS - TELEPÜLÉSTERV TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

bérlakásállomány bővítése új lakópark építésével, valamint a gazdasági és barnamezős területek hasznosításának előkészítése. Ezek a fejlesztések a város jövője szempontjából meghatározó jelentőségűek, ugyanakkor nagyságrendjük, beruházási igényük és üzemeltetési következményeik miatt csak megfelelő pályázati vagy egyéb külső finanszírozási forrás bevonásával valósíthatók meg.

Az idősek bentlakásos otthonának kialakítása az önkormányzati adatszolgáltatás szerint a legjelentősebb prioritások között szerepel, ugyanakkor a megvalósítás jelenleg pályázati lehetőség hiányában nem indítható el. A fejlesztés indokoltságát az idősek számának növekedése, a más településeken működő intézmények várólistái, valamint a helyi lakosság részéről jelentkező igény támasztja alá. A projekt előkészítését ezért hosszabb távon is napirenden kell tartani, különösen a lehetséges helyszín, fenntartási modell, szolgáltatási kapacitás és működtetési feltételek tisztázásával.

Az új Városháza és Polgármesteri Hivatal megépítése szintén hosszabb távú, forrásfüggő, de stratégiai jelentőségű fejlesztés. Az önkormányzati adatszolgáltatás szerint a jelenlegi hivatali működés két épületben történik, ami a szervezeti működést, a kommunikációt és az ügyfélszolgálatot is nehezíti. Az új épületben a hivatal egységesen, egy helyszínen működhetne, a lakossági ügyintézéshez kapcsolódó szolgáltatásokkal, a Szociális Alapszolgáltatási Iroda munkatársaival, a gondozók irodáival, a falugazdászokkal és a pártfogóval együtt.

A hosszabb távú fejlesztések közé sorolható az önkormányzati bérlakásállomány bővítése is. Az önkormányzati adatszolgáltatás szerint Demecserben nagy igény mutatkozik bérlakásokra, különösen a fiatalok és az idősek körében. A bérlakásfejlesztés a lakosságmegtartás, a fiatalok helyben tartása, az idősek lakhatási biztonsága és a társadalmi esélyegyenlőség szempontjából is fontos, ugyanakkor jelentős forrást és előkészítést igénylő beavatkozás.

A gazdasági és barnamezős területek hasznosítása szintén hosszabb távú, fokozatos ütemezést igényel. A Gyár út 1–3. szám alatti volt Keményítőgyár területe, a vasútállomással szembeni 1340 hrsz.-ú telephely, valamint a Fűtőlő térségében található önkormányzati telkek fejlesztése csak akkor lehet eredményes, ha előzetesen megtörténik a területek műszaki, jogi, közművesítési, környezetvédelmi és befektetői szempontú áttekintése. Ezek a területek Demecser helyi gazdaságfejlesztésének fontos tartalékai, de hasznosításuk nem egyetlen beruházásként, hanem több ütemben, befektetői érdeklődéshez és pályázati lehetőségekhez igazodva képzelhető el.

A folyamatosan végzendő fejlesztési feladatok körébe tartozik az utak, járdák és vízelvezető árkok felújítása, a közterületi bútorok, filagóriák és padok elhelyezése, a parkosítás, fásítás és virágosítás, valamint a közterületi rendezettség javítása. Ezek a beavatkozások jellemzően nem egyetlen nagy projekt keretében, hanem ütemezett önkormányzati, pályázati vagy karbantartási programok részeként valósíthatók meg. Különösen fontos a még nem aszfaltos utak burkolása, így például a Vörösmarty út vasúttal párhuzamos szakasza és a vasúttal párhuzamos utak fejlesztése, amelyek a Szabolcsvezér út forgalmának csökkentését is elősegíthetik.

Az infrastruktúra-fejlesztések ütemezésénél figyelembe kell venni, hogy egyes beavatkozások egymásra épülnek. A parkolási fejlesztések sok esetben összefüggenek az árkok lefedésével és a vízelvezetési rendszer rendezésével; a járdaépítés és közvilágítás fejlesztése a gyalogosbiztonságot közösen javítja; a játszóterek kialakítása pedig zöldfelületi, közbiztonsági és közösségi szempontokat is érint. Ezért a cselekvési program végrehajtásánál indokolt a beruházások összehangolt előkészítése, különösen a városközpont, az intézményi területek, a lakóutcák és Borzsova településrész esetében.

A fejlesztések ütemezése nem tekinthető merev, lezárt sorrendnek. A megvalósítás üteme a pályázati felhívások megjelenésétől, a támogatási döntésektől, az önkormányzati költségvetési lehetőségektől, a műszaki előkészítettségtől és az intézményi kapacitásoktól függően módosulhat. A cselekvési program ugyanakkor kijelöli azt a fejlesztéspolitikai sorrendet, amely alapján Demecser a következő években a legfontosabb, leginkább előkészített és legnagyobb közösségi hatású beavatkozásokat helyezheti előtérbe.

A cselekvési program végrehajtása során külön figyelmet kell fordítani arra, hogy az egyes fejlesztések ne csak műszaki vagy beruházási eredményt hozzanak, hanem kapcsolódjanak a stratégiában rögzített fenntarthatósági célokhoz is. A városközpont és közösségi terek fejlesztése az SDG 11. „Fenntartható városok és közösségek” cél helyi megvalósulását szolgálja; a gazdasági és barnamezős területek hasznosítása az SDG 8. „Tisztességes munka és gazdasági növekedés” és az SDG 9. „Ipar, innováció és infrastruktúra” célokhoz kapcsolódik; a

középületek és közvilágítás energetikai korszerűsítése az SDG 7. és SDG 13. célokat erősíti; míg a vízelvezetési, fásítási és zöldfelületi fejlesztések az SDG 6., SDG 13. és SDG 15. célok helyi érvényesülését támogatják.

3.3 Településfejlesztés, energiatakarékos területfelhasználás

Demecser településfejlesztésének egyik meghatározó elve, hogy a város fejlődése a meglévő településszerkezeti adottságokra, intézményi súlypontokra, közművesített területekre, alulhasznosított ingatlanokra és a város már kialakult közlekedési kapcsolataira épüljön. Az energiatakarékos területfelhasználás ebben az értelemben nem kizárólag energetikai kérdés, hanem olyan településszerkezeti és fejlesztéspolitikai szemlélet, amely a meglévő városi erőforrások hatékonyabb hasznosítását, a felesleges területigénybevétel mérséklését, az intézmények és közszolgáltatások koncentráltabb működtetését, valamint az önkormányzati fenntartási költségek csökkentését szolgálja.

Demecser esetében a fejlesztések elsődleges iránya nem a külterületi terjeszkedés vagy új, nagy kiterjedésű beépítésre szánt területek kijelölése, hanem a már meglévő belterületi és gazdasági területek tudatosabb hasznosítása. Ez illeszkedik az SDG 11. „Fenntartható városok és közösségek” cél helyi értelmezéséhez, mivel a fenntartható városfejlesztés egyik alapfeltétele a meglévő települési infrastruktúra takarékos, hatékony és közösségi szempontból hasznos alkalmazása. Demecser fejlesztéseinek ezért elsődlegesen azokra a helyszínekre kell koncentrálniuk, ahol a közművesítettség, a közlekedési kapcsolat, az önkormányzati tulajdon vagy az intézményi funkció már rendelkezésre áll, és ahol a beavatkozás a város egészének működésére érzékelhető hatást gyakorolhat.

A településfejlesztés szempontjából kiemelt jelentőségű a városközpont és az intézményi területek megújítása. A Kétezer-egy tér rendezése, a hivatali funkciók korszerűbb elhelyezésének igénye, az Egészség ház, a Művelődési Ház és Könyvtár, az ÖNO–Tájház, valamint más önkormányzati középületek fejlesztési szükségletei azt mutatják, hogy Demecserben jelentős energiamegtakarítási és működési racionalizálási lehetőség rejlik a meglévő intézményi épületállomány korszerűsítésében. Az önkormányzati adatszolgáltatás szerint több középület esetében elavult fűtési rendszer, magas fenntartási költség, belső műszaki elhasználódás, beázás, korszerűtlen villamos vagy gépészeti rendszer, illetve energetikai korszerűsítési igény jelentkezik.

Az energiatakarékos településfejlesztés egyik legfontosabb beavatkozási területe ezért a középület-állomány felújítása és energetikai korszerűsítése. Az Egészség ház esetében az önkormányzati adatszolgáltatás kifejezetten rögzíti, hogy az épület korszerűtlen, felújításra szorul, régi gázkazánnal működik, energetikailag elavult, és magas rezsiköltséggel üzemel. Az ilyen épületek korszerűsítése nemcsak a szolgáltatás minőségét javítja, hanem hosszabb távon az önkormányzati működés fenntarthatóságát is erősíti, mivel csökkentheti az energiafelhasználást és a működtetési költségeket.

6. kép: Demecseri Közös Önkormányzati Hivatal "A" ép.

A hivatali épületek állapota ugyancsak az intézményi területfelhasználás és energiahatékonyság szempontjából értelmezendő. A Demecseri Közös Önkormányzati Hivatal jelenleg két épületben működik Demecserben, ami az önkormányzati adatszolgáltatás szerint szervezési, kommunikációs és működtetési nehézségeket okoz. Az „A” épületben még a tanácsi rendszerben használatos villanykályhával fűtenek, míg a „B” épületben a gázkazános

DEMECSER VÁROS - TELEPÜLÉSTERV TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

fűtés mellett jelentős belső állagproblémák, beázás nyomok, vizesblokk-problémák és felújítási igények jelentkeznek. Az új városháza hosszabb távú előkészítése ezért nem pusztán reprezentációs vagy igazgatási cél, hanem a közszolgáltatások hatékonyabb, koncentráltabb és energiatakarékosabb elhelyezésének lehetősége is.

7. kép: Demecseri Közös Önkormányzati Hivatal "B" ép.

A hivatali működés racionalizálását a hivatali ügyiratforgalom is indokolja. A 2023. évi közmeghallgatásra készült beszámoló szerint a Demecseri Közös Önkormányzati Hivatal 2020. január 1-jén jött létre, két telephellyel működik, engedélyezett létszáma 21 fő, a Demecseri Kirendeltség ügyiratforgalma pedig 2023. december 13-ig 5419 főszámos és 17766 alszámos iratot tett ki. Ez a jelentős ügyforgalom alátámasztja, hogy a hivatali funkciók korszerűbb, ügyfélbarátabb és működtetés szempontjából takarékosabb elhelyezése településfejlesztési szempontból is indokolt.

Az energiatakarékos területfelhasználás másik fontos iránya a barnamezős és alulhasznosított területek előnyben részesítése. Demecserben több olyan önkormányzati tulajdonú vagy önkormányzati érintettségű terület azonosítható, amely a város jövőbeni gazdasági és szolgáltatási fejlesztései szempontjából tartalékterületként értelmezhető. A Gyár út 1–3. szám alatti, 0159/6 és 0159/10–11 hrsz.-ú volt Keményítőgyár területe jelenleg részben közfoglalkoztatási raktárként és telephelyként működik, ugyanakkor mérete, elhelyezkedése, közműellátottsága, mélyfúrású ivóvíz kutjai és vasúti közelsége alapján alkalmas lehet gazdasági-ipari hasznosításra.

A volt Keményítőgyár területének fejlesztési potenciálja különösen fontos az SDG 8. „Tisztességes munka és gazdasági növekedés”, valamint az SDG 9. „Ipar, innováció és infrastruktúra” célok helyi érvényesítése szempontjából. A meglévő, részben leromlott, de infrastruktúrával ellátott gazdasági területek rendezése kedvezőbb településszerkezeti megoldás, mint újabb, beépítetlen területek igénybevétele. Az ilyen területek újrahasznosítása egyszerre szolgálhatja a város gazdasági bázisának erősítését, a munkahelyteremtést, az önkormányzati vagyon értékének növelését és a területpazarlás mérséklését.

Hasonló logika mentén értelmezhető a vasútállomással szembeni, 1340 hrsz.-ú önkormányzati telephely, amely korábban tüzépként működött, jelenleg pedig önkormányzati és közfoglalkoztatási telephelyként hasznosított, de állapota alapján felújításra és korszerűsítésre szorul. A vasút közelsége és a meglévő telephelyi funkciók miatt a terület alkalmas lehet ipari, szolgáltató, tárolási vagy önkormányzati gazdasági funkciók további fejlesztésére.

A „Fütyülő” térségében található önkormányzati telkek szintén a takarékos és célzott gazdasági területfelhasználás körébe sorolhatók. Az önkormányzati adatszolgáltatás szerint az Arany János út végén, a Gégény felé vezető út mentén több olyan önkormányzati ingatlan található, amely befektetők részére értékesíthető, illetve ipari-szolgáltató tevékenység végzésére alkalmas lehet. A 2025-ben értékesített telkek és az ott megkezdett gépjármű-vizsgaállomás

DEMECSER VÁROS - TELEPÜLÉSTERV TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

építése azt jelzi, hogy a terület kisebb léptékű, helyi szolgáltatási hiányokat csökkentő beruházások befogadására alkalmas.

Az energiatakarékos területfelhasználás a közlekedési és lakókörnyezeti fejlesztések esetében is értelmezhető. A meglévő úthálózat, járdák, parkolók és vízelvezető rendszerek ütemezett felújítása a város kialakult szerkezetének hatékonyabb használatát szolgálja. Az önkormányzati adatszolgáltatás alapján fejlesztési igényként jelenik meg többek között a még nem aszfaltos utak burkolása, a Vörösmarty út vasúttal párhuzamos szakaszának és a vasúttal párhuzamos utaknak a fejlesztése, a Szabolcsvezér utcai parkolási problémák kezelése az árkok lefedésével, a Kinizsi Pál út, Gábor Áron út és Béke út aszfaltfelújítása, valamint a Böndi városrészben a Vörösmarty és Petőfi úti járdaépítés.

A meglévő közlekedési infrastruktúra fejlesztése hozzájárulhat a településen belüli mozgások hatékonyabbá tételéhez, a gyalogos és kerékpáros közlekedés biztonságához, valamint a központi utcák forgalmi terhelésének mérsékléséhez. A vasúttal párhuzamos utak fejlesztése például az önkormányzati adatszolgáltatás szerint a Szabolcsvezér út forgalmának csökkentését is elősegítheti. Ez a beavatkozás nemcsak közlekedési, hanem településüzemeltetési és környezeti szempontból is kedvező lehet, mivel a forgalmi terhek jobb elosztása hozzájárulhat a lakókörnyezet élhetőségének javításához.

A közvilágítás korszerűsítése az energiahatékony városüzemeltetés egyik közvetlen eszköze. A tervezett 470 db lámpatest cseréje korszerűbb, energiatakarékosabb technológiára egyszerre szolgálja az energiafelhasználás mérséklését, a közterületi biztonság javítását, valamint az önkormányzati fenntartási költségek csökkentését. A közvilágítás fejlesztése ezért nem önálló műszaki feladatként, hanem a fenntartható településüzemeltetés és a biztonságos közterületi környezet részeként kezelendő.

A településfejlesztés energiatakarékos szemlélete a zöldinfrastruktúra fejlesztésében is megjelenik. A parkosítás, fásítás, virágosítás, közterületi árnyékolás, játszóterek zöldfelületi környezetének kialakítása és a történeti kert értékeinek megőrzése közvetetten hozzájárulhat a városi hőterhelés mérsékléséhez, a csapadékvíz helyben tartásához, a közterületi komfort javításához és a településkép erősítéséhez. Az ilyen beavatkozások nem jelentős energiafogyasztással járó létesítményfejlesztések, hanem a város természetes és közösségi erőforrásait hasznosító, alacsonyabb fenntartási igényű, hosszú távon kedvező környezeti hatású fejlesztések.

Demecser esetében kiemelt figyelmet igényel a csapadékvíz- és belvízelvezetés rendezése. A város adottságai miatt a vízgazdálkodási kérdések közvetlenül érintik a lakókörnyezeti minőséget, az utak és járdák állapotát, valamint az ingatlanok használhatóságát. Az önkormányzati adatszolgáltatás szerint a belvízelvezető árkok felújítására több utcában szükség van, jelenleg a Szabolcsvezér úton történik ilyen munka, de például a József Attila úton is indokolt beavatkozás. A vízelvezetési fejlesztések ezért az SDG 6. cél helyi értelmezéséhez kapcsolódnak, és a városi infrastruktúra fenntartható működésének feltételei.

A településfejlesztés során érvényesítendő további szempont a funkciók térbeli összerendezése. A közszolgáltatások, hivatali funkciók, egészségügyi és szociális szolgáltatások, közösségi terek és közlekedési kapcsolatok fejlesztése akkor hatékony, ha a lakosság számára jól megközelíthető, használható és egymással összekapcsolható helyszíneken valósul meg. Ez különösen a városközpont, a Szabolcsvezér út intézményi környezete, az óvoda-bölcsőde környezete, az Egészségház, a Művelődési Ház és Könyvtár, valamint a tervezett játszóterek esetében fontos.

Az energiatakarékos területfelhasználásnak ugyanakkor nem szabad kizárólag a városközpont fejlesztésére korlátozódnia. Borzsova településrész közösségi fejlesztése, különösen a Községi Ház udvarán tervezett játszótér kialakítása azt szolgálja, hogy a városrészi ellátottság kiegyensúlyozottabb legyen, és a közösségi infrastruktúra ne kizárólag a központi belterülethez kötődjön. Ez a megközelítés hozzájárul a közlekedési igények mérsékléséhez, a helyben elérhető szolgáltatások és közösségi funkciók erősítéséhez, valamint az esélyegyenlőség szempontok érvényesítéséhez.

A HÉSZ és a szabályozási tervek szerepe ebben a fejezetben különösen fontos. Demecser Helyi Építési Szabályzata szerint a város közigazgatási területén építési tevékenységet a helyi építési szabályzat, a belterületi és külterületi szabályozási terv, valamint az országos előírások együttes figyelembevételével lehet végezni. A fejlesztési programban ezért minden jelentősebb intézményi, gazdasági, lakóterületi vagy közterületi

DEMECSER VÁROS - TELEPÜLÉSTERV TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

beavatkozásnál vizsgálni kell a hatályos szabályozási környezetet, az övezeti besorolást, a közművesítési feltételeket, a közterületi kapcsolatokat és az esetleges védelmi előírásokat.

A belterületi szabályozási terv övezeti rendszere jól mutatja, hogy Demecserben a fejlesztések többféle területfelhasználási egységet érintenek: lakóterületeket, településközponti vegyes területeket, kereskedelmi-szolgáltató gazdasági területeket, különleges területeket, zöldterületeket, közlekedési és vízgazdálkodási területeket. A cselekvési programnak ezért nem egyetlen fejlesztési típusra, hanem a város eltérő funkciójú területeinek összehangolt kezelésére kell épülnie.

Demecser településfejlesztése akkor tekinthető energiatakarékosnak és fenntarthatónak, ha a város a meglévő belterületi, intézményi és gazdasági adottságait hatékonyabban használja, előnyben részesíti az alulhasznosított és barnamezős területek újrahasznosítását, csökkenti a középületek energiafelhasználását, korszerűsíti közvilágítását, javítja a zöldfelületi és vízgazdálkodási rendszert, valamint a fejlesztéseket nem széttagoltan, hanem egymásra épülő városi rendszerként valósítja meg. Ez a szemlélet egyszerre szolgálja Demecser gazdasági erősödését, közszolgáltatásainak javítását, településképeinek rendezését, környezeti alkalmazkodóképességét és hosszú távú működési fenntarthatóságát.

3.4 Gazdaságfejlesztés, munkahelyteremtés

Demecser gazdaságfejlesztési célrendszere a helyi foglalkoztatási lehetőségek bővítésére, a meglévő gazdasági adottságok hatékonyabb kihasználására, az önkormányzati tulajdonú vagy önkormányzati érintettségű fejlesztési területek aktivizálására, valamint a helyi szolgáltatási kínálat erősítésére épül. A gazdaságfejlesztés a város esetében nem önálló ágazati cél, hanem a lakosságmegtartás, a társadalmi felzárkóztatás, az önkormányzati bevételi stabilitás és a térségi szerep erősítésének egyik alapfeltétele.

Demecser gazdaságfejlesztési iránya illeszkedik az **SDG 8. – Tisztességes munka és gazdasági növekedés** cél helyi értelmezéséhez. Ez a város szintjén elsősorban a munkahelyteremtő beruházások ösztönzését, a helyi vállalkozási környezet javítását, a foglalkoztatási lehetőségek bővítését, a gazdasági célú ingatlanok hasznosítását, valamint a helyben elérhető szolgáltatások körének bővítését jelenti. A cél szorosan kapcsolódik az **SDG 9. – Ipar, innováció és infrastruktúra** célhoz is, mivel Demecserben a gazdaságfejlesztés egyik legfontosabb feltétele a meglévő gazdasági és barnamezős területek rendezése, infrastruktúrájuk felülvizsgálata és befektetői szempontból értelmezhető előkészítése.

A gazdaságfejlesztés Demecser esetében reálisan nem a település karakterétől idegen, nagy léptékű ipari átalakulást jelent, hanem a helyi adottságokhoz igazodó, fokozatos, fenntartható és munkahelyteremtő hatású beavatkozásokat. A városnak olyan gazdasági fejlődési pályát kell követnie, amely a meglévő közlekedési kapcsolatokra, az alulhasznosított területekre, a helyi szolgáltatási hiányokra, a kis- és középvállalkozások jelenlétére, valamint az önkormányzati tulajdonú fejlesztési ingatlanokra épít.

A helyi gazdaság állapotának értelmezéséhez fontos háttéradatot jelent a hivatali beszámolóban szereplő iparüzési adóbevételi adatsor. A beszámoló szerint Demecserben a helyi iparüzési adó mértéke az adóalap 2%-a, a 2021–2022. években pedig a vállalkozások nettó árbevételének növekedése az iparüzési adóbevétel növekedésében is megjelent. A tényleges helyi iparüzési adóbevétel 2020-ban 45 992 095 Ft, 2021-ben 59 248 381 Ft, 2022-ben 61 442 798 Ft volt. Ez a tendencia arra utal, hogy a járványidőszak hatásait követően a helyi gazdasági aktivitásban volt növekedés, amelyre a város gazdaságfejlesztési céljai építhetők.

A munkahelyteremtés szempontjából Demecserben kiemelt jelentőségűek a gazdasági vagy ipari-szolgáltató célra alkalmas önkormányzati területek. Az önkormányzati adatszolgáltatás alapján a **Gyár út 1–3. szám alatti, 0159/6 és 0159/10–11 hrsz.-ú volt Keményítőgyár területe** a város egyik legfontosabb barnamezős gazdasági tartaléka. A terület jelenleg részben a közfoglalkoztatás raktáraként és telephelyeként működik, ugyanakkor mérete, elhelyezkedése és gazdasági-ipari övezeti jellege alapján alkalmas lehet munkahelyteremtő beruházásra. A területet értékessé teszi, hogy közművek kiépítettek, továbbá három mélyfúrású ivóvízkút található rajta, amelyekre az önkormányzat vízjogi üzemeltetési engedéllyel rendelkezik. A vasút közelsége szintén kedvező adottság, még akkor is, ha az ipari vágány korábban megszűnt.

DEMECSER VÁROS - TELEPÜLÉSTERV TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

A volt Keményítőgyár területének hasznosítása több szempontból is stratégiai jelentőségű. Egyrészt a terület rendezése hozzájárulhat a városszerkezetben jelenleg alulhasznosított, leromlott állapotú ingatlan újraértékeléséhez. Másrészt a gazdasági funkciók megjelenése helyi foglalkoztatási lehetőségeket teremthet, erősítheti a város iparüzési adóbevételi bázisát, és javíthatja Demecser gazdasági önállóságát. Harmadrészt a már közművesített, gazdasági célra alkalmas terület hasznosítása fenntarthatóbb megoldás, mint új, beépítetlen területek bevonása. Ez a fejlesztési irány ezért egyszerre kapcsolódik az SDG 8., SDG 9. és SDG 11. célokhoz.

A gazdaságfejlesztés másik fontos helyszíne a **vasútállomással szembeni, 1340 hrsz.-ú önkormányzati telephely**. Az önkormányzati adatszolgáltatás szerint ez az ingatlan korábban tűzépként funkcionált, jelenleg önkormányzati telephelyként és a közfoglalkoztatás kiszolgáló helyszínéként hasznosul. A terület előnye a vasút közelsége, elhelyezkedése és funkcionális adottsága alapján pedig ipari, szolgáltató vagy tárolási tevékenység végzésére is alkalmas lehet. Jelenlegi állapota ugyanakkor felújítást és korszerűsítést igényel.

A vasútállomás környezetében található telephely gazdaságfejlesztési jelentősége abban áll, hogy a meglévő közlekedési kapcsolatokra építve, kisebb léptékű gazdasági funkciók befogadására alkalmas területként értelmezhető. A fejlesztési programban ezért indokolt a terület műszaki, közművesítési, tulajdoni és szabályozási adottságainak áttekintése, majd olyan hasznosítási irány meghatározása, amely nem okoz konfliktust a környező településrészekkel, ugyanakkor hozzájárul a helyi gazdasági aktivitás bővítéséhez.

A harmadik gazdaságfejlesztési potenciál a **Fütyülő térségében**, az Arany János út végén, a Gégény felé vezető út mentén található önkormányzati telkekhez kapcsolódik. Az önkormányzati adatszolgáltatás szerint ezen a területen több olyan ingatlan található, köztük az 1130 és 1124 hrsz.-ú területek, amelyek alkalmasak lehetnek befektetők részére történő értékesítésre, illetve ipari-szolgáltató tevékenység végzésére. A terület gazdaságfejlesztési lehetőségeit alátámasztja, hogy 2025-ben itt már történt telekértékesítés, amelyen a befektető szolgáltató műhely, gépjármű-vizsgaállomás építését kezdte meg. Ez olyan helyi szolgáltatás megjelenését eredményezheti, amely korábban nem volt elérhető Demecserben.

Ez a példa jól mutatja, hogy Demecser gazdaságfejlesztésében a kisebb léptékű, helyi szolgáltatáshiányokat mérséklő beruházások is jelentős szerepet játszhatnak. Nem minden gazdasági fejlesztésnek kell nagy foglalkoztatási kapacitást eredményeznie ahhoz, hogy településfejlesztési szempontból hasznos legyen. A helyben elérhető szolgáltatások bővülése csökkenti a lakosság utazási kényszerét, erősíti a város térségi szolgáltató szerepét, és hozzájárul a helyi gazdasági körforgás élénkítéséhez.

Demecser gazdaságfejlesztésének egyik fontos feladata a meglévő önkormányzati ingatlanok befektetői szempontú előkészítése. Ez magában foglalja a tulajdoni, szabályozási, közművesítési, környezetvédelmi, közlekedési és településképi adottságok tisztázását. A fejlesztésre alkalmas területek esetében célszerű olyan rövid, áttekinthető ingatlanprofilokat készíteni, amelyek bemutatják az adott terület méretét, övezeti besorolását, közműellátottságát, megközelíthetőségét, lehetséges funkcióit, korlátait és a fejlesztés előkészítéséhez szükséges további feladatokat. Ez az önkormányzat számára hatékonyabb befektetői kommunikációt és célzottabb pályázati előkészítést tehet lehetővé.

A helyi munkahelyteremtés szempontjából a gazdasági területek hasznosítása mellett a meglévő vállalkozói környezet támogatása is fontos. Demecserben a gazdaságfejlesztési beavatkozásoknak ki kell terjedniük a helyi kis- és középvállalkozások működési feltételeinek javítására, a szolgáltató funkciók bővítésére, a helyi kereskedelmi és ipari tevékenységek települési feltételeinek biztosítására, valamint az önkormányzat és a vállalkozói szereplők közötti kapcsolattartás erősítésére. A városnak érdeke, hogy a helyben működő vállalkozások számára kiszámítható, rendezett és infrastruktúrával megfelelően ellátott környezetet biztosítson.

A munkahelyteremtés nem választható el a társadalmi felzárkóztatási céloktól. A helyi foglalkoztatási lehetőségek bővítése különösen fontos azok számára, akik alacsonyabb iskolai végzettséggel, tartós álláskeresői helyzettel, korlátozott mobilitással vagy szociális hátrányokkal érintettek. A gazdaságfejlesztés ezért nem kizárólag bevételnövelési cél, hanem társadalompolitikai jelentőséggel is bír. A Helyi Esélyegyenlőségi Program 2025–2030 a mélyszegénységben élők, romák, gyermekek, nők, idősek, fogyatékkal élők és más sérülékeny csoportok helyzetét is vizsgálja, így a foglalkoztatási lehetőségek bővítését a társadalmi felzárkóztatási szempontokkal összhangban kell kezelni.

DEMECSER VÁROS - TELEPÜLÉSTERV TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

A közfoglalkoztatás Demecserben továbbra is fontos szerepet tölt be, különösen az önkormányzati telephelyek, raktárak, karbantartási és városüzemeltetési feladatok vonatkozásában. Ugyanakkor a hosszabb távú cél nem kizárólag a közfoglalkoztatás fenntartása, hanem olyan gazdasági környezet kialakítása, amely lehetőséget ad a nyílt munkaerőpiaci elhelyezkedésre, a helyi vállalkozásoknál történő foglalkoztatásra, illetve a közfoglalkoztatási tapasztalatokból piacképesebb tevékenységek kialakítására. A korábbi leromlott városi területek rehabilitációjához kapcsolódó foglalkoztató üzem elmaradása is azt jelzi, hogy a foglalkoztatási célú fejlesztéseket reális műszaki, pénzügyi és működtetési alapokra kell helyezni.

A gazdaságfejlesztés során Demecsernek figyelmet kell fordítania a térségi kapcsolódásokra is. A település nem önmagában működő gazdasági egység, hanem a Rétköz térségi kapcsolatrendszerének része. A környező települések lakossága számára nyújtott szolgáltatások, a közlekedési kapcsolatok, a kerékpárút-fejlesztések, a vasúti elérhetőség, valamint az intézményi és közszolgáltatási szerepkörök mind befolyásolják a város gazdasági pozícióját. A térségi szerep erősítése érdekében fontos, hogy Demecser olyan szolgáltatásoknak és gazdasági funkcióknak adjon helyet, amelyek nemcsak a helyi, hanem a környező településeken élő lakosság igényeit is kiszolgálhatják.

A városi piac megvalósítása a helyi gazdaságfejlesztés egyik már megvalósult, kézzelfogható eleme. Az önkormányzati adatszolgáltatás szerint a „Városi Piac építése Demecserben” című TOP-projekt 272 783 465 Ft támogatással valósult meg. A piac a helyi termékek, kistermelők, kereskedelmi tevékenységek és lakossági ellátás szempontjából fontos gazdasági és közösségi funkciót tölthet be. A piac működése a jövőben akkor erősítheti leginkább Demecser helyi gazdaságát, ha kapcsolódik a helyi termelők, szolgáltatók, rendezvények, közösségi programok és településmarketing eszközeihez.

A mezőgazdasági és helyi termékekre épülő gazdasági lehetőségek szintén részei lehetnek Demecser gazdaságfejlesztési irányának. A térségi adottságokból következően a mezőgazdasági termelés, a helyi élelmiszer-előállítás, a kistermelői értékesítés és a rövid ellátási láncok támogatása hozzájárulhat a helyi gazdasági önállóság erősítéséhez. E fejlesztési irány azonban csak akkor válhat eredményessé, ha a helyi szereplők bevonásával, a piaci igényekhez igazodva, megfelelő értékesítési és logisztikai feltételek mellett történik.

A gazdaságfejlesztéshez kapcsolódik a közlekedési infrastruktúra fejlesztése is. A gazdasági területek megközelíthetősége, a belterületi forgalom rendezése, a még nem aszfaltos utak burkolása, a vasúttal párhuzamos utak fejlesztése és a parkolási problémák kezelése mind hozzájárulhatnak a vállalkozási környezet javításához. Az önkormányzati adatszolgáltatás alapján a Vörösmarty út vasúttal párhuzamos szakaszának és a vasúttal párhuzamos két út aszfaltozásának célja részben az is, hogy a Szabolcsvezér út forgalmi terhelése csökkenjen. Ez a beavatkozás a lakókörnyezeti hatások mellett a helyi gazdasági és szolgáltatási területek megközelíthetőségét is javíthatja.

A gazdasági fejlesztések megvalósítása során kiemelt figyelmet kell fordítani a környezeti és településképi illeszkedésre. A gazdasági területek fejlesztése nem eredményezhet olyan zavaró hatásokat, amelyek a lakóterületek élhetőségét, a településképet vagy a környezeti állapotot kedvezőtlenül befolyásolják. A HÉSZ és a szabályozási tervek alapján minden jelentősebb gazdasági funkció telepítésénél vizsgálni szükséges az övezeti megfelelést, a közlekedési kapcsolatokat, a közműkapacitásokat, a védőtávolságokat, valamint a környezetterhelési szempontokat. Demecser HÉSZ-e szerint az építési tevékenységeket a helyi építési szabályzat, a belterületi és külterületi szabályozási terv, valamint az országos előírások együttes figyelembevételével kell értelmezni.

A gazdaságfejlesztési beavatkozások ütemezésénél célszerű megkülönböztetni a rövid távú, előkészítő jellegű lépéseket és a hosszabb távú beruházásokat. Rövid távon indokolt a fejlesztésre alkalmas önkormányzati gazdasági ingatlanok felmérése, a befektetői információs anyagok elkészítése, a közmű- és közlekedési feltételek áttekintése, valamint a helyi vállalkozói igények feltérképezése. Középtávon előkészíthető a barnamezős területek rendezése, a telephelyek korszerűsítése, a szolgáltató funkciók bővítése és a kisebb vállalkozási célú beruházások ösztönzése. Hosszabb távon a volt Keményítőgyár, a vasútállomás melletti telephely és a Füttyülő térségi gazdasági területek válhatnak a város munkahelyteremtő fejlesztéseinek fő célterületeivé.

A gazdaságfejlesztés sikerességéhez szükséges az önkormányzat aktív közvetítő és előkészítő szerepe. A városnak nem feltétlenül beruházóként, hanem terület-előkészítőként, koordinátorként, befektetői kapcsolatépítőként és pályázati partnerként kell megjelennie. Ez különösen fontos azoknál a fejlesztéseknél, ahol

az önkormányzat tulajdonában álló ingatlanok hasznosítása vagy értékesítése útján magánberuházás valósulhat meg. Az önkormányzat feladata ilyenkor a fejlesztési keretek tisztázása, az ingatlanok adottságainak bemutatása, a településképi és szabályozási illeszkedés biztosítása, valamint a helyi közösségi érdekek érvényesítése.

Demecser gazdaságfejlesztési programja akkor tekinthető sikeresnek, ha nemcsak új beruházások megjelenését eredményezi, hanem hozzájárul a helyi foglalkoztatási lehetőségek bővüléséhez, a szolgáltatási kínálat javulásához, az alulhasznosított területek rendezéséhez, az önkormányzati vagyon értékének növekedéséhez, valamint a város térségi szerepének erősítéséhez. A munkahelyteremtés, a barnamezős hasznosítás, a helyi vállalkozások támogatása és a fenntartható területfelhasználás egymást erősítő fejlesztési irányok, amelyek Demecser hosszú távú gazdasági stabilitását és lakosságmegetartó képességét egyaránt szolgálják.

3.5 Egészséges és kulturált társadalom

Demecser társadalmi fejlődésének egyik alapvető feltétele, hogy a város a lakosság egészségi állapotát, életminőségét, közösségi aktivitását és kulturális kötődését együttesen kezelje. Az egészséges és kulturált társadalom megteremtése nem kizárólag egészségügyi vagy kulturális intézményi kérdés, hanem komplex településfejlesztési feladat, amely magában foglalja az egészségügyi alapellátás feltételeinek javítását, a szociális és gondoskodási szolgáltatások erősítését, a gyermekek és fiatalok fejlődését támogató környezet kialakítását, az idősek ellátási lehetőségeinek bővítését, valamint a közösségi és kulturális élet infrastrukturális alapjainak megújítását.

Az **SDG 3. – Egészség és jóllét**, az **SDG 4. – Minőségi oktatás**, az **SDG 10. – Egyenlőtlenségek csökkentése**, valamint az **SDG 11. – Fenntartható városok és közösségek** célokhoz kapcsolódva, Demecser esetében ezek helyi értelmezése azt jelenti, hogy a városnak olyan közszolgáltatási és közösségi környezetet kell biztosítania, amely hozzájárul a lakosság fizikai és mentális jóllétéhez, erősíti a közösségi kapcsolatokat, támogatja a gyermekek fejlődését, figyelmet fordít az idősekre és a sérülékeny társadalmi csoportokra, valamint megőrzi és használhatóvá teszi a helyi kulturális értékeket.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program 2025–2030 alapján a település fejlesztése során továbbra is kiemelt figyelmet kell fordítani a mélyszegénységben élők, a roma lakosság, a gyermekek, a nők, az idősek, a fogyatékkal élők és más sérülékeny társadalmi csoportok helyzetére. A HEP szemlélete alapján a társadalmi felzárkóztatás nem különálló, szűken értelmezett szociális program, hanem a közszolgáltatások, a lakókörnyezet, az oktatás-nevelés, az egészségügyi ellátás, a közösségi élet és a foglalkoztatás fejlesztésén keresztül érvényesülő horizontális cél.

Az egészséges társadalom egyik legfontosabb feltétele a megfelelő színvonalú, hozzáférhető egészségügyi alapellátás. Az Egészségház fejlesztése ezért kiemelt jelentőségű. Az önkormányzati adatszolgáltatás szerint a Szabolcsvezér út 11. szám alatti Egészségház korszerűtlen, felújításra szoruló épület, amely energetikailag elavult, régi gázkazánnal fűtött, és magas rezsiköltséggel működik. Az épület teljes felújítása és energetikai korszerűsítése nemcsak műszaki állagjavítási feladat, hanem az egészségügyi szolgáltatások minőségének, méltó környezetének és hosszabb távú fenntarthatóságának feltétele is.

Az Egészségház fejlesztése a város társadalmi céljaihoz is kapcsolódik. Az egészségügyi alapellátás megfelelő fizikai környezete különösen fontos az idősek, a kisgyermekes családok, a krónikus betegséggel élők, a szociálisan sérülékenyebb csoportok és a rendszeres ellátást igénybe vevő lakosság számára. Az épület korszerűsítése hozzájárulhat ahhoz, hogy az egészségügyi szolgáltatások helyben, megfelelő minőségben és fenntarthatóbb működési feltételek mellett legyenek elérhetők. A fejlesztés ezért egyszerre szolgálja az egészségmegőrzést, az esélyegyenlőséget, az intézményi működés biztonságát és az önkormányzati fenntartási költségek mérséklését.

Demecser társadalmi jövője szempontjából az idősek ellátásának kérdése kiemelt jelentőségű. Az önkormányzati adatszolgáltatás alapján a város egyik legfontosabb hosszabb távú célja egy bentlakásos idősek otthonának kialakítása. Az igényt az indokolja, hogy az időskorú lakosság száma jelentős, sokan más települések intézményeinek várólistáin szerepelnek, és a lakosság részéről is erős elvárás fogalmazódik meg a saját települési intézmény létrehozására.

Az idősek bentlakásos otthona nem csupán szociális intézményi fejlesztésként értelmezhető, hanem Demecser gondoskodó városi szerepének egyik lehetséges megerősítéseként is. Egy ilyen intézmény hozzájárulhatna az

DEMECSER VÁROS - TELEPÜLÉSTERV TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

idősek helyben tartásához, a családok gondozási terheinek mérsékléséhez, a térségi szociális ellátórendszer bővítéséhez, valamint új munkahelyek létrehozásához is. A fejlesztés ugyanakkor jelentős beruházási és fenntartási igényű, ezért megvalósítása csak megfelelő pályázati vagy egyéb külső finanszírozási forrás bevonásával, részletes előkészítés után lehet reális.

A gyermekek és fiatalok fejlődését támogató intézményi és közösségi környezet ugyancsak az egészséges és kulturált társadalom alapfeltétele. Az önkormányzati adatszolgáltatás szerint a Demecseri Tündérkert Óvoda és Bölcsőde korszerű épületben működik, két bölcsődei csoporttal, 28 bölcsődés gyermekkel, valamint hat óvodai csoporttal, mintegy 160 óvodás gyermekkel. Az óvoda maximális létszáma 180 fő, ugyanakkor az önkormányzat 2026. szeptember 1-jétől hetedik csoport kialakítását is tervezi annak érdekében, hogy kisebb létszámú csoportokban kedvezőbb fejlesztési feltételeket lehessen biztosítani, különösen a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése mellett.

Az óvodai és bölcsődei fejlesztések az **SDG 4. – Minőségi oktatás cél helyi megvalósulását** szolgálják. A koragyermekkori nevelés és gondozás minősége hosszú távon meghatározza a gyermekek társadalmi esélyeit, a családok mindennapi életminőségét és a fiatal családok helyben maradásának feltételeit. A sószoza kialakítása, a klímák felszerelése, az előtetők, teraszok és udvari térburkolatok megvalósítása azt jelzi, hogy az intézmény fejlesztése már eddig is több lépcsőben történt. A további fejlesztési igények, így az új kerítés és a térköves parkoló kialakítása az intézmény biztonságosabb, rendezettebb és komfortosabb működését szolgálják.

A gyermekbarát városfejlesztés része a játszóterek kialakítása is. Az önkormányzati adatszolgáltatás alapján a **Versenyképes Járások Program 2.** ütemében, az általános iskolával szemben, a Béke út 1/b. szám alatti, 848/3 hrsz.-ú közterületen városi játszótér kialakítása tervezett, Borzsova településrészben pedig a Székely u. 39. szám alatti, 3269 hrsz.-ú Községi Ház udvarán valósulhat meg játszótérfejlesztés. A fejlesztések indoka, hogy a gyermekes családok részéről jelentős igény mutatkozik a helyben elérhető, biztonságos és használható játszóterek iránt.

A játszóterek kialakítása nem csupán rekreációs fejlesztés, hanem társadalmi és közösségi jelentőségű beavatkozás. A gyermekek számára biztonságos mozgási és találkozási lehetőséget teremt, a szülők számára közösségi kapcsolódási pontot biztosít, Borzsova esetében pedig hozzájárul ahhoz, hogy a településrész ne maradjon ki a közösségi és lakókörnyezeti fejlesztésekből. Ez a beavatkozás egyszerre kapcsolódik a gyermekek egészséges fejlődéséhez, a közterületi minőség javításához, a városrészek közötti ellátottsági különbségek mérsékléséhez és az esélyegyenlőség horizontális céljához.

Az egészséges társadalom feltétele a megfelelő minőségű közétkeztetés és szociális ellátási háttér is. Az önkormányzati adatszolgáltatás szerint a Demecser Város Önkormányzata Konyha és Étterem külső-belső felújítása pályázati forrásból megvalósult, az önkormányzat pedig önerőből előtetőt, térkövezést, mozgáskorlátozott feljáratot épített, továbbá korszerűsítette a fűtést és klímákat szerelt fel. A konyha bölcsődés, óvodás, általános iskolás és gimnazista gyermekek számára főz, továbbá munkahelyi étkeztetést, szociális étkeztetést, házhoz szállítást és vendégétkeztetést is biztosít. Az adatszolgáltatás szerint 14 dolgozó napi mintegy 700 adag ételt készít és szállít ki, illetve biztosítja a helyben fogyasztás lehetőségét is.

A konyha és étterem működése jól mutatja, hogy Demecserben az intézményi szolgáltatások nem csupán egy-egy szűk feladatot látnak el, hanem több társadalmi csoportot és közszolgáltatási területet kapcsolnak össze. A gyermekétkeztetés, a szociális étkeztetés, a munkahelyi étkeztetés és a vendégétkeztetés együttesen hozzájárulnak az egészségesebb, kiszámíthatóbb és szociálisan érzékenyebb városi működéshez. A további energetikai korszerűsítés igénye ugyanakkor jelzi, hogy az intézmény fenntartható működtetése érdekében a jövőben is indokolt fejlesztési feladatok merülhetnek fel.

A kulturált társadalom megteremtéséhez nélkülözhetetlen a közösségi és kulturális intézmények fejlesztése. Demecser esetében a Művelődési Ház és Könyvtár, az Elek-kúria, az Elek-kastély, az ÖNO és Tájház, valamint a helytörténeti gyűjtemény olyan értékeket és funkciókat hordoznak, amelyek a helyi identitás, a közösségi élet, a rendezvények, a kulturális örökség és az oktatási-közösségi programok szempontjából meghatározók. Ezek az intézmények és épületek nem csupán épített objektumok, hanem a helyi közösségi emlékezet és települési önazonosság hordozói.

DEMECSER VÁROS - TELEPÜLÉSTERV TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

Az önkormányzati adatszolgáltatás szerint a Szabolcsvezér út 6. szám alatti Művelődési Ház és Könyvtár épülete belső felújításra, villamos szerelésre, festésre és fűtőkorszerűsítésre szorul. A nagyterem 200–250 fő befogadására alkalmas, a könyvtári és olvasótermi rész azonban korszerűtlen, elavult, és csak kisebb létszám befogadására alkalmas. Az emeleti galériában felnőttoktatások folynak, mintegy 20–25 fő elhelyezésével. Az épület fejlesztése ezért egyszerre szolgálhatja a kulturális rendezvények, a közösségi programok, a könyvtári szolgáltatások és a felnőttoktatási funkciók minőségének javítását.

A Művelődési Ház és Könyvtár korszerűsítése szorosan kapcsolódik az **SDG 4. – Minőségi oktatás**, az **SDG 11. – Fenntartható városok és közösségek**, valamint az **SDG 17. – Partnerség a célok eléréséért** célokhoz. A kulturális és közösségi intézmény fejlesztése lehetőséget teremt arra, hogy a városban erősödjenek a helyi közösségi programok, civil kezdeményezések, képzési alkalmak, generációk közötti találkozások és a települési identitást erősítő események.

A Boldogasszony tér 18. szám alatti ÖNO és Tájház épülete különösen fontos értékmegőrzési és közösségi fejlesztési helyszín. Az önkormányzati adatszolgáltatás szerint az épület régi katolikus iskola volt, vályog szerkezetű, elavult, de felújítható lenne. A tető beázik, a cserép alatti faszerkezet megújításra szorul, a falak repedeztek. A Tájházban jelentős helytörténeti gyűjtemény található, amelynek megőrzése közérdek.

A Tájház és a helytörténeti gyűjtemény megőrzése Demecser kulturált társadalmi fejlődésének egyik fontos eleme. A helyi múlt tárgyi emlékei, a település történetéhez kapcsolódó gyűjtemények és a közösségi emlékezet intézményes megőrzése hozzájárulnak a helyi identitás erősítéséhez. A fejlesztés akkor lehet eredményes, ha az épület felújítása mellett a gyűjtemény bemutathatósága, látogathatósága, oktatási és közösségi hasznosítása is megfelelő figyelmet kap.

Az Elek-kúria szintén a kulturális és közösségi értékmegőrzés kiemelt helyszínei. A Településképi Arculati Kézikönyv az Elek-kúriát késő klasszicista eredetű, a századforduló idején eklektikus stílusban átépített épületként mutatja be, boltozott pincékkel és háromtengelyes, nyitott rizalittal. Az ilyen történeti épületek megújítása nemcsak épületfelújítás, hanem közösségi és településképi értékmentés is.

Az önkormányzati adatszolgáltatás szerint a Szabolcsvezér út 8. szám alatti műemlék Elek-kastély épület az általános iskolához, gimnáziumhoz és művelődési házhoz való közelsége alapján rendezvények, helytörténeti gyűjtemény, múzeumi, oktatási, kulturális, művelődési vagy akár turisztikai célú hasznosításra is alkalmas lehet.

A kulturált társadalom fejlesztésének része a közösségi terek minőségének javítása is. A TOP Plusz-1.2.1-21-SB1-2022-00048 azonosítójú „Közösségi, kulturális, zöld és aktív fejlesztések megvalósítása Demecserben” című projekt keretében az óvodai Elek-kastély felújítása már 100%-os készültséget mutat, és rendezvényházként fog működni. A projekt a közösségi, kulturális és zöld fejlesztési célokat kapcsolja össze, ezáltal hozzájárulhat Demecser közösségi életének erősítéséhez és a rendezvények méltóbb infrastrukturális hátterének biztosításához.

A város közösségi életének fejlesztése nem korlátozható a nagyobb intézményekre. A közterületi fejlesztések, utcabútorok, filagóriák, padok, parkosítási és fásítási beavatkozások szintén hozzájárulnak ahhoz, hogy Demecserben javuljanak a találkozás, pihenés, közösségi jelenlét és helyi aktivitás lehetőségei. A kulturált társadalom nemcsak rendezvényekben és intézményekben, hanem a mindennapi közterületi használat minőségében is megmutatkozik.

Az egészséges és kulturált társadalom célja összekapcsolódik a közbiztonság és biztonságérzet fejlesztésével is. A térfelügyelő kamerarendszer kiépítése, amely a Versenyképes Járások Programban és a TOP Plusz projektben is megjelenik, és a rendőrségre lesz bekötve, a lakosság biztonságérzetének javítását, a bűnmegelőzést és a közterületi rend erősítését szolgálja. A biztonságos közterületek különösen fontosak a gyermekek, idősek, nők és sérülékenyebb társadalmi csoportok mindennapi közlekedése és közösségi jelenléte szempontjából.

Az egészséges és kulturált társadalom fejlesztését a településen működő intézmények és szervezetek együttműködésével kell megvalósítani. Az önkormányzat, az oktatási-nevelési intézmények, az egészségügyi és szociális szolgáltatók, a kulturális intézmények, civil szervezetek, nemzeti önkormányzat, egyházi és közösségi szereplők együttműködése nélkül a társadalmi célok csak részben teljesülhetnek. A HEP-ben megjelenő partnerségi szemlélet ezért a cselekvési program végrehajtása során is irányadó.

A szegregációs és társadalmi felzárkóztatási kérdések kezelésénél továbbra is óvatos módszertani megközelítés szükséges. A dokumentum készítésének időpontjában a 2022. évi népszámláláson alapuló, aktuális szegregációs adatszolgáltatás és térképi lehatárolás nem áll rendelkezésre. **Ezért e fejezet nem határoz meg új szegregátumot és nem állítja, hogy a korábbi lehatárolások változatlan tartalommal fennállnak.** Ugyanakkor a korábbi dokumentumokban szereplő társadalmi problémák, a HEP megállapításai, valamint a jelenlegi önkormányzati fejlesztési igények alapján indokolt, hogy az egészségügyi, szociális, oktatási, kulturális és közösségi fejlesztések végrehajtása során a hátrányos helyzetű csoportok hozzáférése kiemelt figyelmet kapjon.

Demecser cselekvési programjában az egészséges és kulturált társadalom célja tehát több, egymást erősítő fejlesztési irányon keresztül valósítható meg. Ide tartozik az Egészség ház felújítása, az idősek ellátásának fejlesztése, az óvoda és bölcsőde kapacitásának és minőségének erősítése, a játszóterek létrehozása, a konyha és étterem fenntartható működtetése, a Művelődési Ház és Könyvtár korszerűsítése, az ÖNÖ és Táj ház értéktörző felújítása, az Elek-kúria és Elek-kastély kulturális-közösségi hasznosítása, valamint a közösségi terek, parkok és közterületek minőségének javítása.

3.6 Szolgáltatások fejlesztése, a város elégedettségének növelése

Demecser város működésének és lakosságmegtartó képességének egyik alapfeltétele, hogy a helyben elérhető közszolgáltatások, ügyintézési lehetőségek, egészségügyi, szociális, oktatási-nevelési, kulturális, közösségi és településüzemeltetési szolgáltatások minősége fokozatosan javuljon. A szolgáltatások fejlesztése közvetlenül befolyásolja a lakosság várossal kapcsolatos elégedettségét, a településhez való kötődését, a helyben maradás esélyét, valamint Demecser térségi szerepének erősödését.

A városi elégedettség növelése nem kizárólag komfortérzeti kérdés. A lakosság mindennapi tapasztalatait alapvetően az határozza meg, hogy milyen gyorsan és milyen körülmények között tud ügyet intézni, elérhető-e helyben az egészségügyi alapellátás, megfelelő-e az óvodai és bölcsődei ellátás, működnek-e a szociális szolgáltatások, biztonságosak-e a közterületek, rendezettek-e az utak, járdák, árkok és parkolók, van-e játszótér, közösségi tér, kulturális program, valamint érzékelhető-e a település gondozottsága. A szolgáltatásfejlesztés ezért a stratégia több céljához is kapcsolódik: az élhető város, a fenntartható városközpont, a társadalmi felzárkóztatás, az egészséges társadalom és a zöld, biztonságos települési környezet céljaihoz egyaránt.

A szolgáltatásfejlesztés első meghatározó területe a hivatali és igazgatási szolgáltatások korszerűsítése. A Demecseri Közös Önkormányzati Hivatal 2020. január 1-jén jött létre a Demecseri Polgármesteri Hivatal és a Gégényi Polgármesteri Hivatal jogutódjaként, két telephellyel, a gégényi és a demecseri kirendeltséggel. A beszámoló szerint a közös hivatal engedélyezett létszáma 21 fő, a Demecseri Kirendeltség ügyiratforgalma pedig jelentős: 2023. december 13-ig 5419 főszámos és 17766 alszámos irat keletkezett. Ez a volumen azt mutatja, hogy a hivatali szolgáltatás nem pusztán háttérfeladat, hanem a város és a térség lakosságát közvetlenül érintő, nagy ügyfélforgalmú közszolgáltatás.

A hivatali működés fejlesztése ezért a lakossági elégedettség egyik kulcsterülete. A beszámoló alapján a hivatali munka elektronikus alapját az ASP rendszer 9 alrendszere biztosítja, ugyanakkor az ASP-n kívül további 15 programon keresztül is munkát végeznek. A dokumentum rögzíti, hogy az elektronikus ügyintézés bevezetése ügyféloldalon egyszerűbb és gyorsabb ügyintézési lehetőséget teremtett, azonban a lakosság jelentős része továbbra is a személyes ügyintézészt részesíti előnyben. Ez alapján Demecserben párhuzamos fejlesztési igényként jelenik meg a digitális ügyintézés további ösztönzése és a személyes ügyfélfogadás kulturált, akadálymentes, ügyfélbarát környezetének javítása.

A hivatali szolgáltatások minőségének javítása összefügg az új városháza és a hivatali funkciók egységesebb elhelyezésének hosszabb távú céljával is. Az önkormányzati adatszolgáltatás szerint a hivatal jelenleg Demecserben két épületben, „A” és „B” épületben működik. Az „A” épületben a polgármester, a jegyző, a titkárság, a Nonprofit Kft. és a Kormányablak található, míg a „B” épületben a köztisztviselők és a Szociális Alapszolgáltatási Iroda dolgozói vannak elhelyezve. A két épületben történő működés kommunikációs és szervezési nehézséget okoz, miközben mindkét épület korszerűtlen, felújítást igényel. Az új városháza célja ezért nem kizárólag építészeti vagy reprezentációs fejlesztés, hanem a szolgáltatások integráltabb, átláthatóbb és ügyfélbarátabb megszervezésének eszköze.

DEMECSER VÁROS - TELEPÜLÉSTERV TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

A szolgáltatásfejlesztés második fontos területe az egészségügyi alapellátás környezetének javítása. Demecserben az Egészségház felújítása a lakossági elégedettség szempontjából kiemelt jelentőségű. Az önkormányzati adatszolgáltatás szerint a Szabolcsvezér út 11. szám alatti Egészségház korszerűtlen, felújításra szoruló, energetikailag elavult épület, amely régi gázkazánnal fűtött, magas rezsiköltséggel működik. Az épület teljes felújítása és energetikai korszerűsítése közvetlenül javíthatja az egészségügyi ellátás használati körülményeit, a betegek komfortját, az ott dolgozók munkafeltételeit, valamint az önkormányzati fenntartás gazdaságosságát.

Az egészségügyi szolgáltatás fejlesztése nemcsak a műszaki állapot javítását jelenti. A szolgáltatás minősége szempontjából fontos az akadálymentes és biztonságos megközelítés, a megfelelő várakozási környezet, az épület hőkomfortja, a korszerű gépészeti háttér, az energiahatékony működés, valamint az egészségügyi alapellátáshoz kapcsolódó települési kommunikáció. Az Egészségház megújítása ezért a lakosság mindennapi ellátásbiztonságához és a város egészségügyi szolgáltató szerepének megerősítéséhez kapcsolódik.

A harmadik szolgáltatásfejlesztési terület az oktatási-nevelési és gyermekellátási szolgáltatások minőségi bővítése. A Demecseri Tündéerkert Óvoda és Bölcsőde az önkormányzati adatszolgáltatás szerint korszerű épületben működik, két bölcsődei csoporttal, 28 bölcsődés gyermekkel, valamint hat óvodai csoporttal, mintegy 160 gyermekkel. Az óvoda maximális létszáma 180 fő, ugyanakkor az önkormányzat egy hetedik csoport kialakítását is tervezi 2026. szeptember 1-jétől, mivel kisebb létszámú csoportokban kedvezőbb fejlesztési feltételek biztosíthatók, különösen a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése mellett.

Az óvodai és bölcsődei szolgáltatás fejlesztése közvetlenül növeli a fiatal családok helyi elégedettségét és a város népességmegtartó képességét. Az intézményhez kapcsolódó fejlesztések — így az előtetők, teraszok, udvari térburkolatok, sószooba, klímák, valamint a tervezett új kerítés és térköves parkoló — a mindennapi használhatóságot, biztonságot és komfortot erősítik. A megfelelő gyermekellátási kapacitás nemcsak intézményi kérdés, hanem gazdasági és társadalmi jelentőségű szolgáltatás is, mert segíti a szülők munkavállalását, támogatja a családok helyben maradását, és csökkenti a szolgáltatási hiányokból eredő elégedetlenséget.

A negyedik meghatározó szolgáltatási terület a szociális és gondoskodási szolgáltatások fejlesztése. Demecser társadalmi szerkezete és a Helyi Esélyegyenlőségi Programban azonosított célcsoportok alapján a városnak továbbra is figyelmet kell fordítania a mélyszegénységben élők, romák, gyermekek, nők, idősek, fogyatékkal élők és egyéb sérülékeny csoportok helyzetére. A szociális szolgáltatások minősége és hozzáférhetősége jelentős hatást gyakorol a lakossági elégedettségre, különösen azokban a háztartásokban, ahol a mindennapi életvitelhez, ellátáshoz vagy ügyintézéshez rendszeres önkormányzati vagy intézményi segítségre van szükség.

A szociális szolgáltatások szempontjából kiemelt hosszabb távú cél az idősek bentlakásos otthonának kialakítása. Az önkormányzati adatszolgáltatás szerint az idősek száma jelentős, sokan várólistákon vannak más települések intézményeiben, és a lakosság részéről erős igény mutatkozik arra, hogy Demecsernek saját bentlakásos idősek otthona legyen. Ez a szolgáltatás a város gondoskodó szerepét erősítené, csökkentené az idősek és családjaik kiszolgáltatottságát, valamint térségi szinten is hiánypótló ellátási kapacitást jelenthetne.

A szolgáltatásfejlesztés ötödik fontos eleme az intézményi étkeztetés és szociális étkeztetés fenntartható működtetése. A Demecser Város Önkormányzata Konyha és Étterem több korosztályt és ellátási formát szolgál ki: bölcsődés, óvodás, általános iskolás és gimnazista gyermekek étkeztetését, munkahelyi étkeztetést, szociális étkeztetést, házhozszállítást és vendégétkeztetést is biztosít. Az adatszolgáltatás szerint 14 dolgozó napi mintegy 700 adag ételt készít és szállít ki, illetve biztosítja a helyben fogyasztás lehetőségét is. Ez olyan városi szolgáltatás, amely egyszerre kapcsolódik az oktatási-nevelési intézményekhez, a szociális ellátáshoz, az idősek támogatásához és a helyi munkahelyi ellátáshoz.

A konyha és étterem fejlesztése a szolgáltatási elégedettség egyik kevésbé látványos, de rendkívül fontos területe. A mindennapi étkeztetés minősége, megbízhatósága, elérhetősége és a házhozszállítás működése közvetlenül hat a gyermekek, idősek, szociálisan rászorulóknak és intézményi dolgozók életminőségére. A korábban megvalósult külső-belső felújítás, előtető, térkövezés, mozgáskorlátozott feljáró, fűtőkorszerűsítés és klímák telepítése jelentős előrelépés, ugyanakkor az önkormányzati adatszolgáltatás alapján energetikai korszerűsítésre itt is szükség van.

DEMECSER VÁROS - TELEPÜLÉSTERV TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

A hatodik szolgáltatásfejlesztési terület a kulturális, közösségi és könyvtári szolgáltatások megújítása. A Művelődési Ház és Könyvtár a város közösségi életének egyik meghatározó helyszíne. Az önkormányzati adatszolgáltatás szerint az épület belső felújításra, villamos szerelésre, festésre és fűtőkorszerűsítésre szorul. A nagyterem 200–250 fő befogadására alkalmas, a könyvtári és olvasótermi rész azonban korszerűtlen, elavult, és korlátozott befogadóképességgel rendelkezik. Az emeleti galériában felnőttoktatás zajlik, amely mintegy 20–25 fő részvételével működik.

A Művelődési Ház és Könyvtár fejlesztése közvetlenül növelheti a városi szolgáltatásokkal kapcsolatos elégedettséget, mert a kulturális programok, közösségi események, könyvtári szolgáltatások, felnőttképzések, civil rendezvények és generációk közötti találkozások egyik legfontosabb helyszínét újíthatja meg. A kulturális szolgáltatások akkor tudják betölteni közösségépítő szerepüket, ha az épület műszaki állapota, fűtése, villamos rendszere, belső terei és használhatósága megfelelnek a mai elvárásoknak.

A helyi kulturális szolgáltatásokhoz kapcsolódik a Tájház és a helytörténeti gyűjtemény megőrzése is. A Boldogasszony tér 18. szám alatti ÖNO és Tájház épülete az önkormányzati adatszolgáltatás szerint régi katolikus iskola volt, vályog szerkezetű, elavult, de felújítható. Az épület tetőzete beázik, a faszerkezet megújításra szorul, a falak repedezettek. A Tájházban jelentős helytörténeti gyűjtemény található, amelynek megőrzése közérdek. A szolgáltatásfejlesztés ebben az esetben értékmentést, kulturális hozzáfértést és helyi identitás erősítést is jelent.

A hetedik szolgáltatási terület a közbiztonság és biztonságérzet javítása. A város elégedettségét jelentősen befolyásolja, hogy a lakosság mennyire érzi biztonságosnak a közterületeket, intézmények környezetét, temetőt, játszótereket és forgalmasabb városi pontokat. Az önkormányzati adatszolgáltatás szerint az új városi térfigyelő kamerarendszer kiépítése a Versenyképes Járások Programban és a TOP Plusz pályázatban is szerepel, a kamerák pedig a rendőrsre lesznek bekötve. Ez a fejlesztés a közterületi rend, bűnmegelőzés, temetői lopások visszaszorítása és a lakossági biztonságérzet javítása szempontjából is jelentős.

A közbiztonsági szolgáltatásokhoz kapcsolódik a Rendőrs épületének állapota is. Az önkormányzati adatszolgáltatás szerint a Demecseri Rendőrs épülete önkormányzati tulajdonban áll, az 1970-es években volt belülről felújítva, régi villanykályhakkal fűtött, a régi parketta mozog, és az épület teljes felújításra, korszerűsítésre szorul. A rendőrségi jelenlét és a közbiztonsági infrastruktúra megfelelő működési környezete közvetetten a városi szolgáltatások színvonalát és a közterületi biztonságot is erősíti.

A nyolcadik szolgáltatásfejlesztési terület a közterületi és településüzemeltetési szolgáltatások javítása. A lakossági elégedettséget közvetlenül befolyásolja az utak, járdák, vízelvezető árkok, parkolók, közvilágítás, zöldfelületek, játszóterek és utcabútorok állapota. Az önkormányzati adatszolgáltatás alapján fejlesztési igényként szerepel a Kétezer-egy tér térkövezése, az óvoda előtti parkoló térkövezése, a temető előtti parkoló aszfaltozása vagy térkövezése, a gimnázium előtti park megnyitása és térkövezése, a még nem aszfaltos utak burkolása, a Szabolcsvezér utcai parkolás megoldása, valamint több út és járdaszakasz felújítása.

A településüzemeltetési szolgáltatások fejlesztésénél külön figyelmet kell fordítani a vízelvezetésre. A belvízelvezető árkok állapota több utcában beavatkozást igényel, jelenleg a Szabolcsvezér úton történik ilyen jellegű munka, de az adatszolgáltatás szerint például a József Attila úton is indokolt a fejlesztés. A vízelvezetés megfelelő működése nemcsak műszaki kérdés, hanem a lakóingatlanok használhatóságát, a közlekedésbiztonságot, a közterületi komfortot és a városi elégedettséget is befolyásolja.

A közterületi szolgáltatásokhoz kapcsolódik a közvilágítás korszerűsítése is. A Magyar Falu Programban támogatott közvilágítás-fejlesztés keretében 470 db lámpatest cseréje valósulhat meg korszerűbb, energiatakarékosabb technológiára. A fejlesztés egyszerre javítja a közterületek használhatóságát, a biztonságérzetet, az energiahatékonyságot és az önkormányzati működés fenntarthatóságát.

A kilencedik terület a családbarát és városrészi szolgáltatások fejlesztése. A játszóterek hiánya az önkormányzati adatszolgáltatás alapján érzékelhető lakossági igényként jelentkezik. A városi játszótér kialakítása az általános iskolával szemben, valamint a Borzsova településrészen tervezett játszótér a Községi Ház udvarán a gyermekes családok mindennapi életminőségét javítja. E fejlesztések egyben azt is szolgálják, hogy a városi szolgáltatások ne kizárólag a központi belterületen koncentrálódnak, hanem a településrészi igényekre is reagáljanak.

A szolgáltatások fejlesztése szempontjából fontos a lakossági kommunikáció és visszacsatolás erősítése is. Bár az önkormányzati adatszolgáltatás szerint külön partnerségi, lakossági vagy intézményi igényfelmérés nem

készült, a fejlesztési program végrehajtása során célszerű olyan egyszerű visszacsatolási formákat alkalmazni, amelyek révén a lakosság jelezheti a közterületi, intézményi és szolgáltatási problémákat. Ilyen lehet például célzott lakossági fórum, online és papíralapú észrevételi lehetőség, intézményi vezetői egyeztetés, civil szervezeti konzultáció vagy a városrészi fejlesztéseket érintő közvetlen lakossági tájékoztatás.

A városi elégedettség növelése érdekében a szolgáltatásfejlesztést mérhető vagy legalább értékelhető célokhoz kell kötni. A későbbi monitoringban vizsgálható például a felújított közintézmények száma, az energetikai korszerűsítéssel érintett épületek köre, a kialakított játszóterek száma, a korszerűsített lámpatestek száma, a megújított utak és járdák hossza, a rendezett parkolók és közterületek száma, az ellátási kapacitások változása, valamint a közösségi és kulturális programok számának alakulása.

3.7 Vonzó településkép fenntartása és fejlesztése (épített és települési környezet)

Demecser településképének fenntartása és fejlesztése a város élhetőségének, helyi identitásának és térségi szerepének egyik meghatározó feltétele. A vonzó településkép nem kizárólag esztétikai kérdés: összefügg a közterületek használhatóságával, az intézményi környezet minőségével, az épített örökség megőrzésével, a zöldfelületek állapotával és a lakosság városhoz való kötődésével. A fejezet az **SDG 11. – Fenntartható városok és közösségek** cél helyi érvényesítéséhez kapcsolódik, kiegészülve az energiahatékonysági és klímaalkalmazkodási szempontokkal.

A Településképi Arculati Kézikönyv alapján Demecser eltérő karakterű területekre tagolható: településközpont, kertvárosias-falusias lakóterület, gazdasági terület és beépítésre nem szánt terület. Ez a fejlesztési program szempontjából azt jelenti, hogy a város különböző részein eltérő településképi beavatkozások indokoltak: a központban az intézményi és közterületi minőség, a lakóterületeken a rendezett utcakép és komfortos lakókörnyezet, a gazdasági területeken a rendezettség és településképi illeszkedés, a külterületi részeken pedig a táji és környezeti kapcsolatok megőrzése a meghatározó.

A városközpont, különösen a Kétezer-egy tér rendezése Demecser településképi fejlesztésének egyik legfontosabb eleme. A főtér a városi identitás, az intézményi környezet és a közösségi jelenlét meghatározó helyszíne, ezért megújítása nem pusztán burkolatépítési feladat. A térkövezés előkészítése megtörtént, a térköz rendelkezésre áll, és a beruházás 2026-ban tervezetten megvalósul. A fejlesztés a központ használhatóságát, rendezettségét és reprezentatív megjelenését egyaránt javítja.

A településkép minőségét jelentősen befolyásolja az önkormányzati és közösségi épületállomány állapota. A hivatali épületek, az Egészségház, a Művelődési Ház és Könyvtár, az ÖNO és Tájház, a Rendőrőrs, valamint az Elek-kastély esetében felújítási, korszerűsítési vagy funkcionális megújítási igény jelentkezik. E fejlesztések nemcsak az adott intézmények működését javítják, hanem a városképre is kedvező hatást gyakorolnak. A középület-fejlesztéseknél ezért a műszaki, energetikai, használati és településképi szempontokat együtt kell kezelni.

Kiemelt figyelmet érdemelnek Demecser történeti és településképi értékei. Az Elek-kúria a Településképi Arculati Kézikönyv alapján késő klasszicista eredetű, a századforduló idején eklektikus stílusban átépített épület, boltozott pincékkel és háromtengelyes, nyitott rizalittal. Az Elek-kúria, az Elek-kastély, a Tájház és a helytörténeti gyűjtemény olyan értékek, amelyek megőrzése nemcsak örökségvédelmi, hanem közösségi és településfejlesztési feladat is.

A településképi fejlesztéseknek a lakóterületeken is érzékelhetőnek kell lenniük. A rendezett utcakép, a járdák és árkok állapota, a közvilágítás, a parkolási rend, a közterületi zöldsávok, az előkertek és a közterületi növényzet együttesen alakítják a lakókörnyezet minőségét. Az utak, járdák, vízelvezető árkok, parkolók és zöldfelületek fejlesztése ezért nemcsak műszaki beavatkozás, hanem településképi és életminőségi javulást is eredményez.

A gazdasági területek rendezése szintén településképi feladat. A volt Keményítőgyár területe, a vasútállomással szembeni önkormányzati telephely és a Fütyülő térségében található gazdasági-szolgáltató célú ingatlanok fejlesztése során figyelni kell a telephelyek rendezett megjelenésére, a közterületi kapcsolatokra, a takarófásításra, a zöldsávokra és a lakóterületekkel való konfliktusok elkerülésére. A gazdasági hasznosítás akkor illeszkedik jól a városszerkezetbe, ha nem rontja, hanem javítja az érintett területek rendezettségét.

A településképi szempontokat a HÉSZ, a szabályozási tervek és a településképi dokumentumok figyelembevételével kell érvényesíteni. Demecser Helyi Építési Szabályzata szerint a város közigazgatási területén építési tevékenységet a helyi építési szabályzat, a belterületi és külterületi szabályozási terv, valamint az országos előírások együttes figyelembevételével lehet végezni. Ezért minden jelentősebb középület-felújítás, közterület-rendezés, gazdasági hasznosítás vagy intézményi fejlesztés esetében vizsgálni kell az övezeti, szabályozási és településképi illeszkedést.

A vonzó településképi fenntartása folyamatos városüzemeltetési feladat is. A zöldfelületek gondozása, a fasorok pótlása, az árkok karbantartása, az utcabútorok, padok, filagóriák, közvilágítási elemek és burkolatok fenntartása legalább olyan fontos, mint az egyszeri beruházások. A településképi minőség hosszú távon akkor őrizhető meg, ha az önkormányzati fejlesztéseket rendszeres fenntartás, lakossági együttműködés és szemléletformálás kíséri.

Demecser településképi fejlesztési programja akkor tekinthető eredményesnek, ha a városközpont, a történeti épületek, a közintézmények, a lakóterületek, a gazdasági területek és a zöldfelületek megújítása egymással összhangban történik. A cél nem csupán esztétikusabb városkép kialakítása, hanem olyan rendezett, használható és értékőrző épített környezet megteremtése, amely erősíti Demecser helyi identitását és hozzájárul a város fenntartható kisvárosi fejlődéséhez.

3.8 Élhető, vonzó lakókörnyezet megteremtése, épített környezet színvonalának emelése

Demecser lakókörnyezeti fejlesztéseinek célja, hogy a város mindennapi használhatósága, komfortja, biztonsága és települési rendezettsége érzékelhetően javuljon. Az élhető lakókörnyezet nem kizárólag a lakóépületek állapotát jelenti, hanem az utcák, járdák, vízelvezető árkok, közvilágítás, parkolók, zöldfelületek, játszóterek, közösségi terek és intézményi környezet együttes minőségét. A lakosság várossal kapcsolatos elégedettségét jelentős részben ezek a mindennapi elemek határozzák meg.

A fejezet kapcsolódik az **SDG 11. – Fenntartható városok és közösségek** célhoz, mivel Demecser esetében a fenntartható városi működés egyik alapja a biztonságos, rendezett, közszolgáltatásokhoz jól kapcsolódó és közösségi használatra alkalmas lakókörnyezet. A közvilágítás, az energetikai korszerűsítés és a középületállomány megújítása az **SDG 7. – Megfizethető és tiszta energia**, a vízelvezetési és zöldfelületi beavatkozások pedig az **SDG 6. – Tiszta víz és alapvető köztisztaság**, valamint az **SDG 13. – Fellépés az éghajlatváltozás ellen** célokhoz is illeszkednek.

Demecser lakókörnyezeti fejlesztéseinél elsődleges szempont a meglévő belterületi szerkezet minőségi javítása. A cél nem új lakóterületek indokolatlan kijelölése, hanem a meglévő lakóutcák, közterületek, intézményi kapcsolatok és közösségi funkciók fejlesztése. Ez különösen fontos a városközpont, a lakóterületek, Borzsova településrész, valamint azoknak az utcáknak az esetében, ahol a közlekedési, vízelvezetési vagy közterületi hiányosságok közvetlenül rontják a mindennapi életminőséget.

Az önkormányzati adatszolgáltatás alapján a lakókörnyezeti infrastruktúra fejlesztése több konkrét beavatkozási területen is indokolt. Ilyen a még nem aszfaltos utak burkolása, különösen a Vörösmarty út vasúttal párhuzamos szakasza, valamint a vasúttal párhuzamos két út aszfaltozása, amely a Szabolcsvezér út forgalmának csökkentését is segítheti. A Kinizsi Pál út, a Gábor Áron út és a Béke út aszfaltfelújítása, valamint a Böndi városrészben a Vörösmarty és Petőfi úti járdaépítés szintén olyan lakókörnyezeti fejlesztés, amely közvetlenül javítja a közlekedésbiztonságot, a gyalogos közlekedés feltételeit és az utcaképet.

A járdák és gyalogos kapcsolatok fejlesztése különösen fontos a gyermekek, idősek, mozgásukban korlátozott személyek, valamint a közintézményeket rendszeresen használó lakosság számára. A gyalogos közlekedés biztonsága és komfortja nem csupán közlekedéstechnikai kérdés, hanem esélyegyenlőségi és egészségvédelmi szempont is. A járdák ütemezett felújítása, hiányzó járdaszakaszok pótlása, a közintézmények megközelítésének javítása, valamint a gyalogos átkelési és parkolási konfliktusok mérséklése hozzájárul a város használhatóságának javításához.

A lakókörnyezeti minőség egyik meghatározó tényezője a csapadékvíz- és belvízelvezetés állapota. Demecserben a belvízelvezető árkok felújítására több utcában szükség van; az önkormányzati adatszolgáltatás szerint jelenleg

DEMECSER VÁROS - TELEPÜLÉSTERV TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

a Szabolcsvezér úton történik ilyen jellegű beavatkozás, de többek között a József Attila úton is indokolt a fejlesztés. A vízelvezetési rendszer karbantartása és felújítása nemcsak az utak és járdák állagvédelmét szolgálja, hanem az ingatlanok használhatóságát, a közlekedésbiztonságot és a települési komfortot is javítja.

A parkolási problémák kezelése szintén az élhető lakókörnyezet része. A Szabolcsvezér utcán az árkok lefedésével és parkolók kialakításával javítható a közterületek használhatósága és a közlekedési rend. Az óvoda előtti parkoló térkövezése, a temető előtti parkoló aszfaltozása vagy térkövezése, valamint a gimnázium előtti park megnyitása és térkövezése olyan beavatkozások, amelyek egyszerre szolgálják az intézmények megközelíthetőségét, a közterületi rendezettséget és a városkép javítását.

A közvilágítás korszerűsítése közvetlenül kapcsolódik a lakókörnyezet biztonságához és használhatóságához. A Magyar Falu Program keretében támogatott közvilágítás-fejlesztés során 470 db lámpatest cseréje valósulhat meg korszerűbb, energiatakarékosabb technológiára. A fejlesztés nemcsak energiahatékonysági szempontból fontos, hanem javítja a gyalogos és közúti közlekedés biztonságát, a közterületek esti használhatóságát, valamint a lakosság biztonságérzetét is.

Az élhető lakókörnyezet megteremtéséhez hozzátartozik a gyermekbarát közterületi infrastruktúra fejlesztése is. A Versenyképes Járások Program 2. ütemében Demecserben az általános iskolával szemben, a Béke út 1/b. szám alatti, 848/3 hrsz.-ú közterületen városi játszótér kialakítása tervezett. Borzsova településrészen a Székely u. 39. szám alatti, 3269 hrsz.-ú Községi Ház udvarán szintén játszótérfejlesztés valósulhat meg. Ezek a fejlesztések a gyermekes családok mindennapi életminőségét javítják, és hozzájárulnak ahhoz, hogy a közösségi funkciók ne kizárólag a városközpontban legyenek elérhetők.

Borzsova településrész lakókörnyezeti fejlesztése külön figyelmet igényel. A településrészi közösségi funkciók erősítése, a Községi Ház környezetének fejlesztése és a játszótér kialakítása hozzájárulhat a városrészi identitás erősítéséhez, a gyermekes családok helyben elérhető szolgáltatásainak bővítéséhez és a városrészek közötti ellátottsági különbségek mérsékléséhez. A fejlesztések során törekedni kell arra, hogy Borzsova ne periférikus, hanem a város egészének szerves részeként kezelendő lakókörnyezeti egységként jelenjen meg.

A közterületi zöldfelületek, fasorok, parkok, utcabútorok és pihenőhelyek fejlesztése szintén meghatározó az élhető lakókörnyezet szempontjából. Az önkormányzati adatszolgáltatás alapján folyamatos feladatként jelenik meg a parkosítás, fásítás, virágosítás, valamint több utcabútor, filagória és pad kihelyezése. Ezek a kisebb léptékű beavatkozások a mindennapi városhasználatban gyakran nagyobb lakossági elégedettséget eredményeznek, mint a kevésbé látható műszaki fejlesztések, mivel közvetlenül javítják a közterületek komfortját és közösségi használhatóságát.

Az épített környezet színvonalának emelése a lakóterületi környezetben a közterületek és magáningatlanok kapcsolatán keresztül is értelmezhető. Az előkertek, kerítések, kapubeajtók, zöldsávok, árkok és járdák állapota együttesen alakítja az utcaképet. Az önkormányzati közterületi fejlesztések ösztönző hatással lehetnek a magántulajdonú ingatlanok gondozására is, különösen akkor, ha a beruházásokat szemléletformáló kommunikáció, lakossági tájékoztatás és közösségi részvétel kíséri.

A lakókörnyezeti fejlesztések során figyelemmel kell lenni a Helyi Építési Szabályzat és a szabályozási tervek előírásaira is. A HÉSZ alapján Demecser közigazgatási területén építési tevékenységet a helyi építési szabályzat, a belterületi és külterületi szabályozási terv, valamint az országos előírások együttes figyelembevételével lehet végezni. A fejlesztések tervezésekor ezért vizsgálni kell az érintett területek övezeti besorolását, a közterületi kapcsolatok rendezhetőségét, a vízelvezetési feltételeket, valamint a településképi illeszkedést.

Az élhető lakókörnyezet megteremtése összefügg a társadalmi felzárkóztatási és esélyegyenlőségi szempontokkal is. A közterületi és lakókörnyezeti fejlesztéseknek nem kizárólag a frekvenciált városközpontban kell megjelenüük, hanem azokban az utcákban, településrészekben és intézményi környezetekben is, ahol a lakosság mindennapi életminőségét a hiányzó vagy rossz állapotú infrastruktúra közvetlenül befolyásolja. A Helyi Esélyegyenlőségi Program 2025–2030 alapján a fejlesztések során továbbra is figyelemmel kell lenni a sérülékenyebb társadalmi csoportok szolgáltatásokhoz, közösségi terekhez és biztonságos lakókörnyezethez való hozzáféréseire.

A fejlesztések eredményességét nemcsak a megvalósított beruházások száma, hanem azok használhatósága és fenntarthatósága alapján kell értékelni. Egy útburkolat, járda, játszótér, parkoló vagy zöldfelület akkor tekinthető

valóban eredményes fejlesztésnek, ha hosszú távon fenntartható, biztonságosan használható, illeszkedik a környezetéhez, és a lakosság mindennapi életében tényleges javulást hoz.

3.9 Természeti környezet és a környezet védelme

Demecser természeti környezetének védelme és fejlesztése a város hosszú távú élhetőségének, klímaalkalmazkodási képességének és települési komfortjának egyik alapfeltétele. A környezeti szempontok a fejlesztési dokumentumban nem elkülönült, önálló természetvédelmi célként jelennek meg, hanem a lakókörnyezet, a közterületek, a vízgazdálkodás, a zöldfelületek, a közlekedés, az intézményi fejlesztések és a városüzemeltetés egészét átható fejlesztési elvként.

A fejezet kapcsolódik az **SDG 6. – Tiszta víz és alapvető köztisztaság**, az **SDG 11. – Fenntartható városok és közösségek**, az **SDG 13. – Fellépés az éghajlatváltozás ellen**, valamint az **SDG 15. – Szárazföldi ökoszisztémák védelme** célokhoz. Demecser esetében ezek helyi értelmezése elsősorban a csapadékvíz- és belvízelvezetés rendezését, a zöldfelületek megőrzését és bővítését, a fásítási és parkosítási beavatkozásokat, az energiahatékony városüzemeltetést, valamint a környezeti terhelések mérséklését jelenti.

Demecser természeti és táji adottságait a Rétköz térségi elhelyezkedése, a vízjárta és belvízre érzékeny területek, a Lónyai-főcsatornához kapcsolódó vízgazdálkodási rendszer, a mezőgazdasági és gyepterületek, valamint a belterületi zöldfelületek együtt határozzák meg. A fejlesztések során ezért kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy a település növekedése, az infrastruktúra-fejlesztések és a gazdasági területhasználat ne rontsa a környezeti állapotot, hanem lehetőség szerint a meglévő területek rendezésével, a zöldfelületek fejlesztésével és a vízgazdálkodási problémák kezelésével járuljon hozzá a település fenntarthatóbb működéséhez.

A környezetvédelmi célok egyik legfontosabb eleme a csapadékvíz- és belvízelvezetési rendszer fejlesztése. Demecser adottságai miatt a vízgazdálkodási kérdések közvetlenül érintik a lakókörnyezeti minőséget, az utak és járdák állapotát, a közterületek használhatóságát és az ingatlanok védelmét. Az önkormányzati adatszolgáltatás alapján a belvízelvezető árkok felújítására több utcában is szükség van; jelenleg a Szabolcsvezér úton történik ilyen jellegű beavatkozás, de például a József Attila úton is indokolt a fejlesztés.

A vízelvezetési fejlesztéseket nem elszigetelt műszaki feladatként, hanem a települési környezetminőség javításának részeként kell kezelni. Az árkok karbantartása, felújítása, a lefolyási akadályok megszüntetése, a kapubeajtók és közterületi kapcsolatok rendezése, valamint a burkolt felületek növekedéséből adódó csapadékvíz-terhelés kezelése együttesen járul hozzá a város működési biztonságához. A parkolók, járdák és utak fejlesztésénél ezért minden esetben vizsgálni szükséges a vízelvezetés megoldását is, különösen ott, ahol az árkok lefedése vagy a parkolási felületek kialakítása közvetlenül érinti a csapadékvíz-elvezető rendszert.

A zöldfelületek fejlesztése Demecser környezetvédelmi és klímaalkalmazkodási programjának másik meghatározó eleme. A parkosítás, fásítás, virágosítás, közterületi árnyékolás, valamint a játszóterek és intézményi udvarok zöldfelületi rendezése nemcsak esztétikai beavatkozás, hanem a városi hőterhelés mérséklését, a csapadékvíz helyben tartását, a levegőminőség javítását és a közterületi komfort növelését is szolgálja. Az önkormányzati adatszolgáltatás a parkosítást, fásítást és virágosítást folyamatos feladatként jelöli meg, amelyhez utcabútorok, filagóriák és padok kihelyezése is kapcsolódhat.

A települési zöldfelületek fejlesztése során különösen fontos a városközpont, az intézményi környezetek, a játszóterek, a temető, Borzsova településrész, valamint a közlekedési tengelyek menti közterületek rendezése. A zöldfelületi beavatkozásoknak nemcsak önálló parkosításként kell megjelenniük, hanem az utak, járdák, parkolók, közvilágítási és közösségi fejlesztések kísérő elemeként is. Ezáltal biztosítható, hogy a műszaki fejlesztések ne növeljék aránytalanul a burkolt felületek arányát, hanem a település zöldfelületi rendszerének erősítésével valósuljanak meg.

Demecser településképi és zöldfelületi értékei között kiemelt figyelmet érdemelnek a történeti épületekhez, különösen az Elek-kúria és az Elek-kastély környezetéhez kapcsolódó zöldfelületek. A történeti kertre, az értékes faállományra és az épületállományra vonatkozó források alapján az örökségi és zöldfelületi értékek összekapcsolása Demecser egyik sajátos fejlesztési lehetősége. Az ilyen helyszíneken a fejlesztés nem pusztán

DEMECSER VÁROS - TELEPÜLÉSTERV TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

épületfelújításként, hanem épület- és kertrevitalizációként értelmezhető, amely a város kulturális, közösségi és környezeti értékeit egyszerre erősíti.

A környezetvédelem szempontjából fontos a gazdasági és barnamezős területek rendezett, ellenőrzött hasznosítása is. A Gyár út 1–3. szám alatti volt Keményítőgyár területe, a vasútállomással szembeni 1340 hrsz.-ú önkormányzati telephely, valamint a Fütyülő térségében található gazdasági-szolgáltató célra alkalmas ingatlanok fejlesztése során figyelemmel kell lenni a környezeti terhelések mérséklésére, a közlekedési hatásokra, a vízgazdálkodási feltételekre, a talaj- és esetleges szennyezési kockázatokra, valamint a környező lakóterületekkel való konfliktusok elkerülésére. A barnamezős területek újrahasznosítása környezeti szempontból kedvező irány, mert meglévő, részben hasznosított vagy leromlott állapotú területeket von be a fejlesztésbe új, beépítetlen területek igénybevétele helyett.

A közlekedési és infrastrukturális fejlesztések környezeti hatásait szintén figyelembe kell venni. A még nem aszfaltos utak burkolása, a vasúttal párhuzamos utak fejlesztése, a Szabolcsvezér úti parkolási problémák kezelése, valamint az utak és járdák felújítása hozzájárulhat a por- és sárterhelés csökkentéséhez, a közlekedésbiztonság javításához és az utcakép rendezettebbé tételéhez. Ugyanakkor a burkolt felületek növekedése miatt minden esetben gondoskodni kell a csapadékvíz megfelelő elvezetéséről vagy lehetőség szerinti helyben tartásáról, valamint a zöldfelületi kísérőelemek megtartásáról vagy pótlásáról.

A kövilágítás korszerűsítése a környezetvédelmi és energiahatékonysági célokhoz is kapcsolódik. A Magyar Falu Program keretében tervezett 470 db lámpatest cseréje korszerűbb, energiatakarékosabb technológiára csökkentheti az energiafelhasználást és az önkormányzati fenntartási költségeket, miközben javítja a közterületi biztonságot. A fejlesztésnél célszerű figyelemmel lenni arra is, hogy az új világítási rendszer ne okozzon indokolatlan fényszennyezést, és a lakóterületeken, intézményi környezetekben, valamint zöldfelületek közelében a szükséges megvilágítást a környezethez illeszkedő módon biztosítsa.

A környezet védelme a hulladékgazdálkodási, köztisztasági és településüzemeltetési feladatokban is megjelenik. A közterületek tisztán tartása, az illegális hulladéklerakások megelőzése, a zöldhulladék kezelése, a temetői és közparkokhoz kapcsolódó hulladékgyűjtés, valamint a közösségi terek rendszeres karbantartása mind hozzájárulnak Demecser környezeti állapotának javításához. Ezek a feladatok nem feltétlenül nagyberuházásokat igényelnek, hanem következetes városüzemeltetést, lakossági szemléletformálást és intézményi együttműködést.

A természeti környezet és a települési környezet védelme az egészségügyi, szociális és közösségi célokkal is összefügg. A rendezett, zöldebb, árnyékosabb és biztonságosabb közterületek javítják a lakosság jóllétét, ösztönzik a gyalogos közlekedést, támogatják a gyermekek szabadidős mozgását, és kedvezőbb életfeltételeket teremtenek az idősek és sérülékenyebb társadalmi csoportok számára is. A környezeti beavatkozások ezért nem különülnek el a társadalmi felzárkóztatási és életminőségi céloktól.

A Helyi Építési Szabályzat és a szabályozási tervek szerepe a környezetvédelmi célok érvényesítése során is fontos. Demecser HÉSZ-e szerint az építési tevékenységek során a helyi építési szabályzatot, a belterületi és külterületi szabályozási tervet, valamint az országos előírásokat együttesen kell figyelembe venni. A környezeti szempontok érvényesítéséhez ezért minden jelentősebb fejlesztésnél vizsgálni kell az övezeti besorolást, a közművesítési és vízelvezetési feltételeket, a zöldfelületi kapcsolatokat, valamint az esetleges környezetterhelési kockázatokat.

A környezetvédelmi szemlélet érvényesítéséhez szemléletformálásra is szükség van. A lakosság, az intézmények, a vállalkozások és a civil közösségek részvétele nélkül a zöldfelületek fenntartása, a köztisztaság javítása, a hulladékmegelőzés, a közterületek megóvása és a környezettudatos városhasználat csak korlátozottan valósítható meg. A TOP Plusz élhető települések projektben megjelenő közösségi, kulturális, zöld és aktív fejlesztési irányok jó alapot adhatnak arra, hogy a környezeti célok ne csak beruházásként, hanem közösségi szemléletformáló folyamatként is megjelenjenek.

3.10 Kisléptékű/ egészséges mértékű turizmusfejlesztés

Demecser turisztikai fejlesztése a város adottságai alapján elsősorban kisléptékű, helyi értékekre, kulturális és közösségi funkciókra, épített örökségre, települési rendezvényekre és térségi kapcsolódásokra épülő irányként

DEMECSER VÁROS - TELEPÜLÉSTERV TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

értelmezhető. A település fejlesztési dokumentuma nem nagy volumenű, önálló turisztikai központ kialakítását tűzi ki célul, hanem olyan, egészséges mértékű turizmusfejlesztést, amely erősíti Demecser helyi identitását, hozzájárul az értékmegőrzéshez, támogatja a közösségi életet, és kiegészítő módon növeli a város térségi vonzerejét.

A kisléptékű turizmusfejlesztés kapcsolódik az **SDG 11. – Fenntartható városok és közösségek** célhoz, mivel a helyi kulturális, épített és közösségi értékek megőrzése a fenntartható városi fejlődés része. Emellett az **SDG 8. – Tisztességes munka és gazdasági növekedés** helyi értelmezéséhez is kapcsolható, amennyiben a turisztikai és rendezvényi funkciók kiegészítő jelleggel hozzájárulnak a helyi szolgáltatások, vendéglátás, kereskedelem, programkínálat és kisebb vállalkozások élénküléséhez.

Demecser esetében a turizmusfejlesztésnek nem szabad túlzó várakozásokra épülnie. A város jelenlegi adottságai alapján a cél nem tömegturisztikai vonzerő kialakítása, hanem a meglévő értékek láthatóbbá tétele, a helyi közösségi és kulturális helyszínek megerősítése, valamint olyan program- és helyszínkínálat kialakítása, amely a helyi lakosság számára is hasznos, és alkalomszerűen térségi látogatókat is vonzhat. Ez a megközelítés szakmailag megalapozottabb, mint egy túlméretezett turisztikai célrendszer, amely nem illeszkedne Demecser jelenlegi fejlesztési kapacitásaihoz.

A kisléptékű turizmusfejlesztésnek Demecserben elsősorban rendezvényalapú, értékbemutató és közösségi jellegűnek kell lennie. Ez magában foglalhat helytörténeti bemutatókat, iskolai és közösségi programokat, időszaki kiállításokat, tematikus városi sétákat, helyi kulturális eseményeket, kisebb térségi rendezvényeket, valamint a helyi értékekhez kapcsolódó közösségi napokat. Ezek a programok nem igényelnek nagy turisztikai infrastruktúrát, de hozzájárulhatnak ahhoz, hogy Demecser értékei láthatóbbá váljanak, és a helyi lakosság is erősebben kapcsolódjon saját településéhez.

A városközpont és a közterületek rendezése szintén közvetett módon támogatja a kisléptékű turizmusfejlesztést. A Kétezer-egy tér rendezése, a közvilágítás korszerűsítése, a parkosítás, fásítás, utcabútorok és pihenőhelyek kialakítása nemcsak a helyi lakosság komfortját növeli, hanem javítja a város fogadóképességét és általános benyomását is. Egy kisebb település esetében a rendezett, gondozott közterületi környezet önmagában is fontos feltétele annak, hogy a látogatók kedvező képet alakítsanak ki a városról.

A zöldfelületek és történeti kertek szerepe a turizmusfejlesztésben különösen akkor értékelődik fel, ha azok kulturális és közösségi funkciókkal kapcsolódnak össze. Az Elek-kúria és Elek-kastély környezetéhez kapcsolódó zöldfelületek, faállomány és történeti kertre utaló elemek lehetőséget adhatnak arra, hogy a fejlesztések ne pusztán épületfelújításként, hanem épület- és kertrevitalizációként jelenjenek meg. Ez a megközelítés erősítheti a településképi értékmegőrzést, javíthatja a rendezvényhelyszínek minőségét, és kiegészítő látogatói vonzerőt teremthet.

A helyi gazdaság szempontjából a kisléptékű turizmusfejlesztés akkor lehet hasznos, ha kapcsolódik a helyi szolgáltatásokhoz. A városi piac, a helyi termékek, kisebb vendéglátó- és kereskedelmi szolgáltatások, rendezvényekhez kapcsolódó szolgáltatók, kézműves vagy helytörténeti programok mind hozzájárulhatnak ahhoz, hogy a kulturális és közösségi események mérsékelt, de érzékelhető gazdasági hatást fejtsenek ki. A „Városi Piac építése Demecserben” című TOP-projekt megvalósulása olyan infrastrukturális alapot jelenthet, amely a helyi termékek, kistermelők és közösségi események összekapcsolására is alkalmas lehet.

A turizmusfejlesztésnél fontos alapelv, hogy a látogatói funkciók ne terheljék túl a települést, és ne szorítsák háttérbe a helyi lakosság igényeit. Demecser esetében az egészséges mértékű turizmusfejlesztés azt jelenti, hogy a fejlesztések elsődlegesen a helyiek életminőségét, közösségi életét és értékmegőrzését szolgálják, miközben lehetőséget adnak a térségi érdeklődés és alkalmi látogatói forgalom növekedésére. Ez különösen fontos a fenntarthatóság szempontjából, mert a helyben is hasznosuló fejlesztések fenntartása hosszabb távon realisabb.

A térségi kapcsolódások szerepe szintén figyelembe veendő. Demecser a Rétköz térségi kapcsolatrendszerében helyezkedik el, közlekedési kapcsolatai, kerékpárút-fejlesztései és közszolgáltatási szerepe révén nemcsak saját lakosságát, hanem a környező települések lakóit is eléri. A megvalósult kerékpárút-fejlesztések a fenntartható közlekedés mellett a térségi rekreációs és kulturális kapcsolódások lehetőségét is erősíthetik. Ezekre a kapcsolatokra a turisztikai és rendezvényi programok szervezésénél is építeni lehet.

A kisléptékű turizmusfejlesztés során különös figyelmet kell fordítani az örökségi és környezeti értékek terhelhetőségére. Az Elek-kastély, az Elek-kúria, a Tájház vagy a történeti zöldfelületek fejlesztése során nem a

látogatószám gyors növelése, hanem az értékek állagvédelme, méltó bemutatása, akadálymentes és biztonságos használata, valamint fenntartható üzemeltetése az elsődleges cél. A turisztikai funkciók csak akkor erősíthetők, ha azok nem veszélyeztetik az épített és zöldfelületi értékeket.

A turisztikai fejlesztések előkészítésénél célszerű lépcsőzetes megközelítést alkalmazni. Első lépésként a meglévő értékek felmérése, rendszerezése, bemutathatóvá tétele és a kapcsolódó épületek állagvédelme szükséges. Ezt követheti a kisebb léptékű programkínálat kialakítása, a helyi és térségi kommunikáció erősítése, majd a rendezvényhelyszín és közösségi terek további fejlesztése. Nagyobb turisztikai beruházás csak akkor indokolt, ha annak fenntartása, célcsoportja, üzemeltetése és helyi hasznosulása egyértelműen igazolható.

3.11 Energiatakarékosság, energiatudatosság, hulladékgazdálkodás

Demecser fejlesztési programjában az energiatakarékosság, az energiatudatosság és a hulladékgazdálkodás olyan horizontális szempontok, amelyek a város működésének gazdaságosságát, környezeti fenntarthatóságát és hosszú távú üzemeltethetőségét egyaránt befolyásolják. A település energiafelhasználásának mérséklése, a középületek korszerűsítése, a közvilágítás modernizálása, a környezettudatos városüzemeltetés és a hulladékképződés csökkentése együttesen járulhat hozzá ahhoz, hogy Demecser fenntarthatóbb, takarékosabban működtethető és környezeti szempontból tudatosabb kisvárossá váljon.

A fejezet szorosan kapcsolódik az **SDG 7. – Megfizethető és tiszta energia**, az **SDG 11. – Fenntartható városok és közösségek**, az **SDG 12. – Felelős fogyasztás és termelés**, valamint az **SDG 13. – Fellépés az éghajlatváltozás ellen** célokhoz. Demecser esetében ezek helyi értelmezése elsősorban az önkormányzati épületállomány energiahatékonyságának javítását, a közvilágítás korszerűsítését, a fenntartási költségek mérséklését, a hulladékkezelési tudatosság erősítését és a környezeti szemléletformálást jelenti.

Az energiatakarékosság egyik legfontosabb beavatkozási területe a középületek energetikai korszerűsítése. Az önkormányzati adatszolgáltatás alapján több intézményi épület esetében is jelentkeznek energetikai, gépészeti és fenntartási problémák. Az Egészségház korszerűtlen, régi gázkazánnal fűtött, energetikailag elavult épület, amely magas rezsiköltséggel működik. A hivatali épületeknél szintén korszerűtlen fűtési és műszaki állapotok azonosíthatók, a Művelődési Ház és Könyvtár fűtéskorszerűsítést igényel, az ÖNO és Tájház épülete jelentős szerkezeti és állagvédelmi problémákkal érintett, a Rendőrőrs pedig régi villanykályhával fűtött, teljes felújításra szoruló épületként szerepel az adatszolgáltatásban.

A középületek korszerűsítése során az energiahatékonysági szempontokat nem kiegészítő elemként, hanem alapvető tervezési követelményként kell kezelni. Egy-egy épületfelújítás akkor tekinthető hosszú távon eredményesnek, ha nemcsak az esztétikai vagy részleges műszaki hibákat kezeli, hanem csökkenti az energiafelhasználást, mérsékli az üzemeltetési költségeket, javítja a használati komfortot, és hozzájárul az önkormányzati intézményrendszer fenntarthatóbb működéséhez. Ez különösen fontos az egészségügyi, szociális, igazgatási, kulturális és oktatási-nevelési funkciót ellátó épületeknél, ahol az energiahatékonyság a szolgáltatás minőségével is közvetlenül összefügg.

A közvilágítás korszerűsítése Demecser energiatakarékossági programjának egyik legkézzelfoghatóbb eleme. Az önkormányzati adatszolgáltatás szerint a Magyar Falu Program keretében a „Közvilágítás korszerűsítése” című projekt 46 209 048 Ft támogatást nyert, amely 470 db lámpatest korszerűbb, energiatakarékosabb technológiára történő cseréjét tartalmazza. A fejlesztés nemcsak az energiafelhasználás csökkentését szolgálja, hanem a közterületi biztonságot, a gyalogos és közúti közlekedés biztonságát, valamint a lakosság biztonságérzetének javítását is.

A közvilágítás fejlesztésénél célszerű olyan megoldásokat előnyben részesíteni, amelyek az energiatakarékosság mellett a településképi és környezeti szempontokat is figyelembe veszik. A megfelelő fényerő, a célzott megvilágítás, a felesleges fényszennyezés mérséklése, az intézményi és lakóterületi környezethez igazodó világítási karakter, valamint a karbantartási költségek csökkentése együttesen járulnak hozzá a fenntarthatóbb közterületi rendszer kialakításához.

Az energiatudatos városüzemeltetéshez kapcsolódik az intézmények működésének folyamatos felülvizsgálata is. Demecserben több olyan közszolgáltatási épület működik, amelynek fenntartása jelentős energia- és karbantartási

DEMECSER VÁROS - TELEPÜLÉSTERV TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

költséggel jár. Az önkormányzat számára ezért célszerű az intézmények energiafelhasználásának nyomon követése, az épületenkénti fogyasztási adatok értékelése, az üzemeltetési problémák azonosítása, valamint a pályázati lehetőségekhez igazodó, ütemezett energetikai korszerűsítési program kialakítása. A legnagyobb közösségi hatású és legmagasabb fenntartási költségű épületek fejlesztése élvezzen elsőbbséget.

Az energiatakarékosság nem kizárólag beruházási kérdés. Fontos szerepe van az energiatudatos intézményi és lakossági szemléletformálásnak is. Az önkormányzati intézményekben az energiafelhasználás csökkentését segítheti az épületek tudatos használata, a fűtési és hűtési rendszerek ésszerű beállítása, az elektromos eszközök takarékos működtetése, a világítási rendszerek felelős használata, valamint az intézményi dolgozók és használók szemléletformálása. A lakossági oldalról az energiatudatosság erősítése hozzájárulhat a háztartások rezsiterheinek mérsékléséhez és a környezeti felelősségvállalás növeléséhez.

A hulladékgazdálkodás területén Demecser számára a legfontosabb cél a köztisztaság javítása, az illegális hulladéklerakások megelőzése, a szelektív gyűjtési és hulladékcsökkentési szemlélet erősítése, valamint a közterületek és intézményi környezetek rendezett állapotának fenntartása. A hulladékgazdálkodás helyi szinten szorosan összefügg a városüzemeltetéssel, a közterületek állapotával, a zöldfelületek fenntartásával, a temetői és közparkokhoz kapcsolódó hulladékkezeléssel, valamint a lakossági szemléletformálással.

A köztisztaság fenntartása különösen a városközpontban, az intézmények környezetében, a játszótereknél, a temetőben, a piac környezetében, a közösségi terekben és a zöldfelületeken fontos. Ezek a helyszínek a lakosság és a látogatók számára is érzékeny városképi pontok, ezért a hulladékgyűjtő edények megfelelő elhelyezése, rendszeres ürítése, a közterületek tisztán tartása, a zöldhulladék kezelése és a közösségi használatú terek folyamatos karbantartása a városi elégedettség egyik alapfeltétele.

A hulladékmegelőzés és a szemléletformálás hosszabb távon legalább olyan fontos, mint a hulladék elszállítása. Demecserben célszerű a lakossági és intézményi környezetvédelmi tudatosságot olyan programokkal erősíteni, amelyek a szelektív hulladékgyűjtésre, a zöldhulladék megfelelő kezelésére, az illegális hulladéklerakás megelőzésére, a közterületek megóvására és a helyi környezeti értékek tiszteltetésére irányulnak. A szemléletformálás különösen eredményes lehet az óvodai, iskolai, közösségi és rendezvényi programokhoz kapcsolva.

A városi piac, a közösségi rendezvények, a kulturális események és a közterületi programok esetében külön figyelmet kell fordítani a rendezvények hulladéktermelésének mérséklésére és a hulladék megfelelő kezelésére. A kisléptékű rendezvény- és turisztikai fejlesztések akkor illeszkednek a fenntarthatósági célokhoz, ha a használatuk nem eredményezi a közterületek terhelésének növekedését, és a hulladékgyűjtés, takarítás, zöldfelület-védelem és közterületi rend biztosítása a programok szervezésének része.

Az energiatudatos és hulladéktudatos városüzemeltetés szorosan kapcsolódik a zöldfelületi és vízgazdálkodási fejlesztésekhez is. A parkosítás, fásítás, virágosítás, árnyékolás, közterületi növénytelepítés és a belvízelvezető árkok karbantartása csak akkor eredményes, ha a fenntartási feladatok is biztosítottak. A zöldfelületek elhanyagolása, a hulladék felhalmozódása, az árkok eltömődése vagy a közterületi elemek rongálódása rövid idő alatt rontja a fejlesztések hatását. Ezért az új beruházásoknál minden esetben figyelembe kell venni a fenntartási és üzemeltetési kapacitásokat is.

A HÉSZ és a szabályozási tervek figyelembevétele az energetikai és hulladékgazdálkodási fejlesztéseknél is szükséges. Demecser Helyi Építési Szabályzata szerint az építési tevékenységeket a helyi építési szabályzat, a belterületi és külterületi szabályozási terv, valamint az országos előírások együttes figyelembevételével kell értelmezni. Ez különösen a középületek korszerűsítése, a gazdasági területek fejlesztése, a telephelyek rendezése, a közterületi beavatkozások és a hulladékkezeléssel érintett helyszínek kialakítása során fontos.

A gazdasági és barnamezős területek hasznosításánál külön figyelmet kell fordítani a környezeti terhelések és hulladékgazdálkodási kockázatok kezelésére. A volt Keményítőgyár, a vasútállomással szembeni önkormányzati telephely és a Fütyülő térségében található gazdasági-szolgáltató ingatlanok fejlesztése során vizsgálni kell a területek korábbi használatából eredő esetleges környezeti kockázatokat, a közművesítési feltételeket, a hulladékkezelés módját, valamint a környező lakó- és közterületekre gyakorolt hatásokat. A gazdasági fejlesztések csak akkor szolgálják Demecser fenntartható fejlődését, ha a munkahelyteremtési célok mellett a környezetvédelmi és városüzemeltetési szempontok is érvényesülnek.

Az energiatakarékossági és hulladékgazdálkodási fejlesztések megvalósítását célszerű ütemezett módon kezelni. Rövid távon a közvilágítás-korszerűsítés, az energiapazarló intézményi rendszerek felmérése, a legrosszabb állapotú középületek energetikai előkészítése, valamint a közterületi köztisztasági és hulladékgyűjtési pontok felülvizsgálata indokolt. Középtávon az Egészségház, a hivatali épületek, a Művelődési Ház és más közintézmények korszerűsítése, továbbá az intézményi energiafelhasználás tudatosabb nyomon követése jelenthet előrelépést. Hosszabb távon az önkormányzati épületállomány átfogó energetikai megújítása és a környezettudatos városüzemeltetési rendszer megerősítése lehet a cél.

A települési szintű energiatakarékosság és hulladékgazdálkodás eredményessége csak akkor biztosítható, ha az önkormányzati fejlesztésekhez lakossági és intézményi együttműködés is társul. A középületek korszerűsítése, a közvilágítás modernizálása, a hulladékmegelőzés, a szelektív gyűjtés, a köztisztaság és a zöldfelületek védelme olyan területek, ahol az önkormányzati beruházások és a mindennapi használói magatartás egyaránt meghatározó.

3.12 Infrastruktúra

Demecser infrastruktúra-fejlesztési feladatai a város működőképességének, lakókörnyezeti minőségének, közlekedésbiztonságának, közszolgáltatási színvonalának és hosszú távú fenntarthatóságának javítását szolgálják. Az infrastruktúra ebben a fejezetben nem kizárólag műszaki létesítmények összességét jelenti, hanem mindazokat a közlekedési, közműves, közterületi, intézményi és városüzemeltetési feltételeket, amelyek a lakosság mindennapi életét, a közszolgáltatások elérhetőségét, a gazdasági működést és a városi környezet használatosságát meghatározzák.

A fejezet kapcsolódik az **SDG 9. – Ipar, innováció és infrastruktúra**, az **SDG 11. – Fenntartható városok és közösségek**, az **SDG 6. – Tiszta víz és alapvető köztisztaság**, valamint az **SDG 7. – Megfizethető és tiszta energia** célokhoz. Demecser esetében ezek helyi értelmezése elsősorban a közlekedési hálózat fejlesztését, a gyalogos és kerékpáros kapcsolatok javítását, a közvilágítás korszerűsítését, a csapadékvíz- és belvízelvezetés rendezését, az intézményi infrastruktúra megújítását, valamint a gazdasági területek közműves és közlekedési feltételeinek javítását jelenti.

Demecser infrastrukturális adottságai között kiemelt jelentőségű a város közlekedési kapcsolatrendszere. A település vasúti és közúti elérhetősége, a térségi kapcsolatok, valamint a korábbi kerékpárút-fejlesztések egyaránt hozzájárulnak ahhoz, hogy Demecser a Rétköz térségében központi szerepkörű kisvárosként működjön. Az elmúlt években megvalósult kerékpárút-fejlesztések, így a Demecser–Nyugat–Keleti–Kékkel összekötő kerékpárút és a Borzsova–Demecser kerékpárút olyan infrastrukturális előzmények, amelyek a fenntartható közlekedés, a térségi kapcsolatok és a mindennapi elérhetőség szempontjából is fontosak.

A közúti infrastruktúra fejlesztése Demecser egyik folyamatos feladata. Az önkormányzati adatszolgáltatás alapján több olyan út- és utcahálózati elem azonosítható, ahol a burkolat állapota, a burkolat hiánya vagy a forgalmi szerep indokolja a beavatkozást. Kiemelt feladatként jelenik meg a még nem aszfaltos utak burkolása, különösen a Vörösmarty út vasúttal párhuzamos szakaszának, valamint a vasúttal párhuzamos két út aszfaltozása. Ezek a fejlesztések nemcsak az érintett utcák komfortját javíthatják, hanem a Szabolcsvezér út forgalmi terhelésének mérsékléséhez is hozzájárulhatnak.

A burkolatfelújítási igények között szerepel a Kinizsi Pál út, a Gábor Áron út és a Béke út aszfaltfelújítása is. Ezek a beavatkozások a lakókörnyezeti minőség, a közlekedésbiztonság, a por- és sárterhelés csökkentése, valamint az utcakép rendezettebbé tétele szempontjából egyaránt indokoltak. A közúti fejlesztéseknél a cél nem csupán a burkolatok javítása, hanem a forgalmi rend, a vízelvezetés, a parkolás, a gyalogoskapcsolatok és a településképi illeszkedés együttes kezelése.

A gyalogos infrastruktúra fejlesztése különösen fontos a gyermekek, idősek, mozgásukban korlátozott személyek és közintézményeket használó lakosok számára. A járdák állapota és folytonossága közvetlenül befolyásolja a közszolgáltatások elérhetőségét és a lakókörnyezet biztonságát. Az önkormányzati adatszolgáltatás alapján a Böndi városrészben a Vörösmarty és Petőfi úti járdaépítés indokolt fejlesztési irányként jelenik meg. A gyalogos infrastruktúra fejlesztése során törekedni kell a biztonságos, akadálymentesebb, intézményi és közösségi helyszínekhez jól kapcsolódó gyalogoskapcsolatok kialakítására.

DEMECSER VÁROS - TELEPÜLÉSTERV TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

A parkolási infrastruktúra fejlesztése szintén jelentős feladat. Az intézmények, közterületek és városközponti funkciók környezetében a rendezetlen parkolás közlekedési és településképi problémákat is okozhat. A Szabolcsvezér utcán az árkok lefedésével és parkolók kialakításával javítható a közterületi használhatóság, a közlekedési rend és a városkép. Az óvoda előtti parkoló térkövezése, a temető előtti parkoló aszfaltozása vagy térkövezése, valamint a gimnázium előtti park megnyitása és térkövezése olyan beavatkozások, amelyek az intézmények megközelíthetőségét és a közterületi rendezettséget egyaránt javítják.

A csapadékvíz- és belvízelvezetés Demecser infrastrukturális fejlesztéseinek egyik legfontosabb eleme. A település adottságai miatt a vízelvezetési problémák közvetlenül hatnak az utak, járdák, lakóingatlanok és közterületek használhatóságára. Az önkormányzati adatszolgáltatás szerint a belvízelvezető árkok felújítására több utcában szükség van, jelenleg a Szabolcsvezér úton zajlik ilyen jellegű beavatkozás, de például a József Attila úton is indokolt a fejlesztés. A vízelvezetési rendszer rendezése ezért nem önálló műszaki részfeladat, hanem az út-, járda-, parkoló- és lakókörnyezeti fejlesztések előfeltétele.

Az infrastruktúra-fejlesztéseknél alapelv, hogy az árkok lefedése, parkolóépítés, útburkolat-fejlesztés vagy járdaépítés csak a csapadékvíz megfelelő elvezetésének biztosításával valósulhat meg. A vízelvezetési problémák figyelmen kívül hagyása hosszú távon az új burkolatok gyorsabb romlásához, közlekedési problémákhoz és lakossági elégedetlenséghez vezethet. Ezért minden jelentősebb közterületi beruháznál szükséges a vízgazdálkodási kapcsolódások vizsgálata.

A közvilágítás korszerűsítése Demecser infrastruktúra-fejlesztési programjának kiemelt, rövid távon megvalósítható eleme. A Magyar Falu Program keretében támogatott közvilágítás-korszerűsítési projekt 46 209 048 Ft támogatási összeggel 470 db lámpatest korszerűbb, energiatakarékosabb technológiára történő cseréjét tartalmazza. Ez a fejlesztés egyszerre szolgálja az energiahatékonyságot, a közterületi biztonságot, a gyalogos és közúti közlekedés feltételeinek javítását, valamint az önkormányzati fenntartási költségek mérséklését.

A közvilágításhoz kapcsolódóan a város pályázaton kívül is fejleszt új oszlopok és lámpatestek elhelyezésével azokon a területeken, ahol korábban nem volt megfelelő ellátottság. A közvilágítás bővítése és korszerűsítése különösen fontos a lakóutcákban, intézményi környezetekben, játszótereknél, temető környezetében, gyalogos kapcsolatoknál és közösségi használatú területeken. A fejlesztés településüzemeltetési szempontból akkor eredményes, ha az energiahatékonyság, a biztonság és a fenntartható karbantartás szempontjai egyszerre érvényesülnek.

Az intézményi infrastruktúra fejlesztése Demecser közszolgáltatásainak hosszú távú fenntarthatóságát szolgálja. Az önkormányzati adatszolgáltatás alapján több középület esetében jelentkezik felújítási, energetikai, gépészeti vagy funkcionális korszerűsítési igény. Az Egészségház teljes felújítást és energetikai korszerűsítést igényel; a hivatali épületek korszerűtlenek, részben elavult fűtési rendszerrel működnek; a Művelődési Ház és Könyvtár belső felújításra és fűtéskorszerűsítésre szorul; az ÖNO és Tájház épületénél szerkezeti és tetőproblémák jelentkeznek; a Rendőrszépítő épülete pedig teljes korszerűsítést igényel.

Az intézményi infrastruktúra fejlesztése nem választható el az energiahatékonysági és szolgáltatásminőségi céloktól. A középületek korszerűsítése akkor eredményes, ha egyszerre javítja a használati komfortot, csökkenti az energiafelhasználást, mérsékli a fenntartási költségeket, biztosítja az akadálymentesebb és ügyfélbarátabb használatot, valamint illeszkedik az adott épület településképi és funkcionális szerepéhez.

A szociális, egészségügyi és gyermekellátási infrastruktúra fejlesztése különösen fontos a város népességmegtartó képessége szempontjából. Az Egészségház felújítása, az óvoda-bölcsőde környezetének további fejlesztése, a hetedik óvodai csoport kialakításának igénye, a konyha energetikai korszerűsítése, valamint az idősek bentlakásos otthonának hosszabb távú előkészítése egyaránt olyan infrastrukturális beavatkozás, amely a humán közszolgáltatások minőségét és elérhetőségét javíthatja.

A közösségi és rekreációs infrastruktúra fejlesztése Demecserben több helyszínen is indokolt. A városi játszótér kialakítása az általános iskolával szemben, a Béke út 1/b. szám alatti 848/3 hrsz.-ú közterületen, valamint Borzsova településrészén, a Székely u. 39. szám alatti 3269 hrsz.-ú Községi Ház udvarán tervezett játszótérfejlesztés közvetlenül javítja a gyermekes családok életminőségét. Ezek a beruházások egyben városrészi közösségi funkciót is erősítenek, különösen Borzsova esetében.

DEMECSER VÁROS - TELEPÜLÉSTERV TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

A temetői infrastruktúra fejlesztése szintén a város közszolgáltatási és településüzemeltetési feladatai közé tartozik. A Versenyképes Járások Program 1. ütemében támogatott temetői kapu- és kerítésfejlesztés, valamint a 2. ütemben előkészített temetői utak, világítás, térfigyelő kamerarendszer és ravatalozó-felújítás a temető méltó, biztonságos és rendezett használatát szolgálják. A temető előtti parkoló fejlesztése ugyancsak kapcsolódik ehhez az infrastrukturális célrendszerhez.

A közbiztonsági infrastruktúra fejlesztése Demecserben a térfigyelő kamerarendszer kiépítésével kap kiemelt szerepet. Az önkormányzati adatszolgáltatás szerint a kamerarendszer a Versenyképes Járások Programban és a TOP Plusz projektben is megjelenik, a kamerák pedig a rendőrségre lesznek bekötve. Ez a fejlesztés a közterületi biztonságot, a bűnmegelőzést, a temetői és közösségi területek védelmét, valamint a lakosság biztonságérzetének javítását szolgálja.

A gazdasági infrastruktúra fejlesztése a helyi munkahelyteremtés és a vállalkozási környezet javításának alapfeltétele. A Gyár út 1–3. szám alatti volt Keményítőgyár területe, a vasútállomással szembeni 1340 hrsz.-ú önkormányzati telephely, valamint a Fütyülő térségében található gazdasági-szolgáltató célra alkalmas önkormányzati ingatlanok olyan fejlesztési tartalékok, amelyek gazdasági hasznosítása csak megfelelő közlekedési, közművesítési, telephelyi és környezetvédelmi feltételek mellett lehet eredményes.

A gazdasági területek fejlesztésénél célszerű első lépésként az érintett ingatlanok infrastruktúra-állapotának felmérése: útsatlakozás, közműellátottság, csapadékvíz-kezelés, energiaellátás, esetleges szennyezési kockázatok, belső telephelyi utak, kerítések, épületállomány, valamint a lehetséges fejlesztési korlátok vizsgálata. A befektetői szempontból értelmezhető gazdasági területek előkészítése növeli a város esélyét arra, hogy a jövőben munkahelyteremtő vagy szolgáltatásbővítő beruházásokat vonzzon.

Az infrastruktúra-fejlesztések megvalósítása során minden esetben figyelemmel kell lenni a Helyi Építési Szabályzat és a szabályozási tervek előírásaira. Demecser HÉSZ-e szerint a város közigazgatási területén építési tevékenységet a helyi építési szabályzat, a belterületi és külterületi szabályozási terv, valamint az országos előírások együttes figyelembevételével lehet végezni. A jelentősebb út-, közterület-, közmű-, intézményi és gazdasági fejlesztések esetében ezért vizsgálni szükséges az övezeti besorolást, a közterületi kapcsolatokat, a szabályozási szélességeket, a közművesítési feltételeket és az esetleges védelmi vagy településképi előírásokat.

A belterületi szabályozási terv alapján Demecserben a fejlesztések többféle területfelhasználási egységet érintenek, így lakóterületeket, településközponti vegyes területeket, kereskedelmi-szolgáltató gazdasági területeket, különleges területeket, közparkokat, közlekedési és vízgazdálkodási területeket. Az infrastruktúra-fejlesztéseknek ezekhez a funkciókhoz kell igazodniuk: más típusú beavatkozás szükséges a városközpontban, más a lakóutcákban, más az intézmények környezetében és más a gazdasági területeken.

Az infrastruktúra-fejlesztések ütemezésekor elsőbbséget kell adni azoknak a beavatkozásoknak, amelyek több problémát egyszerre kezelnek. Ilyen például az útburkolat és vízvezetés együttes rendezése, a parkolók és gyalogoskapcsolatok összehangolt fejlesztése, a közvilágítás és közbiztonsági rendszer együttes korszerűsítése, vagy az intézményi felújítások energetikai korszerűsítéssel történő összekapcsolása. Az ilyen integrált fejlesztések költséghatékonyabbak, és a lakosság számára is érzékelhetőbb eredményt hoznak.

5 MONITORING

A monitoring rendszer célja, hogy Demecser Város fejlesztési dokumentumában meghatározott célok, beavatkozási irányok és projektek megvalósulása nyomon követhető, értékelhető és szükség esetén korrigálható legyen. A monitoring nem önálló adminisztratív kötelezettségként, hanem a fejlesztési dokumentum végrehajtását támogató eszközként értelmezendő: segítségével az önkormányzat áttekintheti, hogy a stratégiai célokhoz kapcsolódó fejlesztések milyen ütemben valósulnak meg, mely területeken szükséges további beavatkozás, és hol indokolt a fejlesztési prioritások módosítása.

A monitoring rendszer kialakításánál figyelembe kell venni, hogy Demecser fejlesztési programja több, egymással összefüggő célterületre épül. A városfejlesztési célok között megjelenik az élhető és gondoskodó városi környezet kialakítása, a helyi gazdaság és munkahelyteremtés erősítése, a városközpont és az intézményi infrastruktúra megújítása, a zöld, klímadatos és biztonságos települési környezet fejlesztése, valamint horizontális szempontként az esélyegyenlőség, a társadalmi felzárkóztatás, az értékörzés és a partnerségi működés erősítése. Ennek megfelelően a monitoringnak nem kizárólag a beruházások fizikai megvalósulását kell vizsgálnia, hanem azt is, hogy azok milyen módon járulnak hozzá a város működésének, szolgáltatásainak és életminőségének javulásához.

A monitoring alapját a fejlesztési dokumentumban rögzített stratégiai célok, a cselekvési program projektjei, az önkormányzati adatszolgáltatásban szereplő fejlesztési prioritások, valamint a rendelkezésre álló statisztikai, intézményi és pénzügyi adatok képezik. Az önkormányzati adatszolgáltatás több olyan folyamatban lévő és tervezett fejlesztést azonosít, amelyek nyomon követése a következő években kiemelten fontos lesz, így többek között a Kétezer-egy tér rendezése, az Egészség ház felújítása, a közvilágítás korszerűsítése, a középületek energetikai megújítása, a játszóterek kialakítása, a temetői fejlesztések, valamint a gazdasági és barnamezős területek hasznosítása.

A monitoring rendszer működtetéséért elsődlegesen az önkormányzat felelős. A feladat ellátása során indokolt a polgármester, a jegyző, a hivataltal szakmai munkatársak, az érintett intézményvezetők, a projektmenedzsmenttel foglalkozó szereplők, valamint szükség szerint a főépítész, tervezők és egyéb szakértők együttműködése. A monitoring akkor működik hatékonyan, ha nemcsak a pályázati elszámolásokhoz kapcsolódó adatok gyűjtésére korlátozódik, hanem a fejlesztési dokumentum célrendszerének teljesülését is értékeli.

A monitoringot célszerű évente legalább egy alkalommal elvégezni. Az éves áttekintés keretében javasolt megvizsgálni, hogy az adott évben mely fejlesztések valósultak meg, melyek vannak folyamatban, melyek esetében történt előkészítés vagy pályázatbenyújtás, illetve mely célok megvalósítása ütközött forráshiányba, műszaki, jogi vagy szervezési akadályba. Az éves monitoring eredménye rövid önkormányzati beszámoló formájában is rögzíthető, amely a képviselő-testület számára áttekinthető képet ad a fejlesztési dokumentum végrehajtásának állásáról.

A monitoring rendszerben különbséget kell tenni a projektmegvalósulási mutatók, az eredménymutatók és a hatásjellegű mutatók között. A projektmegvalósulási mutatók azt jelzik, hogy egy adott fejlesztés fizikailag megvalósult-e, például elkészült-e egy játszótér, megtörtént-e egy épületfelújítás vagy hány lámpatest cseréje valósult meg. Az eredménymutatók azt vizsgálják, hogy a fejlesztés milyen közvetlen változást hozott, például javult-e az intézményi működés, csökkent-e az energiafelhasználás, bővült-e a szolgáltatási kapacitás. A hatásjellegű mutatók hosszabb távon értelmezhetők, például a lakossági elégedettség, a helyi gazdasági aktivitás, a szolgáltatásokhoz való hozzáférés vagy a település népességmegtartó képességének alakulása alapján.

A monitoring rendszer egyik legfontosabb területe az élhető, gondoskodó és népességmegtartó városi működés értékelése. Ehhez kapcsolódóan vizsgálható az óvodai és bölcsődei férőhelyek, csoportok és gyermeklétszám alakulása, az egészségügyi és szociális szolgáltatások fejlesztése, az idősek ellátásához kapcsolódó előkészítési folyamatok, a játszóterek és közösségi terek megvalósulása, valamint a lakókörnyezeti infrastruktúra javulása. Az önkormányzati adatszolgáltatás alapján a Demecseri Tündérváros Óvoda és Bölcsőde kapacitása, a hetedik óvodai csoport tervezése, valamint a játszóterek fejlesztése olyan elemek, amelyekhez jól követhető mutatók rendelkeznek.

A gazdaságfejlesztési célok monitoringja során figyelni kell a helyi vállalkozási környezet, az iparüzési adóbevételek, a munkahelyteremtő beruházások, a gazdasági célú ingatlanhasznosítás és a barnamezős területek előkészítésének alakulását. A hivatali beszámoló alapján a tényleges helyi iparüzési adóbevételek 2020-ban 45 992

DEMECSER VÁROS - TELEPÜLÉSTERV TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

095 Ft, 2021-ben 59 248 381 Ft, 2022-ben 61 442 798 Ft volt, ami a későbbi évek adataival együtt alkalmas lehet a helyi gazdasági aktivitás változásának nyomon követésére.

A városközponti, intézményi és közösségi fejlesztések monitoringja során külön figyelmet kell fordítani a Kétezer-egy tér rendezésére, az új városháza előkészítésére, az Egészségház felújítására, a Művelődési Ház és Könyvtár korszerűsítésére, az ÖNO és Tájház állapotának javítására, az Elek-kastély és Elek-kúria hasznosítási lehetőségeire, valamint a rendezvényházként működő közösségi helyszínek használatára. Ezeknél a fejlesztéseknél nem elegendő azt rögzíteni, hogy a beruházás megvalósult-e; azt is vizsgálni kell, hogy az érintett épület vagy közterület ténylegesen betölti-e a tervezett közösségi, kulturális, egészségügyi, igazgatási vagy szolgáltatási funkciót.

A zöld, klímatudatos és biztonságos települési környezet monitoringja során javasolt vizsgálni a zöldfelületi beavatkozások, fásítások, parkosítások, közterületi bútorok, játszóterek, belvízelvezetési fejlesztések, közvilágítás-korszerűsítés és térfigyelő kamerarendszer megvalósulását. A Magyar Falu Program keretében támogatott közvilágítás-korszerűsítés például 470 db lámpatest cseréjét tartalmazza, amely egyértelműen mérhető projektindikátorként alkalmazható.

A társadalmi felzárkóztatási és esélyegyenlőségi szempontok monitoringja különös óvatosságot igényel. Mivel a dokumentum készítésének időpontjában a 2022. évi népszámláláson alapuló aktuális szegregációs adatszolgáltatás és térképi lehatárolás nem áll rendelkezésre, a monitoring nem alapozható friss szegregátum-lehatárolásra. A Helyi Esélyegyenlőségi Program 2025–2030 ugyanakkor megfelelő keretet ad a sérülékeny társadalmi csoportok helyzetének, a szolgáltatásokhoz való hozzáférésnek, a gyermekek, idősek, nők, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők és roma lakosság helyzetének követéséhez.

A monitoring rendszer javasolt indikátorai az alábbiak szerint foglalhatók össze:

Fejlesztési terület	Javasolt monitoring mutató
Városközpont és közterületek	megújított közterületek száma és területe; Kétezer-egy tér fejlesztésének állapota; közterületi bútorok, zöldfelületek, parkolók megvalósulása
Középület-állomány	felújított vagy energetikailag korszerűsített önkormányzati épületek száma; fejlesztéssel érintett intézményi alapterület; működési költségek változása, ahol mérhető
Egészségügyi és szociális szolgáltatások	Egészségház felújításának előkészítési és megvalósítási állapota; idősok ellátásához kapcsolódó fejlesztések előrehaladása; ellátási kapacitások változása
Oktatás-nevelés és gyermekbarát fejlesztések	óvodai és bölcsődei csoportok száma; férőhelyek és gyermeklétszám alakulása; kialakított játszóterek száma
Gazdaságfejlesztés	helyi iparüzési adóbevételek alakulása; hasznosított vagy előkészített gazdasági területek száma; befektetői célra előkészített ingatlanok száma
Barnamezős területek	volt Keményitőgyár, vasútállomás melletti telephely és egyéb gazdasági ingatlanok előkészítési állapota; rendezett vagy új funkcióba vont területek
Közlekedési infrastruktúra	felújított utak hossza; új vagy felújított járdák hossza; kialakított parkolók száma; kerékpáros kapcsolatok állapota
Vízgazdálkodás	felújított belvízelvezető árkok hossza; vízelvezetési problémával érintett szakaszok csökkenése; csapadékvíz-kezelési beavatkozások száma
Közvilágítás és közbiztonság	korszerűsített lámpatestek száma; új közvilágítási pontok száma; kiépített térfigyelő kamerák száma
Zöldfelület és klímaalkalmazkodás	ültetett fák száma; megújított zöldfelületek nagysága; parkosított közterületek száma; árnyékolást javító beavatkozások
Kulturális és örökségi értékek	felújított vagy funkcióval megtöltött örökségi épületek száma; helytörténeti gyűjtemény állagvédelmi és bemutatási feltételeinek javulása
Esélyegyenlőség és felzárkóztatás	HEP-intézkedések végrehajtási állapota; hátrányos helyzetű csoportokat érintő fejlesztések száma; szolgáltatáshozzáférést javító beavatkozások

A monitoring során indokolt külön nyilvántartani a támogatott, folyamatban lévő, előkészítés alatt álló, elhalasztott és forráshiány miatt nem indított projekteket. Ez azért fontos, mert a fejlesztési dokumentum nem merev beruházási program, hanem olyan stratégiai keret, amelynek végrehajtása a pályázati lehetőségekhez, önkormányzati forrásokhoz, műszaki előkészítettséghez és partnerségi folyamatokhoz igazodik. A projektállapotok rendszeres rögzítése segít elkerülni, hogy a dokumentumban szereplő fejlesztések nyomon követhetetlené váljanak.

DEMECSER VÁROS - TELEPÜLÉSTERV TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

A monitoring rendszernek összhangban kell állnia a fenntartható fejlődési célok helyi értelmezésével is. Az SDG 8. célhoz kapcsolódóan követhető a helyi gazdasági aktivitás, a munkahelyteremtő területek előkészítése és a gazdasági ingatlanok hasznosítása. Az SDG 11. célhoz kapcsolódóan vizsgálható a közterületek, középületek, lakókörnyezeti és közösségi infrastruktúra fejlődése. Az SDG 6., SDG 13. és SDG 15. célokhoz kapcsolódóan értékelhető a vízelvezetési rendszer, a zöldfelületek, fásítások és klímaalkalmazkodási beavatkozások megvalósulása. Az SDG 3., SDG 4. és SDG 10. célok helyi teljesülését az egészségügyi, szociális, oktatási-nevelési és esélyegyenlőségi fejlesztések eredményei mutathatják.

A monitoring eredményei alapján szükség esetén a fejlesztési dokumentum felülvizsgálata vagy kiegészítése is indokolt lehet. Különösen akkor szükséges felülvizsgálat, ha új pályázati források jelennek meg, jelentősen változik az önkormányzat pénzügyi helyzete, új önkormányzati vagy térségi fejlesztési prioritás keletkezik, valamely nagyobb projekt megvalósíthatatlanná válik, vagy olyan új adat áll rendelkezésre, amely a társadalmi, gazdasági vagy környezeti helyzet értékelését érdemben módosítja.

Külön felülvizsgálati pontként kezelendő a friss szegregációs adatszolgáltatás rendelkezésre állása. Amennyiben a 2022. évi népszámláláson alapuló aktuális szegregációs lehatárolás és adatszolgáltatás később megérkezik, indokolt a társadalmi felzárkóztatási és antiszegregációs megállapítások áttekintése, valamint szükség esetén a fejlesztési célok és beavatkozási területek pontosítása. A jelen dokumentum e kérdéskört a rendelkezésre álló adatok alapján óvatosan, fejlesztési szempontú kockázati területként kezeli.

A monitoringnak egyszerre kell szakmai és gyakorlati célokat szolgálnia. Szakmai szempontból biztosítja, hogy a fejlesztési dokumentum ne váljon statikus, egyszer elkészített anyaggá, hanem a város fejlődését követő, szükség esetén aktualizálható keret maradjon. Gyakorlati szempontból segíti a projekt-előkészítést, a pályázati döntéseket, az éves költségvetési tervezést, az intézményi fejlesztési igények rangsorolását és a lakosság felé történő beszámolást.

határozat-tervezet

**DEMECSER VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
.../2026.(.../.....)
HATÁROZATA**

A piac működésével kapcsolatos lakossági kérelem elbírálásáról

A Képviselő-testület:

1. A Demecser Dózsa György út 17. sz. alatti régi piac további üzemeltetésére benyújtott 109 db lakossági és kereskedői aláírást tartalmazó beadvány tartalmát megvizsgálta és úgy döntött, hogy a kérelemben foglaltakat méltányolva a régi piacot is tovább működteti a megszokott helyen és időben, keddi és pénteki napokon.
2. Felhívja ugyanakkor a piacon árusítók és a lakosság figyelmét, hogy a 4516 Demecser Vasút úti Városi Piac csarnok és Szabadtéri Piac épülete is nyitva áll az árusítók és a lakosság számára, ahol hétfő, szerda és csütörtök 6.00-13.00 óra között biztosított az árusítás lehetősége.
3. Tájékoztatja a piacon árusítókat, őstermelőket, hogy az új piacon korszerű, összkomfortos körülmények között tudnak árusítani, - korszerű mosdók, klíma, stb. - ugyanazon áron, mint a régi piacon. Kéri, hogy éljenek a lehetőséggel és települjenek át az új piacra.
4. A Képviselő-testület mindkét piacot párhuzamosan fogja működtetni, mivel nincs akadálya annak, hogy egy településen több piac működjön. Minden kereskedő szabadon döntheti el, hogy melyik piacon kíván árusítani.

Határidő: 2026. június 01.
Felelős: polgármester, jegyző

Rátkai Sándor sk.
polgármester

Bötykös Katalin sk.
jegyző

DEMECSERI
VÁROSI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL
4026 Demecser, Károlyi-egy tér 1.
2026-04-28
1607-1 20. sz. db mell.
Borhyos Katalin

Kérelem a Demecseri Városi Önkormányzat részére

Tisztelt Önkormányzat!

Alulírottak, Demecser város piacán árusító kereskedők, ezúton szeretnénk tisztelettel kérni az Önkormányzatot, hogy vizsgálja felül a piac áthelyezésére vonatkozó döntését, és tegye lehetővé, hogy a jelenlegi, megszokott helyszínen folytathassuk tevékenységünket.

Álláspontunk szerint az újonnan kijelölt piac helyszíne több szempontból is kedvezőtlen mind az árusok, mind a vásárlók számára. Az új terület a város forgalmi központjától távolabb esik, nehezebben megközelíthető, ami várhatóan jelentős forgalomcsökkenést eredményezne. A piac működésének egyik alapfeltétele a könnyű elérhetőség, amely a jelenlegi helyszínen biztosított, az új lokáció azonban ezt nem tudja megfelelően garantálni.

További komoly problémát jelent az új piac kialakítása is. Az árusoknak az árut egy épületbe kellene be- és kiszállítaniuk, ami a gyakorlatban rendkívül megterhelő. Sok esetben több száz kilogramm áru mozgatásáról van szó, amelynek napi szintű pakolása jelentős fizikai és időbeli terhet róna ránk. Emellett a rendelkezésre álló bejárat kapacitás nem teszi lehetővé, hogy a piac nyitásakor minden árus időben be tudjon pakolni, ami fennakadásokat és működési problémákat okozna.

Ezzel szemben a jelenlegi nyitott piactér jól bevált, praktikus megoldást kínál. Az árusok közvetlenül az asztalaik közelében parkolhatnak járműveikkel, így az áru mozgatása gyorsan és hatékonyan megoldható, valamint szükség esetén az utánpótlás is egyszerűen biztosítható. Ez nemcsak az árusok munkáját könnyíti meg, hanem a vásárlók kiszolgálását is gördülékenyebbé teszi.

Mindezek figyelembevételével meggyőződésünk, hogy az új piacra történő áthelyezés hosszú távon a forgalom csökkenéséhez, az árusok számának visszaeséséhez, végső soron pedig a helyi piac elsoványodásához vezetne.

Kérjük a Tisztelt Önkormányzatot, hogy a fent ismertetett szempontokat mérlegelve biztosítsa számunkra a lehetőséget, hogy a jelenlegi piachelyszínen folytathassuk munkánkat.

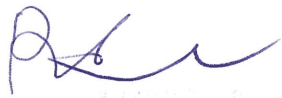
Bízunk benne, hogy kérésünket megértéssel fogadják, és közösen sikerül olyan megoldást találni, amely Demecser város lakosságának, vásárlóinak és az árusok közösségének egyaránt érdekét szolgálja.

Tisztelettel:

A demecseri piac árusai nevében

Kalángos András Ké

Paradica Dóra

Károlyi Klauddi
Károlyi Veres Maja

Szász János
János János

Béhus Zoltán

János Judit

Nagy Robert

Marczi Tibor

Kilényi Tibor

Tallós Benedek

Goma Balázs

Göze László

Tóth Tímea

Tóth Tímea

Schmidt Mihály

Szász Szegedi Tünde

Gábor Melinda

János János

Forgács Mária Emília

János Tünde István

Tihor Andrea

Rákóczi Gabriella

BEZDÁN MÁRTON

Kristina Erika

Szegedi Katalin

Pisla Sándor

Székely Péter

Pisla Sándor

Pisla Gábor

Pisla András

Kemel Sándor

Zajecz Lilla

Tuzs Erzsébet

Gyuri Miklós

Zajecz Gyuri Erika

Gyuri Zsuzsanna

Székely László

Tóth László

Károlyi Tóth Alexandra

Tóth Mária Flóra

Tóth János János

Open Miklós

Székely László

Vilmosné Kóboré
Forsó Szmézi Szmézi
Váratlan nagy Rámé

Bartha Szmézi
Bartha Szmézi
Róth Szmézi
Róth Szmézi
Kóboré Erzsébet
Nagy Teréz
Kóboré Szmézi
Bodkó Szmézi
Bodkó Zoltán Szmézi
Bodkó Anna Maria
Fekete Szmézi
Kóboré Szmézi
Sipa Szmézi
Kóboré Szmézi
Kóboré Szmézi
László Szmézi
Szmézi Szmézi

Szmézi Szmézi
Balogh Szmézi
Kóboré Szmézi
Balogh Szmézi
Kóboré Szmézi
Balogh Szmézi
Kóboré Szmézi
Kóboré Szmézi
Kóboré Szmézi
Kóboré Szmézi

Forsó Szmézi
Szmézi Szmézi
Kóboré Szmézi
Kóboré Szmézi
Kóboré Szmézi
Kóboré Szmézi

Mihály Szmézi
Kóboré Szmézi
Kóboré Szmézi

Kóboré Szmézi
Kóboré Szmézi
Kóboré Szmézi
Kóboré Szmézi
Kóboré Szmézi
Kóboré Szmézi

Balogh Szmézi
Kóboré Szmézi
Kóboré Szmézi
Kóboré Szmézi
Kóboré Szmézi
Kóboré Szmézi

Kóboré Szmézi
Kóboré Szmézi
Kóboré Szmézi
Kóboré Szmézi
Kóboré Szmézi
Kóboré Szmézi

Kóboré Szmézi
Kóboré Szmézi
Kóboré Szmézi
Kóboré Szmézi

DEMECSER VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
...../2026.(..../....)
HATÁROZATA

Kihívás Napja, Városi Gyermeknap és Pedagógus Nap megtartásáról

Önkormányzati Képviselő-testület

1. 2026. május 27-én benevezett a Kihívás Napjára, népszerűsítendő a testmozgást Demecserben. A programok reggel 7.00 órától 19.30 óráig lesznek, megmozgatva a város lakóit, az intézmények tanulóit, dolgozóit.
2. 2026. május 31-én vasárnap 11.00-17.00 óra között a Demecseri Oktatási Centrum udvarán Városi Gyermeknapot tart, melyre a gyermekeket színes programokkal – ugrálóvár, új mini vidámpark, cukorágyú, színpadi programok, gyümölcssziget, finomságok - várja.
3. A rendezvény ingyenesek a résztvevők számára, belépődíj, árusítás nem lesz.
4. 2026. június 4-én 15.00 órától a Városi Konyha és Étteremben városi pedagógus napot tart, a Demecserben a köznevelés, közoktatás területén dolgozó és nyugdíjas pedagógusok részére.
5. A rendezvények költségeit a 2026. évi költségvetés terhére biztosítja.
6. Felhatalmazza a polgármestert a rendezvények megszervezésére, lebonyolítására, a szükséges okiratok aláírására és pénzügyi teljesítésére.

Határidő: Folyamatos
Felelős: Polgármester

Rátkai Sándor
polgármester

Bötykös Katalin
jegyző

Iktatási száma: DEM/1540-3/2026.

DEMECSER VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
...../2026.(.../....) számú
határozata

**A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Nyíregyházi
Katasztrófavédelmi Kirendeltség 2025. évi tevékenységéről szóló beszámolójáról és a
Nyíregyházi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság 2025. évi beszámolójáról**

Önkormányzati Képviselő-testület:

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Nyíregyházi Katasztrófavédelmi Kirendeltség 2025. évi tevékenységéről szóló beszámolóját és a Nyíregyházi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság 2025. évi beszámolóját elfogadja, tudomásul veszi.

Határidő: Azonnal
Felelős: polgármester

Rátkai Sándor
polgármester

Bötykös Katalin
jegyző

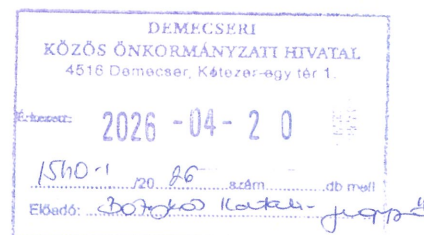
SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG VÁRMEGYEI KATASZTRÓFAVÉDELMI IGAZGATÓSÁG
NYÍREGYHÁZI KATASZTRÓFAVÉDELMI KIRENDELTSÉG

Tárgy: KvK és HTP 2025. évi beszámoló
Ügyintéző: Toldi András tű. alezredes
Telefon: (+36 42) 404-444
E-mail: andras.toldi@katved.gov.hu

Település Polgármestere

Székhelyén

Tisztelt Polgármester Asszony/Úr!

Az elmúlt évek gyakorlatának, illetve jogszabályi előírásoknak megfelelően mellékelten megküldöm a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Nyíregyházi Katasztrófavédelmi Kirendeltség 2025. évi tevékenységéről szóló tájékoztatóját és a kirendeltség szervezeti elemeként működő Nyíregyházi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság 2025. évi tevékenységéről szóló beszámolóját. Kérem a törvényben meghatározott katasztrófavédelmi feladat végrehajtásában együttműködve a tájékoztató és a beszámoló képviselőtestület általi megvitatását és elfogadását.

Nyíregyháza, *elektronikus bélyegző szerint*

Tisztelettel:

Toldi András tű. alezredes
mb. kirendeltség-vezető

Melléklet: Tájékoztató és Beszámoló
Terjedelem: 1 oldal
Kapják: Címzett

ZÁRADÉK

A dokumentum elektronikus aláírással hitelesített
36510/537-2/2026.ált.

Tárgy: Nyíregyházi Katasztrófavédelmi Kirendeltség és a Nyíregyházi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság 2025. évi beszámolója

Feladó: Iski Erzsébet <Erzsebet.Iski@katved.gov.hu>

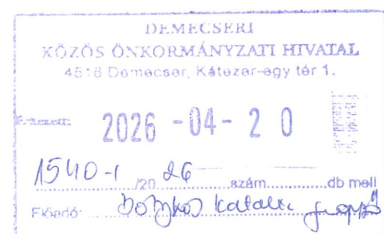
Dátum: 2026. 04. 20. 13:06

Címzett: "hivatal@demecser.hu" <hivatal@demecser.hu>

Tisztelt Polgármester Úr!

Mellékelten megküldöm a Nyíregyházi Katasztrófavédelmi Kirendeltség és a Nyíregyházi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság 2025. évi beszámolóját.

Tisztelettel,
Toldi András tű. alezredes
mb. kirendeltség-vezető

— Mellékletek: —

megküldő_KVK-HTP_signed_13671610_6_20260420114535.pdf	921 KB
NYH HTP 2025 Demecser beszámoló.pdf	722 KB
NyH_KvK_jovahagyott_2025_evi_tajekoztato_signed.pdf	2,3 MB

SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG VÁRMEGYEI KATASZTRÓFAVÉDELMI IGAZGATÓSÁG
NYÍREGYHÁZI KATASZTRÓFAVÉDELMI KIRENDELTSÉG

DEMECSERI
KÖZÖS ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL
4516 Demecsér, Kétezer-egy tér 1.

Készült: 2026 -04- 2 0

15h0-1 /20. 26 szám...db mell

Előadó: Toldi András

Kelt: Nyíregyháza, *elektronikus bélyegző* szerint

Vörös Tamás tű. ezredes
vármegyei igazgató

Tájékoztató
a Nyíregyházi Katasztrófavédelmi Kirendeltség
2025. évi tevékenységéről

Készítette: Nyíregyháza, *elektronikus bélyegző* szerint

Toldi András tű. alezredes
mb. kirendeltség-vezető

I. BEVEZETÉS

A Nyíregyházi Katasztrófavédelmi Kirendeltség (továbbiakban: kirendeltség), mint a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság legnagyobb területtel és lakosságszámmal rendelkező helyi szerve 2025. évi célkitűzéseit az országos stratégiai célok alapján, a vármegyei sajátosságokra és a fő veszélyeztető hatásokra figyelemmel határozta meg.

A kirendeltség biztosította a káresetekkel kapcsolatban a lakosság életének és anyagi javainak biztonságát, feladatait rendezett, szabályozott keretek között, a kialakult helyzetre való megfelelő szintű reagálással látta el az illetékességi terület közbiztonságának növelése érdekében.

A kirendeltség továbbra is kiemelt figyelmet fordított a hivatásos tűzoltóság székhelyétől távol működő, vagy önálló beavatkozást vállaló önkéntes tűzoltó egyesületekre, illetve az önkormányzati tűzoltóságokra, ezzel segítve elő a káresetek felszámolásában való közreműködésüket. Az önkéntességet a pályázatok által biztosított támogatási rendszer jelentősen előmozdította, melynek eredményeként folyamatosan nő az egyesületek feladatvállalása a beavatkozások területén.

Továbbra is fő feladatok között szerepelt a mentő tűzvédelem folyamatos fejlesztése, a beavatkozó állomány magas szintű felkészítése, a reagáló képesség fenntartása. A napi továbbképzési rendszer megfelelően működik, a helyi sajátosságok jól illeszkednek az országos képzési rendszerbe. Az önkormányzati tűzoltók és az önkéntes egyesületek tagjai is folyamatos oktatásban részesültek a képzési rendszer ismeretanyagából a friss szakmai tudásanyag elsajátítása érdekében.

Kiemelt feladatként kezeltük az önkéntes mentőszervezetek további fejlesztését, pályázati források bevonásával az önkéntesség folyamatos erősítését, a nemzeti minősítési rendszer szerinti újraminősítő gyakorlatokkal javítottuk a beavatkozásokban történő részvételük feltételeit.

A kirendeltség a vizsgált időszakban kiemelt figyelmet fordított a tűz megelőzésre és a hagyományok ápolására, amelyek a sajtón keresztül is eljutottak a közvéleményhez.

A Kirendeltség havi rendszerességgel a helyi rádiókban, az ismétlődő és meghatározott szezonális feladatokról, mint a tűzgyújtási tilalom, a hőségriasztás, tűz megelőzési feladatok és felhívások témakörben nyilatkozott, illetve a katasztrófavédelmet érintő veszélyforrásokról, a megelőzés és védekezés lehetséges módjáról.

A kirendeltség elmúlt évi tevékenységét a törvényesség, a költséghatékonyság, a magas szintű műveleti képesség, hatósági munkájában pedig az ügyfélközpontú működés jellemezte.

II. A TŰZOLTÁSOKRÓL ÉS A MŰSZAKI MENTÉSEKRŐL

1. A kirendeltség tűzvédelme, a területi lefedettsége:

A kirendeltség illetékességi területén 7 hivatásos szervezet végzi a mentő- tűzvédelmi feladatokat. (1. számú melléklet 1. táblázat)

A 7 hivatásos szervezet működési területén 4 Önkormányzati Tűzoltó-parancsnokság (továbbiakban: ÖTP) - Ibrány ÖTP (4 település), Szakoly ÖTP (5 település), Tiszavasvári ÖTP (6 település), Újfehértó ÖTP (2 település) - rendelkezik elsődleges műveleti körzettel. Az illetékességi területen 19 önkéntes tűzoltó egyesület (továbbiakban: ÖTE) működött egészen 2025. december 16-ig, ezt követően Tiszabercel ÖTE felmondta együttműködési megállapodását Nyíregyháza HTP-vel, mivel az egyesület aktív tagjainak száma jelentős mértékben csökkent, így a továbbiakban nem kívánták tovább működtetni az ÖTE-t. A 19

(2025. december 16-tól 18) ÖTE-ből 12 (2025. december 16-tól 11) egyesület tartozik a kirendeltség szakmai felügyelete alá. Ezekből 3 egyesület önállóan beavatkozó jogosultsággal rendelkezik (Demecser ÖTE, Nagykálló ÖTE és Rakamaz ÖTE). 8 egyesület I-es kategóriára, 2 egyesület II-es kategóriára, míg 2 (2025. december 16-tól 1) egyesület III-es kategóriára kötött együttműködési megállapodást a Nyíregyházi HTP-vel. (1. számú melléklet 2. táblázat).

A 7/2018. (VIII.23.) BM OKF utasításban foglaltak alapján a Nyíregyházi KvK csak a Nyíregyházi HTP-vel EMÜ-t kötött ÖTE-knél végez szakmai tevékenységet. Ebből adódóan a kirendeltség felügyeletébe 12 (2025. december 16-tól 11) ÖTE tartozik jelenleg. (1. számú melléklet 3. táblázat).

Hatósági kötelezés alapján 5 gazdálkodó szervezetnél (Alkaloida Létesítményi Tűzoltóság, Michelin Hungária Kft. Létesítményi Tűzoltóság, DUNAPACK Papír és Csomagolóanyag Rt. Létesítményi Tűzoltóság, Mondi Bags Hungaria Kft. Létesítményi Tűzoltóság, Dél-Nyírségi Bioenergia Művek Energiatermelő Zrt. Létesítményi Tűzoltóság működik alkalomszerűen igénybe vehető létesítményi tűzoltóság a kirendeltség illetékességi területén. Ebből a 2026. évben a Mondi Bags Hungaria Kft. Létesítményi Tűzoltósága befejezi tevékenységét.

A területen beavatkozó hivatásos tűzoltóságok folyamatosan készítik a tűzoltási és műszaki mentési terveket, minden veszélyes anyaggal foglalkozó és küszöbérték alatti üzem is rendelkezik tervvel. Jelenleg 62 tűzoltási és műszaki mentési terv készült el a területen található létesítményekre.

2. Számok, statisztikai adatok: tűzesetek-műszaki mentések-beavatkozást igénylő események, összehasonlító adatok:

2025. évben a kirendeltség illetékességi területére összesen 2136 (2024. évben 2176) jelzés érkezett, amelyből 922 db tűzesettel, 1214 db pedig műszaki mentéssel kapcsolatos volt. A vármegyei műveletirányítás ügyeletére érkező összes jelzéseknek (5172 db) ez 41,3%-a. (1. számú melléklet 5. grafikon)

A 2136 db káreseményből 1209 igényelt beavatkozást, 130 esetben kiérkezés előtt felszámolt, 12 esetben szándékosan megtevesztő, 762 esetben téves és 23 esetben pedig utólagos minősítése lett a jelzésnek. (1. számú melléklet 3. grafikon)

Az elrendelt riasztási fokozat az összes káresemény esetében 2079 esetben I-es, 12 esetben II-es, 11 esetben III-as, 1 esetben IV-es és 10 esetben V-ös volt illetve 23 esetben utólagos káreseményhez történt riasztás. A tényleges riasztási fokozatok száma alapján azonban többnyire elegendő volt az I-es riasztási fokozatban vonuló erők helyszínre riasztása, amely 2104 esetet jelentett, illetve 9 esetben II-es erők riasztása vált szükségessé. A tényleges, beavatkozást is igénylő káresemények esetében 1201 db I-es fokozatban vonuló erőre volt szükség, míg 9 esetben II-es riasztási fokozatban vonuló erőnek kellett a káresemény helyszínén beavatkozni. (1. számú melléklet 1-2. grafikon)

A riasztások során 161 esetben került sor kiemelt riasztásra, azonban beavatkozást is igénylő, tényleges riasztásra 77 esetben volt valóban szükséges.

Az esetek között 2025. évben 28 esetben kéménytűzhöz (2024-ben 30), míg 46 esetben szén-monoxiddal kapcsolatos káreseményhez (2024-ben 67) történt riasztás. A szén-monoxiddal kapcsolatos káresemények közül 15 esetben a készenléti jellegű szolgálatnak be is kellett avatkozni.

A nyári időszakra jellemző vegetációs tüzek bár elmaradtak, azonban a korábbi években tapasztalt heves esőzéssel és erős széllel járó vihar ismét lecsapott Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyére júliusban, melynek következtében jelentős mértékben megnövekedtek a műszaki mentések, azon belül is a viharkárok és faeltávolítások.

A kirendeltség illetékességi területén 2025. évi beavatkozások havi megoszlását *1. számú melléklet 4. számú grafikonja* szemlélteti.

A kirendeltség illetékességi területén az elmúlt években bekövetkezett tűz- és műszaki mentések évenkénti alakulását a *1. számú melléklet 3. számú grafikonja* szemlélteti.

A téves jelzések száma a korábbi évvel közel azonos mértékben alakult, amely 762 esetet jelentett (759 eset volt a 2024. évben).

A beépített automatikus tűzjelzők által generált riasztások száma továbbra is emelkedik. 2020. évben történt 128 esetről 2021-ben 243-ra, míg 2022-re 308-ra emelkedett a vonulások száma 2023-ban pedig 492 esetszámmal tetőzött. 2024-ben a 759 téves jelzésből a tűzjelzők által generált jelzés 370 esetre mérséklődött, mely csökkenő tendencia 2025-ben is folytatódott és 327 esetre csökkent. A beépített tűzjelző berendezések megállapított meghibásodása fő forrásai a környezeti hatásra (89 eset) és az érzékelő elszennyeződésére (48 eset) vezethetőek vissza, illetve 146 esetben ismeretlen volt.

300 esetben (2024-ben 272 esetben) a téves tűzjelzőnél nem hagyta el a szertárt a riasztott szer mivel időben lemondták.

A HTP vonulási adatait és a vármegyei mutatószámokat összevetve megállapítható, hogy a sok éves viszonyszámokhoz hasonlóan a tavalyi évben is jelentős számban, a vármegyei beavatkozások 41,3 %-ban vonultak a nyíregyházi kirendeltség területén a tűzoltók (5172 eset az összes tűzoltóság vonulása vármegyén belül, ebből beavatkozást igénylő eset 2943, a kirendeltség területén a beavatkozást igénylő esetek száma 1209).

A vármegyeszékhelyről érkezett segélykérések adatainak vizsgálata során azt is megállapíthatjuk, hogy továbbra is a Nyíregyházi HTP a vonulásai jelentős részét (1408 vonulásból 1010 eset), Nyíregyháza város közigazgatási területén végzi. (*1. számú melléklet 6. grafikon*)

A kirendeltség illetékességi területén végrehajtott beavatkozások eredményeként 2025-ben 21 fő (2024-ben 19 fő) életét sikerült megmenteni (20 főt műszaki mentés, 1 főt tüzeset esetén). Tüzeset helyszínén 4 fő halálozott el, míg a műszaki mentések során illetve balesetekben 14 fő. A tűz- és káresemények során 204 fő (2024-ben 274 fő) szenvedett különböző mértékű sérülést, amely jelentős csökkenést jelentett.

Tüzesetet követően 15 esetben indult tűzvizsgálati eljárás a Kirendeltség illetékességi területén.

3. A tüzesetek jellemzői:

Az adatokat vizsgálva megállapítható, hogy a tüzesetekkel kapcsolatos jelzések száma jelentősen csökkent az előző évekhez viszonyítva (2023-ban 946 tüzeset, 2024-ben 1110 tüzeset, 2025-ben 922 tüzeset). Az erdő- és vegetációs tüzesetek száma a korábbi, nem szélsőségesen száraz évek tendenciáját követte. 2019. évben összesen 223 tüzeset történt az erdő- és vegetációs területeken, ez 2020. évben 131-re csökkent, majd 2021. évben 156-ra. emelkedett és az extrém száraz és forró 2022. évben 326-on tetőzött. Ezt követően viszont csökkenés volt tapasztalható, így 2023-ban már csupán 71 eset került rögzítésre erdő- és vegetációs területen, 2024-ben ismét némileg emelkedett 120 esetre, majd a 2025. évben 114-en állt meg ez az esetszám. (*1. számú melléklet 7. grafikon*)

Megállapítható, hogy egy átlagosan száraz, meleg évben 130-160 esetben kell beavatkozniuk a tűzoltóknak ilyen eseményeknél. 2025-ben ez a szárazság elmaradt és a folyamatos esőzések következményeként gyorsan kiszáradt a terület, melynek köszönhetően elmaradtak a nagyszámú erdő- és vegetációs tüzek.

Az elmúlt évben a kiemelten közérdeklődésre számot tartó nagyobb tűzesetek száma (középmagas épületek tüzei, nagy kiterjedésű szabadtéri tüzek, lakóháztüzek) nem mutat eltérést az előző öt év átlagához képest, viszont történtek lakás tüzek társasházakban és panel épületekben.

4. A műszaki mentések jellege:

A műszaki mentésekre irányuló jelzések száma az egy évvel korábbiakhoz képest növekedett, 2023-ban 977 esetben, 2024-ben 1110 esetben, míg 2025-ben 1214 esetben kellett vonulni a tűzoltóknak. A műszaki mentések közül a viharkárok (68 eset), a fakidőlések (181 eset), az ajtónyitások (149 eset) és a közúti balesetek (254 eset) okozták a legtöbb beavatkozást. 2025-ben, ahogy a korábbi években is, a nyári időszakban (július) a térségen átvonuló, heves esőzéssel és erős széllel járó viharos időjárás következtében jelentősen megnőtt a műszaki mentések száma.

5. Képzések, gyakorlatok:

A belügyi továbbképzési rendszerben a hivatásos állomány az e-learning felkészítéseket és vizsgákat kiváló eredménnyel végrehajtotta.

A 2025-ös évben Nyíregyháza HTP állománya 40 helyismereti gyakorlaton, 12 szituációs begyakorló gyakorlaton és 6 parancsnoki ellenőrző gyakorlaton vett részt. A gyakorlatok átlag végrehajtási időtartama 90-120 perc közöttire tehető, a Kirendeltség félévente 1-1 gyakorlatot szervez a HTP terven felül.

A kiképzés részeként mindhárom szolgálati csoportnál végrehajtásra kerültek mélyből-magasból mentési gyakorlatok a kölaposi gyakorlópályán, füstből mentési gyakorlatok talajszint alatti létesítményekben. A kirendeltség a részére meghatározott szituációs begyakorló gyakorlatokat megszervezte, melyet a Nyíregyházi HTP készenléti állománya hajtott végre. Erre a Nyírség MÉH Kft. telephelyén műszaki mentés illetve a Jósa András Múzeum területén tűzoltási gyakorlat, ahol a tűzoltóság csoportok közötti verseny is megszervezésre került.

Az éves képzési tervhez igazodva, a Mentőszolgálat bevonásával újraélesztési és elsősegély nyújtási gyakorlatok kerültek végrehajtásra mindhárom szolgálati csoportnál, illetve rendszeresen tartanak képzést a városi Rendőrkapitányság Közlekedési Osztályának szakemberei is.

A hatályos intézkedéseknek megfelelően rendszeresen tartott képzéseket a kirendeltség az illetékességi területén működő ÖTP-k és ÖTE-k állományának. 2025-ben a kirendeltség 3 db tűzoltó alapfokú tanfolyamot tartott és szervezett, továbbá Nyírségvíz Zrt. szakemberei képzést tartottak az állomány részére tűzcsapok típusai működése, és működtetése anyagból, a képzés anyagából országos képzési anyagot készítettünk.

6. Önkormányzati tűzoltó-parancsnokságok, önkéntes tűzoltó egyesületek:

A kirendeltség illetékességi területén 3 ÖTP működik, melyek 2025. évben 548 esetben (2024-ben 580 esetben) kaptak riasztást, amelyből 359 (2024-ben 330 esetben) beavatkozást igénylő esemény volt. Összesen 137 tűzesetnél, míg 222 esetben a műszaki mentésben működtek közre. Az esetek döntő többségében a beavatkozásokat önállóan hajtották végre. A 2025. évben 222 esethez a Tiszavasvári ÖTP, 165 esethez az Újfehértói ÖTP és 161 esethez a Szakolyi ÖTP kapott riasztást. (1. számú melléklet 8. grafikon)

A kirendeltség szakmai felügyelete alá tartozó önkéntes tűzoltó egyesületek 2025. évben összesen 232 vonulást hajtottak végre.

Az illetékességi területen 19 önkéntes tűzoltó egyesület (továbbiakban: ÖTE) működött egészen 2025. december 16-ig, ezt követően Tiszabercel ÖTE felmondta együttműködési megállapodását Nyíregyháza HTP-vel, mivel az egyesület aktív tagjainak száma jelentős mértékben csökkent, így a továbbiakban nem kívánták tovább működtetni az ÖTE-t.

A Demecseri BÖTE önálló beavatkozóként 2025. évben 52 vonulást hajtott végre, melyekből 30 alkalommal önállóan számolta fel a káresetet.

Nagykálló BÖTE 2025-ben 12 vonulást hajtott végre. 7 alkalommal a hivatásos egységekkel közösen, 2 alkalommal önállóan számolta fel a káresetet.

A Rakamaz BÖTE 2025-ben 32 vonulást hajtott végre, amelyek során 25 alkalommal önállóan számolta fel a káresetet.

A kirendeltség az ÖTE-ek átfogó ellenőrzésében működött közre, melyet a VMKI Ellenőrzési Szolgálat végezett.

A vizsgálatok során megállapítást nyert, hogy az egyesületek szervezeti felépítése, feladatrendszere biztosítja a feladatok eredményes végrehajtását, a működés feltételeit. A Demecseri Önkéntes Tűzoltó Egyesület a Rakamazi Önkéntes Tűzoltó Egyesület és a Nagykállói Önkéntes Tűzoltó Egyesület is részt vett az éves minősítő gyakorlatokon, amelyet a Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság tűzoltósági főfelügyelője ellenőrzött. A gyakorlatokat az ÖTE-k sikeresen végrehajtották, 2025. évben újból minősítést szereztek egy-egy évre, így továbbra is végezhetnek önállóan beavatkozást.

Az ÖTE-k támogatására kiírt 2025. évi pályázaton, szinte minden egyesület részt vett, melyen üzemanyag költségre, gépjárműfecskendő kötelező biztosításra, védőeszköz támogatásra és tűzoltó technikai támogatásra adtak be pályázatokat. 10 egyesület nyújtott be 2025. évben nyertes pályázatot, melyből valamennyi egyesület pályázati anyagát tovább küldte a kirendeltség. Az egyesületek összesen 8.284.675 Ft pályázati támogatást nyertek el. *(1. számú melléklet 9. grafikon)*. Az önkormányzati tűzoltóságok a részükre kiírt 2025. évi pályázaton összesen 11.203.656 Ft támogatást nyertek el. *(1. számú melléklet 10. grafikon)*

III. A KIRENDELTSÉG VESZÉLYEZTETETTSÉGÉNEK ISMERTETÉSE

1. A települések katasztrófavédelmi osztályba sorolása, kockázatazonosítási eljárás tapasztalatai:

A kirendeltség kiemelt figyelmet fordít az illetékességi területéhez tartozó települések katasztrófavédelmi osztályba sorolásának felülvizsgálatára, melyet a települések polgármesterei és a kirendeltség polgári védelmi szakterület munkatársaival együttműködve hajt végre.

A jogi szabályozás követelményrendszere, valamint a végrehajtott kockázatbecslések eredményeként a kirendeltség illetékességi területéhez tartozó települések veszélyeztetettsége az elmúlt évben nem változott. A településeken végrehajtott katasztrófavédelmi osztályba sorolás felülvizsgálata során megállapítást nyert, hogy a települések osztályba sorolásának változtatására szolgáló ok az elmúlt időszakban nem merült fel.

A kirendeltség területén 3 településen – Nyíregyháza, Nagykálló és Nyírtura – működik olyan veszélyes anyaggal foglalkozó vagy küszöbérték alatti üzem, amely területén bekövetkező súlyos baleset veszélyezteti a lakosságot és az üzemek környezetében tartózkodókat. A veszélyeztető hatások következményeinek felszámolása érdekében ezek a települések külső védelmi tervvel rendelkeznek. A tervek biztosítják a veszélyeztetett területen élő, egyéb okból ott tartózkodó személyek és az ott található anyagi javak szervezett védelmét és mentését.

A vonatkozó jogszabályi rendelkezések alapján ezek a települések az I-es katasztrófavédelmi osztályba, a további 22 település II-es, 15 település III-as katasztrófavédelmi osztályba lett besorolva.

2. Az operatív törzsek alkalmazása 2025. évben:

2025. évben 2 alkalommal vármegyei és 1 országos szintű törzsvezetési gyakorlat megtartásán vett részt a kirendeltség állománya. A gyakorlatokon, a megfelelő döntések előkészítésében, jelentések összeállításában közreműködtek a helyi operatív törzsbe beosztott szakmai felügyelők, a HTP parancsnok és helyettese, valamint bevonásra kerültek a katasztrófavédelmi megbízottak. A vármegyei gyakorlatok során az ár- és belvízi védekezéssel kapcsolatos, valamint rendkívüli téli időjárási helyzet kezelése során a szükséges lakosságvédelmi intézkedések elméleti ismerete került begyakorlásra.

A kirendeltségi operatív törzs állománya felkészült a bekövetkező események felszámolásának koordinálására. A döntések előkészítéséhez szükséges adatbázisok rendelkezésre állnak. A törzs működéséhez szükséges infokommunikációs eszközök rendelkezésre állnak, az állomány a használatukat ismeri.

IV. EGYÉB POLGÁRI VÉDELMI FELADATOK ELLÁTÁSA

1. A végrehajtott lakosságvédelmi ellenőrzések statisztikai adatai, a feltárt hiányosságok elemzése:

Megelőzési tevékenység során kiemelt szerepet kaptak a feltárt kockázati helyszínek szemléi. A kockázati helyszínek szemléi az év adott időszakára jellemző eseményekre és feladatokra történő prognózis alapú felkészülés keretében történtek. A beazonosított kockázati helyszínek felülvizsgálatát a kirendeltség állománya végrehajtotta, amely alapján a nyilvántartásukat pontosította. Kiemelt helyen szerepeltek a belterületi vízelvezető rendszerek, a lefolyástalan területek, továbbá a közút menti fák, fasorok, a lakosság védelmére igénybe vehető befogadó- és melegedő helyek, továbbá a lakossági riasztó- és riasztó-tájékoztató eszközök, és a téli időjárási kockázati helyszínek szemléi. A lakosság életének és anyagi javainak védelme érdekében fogantatosított hatósági tevékenység során a kirendeltség illetékességi területén 312 polgári védelmi szemle lett végrehajtva, mely során megállapítást nyert, hogy 52 db sziréna nem működik. (2. sz. melléklet 1. sz. grafikon).

2. A köteles polgári védelmi szervezetek felkészítése:

A kirendeltség illetékességi területén megalakított köteles és önkéntes polgári védelmi szervezetekbe beosztott személyek közül összesen 1184 fő részesült a felkészítés valamely formájában. A riasztási gyakorlatok során a káresemény felszámolásában közreműködő erők elérhetőségének ellenőrzése, pontosítása valósult meg, a reagáló képesség, a veszélyeztető tényezők lakosságra gyakorolt hatásai csökkentése érdekében.

A külső védelmi terv készítésére kötelezett települések közül 2025-ben Nyírtura, Nagykovács és Nyíregyháza településeken részleges külső védelmi terv gyakorlat végrehajtására került sor. A gyakorlatokon a veszélyeztető hatások következményeinek felszámolási feladatait gyakorolták a résztvevők. A végrehajtott gyakorlatok megfelelő minősítést kaptak.

Az önkéntes és köteles polgári védelmi szervezetek felkészítése úgy került végrehajtásra, hogy azok képesek legyenek a vizek kártétele elleni és a rendkívüli időjárás következményeinek a felszámolásában történő közreműködésre.

3. A köteles polgári védelmi szervezetek létszám adatai:

A kirendeltség illetékességi területén a településeken megalakított köteles és önkéntes területi, települési és munkahelyi polgári védelmi szervezetekbe beosztott állomány létszáma összesen 3475 fő. Figyelembe véve a települések veszélyeztetettségét, a szervezetekbe beosztottak létszámát, felkészítését, megfelelő alapot nyújtanak az esetleg bekövetkező veszélyhelyzetben a káresemény felszámolására, kezelésére, a következmények hatásainak csökkentésére, a lakosságvédelmi feladatok végrehajtására.

4. Az önkéntes mentőszervezetek létszámadatai, beavatkozásaik:

Illetékességi területünkön 27 települési önkéntes mentőszervezet 276 fővel és 7 járási önkéntes mentőszervezet 152 fővel van jelen.

A mentőszervezetek az elmúlt évben is bizonyították létjogosultságukat, hiszen 63 esetben avatkoztak be. A beavatkozások nagy részét tűzoltási és műszaki mentési feladatok, de részt vettek viharok felszámolásában, faeltávolításban és eltűnt személyek keresésében.

5. A gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettség, lebiztosított eszközök és szolgáltatások adatai:

A települési és a területi veszély-elhárítási tervekben foglalt feladatok végrehajtása érdekében a települések polgármesterei által kijelölésre került 169 db munkagép és gépjármű. A kijelölt eszközök bevetethetőségéről minden évben szemle keretében győződnek meg a szakterületi kollégák.

6. A közbiztonsági referensek katasztrófavédelmi feladatokba történő bevonása:

A kirendeltség illetékességi területén összesen 45 fő közbiztonsági referens és helyettes segíti a hivatásos katasztrófavédelmi szerv munkáját és a polgármesterek védelmi igazgatási tevékenységét. Az év folyamán a településeken kijelölt és felkészített közbiztonsági referensek a jelentkező feladatok végrehajtásában aktívan közreműködtek. Nagyban segítették a települési veszély-elhárítási tervek átdolgozását, közreműködtek a kockázati helyszínek szemléinek végrehajtásában.

A kirendeltség illetékességi területén a közbiztonsági referensek felkészítése november hónapban megtörtént. A felkészítésen az aktuális és várható feladatokról, valamint a jogszabályi változásokról történt tájékoztatás.

A közbiztonsági referensek alapképzése és vizsgáztatása 2025. május hónapban 7 fő részére történt meg, ezzel is segítve a településen a polgármester védelmi és biztonsági feladatainak ellátását. Nem minden jogszabály szerinti településen van közbiztonsági referens a fluktuáció következtében, de a 2026. évben alapképzést szervezünk, amely lehetőséget biztosít a felkészítésre.

7. A kijelölt befogadó helyek adatai:

A kitelepítési és befogadási feladatokra történő felkészülés keretében a kirendeltség illetékességi területén 77 befogadó hely került kijelölésre. Ezeken a helyeken 22.720 fő elhelyezésére van lehetőség. Az elmúlt időszakban mind a 77 befogadó hely alkalmasságát ellenőrizte a szakterület. Az ellenőrzések során megállapítást nyert, hogy az intézmények szükség esetén alkalmasak a befogadási feladatra, rendelkezésre állásuk biztosított.

8. Tervezési feladatok végrehajtásának tapasztalatai:

A veszély-elhárítási tervek - települési, járási és kirendeltségi - felülvizsgálata a 2025. évben a jogszabályi előírásoknak megfelelően megtörtént. A tervek mellékleteit képező lakosságvédelmi adattárak pontosítása, annak dokumentálása folyamatos.

A tervekben rögzített veszélyeztető hatások kezelésére kidolgozott feladatsorok - a beavatkozó hivatásos és civil állománnyal - biztosítják a veszélyeztetett területen élő és ott tartózkodó személyek életének, valamint az anyagi javak védelme érdekében a mentési feladatok szervezett végrehajtását.

A veszély-elhárítási tervek mellékleteként mind a 40 település rendelkezik vízkár-elhárítási és 3 település külső védelmi tervvel.

9. Lakosságtájékoztatás, közintézményekkel való kapcsolattartás, közösségi szolgálatteljesítés:

A kirendeltség a passzív lakosságfelkészítés keretében számos, a lakosság figyelmét felhívó közleményt juttatott el a településekre, illetve a sajtószóvivőn keresztül a média részére. A szélsőséges időjárási körülmények (rendkívüli hideg, hőség, viharos időjárás, ár-belvízi felkészülés) és egyéb veszélyhelyzetek során követendő magatartási szabályokról - aktualitásnak megfelelően - a települések polgármestereivel együttműködve, tájékoztatást kapott a lakosság. A tájékoztatók terjesztése, közzététele, a településeken, a helyben szokásos módon valósultak meg.

A Nyíregyházi és Kemersei járás illetékességi területéhez tartozó települések polgármestereinek, jegyzőinek felkészítése november hónapban került megtartásra, amelyen 17 fő vett részt. A kirendeltséghez tartozó további két járás vonatkozásában (Nagykállói, Tiszavasvári) a képzést 2026-os évben tervezzük megtartani.

A tanuló ifjúság katasztrófavédelmi felkészítésére a közösségi szolgálat kiváló lehetőség, melynek végrehajtásában 2025. évben 102 diák vett részt, és teljesített közösségi szolgálatot a kirendeltségen és a területén működő önkormányzati tűzoltóságokon.

10. Felkészüléssel (téli, árvízi) kapcsolatos feladatok végrehajtása:

A kirendeltség a térség veszélyeztetettségéből adódóan tervezetten, kiemelt figyelemmel készült az árvizek elleni védekezésre és a rendkívüli téli időjárással kapcsolatos eseményekre. Ennek keretében az önkéntes és köteles polgári védelmi szervezetek állományának felkészítése kiterjed az ilyen jellegű események során történő beavatkozásokra is. A fentiekén túl, a közigazgatási vezetők és a közbiztonsági referensek képzése során is kiemelt figyelmet fordít a szakterület ezen eseményekre történő felkészítésre.

A Helyi Védelmi Bizottságok a katasztrófavédelmi elnökhelyettesek javaslata alapján hoznak határozatot az aktuális felkészülés települési feladatainak vonatkozásában.

11. Lakosságvédelmi intézkedések bevezetését igénylő eseménykezelések:

A lakosságvédelmi intézkedésekre, ideiglenes elhelyezésre elsősorban a tüzesetek során lakhatatlanná vált lakóházak, fedél nélkül maradt lakosok esetében került sor. A fedél nélkül maradt lakosok elhelyezése elsősorban a rokonoknál történt, az önkormányzatok eseti jelleggel működtek közre az elhelyezési feladatokban.

A kirendeltség illetékességi területén 2025-ben lakosságvédelmi intézkedésre 11 esetben került sor.

12. Bel- és kültéri vízelvezetők szemléje:

A vizek kártételei elleni védekezésre történő felkészülés keretében a szakterület nagy hangsúly fordít a bel- és külterületi vízelvezetők szemléjére annak megállapítása érdekében, hogy azok alkalmasak-e funkciójuk ellátására. Ennek érdekében az önkormányzatokkal és a vízügyi igazgatóságokkal közösen folyamatosan vizsgálják a rendszerek állapotát, az elvégzett fejlesztéseket. A korábbi évek tapasztalataihoz viszonyítva javulás állapítható meg a települések vízelvezető rendszerének állapotában. A javulás köszönhető az önkormányzati fejlesztéseknek, valamint az önkormányzatok közmunka programban való részvételének.

13. Tájékoztató a vis maior igények benyújtásának indokoltságáról és benyújtott igényekről:

A 2025. évben a kirendeltség illetékességi területén 4 település (Napkor, Nagykálló, Újfehértó és Berkesz) a júliusi viharok során keletkezett károk védekezési és helyreállítási költségeire adott be pályázatot. Nagykálló és Újfehértó (összesen: 5.637.937 Ft.) igénye elbírálás alatt van, Napkor visszavonta, Berkesz nem kapta meg a helyreállításra igényelt támogatást.

V. HATÓSÁGI TEVÉKENYSÉG

A hatósági szakterületnek a 2025-ös év az első olyan teljes év, amely a módosított tűzvédelmi hatáskör alapján történt. A Nyíregyházi Katasztrófavédelmi Kirendeltségen, a hatósági szakterületen 3 fő végzi a hatósági munkákat. A hatósági munkák döntő része az égéstermék-elvezetőkkel kapcsolatos ügyek. Ezen kívül a hatósági szakterület végzi a hatósági bizonyítványok kiadását. A hatósági bizonyítványok kiadásának alapja a tüzeseti adatgyűjtés. Az utólagosan bejelentett tüzesetek adatgyűjtése a károsulttal egyeztetett időpontban történt a bejelentés után.

A sporttörvény alapján a sportlétesítmények biztonsági bejárásain vettünk részt, ahol a tűzoltói beavatkozás körülményeit vizsgáltuk.

A tűzvédelmi hatósági szakterület a hatáskör módosításával ütemezett ellenőrzéseket nem végez. A tűzvédelmi ellenőrzések a kéménytűz, CO szivárgás követő káresemény után, illetve az élet és vagyonbiztonságot közvetlenül veszélyeztető szabálytalanság esetén, és eljárások utóellenőrzése során kerültek végrehajtásra. Az ellenőrzések helyszíni ellenőrzéssel és iratbemutatással egyaránt történtek.

Azokban az ügyekben, amelyeknél a jogszabályváltozás alapján a tűzvédelmi hatósági feladatokat a Kormányhivatal látja el, az ügyek dokumentuma és mellékletei végzéssel áttételre kerültek a hatáskörrel rendelkező kormányhivatalhoz.

A hatósági szakterület végezte a tüzesetekről történő tájékoztatást a Kormányhivatal Tűzvédelmi Főosztályára, amelyeknél a tűz keletkezésével kapcsolatban a helyszínen lévő személy felelősségét elismerte. Amennyiben a tűzvédelmi hatóság a hatósági eljárás során szabálytalanság került megállapításra szankcionálás került alkalmazásra. A szankciók a figyelmeztetés és tűzvédelmi bírság.

Hatósági munka számokban:

A tűzvédelmi hatáskör alapján a kirendeltség végzi a kéményseprőipari törvény alapján az ingatlan tulajdonos meghatározott kötelezettségeinek nem teljesítése miatt indult eljárások lefolytatását.

2025-ben összesen 538 db hatósági eljárás indult ingatlan tulajdonosával szemben. Az ingatlan tulajdonos lekérdezése 2025-augusztus hónaptól az e-ingatlan felületen keresztül történik. Sajnos az új ingatlan nyilvántartásban a személyes adatok még hiányosok így a járási hivatal megkeresése személyes adatok vonatkozásában továbbra is szükséges.

Az 538 db eljárásból zárt lakás miatt 2025-ben 250 db eljárás indult. Az eljárások előtt a járás hivatal közreműködésével a személyes adat lekérésre kerülnek a hatékonyabb irat kézbesítés miatt. Az esetek döntő részében az ügyfélkapun keresztül az iratok átvételre kerültek, de még mindig sok olyan eset van, amikor még az elektronikus levél sem kerül átvételre.

A kirendeltség hatósági munkájának nagyobb részét a kémény ellenőrzés során megállapított ismétlődő hibák képzik, ahol az ingatlan tulajdonos a kéményseprő-ipari szerv felszólítására sem végzi el a kötelezettségeit. A kéményseprő-ipari szerv a korábbi évekhez képest a szigorúbb ellenőrzéseket végez. Ez megmutatkozik az ingatlan tulajdonos által el nem hárított hibák száma alapján is. 2025 -ben 284 esetben indult hatósági eljárás el nem hárított hiba miatt. Ez a szám 2022-ben 5 db, 2023-ban 5 db, 2024 -ben 10 db volt. Ez a korábbi évekhez képest 30-60 szoros emelkedés, ami a hatósági szakterületre nagy leterhelést jelentett. Ebben nagy segítséget jelentett a vármegyei kirendeltségek hatósági dolgozóinak időszakos átvezénylése.

Az üzemeltetési tilalommal érintett égéstermék elvezető használata miatt 1 esetben indult hatósági eljárás. Egyéb kötelezettségek nem teljesítése miatt 3 esetben indult eljárás.

2025-ben égéstermék elvezetővel kapcsolatos ügyek közül 169 db zárt lakás, 186 el nem hárított hiba miatt indult eljárás került lezárásra a Hadar 2 rendszeren. Ezen ügyek 2025-ben indultak.

A korábbi években 2023, 2024-ben indult eljárások közül 2025-ben zárt lakás miatt 53 db, el nem hárított hiba miatt 3 db, üzemeltetési tilalom használata miatt 1 db, egyéb kötelezettség nem teljesítése miatt 1 db eljárás került lezárásra. (Kap rendszer)

2026-ban égéstermék elvezetővel kapcsolatos ügyek közül 183 db eljárás van folyamatban, ezek 2025-ben indultak.

2025-ben a kéményseprő-ipari szerv a kémény ellenőrzés során élet és vagyonbiztonságot közvetlenül veszélytető 1-es hibakód 32 esetben került megállapításra. A 32 eset közül 6 esetben kéménytűz követően került megállapításra az 1-es hibakód.

A szankcionálás eszközei közül a kirendeltség 145 esetben alkalmazott figyelmeztetést. Az eljárások közül 30 esetben tűzvédelmi bírság került kiszabásra. A tűzvédelmi bírságok összege összesen 195 ezer Ft.

A kirendeltség 43 db tűzvédelmi ellenőrzést tartott. Az ellenőrzések az 1-es hibakód megállapítása vagy az eljárások utóellenőrzésével kerültek végrehajtásra.

A Sporttörvény alapján 2025-ben 3 esetben vettünk részt biztonságtechnikai helyszíni bejáráson. A 3 eset közül 1 esetben tűzoltói beavatkozást befolyásoló körülmény került

megállapításra így a kormányhivatal tűzvédelmi hatósága tájékoztatása megtörtént. 2 esetben hiányosság nem került megállapításra.

A kirendeltség részére 2025-ben 54 esetben történt olyan ügy érkeztetésre, amellyel, hatáskörrel nem rendelkezik, így ezen ügyek végzéssel áttételre kerültek.

A kormányhivatal tűzvédelmi hatósága részére 29 esetben történt átirat. A 29 eset közül 20 esetben a tüzeset miatt történt a tűzvédelmi hatóság tájékoztatása.

2025-ben összesen 105 db hatósági bizonyítvány került kiadásra, az ügyfél kérelmére.

2. Iparbiztonsági szakterület

A kirendeltség továbbra is kiemelt figyelmet fordított a veszélyes üzemekkel kapcsolatos szakfeladatok ellátása során az üzemek üzemeltetőinek a biztonsággal kapcsolatos tudatosságának növelésére, a szakmai szempontoknak a hatósági munkavégzés során történő fokozott érvényesítésére és a hatékony kommunikáció fenntartására.

A kirendeltség illetékességi területén a veszélyes anyagokkal foglalkozó és a küszöbérték alatti üzemek körében 2025. évben több változás is történt. Kettő felső küszöbértékű létesítmény rendelkezik engedéllyel a működésre, két új alsó küszöbértékű üzem engedélyt kapott 2025. évben. A kirendeltség illetékességi területén 2 db felső küszöbértékű üzem, 9 db alsó küszöbértékű veszélyes anyaggal foglalkozó üzem, 12 db küszöbérték alatti üzem rendelkezik katasztrófavédelmi engedéllyel.

2025. évben a kirendeltség illetékességi területén működő veszélyes üzemek a kötelező belső védelmi terv (továbbiakban: BVT), illetőleg súlyos káresemény elhárítási terv (továbbiakban: SKET) gyakorlataikat megtartották. A megtartott gyakorlatok közül 8 BVT gyakorlat- és 5 SKET gyakorlat helyszíni értékelésére került sor, míg 4 gyakorlaton a VMKI iparbiztonsági főfelügyelővel közösen vett részt a kirendeltség. A gyakorlatok végrehajtása során az üzemek bizonyították, hogy a rendkívüli események megelőzése, valamint gyors és hatékony felszámolása érdekében végrehajtandó feladatokra felkészültek.

A veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek, vagy küszöbérték alatti üzemek területén veszélyes anyagokkal kapcsolatos „eseménynek” minősített káresemény 2025. évben nem történt.

A kirendeltség ellenőrei 2025. évben 40 alkalommal tartottak veszélyes anyag közúti szállítás (ADR) ellenőrzést, melyek során 66 db ADR hatálya alá tartozó gépjármű és 514 db nem jelölt gépjármű ellenőrzését hajtották végre. 2025. évben 13 db külföldi honosságú veszélyes áruszállító jármű ellenőrzésére került sor, melyek esetében jogszabálysértés feltárására nem került sor. A megtartott közúti veszélyes áruszállítás ellenőrzések tapasztalata az volt, hogy a végrehajtott ellenőrzések nagy száma, az ellenőrzések rendszeressége, a kiszabható bírságok nagysága a legtöbb esetben visszatartó erővel bírt a szállítások során a szabályszegések megelőzése tekintetében.

Az ADR ellenőrzés lefolytatását a kirendeltség iparbiztonsági felügyelője a hatósági szakterület munkatársainak bevonásával végezte. A megtartott ADR ellenőrzéseket követően ADR bírságolási eljárás 2 esetben indult, mellyel kapcsolatban véglegessé vált bírságok kerültek kiszabásra.

A kirendeltség illetékességi területén a vizsgált időszakban veszélyes áru közúti szállítással összefüggésben káresemény nem következett be.

Az év során a lakosság jelentős részét érintő létfontosságú rendszerelem hosszabb idejű kiesésére, üzemzavarára nem került sor a kirendeltség illetékességi területén.

3. Kéménytűzek, szén-monoxid mérgezések

2025-ben 46 esetben (2024-ben 67 esetben) szén-monoxid szivárgáshoz történt riasztás. A szén-monoxid szivárgások közül 15 esetben (2024-ben 24 esetben) a készenléti állománynak be is kellett avatkozni. 28 db kéménytűzzel kapcsolatos káresemény történt.

VI. AZ ÁLLOMÁNYRÓL HUMÁN ERŐFORRÁS GAZDÁLKODÁS:

A kirendeltség állományából 2024-ben 5 fő került a kormányhivatalhoz kormányzati szolgálati jogviszonyba, illetve 1 fő hatósági vezénnyel.

Az igazgatóság szervezési állománytáblája alapján a kirendeltség rendszeresített létszáma a hatáskör változás következtében 9 fő, a HTP létszáma 105 fő, összesen 114 fő. A vizsgált időszakban is folyamatosan történt az állományban személyi változás, de a megüresedett beosztások feltöltésére irányuló munka következtében ez az állománymozgás nem veszélyeztette a szolgálat jó szintű ellátását. A kirendeltség és a tűzoltóság feltöltöttsége már évek óta folyamatosan 95-96% körül van. A kirendeltségi törzs személyi állományában a vizsgált időszakban jelentős változás történt a Kirendeltség-vezető 2025. június 1-től Hajdu Bihar Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgatói beosztását látja el, megbízással Toldi András tű. alezredes látja el a Kirendeltség-vezetői beosztást, a tűzoltósági felügyelői beosztást pedig Dombrády Gábor tű. alezredes szintén megbízással. Az alparancsnoki állomány utánpótlás biztosítása érdekében az elmúlt időszakban az állomány több tagja végzett vagy jelenleg is végez felsőfokú szakmai tanulmányokat, melynek következtében jelenleg a tűzoltóságon minden tiszti helyet sikerült feltölteni, mely óriási előrelépés az előző időszakhoz képest.

A személyi állomány részére a járandóságok, az időszakban esedékes átsorolások, pótlék-megállapítások a hivatásos és rendvédelmi alkalmazotti állomány számára jogszabályban meghatározottaknak megfelelően ki lettek fizetve. A szervezeti és az egyéni teljesítményértékelés és minősítés végrehajtásra került, az érintett állomány részére a teljesítményjuttatás kifizetése megtörtént. A kirendeltség az összeférhetetlenségre, vagyonyilatkozattételre, nemzetbiztonsági követelményeknek történő megfelelésre irányuló feladatokat végrehajtotta.

A kirendeltség rendszeresen tett javaslatot a kiemelkedő szolgálati helytállást végzők elismerésére. Az állományilletékes parancsnok a kiemelkedő szolgálati helytállást lehetőség szerint azonnal, a huzamos időn keresztül végzett példamutató szakfeladat ellátást állami ünnepekhez kapcsolódóan rendszeresen elismerte, illetve kezdeményezte az előljáró szerv részére. A vizsgált időszakban összesen 16 fő részesült különböző szintű elismerésben. Az érintett időszakban nem indult fegyelmi eljárás normasértő cselekmény miatt.

VII. TÁRSSZERVEKKEL VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS TAPASZTALATAI

A kirendeltség illetékességi területén található helyi védelmi bizottságokkal, települések polgármestereivel, jegyzőivel, közbiztonsági referensekkel továbbra is megfelelő, stabil kapcsolat működik. Szoros együttműködés került kialakításra a társhatóságokkal, folyamatosan vizsgálatra kerültek az együttműködés bővítésének lehetőségei.

A kirendeltség illetékességi területén működési területtel rendelkező hivatásos tűzoltóságokkal kiváló munkakapcsolat működik, mely alapján a kirendeltség eredményesen végezte a tevékenységet.

VIII. A KIRENDELTSÉG MŰKÖDÉSÉNEK TÁRGYI FELTÉTELEI

Az állomány valamennyi tagja a szükséges védőfelszerelésekkel rendelkezik. Az időszakos karbantartások, felülvizsgálatok a képzett tűzoltó állomány és külső szakemberek bevonásával rendszeresen történik. A védőeszközök cseréje és pótlása folyamatos a vármegyei igazgatóság műszaki osztálya részéről. A beavatkozó állomány rendelkezik R13-as, BRISTOL, PROtect-20/N, Vektor 2023 és GoodPRO FireShark Plus tűzoltó védőruházattal, melyeket elhasználódás miatt folyamatosan javíttatunk. Az egyéni védőeszközök állapota megfelelő, azok előírás szerinti karbantartása, illetve felülvizsgálata időben végrehajtásra került. A vizsgált időszakban, folyamatosan figyelemmel kísérte a kirendeltség a technikai eszközök, védőruhák, laktanya állapotát. A laktanya külső körleteit közfoglalkoztatottak és a beavatkozó állomány tagjai tartják karban. Az elmúlt évben a laktanya parkosítása megújult a beavatkozó állomány munkájának köszönhetően.

IX. KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉG -MEGELŐZÉSI TEVÉKENYSÉG

A kirendeltség és az alárendeltségében működő Nyíregyházi HTP munkájával kapcsolatos sajtótevékenység az igazgatóság sajtószóvivőjének közvetlen együttműködésével valósult meg. A kirendeltség a vizsgált időszakban kiemelt figyelmet fordított a tüzmelegelőzésre és a hagyományok ápolására, amelyek a sajtón keresztül is eljutottak a közvéleményhez.

Közérdeklődésre tartott számot számos, az illetékességi területen történt nagyobb volumenű káreset, a rendkívüli időjárás okozta helyzetek, melyekről a helyszínen lévő állomány folyamatosan biztosította a szóvivő részére a tájékoztatáshoz szükséges képeket és információkat. A tűzoltósági felügyelő havi rendszerességgel a helyi rádióban (Sunshine FM) az ismétlődő és meghatározott szezonális feladatok, mint a tűzgyújtási tilalom, a hőségriasztás, tüzmelegelőzési feladatok és felhívások témakörben nyilatkozott, illetve a katasztrófavédelmet érintő veszélyforrásokról, a megelőzés és védekezés lehetséges módjáról. A Kirendeltség illetékességi területén lévő nyugdíjas klubokban és a Nyíregyházi szépkorúak Akadémiáján szintén a tűzoltósági felügyelő tartott tüzmelegelőzési előadásokat 8 alkalommal 254 fő részére. A megrendezésre kerülő tűzoltó erőpróbráról, illetve az aktuális tüzmelegelőzési feladatokról a kirendeltség-vezető és a tűzoltóparancsnok beszélt a regionális tv-ben.

A Kirendeltség egyeztetéseit követően Nyíregyházi Városi Televízióban az Országos Tüzmelegelőzési Bizottság megelőzési kisfilmjeit 2025 decemberében társadalomcélú hirdetések között napi több alkalommal levetítették. A Máv-csoport Volánbusz Zrt. buszaiban működő reklám felületek kivetítőin, (a Mediamotion Kft-vel, megtörtént a kapcsolat felvétel egyeztetést követően) decembertől a Nyíregyházán közlekedő helyi autóbuszokban a kisfilmek kivetítése folyamatosan zajlott, 38 utóbuszban 76 kivetítőn keresztül (autóbuszonként 2 db monitor).

X. ÖSSZEGZÉS

A kirendeltség és a szervezeti elemeként működő tűzoltóság működési területén biztosította a mentő- tüzvédelmi rendszer gyors és hatékony működését. A lakosság élet- és vagyonbiztonságának megóvása, illetve az emberek biztonságérzetének javítása érdekében, a rendvédelmi szervekkel és hatóságokkal szorosan együttműködve, egymás tevékenységét kiegészítve komplex megelőző munkát végzett. A települések önmentő képességének fejlesztése mellett, kiemelten fontos feladat volt a lakosság felkészítése az általános és lakóhelyük speciális veszélyeztető hatásai miatt végrehajtandó közösségi és önvédelmi

feladatokra. A kirendeltség a megmaradó hatáskörökhöz kapcsolódó eljárások lefolytatása során kiemelt figyelmet fordít az eljárásokban érintettek érdekeinek figyelembevételével jogszabályok érvényesülésére. A szakmai feladatokat a megelőző és felkészülő tevékenység, illetve a káresemények során magas szintű szakmaisággal végrehajtott beavatkozások jellemezték, mely a lakosság biztonságérzetét jelentősen javította és fokozta a szervezet elismertségét. Összegzőképpen elmondható, hogy a hatósági és mentő-tűzvédelmi tevékenység folyamatos ütemben fejlődik, a kirendeltségre és a tűzoltóságra továbbra is a stabilitás és a magas szintű szakmai munka jellemző.

XI. A 2026. ÉV FŐ FELADATAI

- Tovább kell folytatni a mentő tűzvédelem feltételeinek folyamatos fejlesztését, a reagáló képesség magas szinten tartását a bekövetkező káresemények felszámolása érdekében.
- A lakosság biztonságának növelése érdekében folytatni kell a tűzesetek - különösen a lakástüzek és a szabadtéri tűzesetek-, valamint a szénmonoxid-mérgeзések megelőzését célzó, főként a lakosság veszélyeztetettebb rétegeire koncentráló tájékoztatási tevékenységet.
- Folytatni kell az önkéntesség folyamatos erősítését mind a tűzoltósági, mind a polgári védelmi szakterület vonatkozásában, erősítve ezzel a települések önmentő képességét.
- A polgári védelmi szervezetek katasztrófavédelmi képességeinek fejlesztése, a valós kockázatoknak megfelelő gyakorlati felkészítések folytatása.

Kelt: Nyíregyháza, *elektronikus bélyegző szerint*

Mellékletek:

1. sz. melléklet: Kimutatások a tűzvédelmi szakmai feladatokról
2. sz. melléklet: Kimutatás a polgári védelmi szakmai feladatokról
3. sz. melléklet: Kimutatás a tűzvédelmi hatósági tevékenységről

Terjedelem: 15 oldal

Kapják: Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (biztonságos kézbesítési szolgáltatás útján – Nova SZEÜSZ

1. számú melléklet a Nyíregyházi Katasztrófavédelmi Kirendeltség 36510/350/2026.ált. számú tájékoztatójához

Sorszám	Hivatásos szervezet	Működési területen található települések száma
1.	Nyíregyháza HTP	25
2.	Nyírbátor HTP	1
3.	Nyírbátor HTP (Baktalórántháza KvÖ)	2
4.	Kisvárda HTP	2
5.	Debrecen HTP (Nyíradony KvÖ)	5
6.	Hajdúnánás HTP	4
7.	Tiszaújváros HTP	1
Összesen		40

1. számú táblázat

Kimutatás a kirendeltség illetékességi területén működési területtel rendelkező hivatásos szervezetekről

1)	Balkány	2)	Nagykálló	3)	Tiszaadob
4)	Bököny	5)	Rakamaz	6)	Tiszaölk
7)	Demecser	8)	Szakoly	9)	Tiszavasvári
10)	Geszteréd	11)	Tiszadada	12)	Újfehértó
13)	Napkor	14)	Kállósején	15)	Nyírbogdány
16)	Nyíregyháza	17)	Érpatak	18)	Órláng Újfehértó
19)	Tiszabercel (2025. 12.16-ig)				

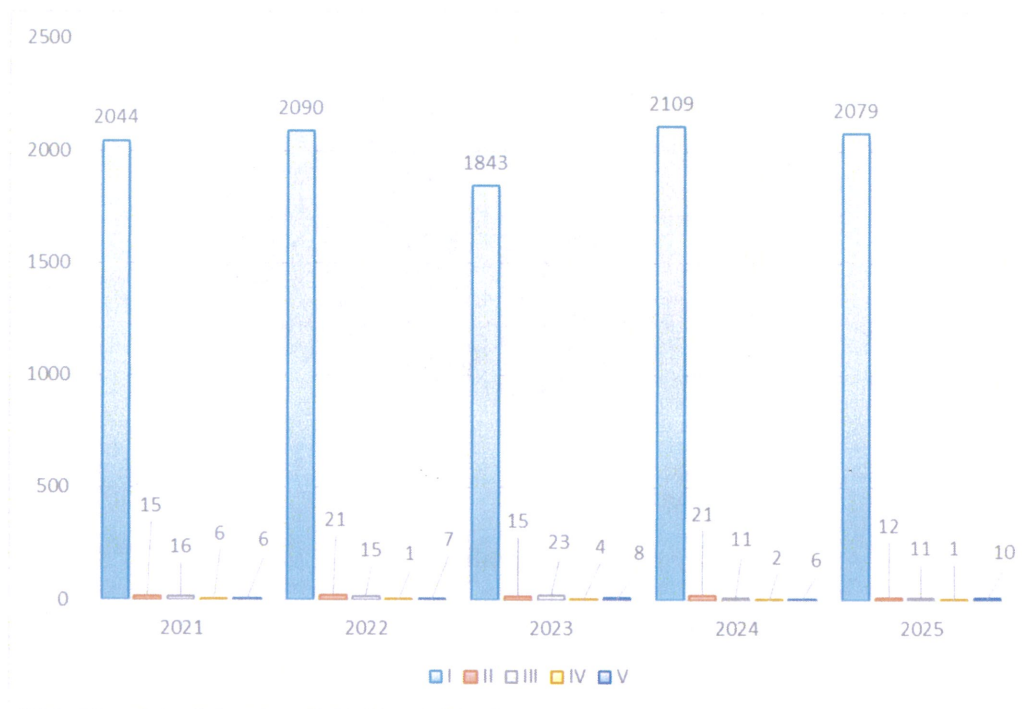
2. számú táblázat

Kimutatás a kirendeltség illetékességi területén működő önkéntes tűzoltó egyesületekről

1)	Demecser	2)	Órláng Újfehértó	3)	Ibrány
4)	Nagyhalász	5)	Nagykálló	6)	Napkor
7)	Nyírbogdány	8)	Nyíregyháza	9)	Rakamaz
10)	Tiszabercel	11)	Újfehértó	12)	Érpatak
13)		14)		15)	

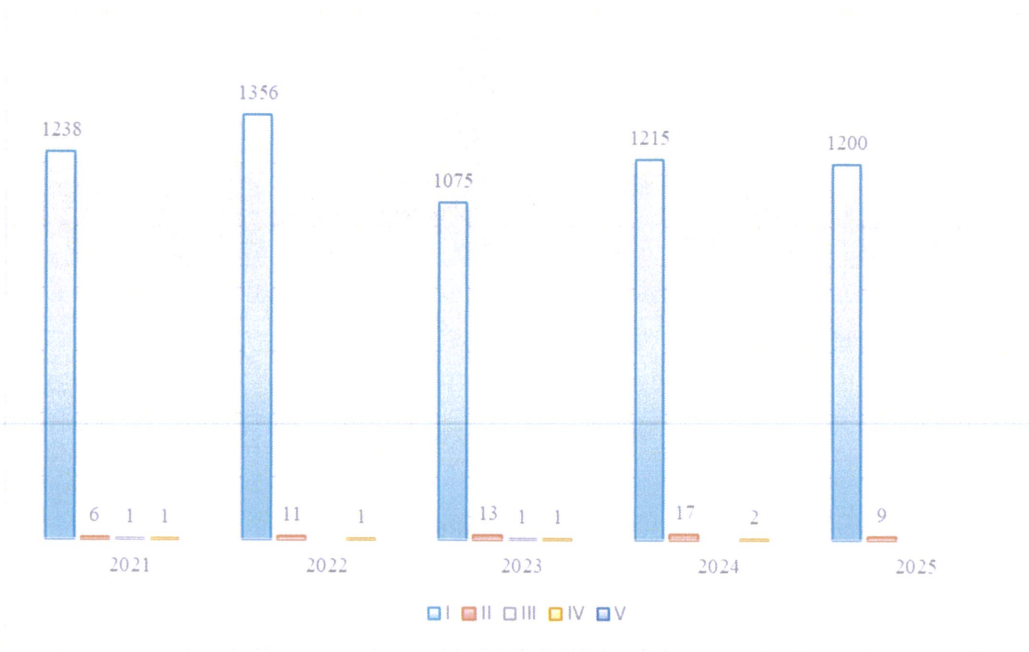
3. számú táblázat

Kimutatás a kirendeltség szakmai felügyelete alá tartozó önkéntes tűzoltó egyesületekről

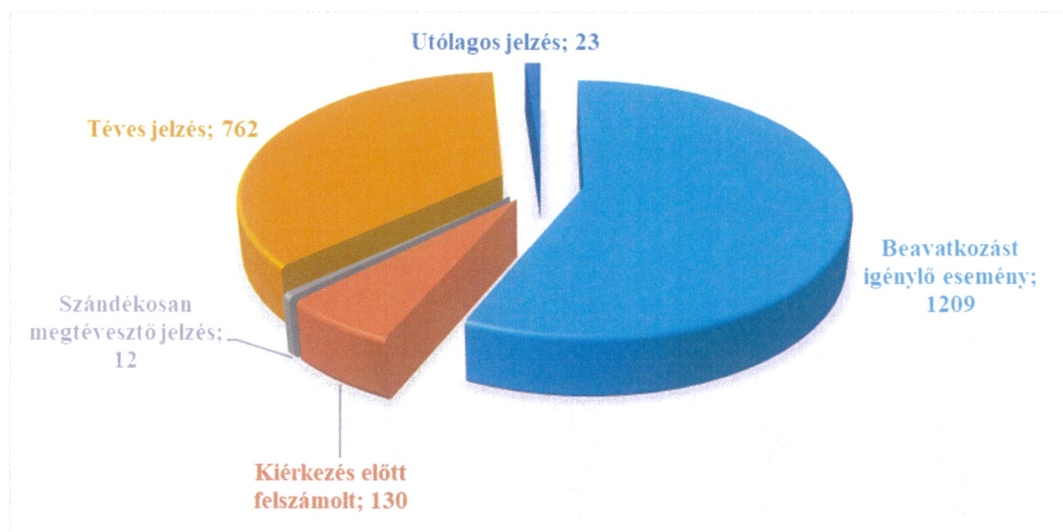
1. számú grafikon

Kimutatás a kirendeltség illetékességi területén 2021, 2022, és 2023, 2024, 2025 évben történt káresemények riasztáskor elrendelt riasztási fokozatok szerinti megoszlásáról

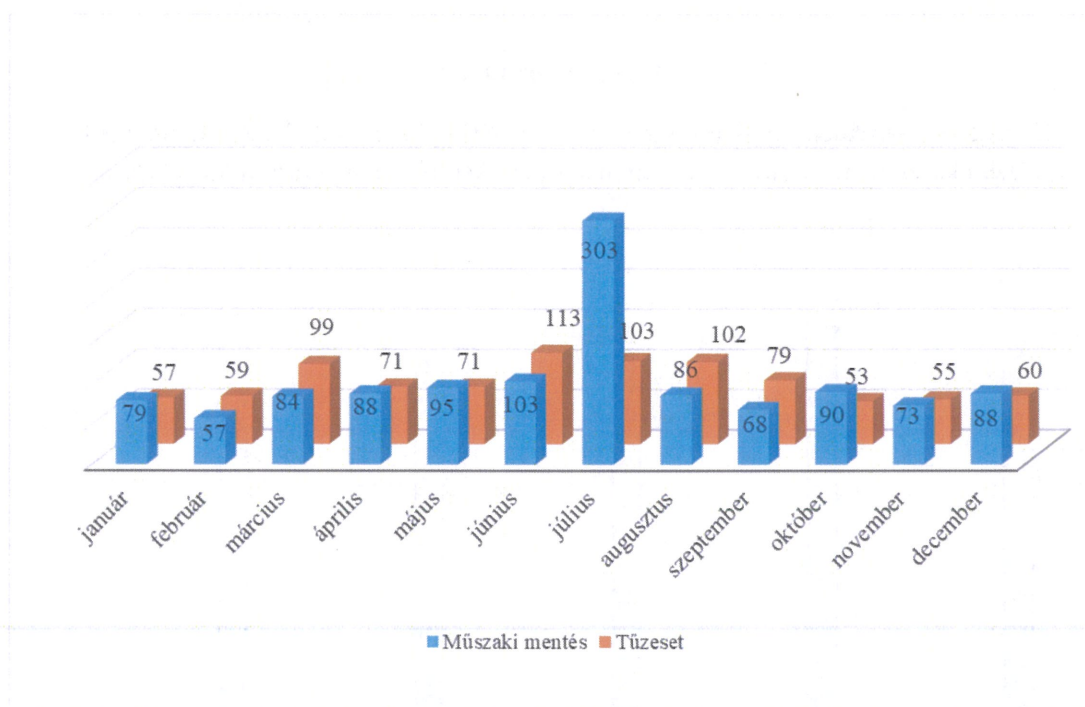
2. számú grafikon

Kimutatás a kirendeltség illetékességi területén 2021, 2022, és 2023, 2024, 2025 évben történt beavatkozást igénylő esemény tényleges riasztási fokozatok szerint

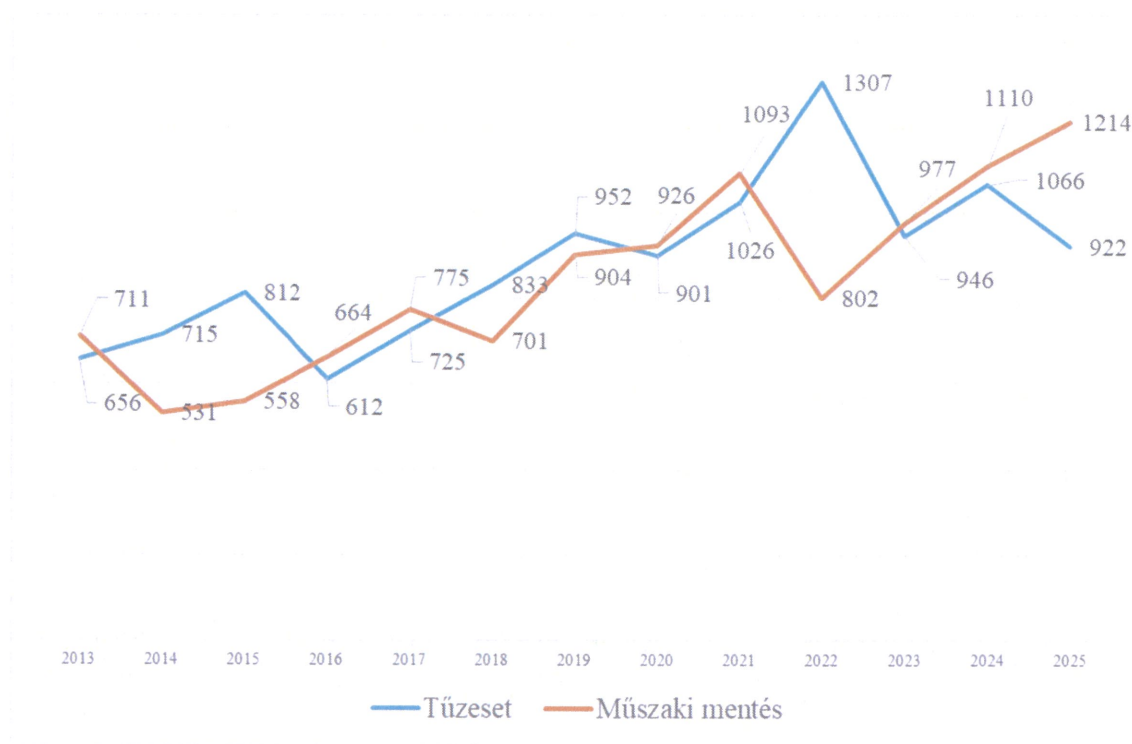
3. számú grafikon

Kimutatás a kirendeltség illetékességi területén végrehajtott beavatkozások számáról

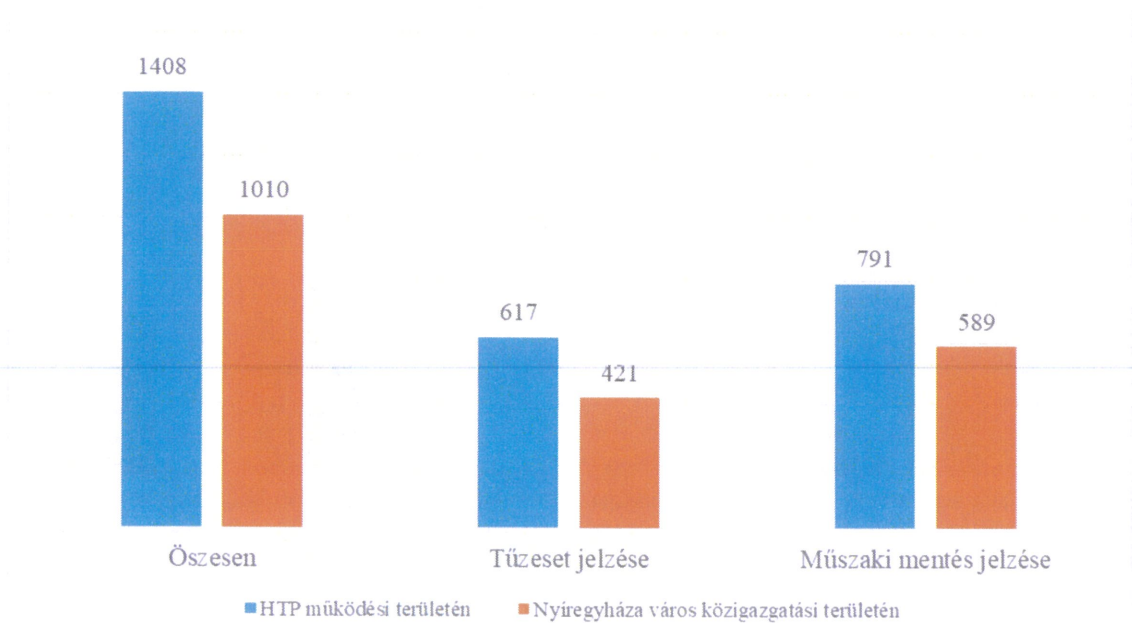
4. számú grafikon

A kirendeltség illetékességi területén 2025. évi beavatkozások száma havi bontásban

5. számú grafikon

A kirendeltség illetékességi területén a jelzések számának évenkénti alakulása a tűz- és műszaki mentések arányában

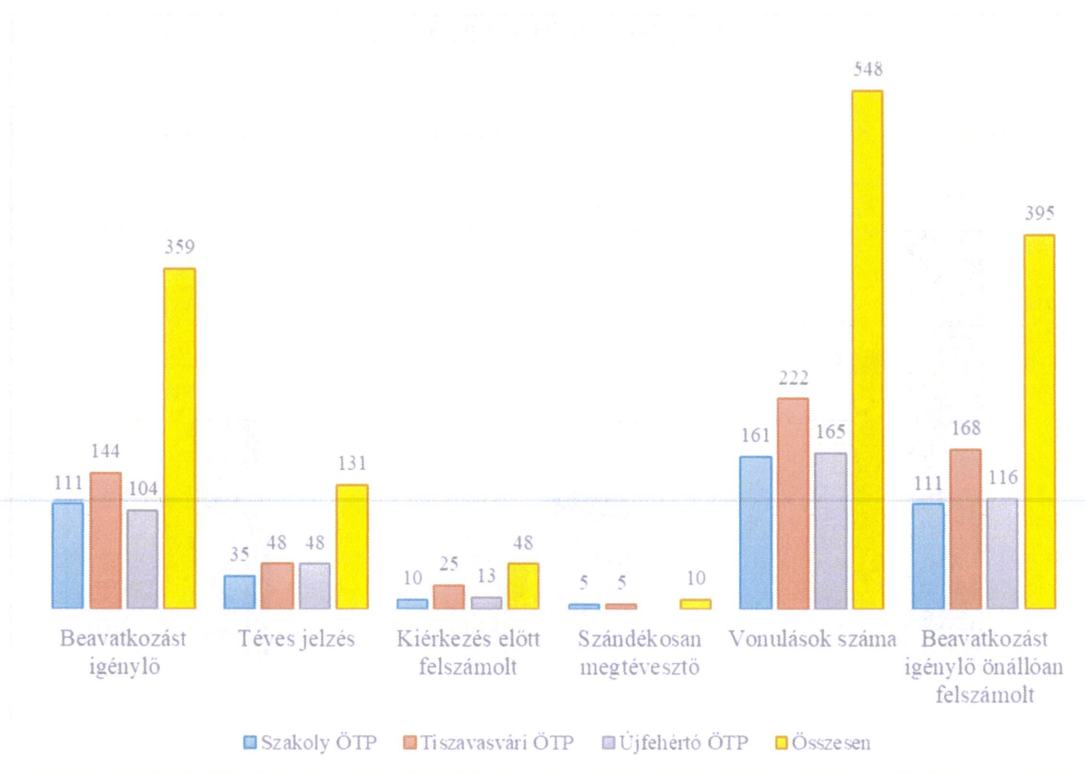

6. számú grafikon

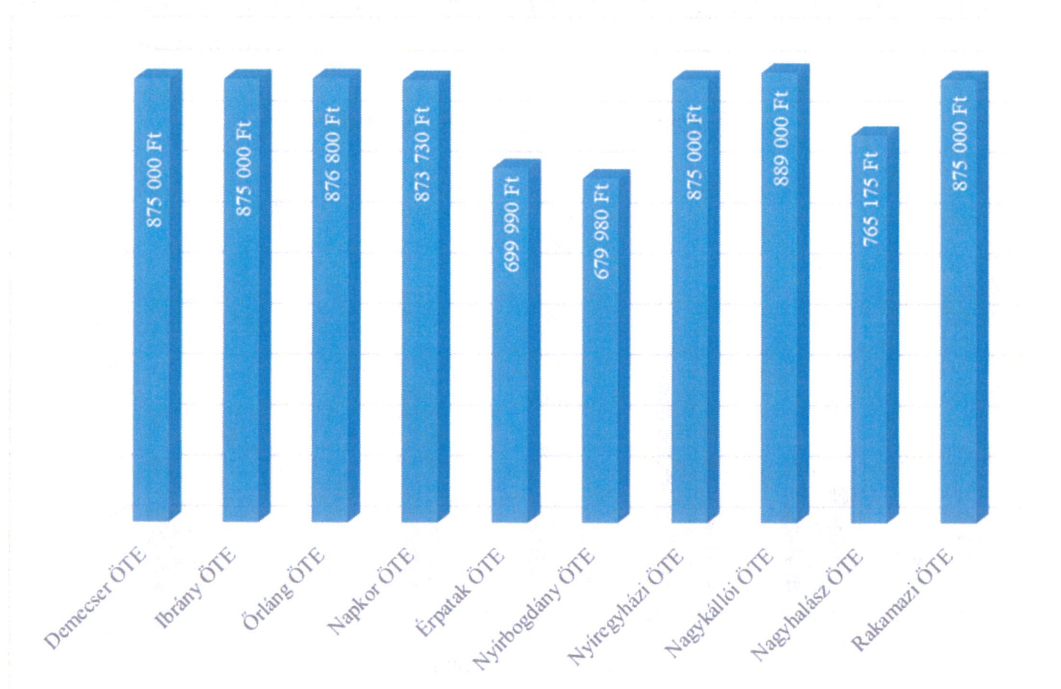
Kimutatás a Nyíregyházi HTP vonulási adatairól

7. számú grafikon
Erdő- és vegetációs tüzek alakulása a Kirendeltség területén

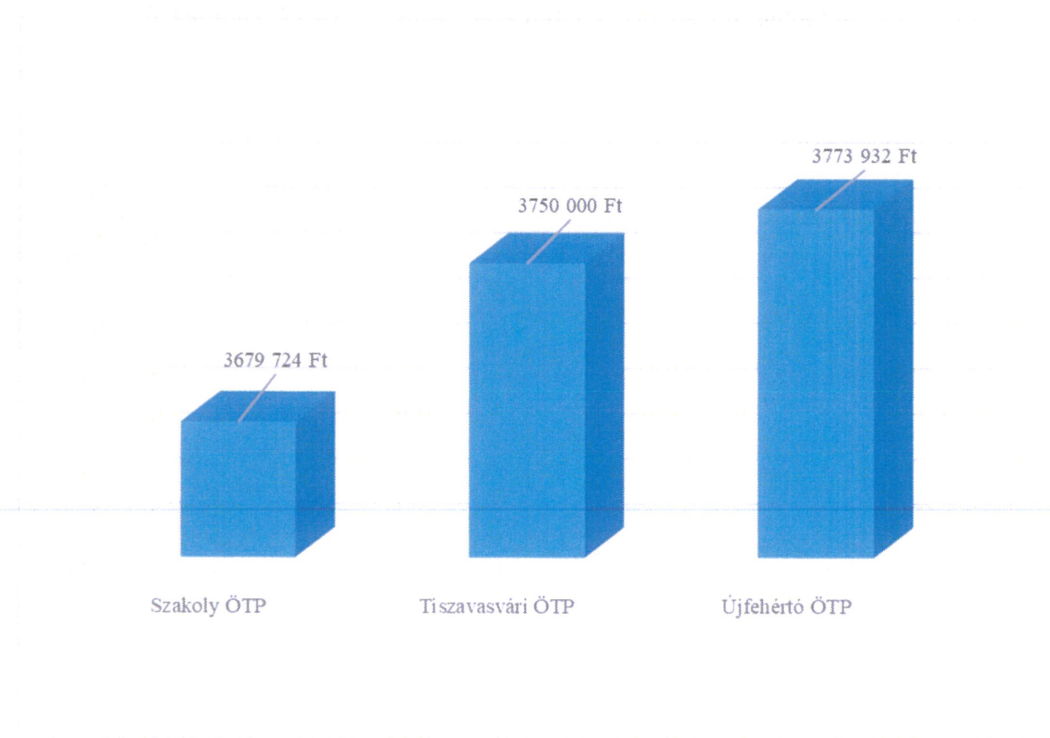

8. számú grafikon
Kimutatás az ÖTP-k vonulási statisztikájáról

9. számú grafikon

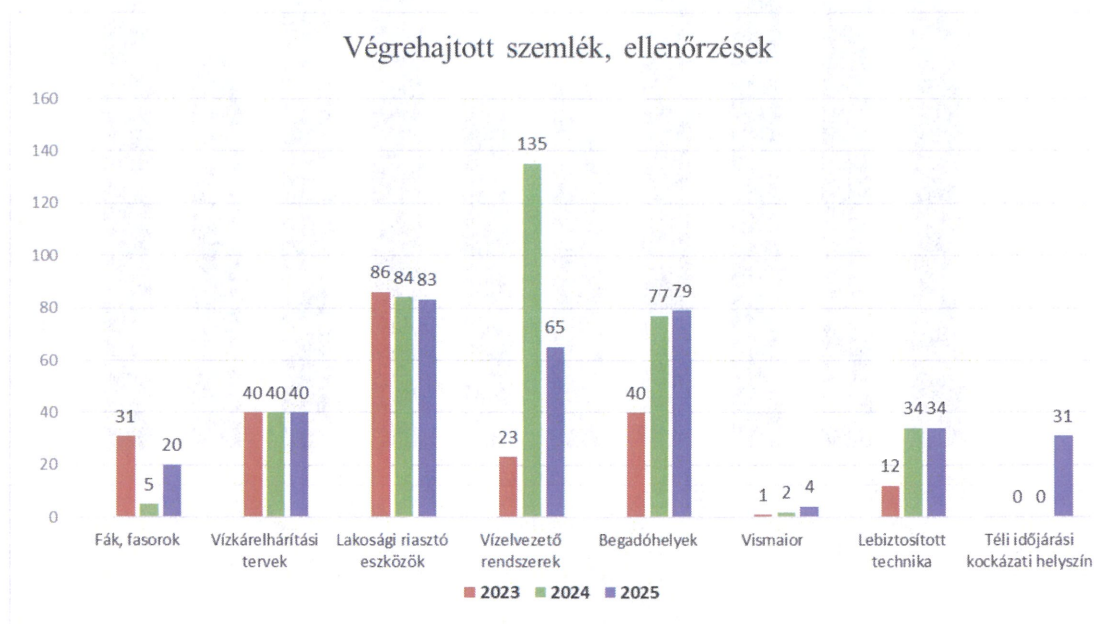
Kimutatás az ÖTE-k 2025. évben elnyert pályázati támogatásairól

10. számú grafikon

Kimutatás az ÖTP-k 2025. évben elnyert pályázati támogatásairól

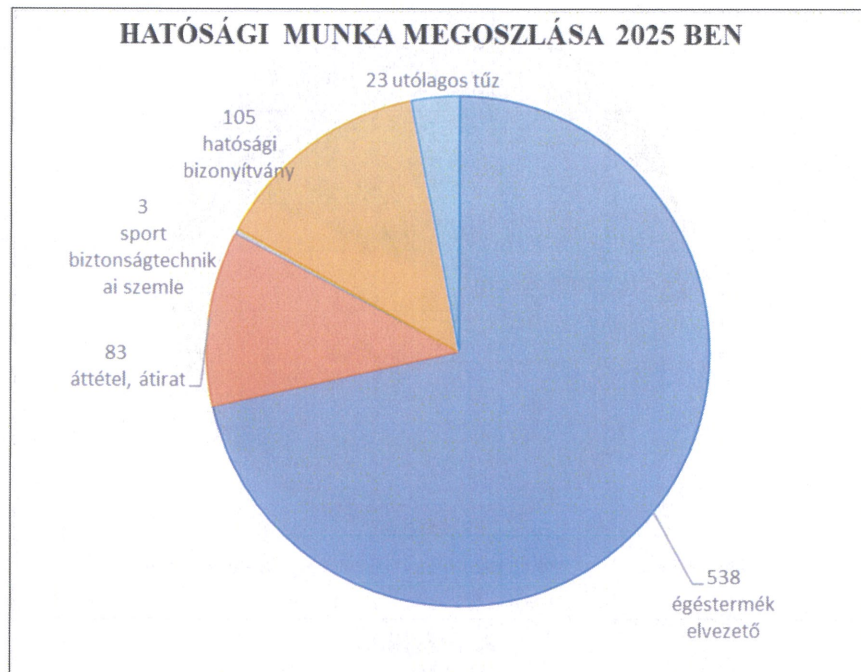
**2. számú melléklet a Nyíregyházi Katasztrófavédelmi Kirendeltség 36510/350/2026.ált.
számú tájékoztatójához**

1. számú grafikon

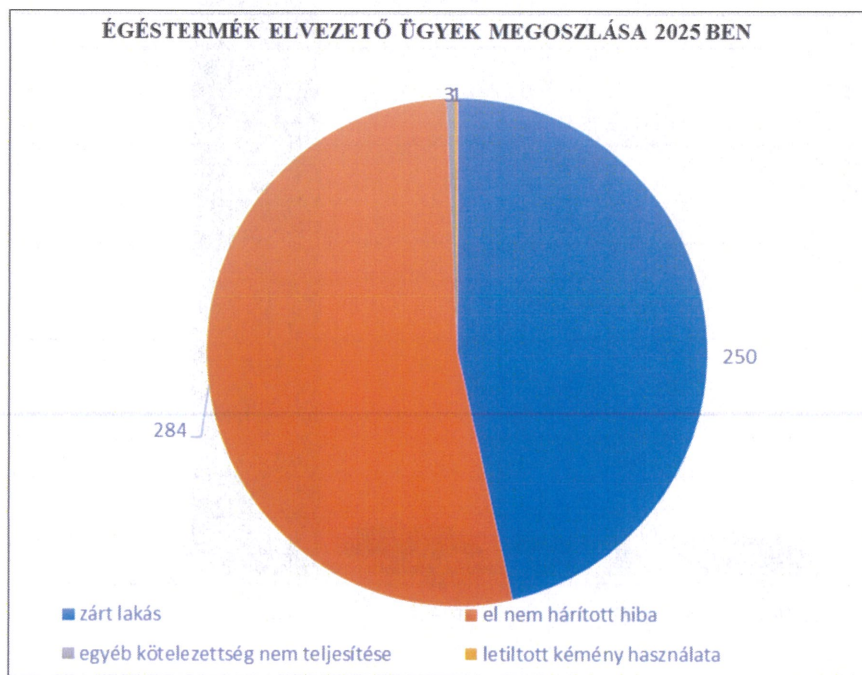
Kimutatás a polgári védelmi szakterület fontosabb szemléiről

**3. számú melléklet a Nyíregyházi Katasztrófavédelmi Kirendeltség 36510/350/2026. ált.
számú tájékoztatójához**

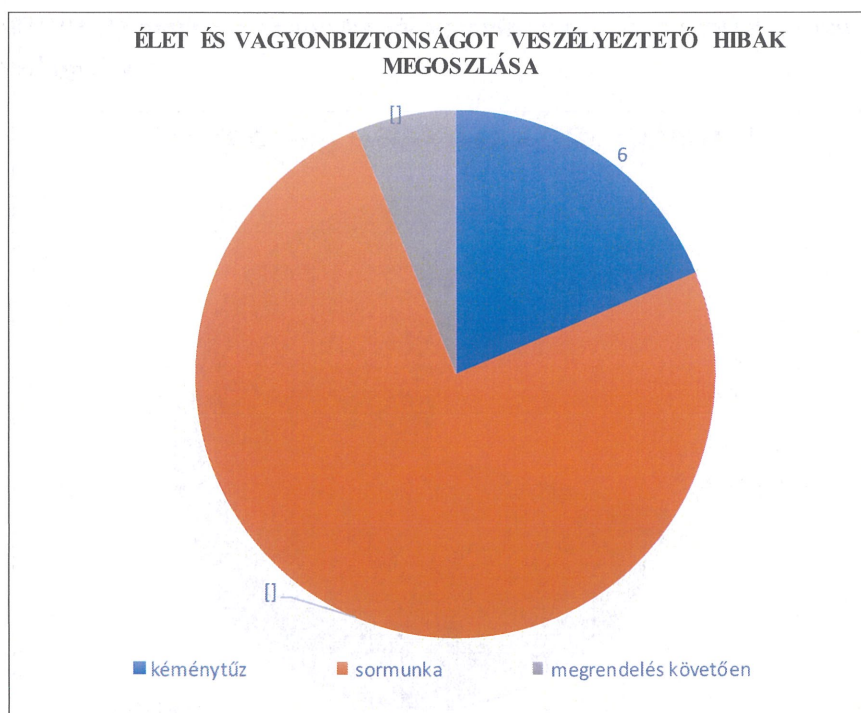
2. grafikon

2025-ben a hatósági munka megoszlása

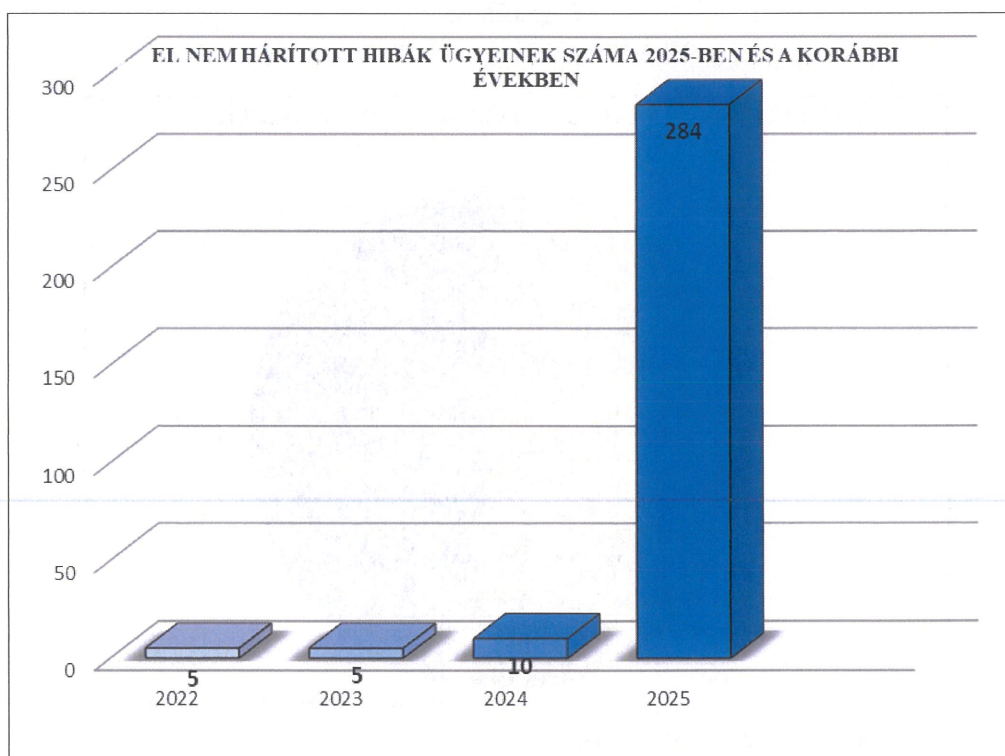

2. grafikon

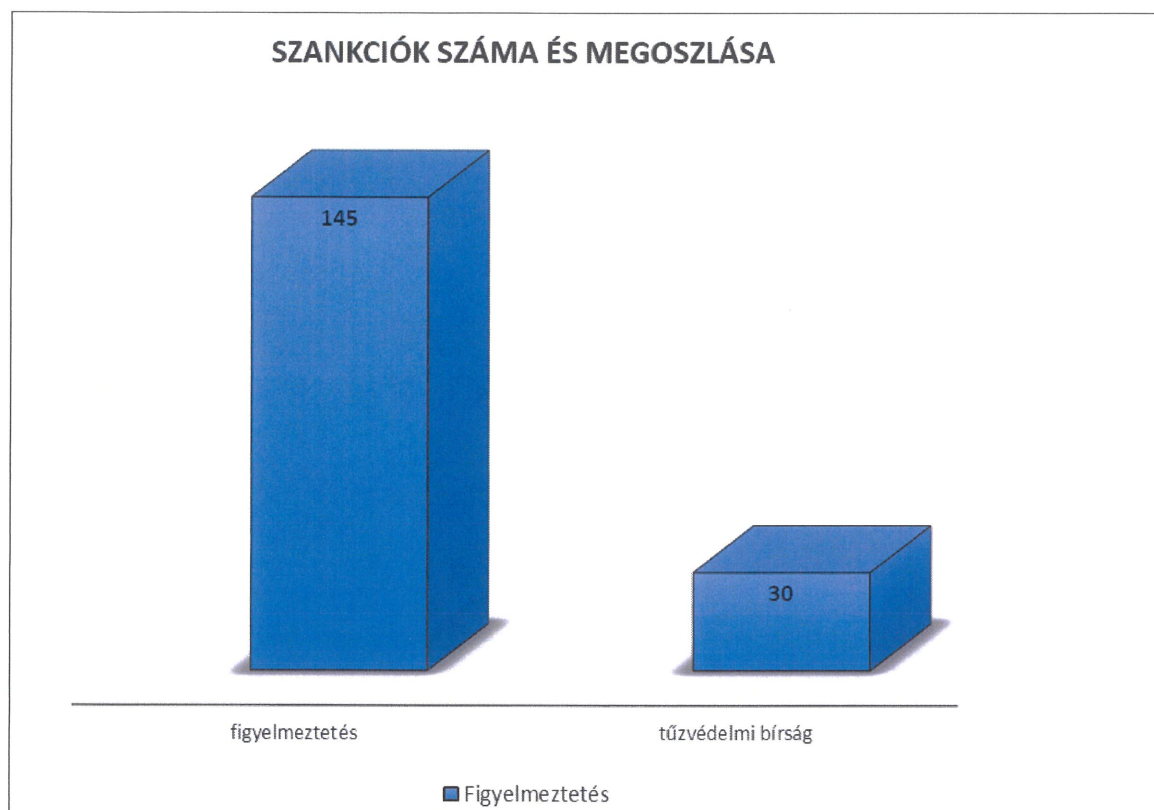
Égéstermék elvezető ügyek megoszlása 2025-ben

3. grafikon
1-es hibakód megoszlása

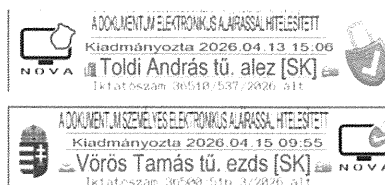
4. grafikon
El nem hárított hibák miatt indított hatsági eljárások száma

5. grafikon
Szankciók

ZÁRADÉK

A dokumentum elektronikus aláírással hitelesített
36510/537/2026.ált.

SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG VÁRMEGYEI KATASZTRÓFAVÉDELMI IGAZGATÓSÁG
NYÍREGYHÁZI KATASZTRÓFAVÉDELMI KIRENDELTSÉG
NYÍREGYHÁZI HIVATÁSOS TŰZOLTÓ-PARANCSNOKSÁG

DEMECSERI
KÖZÖS ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL
4518 Demecser, Kétezer-egy tér 1.

2026 -04- 2 0

1540-2 /20. sz. szám db mell

Előadó: *Dorottya Katallé Juppé*

Kelt: Nyíregyháza, *elektronikus bélyegző szerint*

Vörös Tamás tű. ezredes
igazgató

B E S Z Á M O L Ó

a Nyíregyházi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság

2025. évi tevékenységéről,

Demecser Város tűzvédelmi helyzetéről,

a tűzvédelem érdekében tett intézkedésekről,

és az azzal kapcsolatos feladatokról.

Készítette:

Oszlár Gábor tű. őrnagy
tűzoltóparancsnok

Tisztelt Képviselő Testület!

Az 1996. évi XXXI. törvény 30.§ (5) bekezdése alapján az alábbi beszámolóban tájékoztatom Önöket a Nyíregyházi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság (továbbiakban: Tűzoltóság) 2025. évben végzett tevékenységéről, feladatairól.

I. Bevezetés

1. kiemelt feladatok a beszámolóval érintett esztendőben

- a folyamatos szolgálatellátás szervezése;
- a káresetek biztonságos és szakszerű felszámolásának biztosítása;
- a beavatkozások tapasztalatainak kiértékelése;
- felkészülés a rendkívüli időjárási jelenségek okozta tömeges káreseményekre;
- a gépjárművek és technikai eszközök folyamatos működőképességének biztosítása;
- gyakorlatorientált képzésekkel a szakmai színvonal megtartása, fejlesztése;
- a tüzekkel és műszaki mentésekkel kapcsolatos pontos adatgyűjtés, az ezzel kapcsolatos informatikai rendszerek szabályos használatának felügyelete, ellenőrzése;
- a Tűzoltóság működési területén működő önkéntes tűzoltó egyesületek (továbbiakban: ÖTE) fejlesztésének elősegítése, támogatása, az önkéntesség erősítése;
- a Tűzoltóság működési területén lévő ÖTE-k, Önkormányzati Tűzoltóságok (továbbiakban: ÖTP) és létesítményi tűzoltóságok (továbbiakban: LTP) folyamatos szakmai felügyelete, képzésekbe bevonásuk, a gyakorlatokon való részvételük biztosítása, szervezése;
- a Tűzoltóság múltjára, fennállására történő méltó megemlékezések, rendezvények megszervezése;
- a személyi állomány sportolásra, egészséges életmódra való ösztönzése, az egészség hosszú távú megőrzésére való igényének kialakítása, fejlesztése;
- az állomány tagjainak motiválása a szakmai fejlődésre, tanulmányok elkezdésére és folytatására, speciális képzettségek megszerzésére;
- a vármegyei tűzmegelezési bizottság munkájának segítése, támogatása;
- társ-, civil- és gazdasági szervezetekkel kialakult jó kapcsolat fenntartása, a Tűzoltóság képvisellete a kiemelt rendezvényeken;
- a laktanya épületek, zöld felületek állapotának fenntartása, újítása, karbantartása.

2. az elmúlt évi tevékenység általános jellemzése /a tüzeseteket és műszaki mentések számát befolyásoló tényezők, önkéntes tűzoltó egyesületek helyzete,/

A Tűzoltóság az ország egyik legnagyobb személyi és technikai állománnyal rendelkező hivatásos tűzoltósága. Működési területünkhöz 33 település tartozik, melyből 8 település esik a Kisvárdai Katasztrófavédelmi Kirendeltség illetékességi területére, míg a további 25 település a Nyíregyházi Katasztrófavédelmi Kirendeltség (továbbiakban: KVK) illetékességi területén található.

A 2022-es extrém száraz és meleg időjárás után, egy csapadék és hőmérséklet eloszlásban kiegyenlítettebb év következett, ezért 2023-ban a szabadtéri tüzek száma jelentősen visszaesett. 2024-ben szintén nem voltak túl gyakoriak az ilyen jellegű tüzesetek, viszont a forró és aszályos nyár miatt augusztusban és szeptemberben magasabb riasztási fokozatú, hosszán elhúzódó beavatkozásokra volt szükség a vegetációs - több alkalommal tözegetes - területeken történt tüzeknél.

A 2025-ös szintén egy átlagos év volt a szabadtéri tüzek vonatkozásában. Az egyik leghosszabb beavatkozást igénylő, II. kiemelt riasztási fokozatú tüzeset a nyíregyházi hulladékkezelő központban történt, ahol mintegy 2000 m²-en, területen, több méteres rétegvastagságban égett a szemét.

A műszaki mentések nagy részét a közúti balesetekkel és a viharkárokkal, fakidőlésekkel kapcsolatos beavatkozások tették ki. 2025-ben a működési körzetünket ismét sújtotta jelentős vihar, így az elemi csapással, fakidőléssel kapcsolatos műszaki mentéseink száma újra az átlagos felett volt.

A fűtési időszakban a kémény és lakástüzek előfordulásának valószínűsége növekszik meg. A füstelvezető vagy a fűtőberendezés meghibásodása, a nem megfelelő levegő utánpótlás szén-monoxid szivárgásokat okoz.

A téves riasztások száma nem változott jelentősen. Főként a beépített tűzjelző berendezések meghibásodásai, illetve külső környezeti körülmények okozta jelzések miatt jelentős a mennyiségük. 2025-ben, a beépített tűzjelző berendezésektől érkezett 518 jelzés közül 2 esetben volt szükség a tűzoltók beavatkozására.

Új feladatként jelent meg 2022-től, de jelentősen 2024-ben emelkedtek meg a gondosóráktól érkezett jelzések miatti beavatkozások száma. 2025-ben 83 jelzés érkezett ezekről az eszközökről, mely alkalmakból csupán 11 eset igényelt tűzoltói beavatkozást.

Továbbra is számos esetben kérték indokolatlanul a Tűzoltóság beavatkozását (pl. felgyülemlett csapadékvíz eltávolításnál, ahol a víz jelentéktelen mennyisége nem teszi lehetővé a feladat elvégzését vagy elszívárog a csapadék a segítség kéréséig).

A Tűzoltóságnak 11 ÖTE-vel van Együttműködési Megállapodása. 8 ÖTE vállal szaktevékenységet saját tűzoltó gépjárművel, bevizsgált eszközökkel és felszerelésekkel, közülük 3 jogosult önálló beavatkozásra (Demecser, Rakamaz és Nagykálló). 2 ÖTE nem rendelkezik saját tűzoltó gépjárművel, de esetenként közreműködik tűzoltói feladatok ellátásában, míg 1 hagyományörző és ifjúságnevelő feladatokat lát el.

II. A tűzoltásokról és a műszaki mentésekről

1. Számok, statisztikai adatok: tüzesetek-műszaki mentések-beavatkozást igénylő események

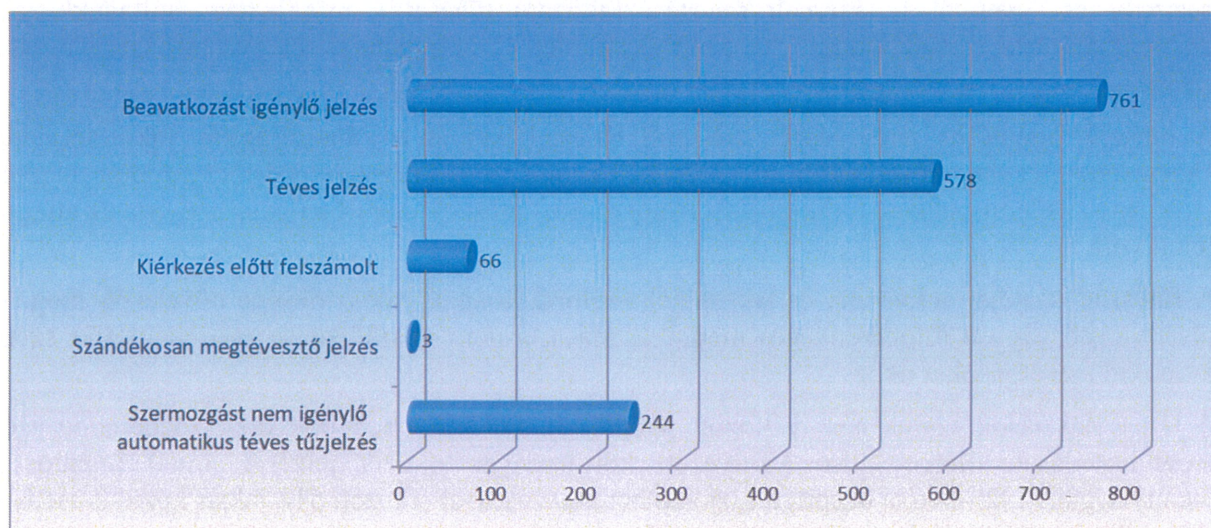
A Tűzoltóság működési területére összesen **1408 vonulást igénylő jelzés érkezett**. Ebből 617 tüzeset, 791 műszaki mentés volt.

761 esetben kellett ténylegesen beavatkozni az egységeknek. 66 eset kérés előtt felszámolt volt, 3 szándékosan megtevesztő és 578 téves jelzés. Utólagos jelzéshez nem vonult a Tűzoltóság egysége, oda a KVK Hatósági Osztályának munkatársai szálltak ki.

A fenti jelzéseken kívül 244 esetben érkezett olyan automatikus tűzátjelzés a Tűzoltóságra, amit a riasztást követő 2 percen belül lemondtak. Ezekben az esetekben a tűzoltó gépjárművek nem hagyták el a szertárt.

Káresetek települési megoszlásában jelentős változás nem történt. Általánosságban az ott élők számának emelkedésével a beavatkozások is gyakoribbak. A legtöbb tüzeset és műszaki mentés Nyíregyházán és a nagyobb településeken történt. A július eleji vihar Nyíregyháza mellett Nagykálló, Érpatak, Napkor településeket sújtotta jelentősen.

Az események jellegük szerinti eloszlása

A 761 beavatkozást igénylő esetből, **229 alkalommal tüzesetnél és 532 alkalommal műszaki mentésnél volt szükség a tűzoltók munkájára.** Több esetben, ahol nem történt tényleges tűzoltói beavatkozás, adat felvételezésre volt szükség az egységek részéről.

III. Vonulási adatok a tárgyévben

1. a Tűzoltóság által a működési területen ellátott feladatok, ÖTP-k, és ÖTE-k tevékenysége

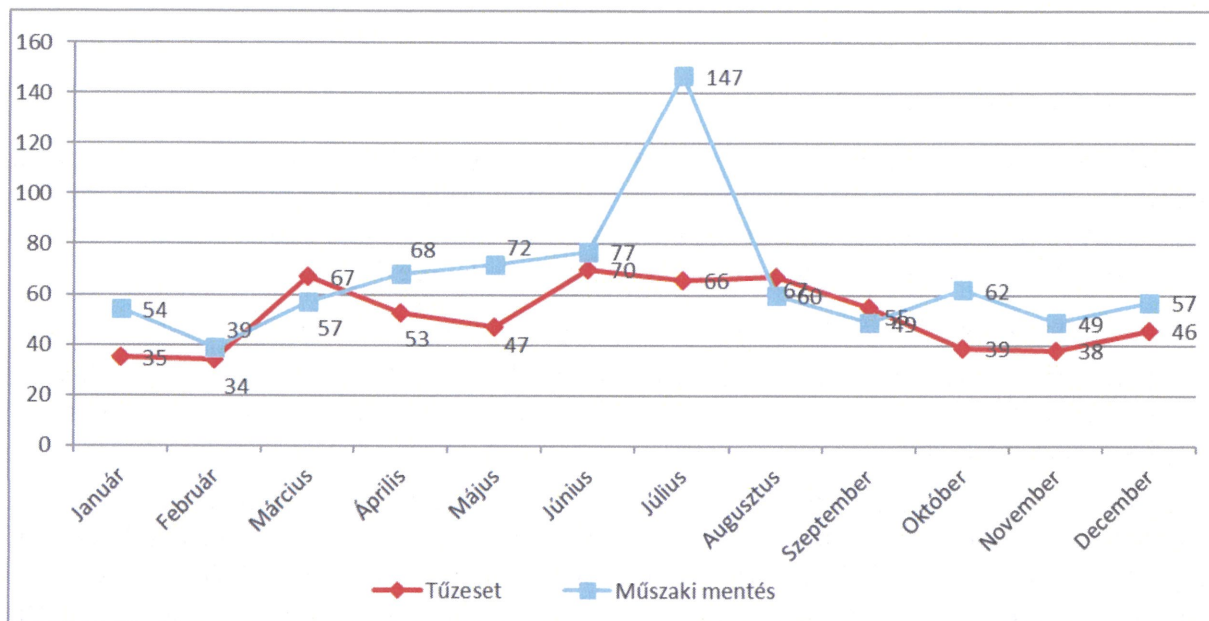
A legnagyobb kihívást jelentő beavatkozásra, a 2025. augusztus 24-i, Nyíregyháza, Szent István utca 68. szám alatti Jósa András Oktatókórház tüzenél volt szükség. Az egyik belgyógyászati osztályon keletkezett tűznél a tűzoltók az ápoló személyzet segítségével 18 fekvőbeteget – közülük 7 személyt az intenzív részlegről - menekítettek ki és helyeztek biztonságba.

2025-ben a működési körzetünket július 7-én sújtotta jelentős vihar, így az elemi csapással, fakidőléssel kapcsolatos műszaki mentéseink ismét az átlagos felett volt. A délutáni órákban Nyíregyháza, Nagykovács, Érpatak, Napkor településekre csapott le a vihar. A hivatásos tűzoltó egységek mellett önkormányzati és önkéntes tűzoltók vettek részt az elhúzóó kárfelszámolásban. Július 8-án délután újabb vihar pusztított a Dél-Nyírségben és a Beregben. A nyíregyházi egységek is vonultak a káresetekhez és szabadnapos tűzoltók berendelésére volt szükség a tömeges eseményszám miatt.

A káresemények felszámolása többnyire I-es riasztási fokozatban történt meg. Az 1408 (+244 lemondott) riasztásból 31 esetben indultak el a tűzoltók magasabb, mint I-es riasztási fokozatban, melyből csupán 8 volt ténylegesen magasabb, mint I-es riasztási fokozatú káreset. Olyan káresemény, amelynek felszámolásához II-es riasztási fokozatnál magasabb erőre és eszközre lett volna szükség, nem történt 2025-ben.

Több esetben nem volt elegendő egy tűzoltó egység vonulása, illetve beavatkozása. 2025-ben a Tűzoltóság készenléti szereinek 1165 rendeltetés szerinti igénybevétele történt meg, míg 912 esetben nem lettek igénybe véve a vonulások során. Az események döntő többségét egy vagy két gépjárműfecskendő legénysége önállóan számolta fel. A riasztások alkalmával 132 esetben különleges szerek is vonultak a tüzeset vagy műszaki mentés helyszínére.

Tűzoltói vonulást igénylő tüzesetek és műszaki mentések aránya havi bontásban 2025-ben

Megfigyelhető, hogy a tüzesetek száma kiegyenlített, viszont a viharos júliusban megemelkedett a műszaki mentések száma.

A magasabb riasztási fokozatban elrendelt vonulásoknál 23 esetben nem kellett beavatkozni a riasztott egységeknek, mivel Tűzoltási és Műszaki Mentési Tervvel rendelkező létesítményekből érkezett beépített tűzjelző berendezések téves jelzéseire vonultak az erők. Ilyen esetekben, azért szükséges elrendelni a magasabb riasztási fokozatot, mert például egy kórházból érkező jelzés esetén, nincs mód késlekedésre a potenciálisan nagyszámú veszélyeztetett személy miatt.

A Tűzoltóság állománya szakmai tanfolyamokon rendszeresen oktatott, valamint számos alkalommal tüz megelőzési tevékenységet végzett a laktanyában, közintézményekben és rendezvényeken.

Az ÖTE-k és ÖTP-k 2025. évi támogatására kiírt pályázatokhoz szükséges dokumentumok elkészítésében a Tűzoltóság támogatást nyújtott az egyesületeknek, azok felterjesztését a meghatározottak szerint végrehajtotta.

A Tűzoltóság működési területén 2 önkormányzati tűzoltóság található. Az Ibrányi ÖTP elsődleges művelési körzetéhez 13 település tartozik. Az ÖTP 2025-ben 247 vonulást hajtott végre. A beavatkozások közül 176 esetben volt szükség tűzoltói beavatkozásra. Az ÖTP egysége 154 káresetnél önállóan avatkozott be, 22 esetben hivatásos egységekkel közösen.

Az Újfehértói ÖTP 2025-ben 173 vonulást hajtott végre. A beavatkozások közül 112 esetben volt szükség tűzoltói beavatkozásra. Az ÖTP egysége 104 káresetnél önállóan avatkozott be, 8 esetben hivatásos egységekkel közösen.

A Tűzoltóság a működési területén lévő 11 önkéntes tűzoltó egyesület többsége aktívan közreműködik a tűzoltói feladatok ellátásában.

Az ÖTE-k közül a demecseri és a rakamazi avatkozott be a legtöbb káreseménynél, szakmai és közösség építő tevékenységük kiemelkedő.

A tűzoltás-, műszaki mentés vezetésének átvételére összesen 73 esetben került sor a vizsgált időszakban. Ide tartoznak a HTP szolgálat-raj- és szerparancsnokai által átvett tűzoltás-, műszaki vezetések a beavatkozó ÖTE-k és az ÖTP-k kárhely parancsnokaitól, továbbá a magasabb

riasztási fokozatú káreseteknél a Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat által történt tűzoltás vezetésének átvételei.

2. a tüzesetek jellemzői

A 2024-es évhez képest 2025-ben szabad területeken kevesebb alkalommal keletkezett tűz, sajnálatos módon azonban a lakóháztüzek száma nőtt. A szabadtéri tüzek keletkezése általában szándékos vagy gondatlan emberi tevékenységhez, míg a lakóházakat érintő tüzeseteké elektromos meghibásodáshoz vagy az ott lakók figyelmetlenségéhez köthető.

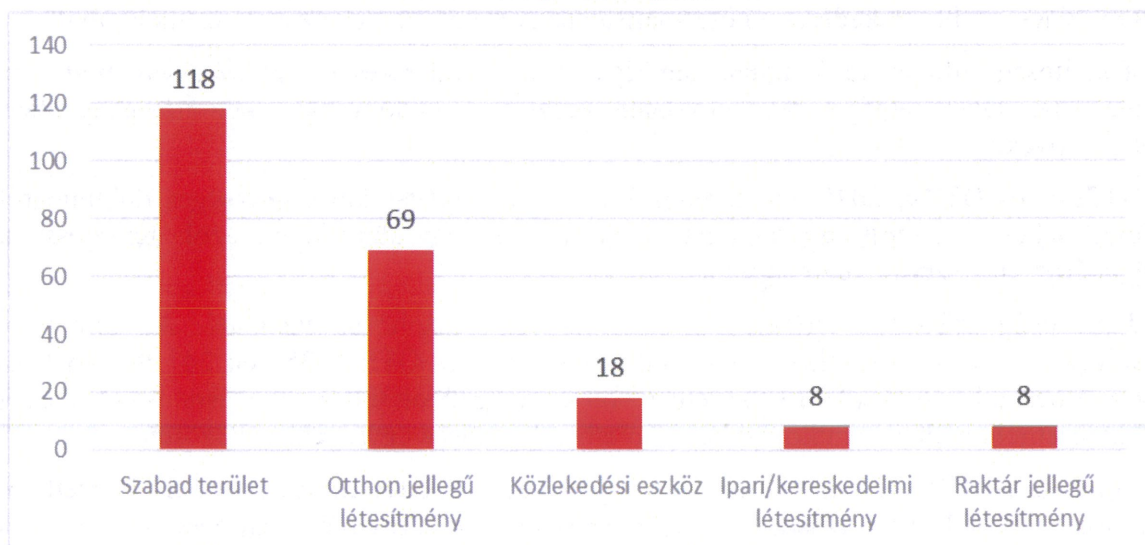
A közlekedési eszközök közül a személygépkocsikat érintették döntően a tüzesetek.

Az ipari, kereskedelmi és raktár jellegű létesítményekben nem történt magas riasztási fokozatú tüzeset az elmúlt évben. A leggyakoribb tűz keletkezési ok technológiai, illetve elektromos meghibásodás miatt volt.

2025-ban több alkalommal szándékos gyújtogatás miatt történtek tüzesetek egy tízemeletes társasházban. Szerencsére személyi sérülés nem történt egyik esetben sem. Decemberben szintén egy tízemeletes panelépületben csaptak fel a lángok, a földszinti szemétdobó helyiségben. Nagymennyiségű sűrű füst keletkezett, ami a legfelső szinteket árasztotta el. Ennek következtében 5 lakó az épület tetejére menekült.

A panelépületek tüzei a legnagyobb szakmai kihívások között szerepelnek, hiszen az életmentés és tűzoltás rendkívüli körülményt, felelősséget, pszichikai és fizikai felkészültséget igényel a tűzoltók részéről.

A Tűzoltóság egységei részéről a leggyakoribb beavatkozást igénylő tüzesetek helyszínei az alábbiak szerint oszlottak el

A közlekedési eszköz kategóriában, a személygépjárműveket érintő tüzeseteken felül 2025-ben egy autóbusz, egy munkagép és egy vasúti jármű tüzéhez vonultak a nyíregyházi tűzoltók.

Egyre több esetben merülnek fel a tűzoltásokat nehezítő körülményként a napelemes rendszerek jelenléte, amik további kockázatokat jelentenek a beavatkozó tűzoltók számára.

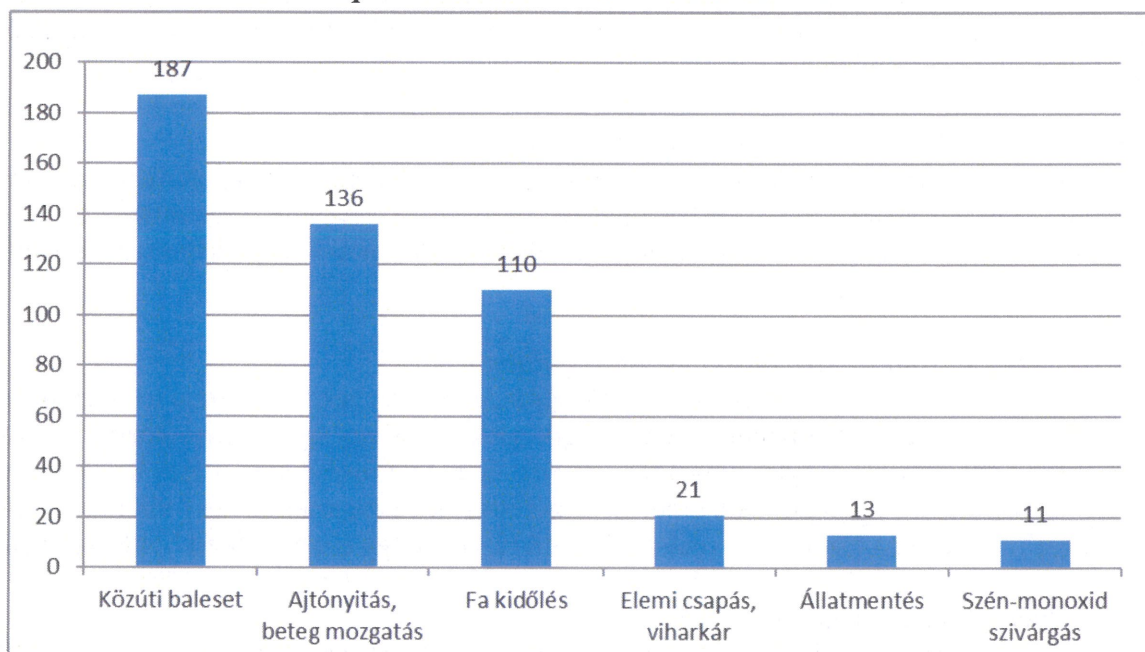
2025-ben, a tüzeseteknél 3 fő veszítette életét és 14 fő sérült meg a Tűzoltóság működési területén. A bekövetkezett tüzesetekkel kapcsolatban, 11 esetben indult tűzvizsgálati eljárás.

3. a műszaki mentések jellege

A műszaki mentések nagy részét a közúti balesetekkel, ajtónyitásokkal és a viharkárokkal, fakidőlésekkel kapcsolatos beavatkozások tették ki. Gyakori a segítségkérés ajtónyitásokhoz, amikor zömében otthonában rosszul lett emberek egészségügyi ellátására van szükség. Ezen eseteknél a lakásba történő bejutást biztosítják a tűzoltók az Országos Mentőszolgálat munkatársainak. A túlsúlyos betegek mozgásában is rendszeresen nyújtottunk segítséget.

2025. második felében megnövekedett a súlyos közlekedési balesetek száma. Vasúti járművet érintő esemény egy alkalommal történt, ahol motorvonat és személygépkocsi ütközött. A motorvonat kisiklott, a benne utazó 15 személy közül 4 főt a tiszavasvári és a nyíregyházi tűzoltó egységek menekítettek ki.

A Tűzoltóság egységei részéről a leggyakoribb beavatkozást igénylő műszaki mentéseinek típusai az alábbiak szerint oszlottak el

A közutakon mind gyakoribbá váló elektromos és hibrid üzemű gépjárművek (a tüzesetek jellemzőinél már említett napelemes rendszerekhez hasonlóan) szintén további kockázatokat rejtenek a tűzoltók számára. Az akár 6-700 voltos feszültségű rendszer, amely az elektromos meghajtási módot biztosítja, egy bekövetkező baleset vagy tűz esetén nagy veszélyt jelenthet a beavatkozókra.

Veszélyes anyaggal kapcsolatos káresemény közúton és létesítményben sem történt 2025-ben, a Tűzoltóság működési területén.

Az otthonokban a legtöbb alkalommal előforduló veszélyes, mérgező anyag a szén-monoxid, amely színtelen és szagtalan gáz, így az emberi érzékszervekkel nem észlelhető. A szén-monoxid veszélyes mennyiségű feldúsulása a lakásokban a nyílt lánggal égő berendezések levegő-utánpótlásának nem megfelelő biztosításának; a berendezések karbantartásának, tisztításának, vagy a kéményseprés elmaradásának okaira vezethető vissza.

A Tűzoltóság működési területén 10 fő vesztette életét, valamint 119-en sérültek meg közlekedési balesetek következtében. 1 fő hunyt el szén-monoxid mérgezés miatt.

A nyíregyházi tűzoltók 10 személy életét mentették meg a műszaki mentéseknél.

4. kiemelkedő káresetek

2025. január 10. Halálos közlekedési baleset a 36. számú főúton.

Két személygépkocsi ütközött Nyíregyháza, Jánosbokornál, a 36-os számú főúton. Az egyik gépjármű, melyben 2 fő utazott, az ütközés után az árokba csapódott. Egy férfit egy arra közlekedő sürgősségi betegszállító sofőrje a gépkocsiból kiemelte, megvizsgálta és a reanimációt megkezdte. A gépjármű női utasa a roncsba szorult, akit a kiérkező tűzoltók feszítő-vágó használatával kiszabadítottak, a mentőszolgálat munkatársainak átadtak. A férfi a helyszínen elhalálozott, a női utas reanimációja sikeres volt, súlyos, életveszélyes sérülésekkel kórházba szállították. A másik gépjárműben utazó személyt könnyű sérülésekkel szintén kórházba szállították.

2025. január 20. II. kiemelt riasztási fokozatú, halálos lakóháztűz Tiszavasváriban.

Egy kétszintes családi ház és több melléképület égett teljes terjedelmében. A tűz eloltásához a tiszavasvári önkormányzati, a hajdúnánási és a nyíregyházi hivatásos tűzoltók beavatkozására volt szükség. Az egységek az ott lakó személy holttestét az oltási munkálatok közben találták meg.

2025. január 31. II. kiemelt riasztási fokozatú tűzeset Nyíregyházán.

A jelzett helyen több üzlethelyiségből álló épület tetőszerkezete égett 120 m²-en. A tetőszerkezetre dugólétrán és a padlásfeljárón keresztül a tűzoltók felhatoltak, a tüzet 4 vízsugárral, kéziszerszámok és hőkamerák használatával eloltották. Az elektromos hálózatról a teljes épületet leválasztották.

2025. február 12. Halálos lakóháztűz Tiszanagyfaluban.

Egy 100 m²-es családi ház helyiségeiben égtek berendezési tárgyak, valamint a tetőszerkezet 20 m²-en. Elsőként a rakamazi önkéntes tűzoltók érkeztek ki, és egy gyorsbeavatkozó vízsugárral megkezdtek a tűz oltását. A nyíregyházi tűzoltó egységek kiérkezése után, teljes légzésvédelem mellett, összesen 4 vízsugár, hőkamera, dugólétra, kéziszerszámok és világítóeszközök segítségével oltották el a tüzet. A tűz oltása közben a tűzoltók egy elszenesedett holttestet találtak.

2025. február 21. Lakóháztűz Nyírteleken.

Egy kétszintes ikerház egyik lakásának földszintjén lévő konyhában szárítógép és a körülötte lévő konyhabútor égett. A kiérkező nyíregyházi tűzoltók a tüzet egy gyorsbeavatkozó vízsugárral eloltották, a lakást túlnyomásos ventilátorral átszellőztették. A házban egy várandós nő és három kiskorú gyermek élt. A mentőszolgálat munkatársai a nőt kivizsgálásra kórházba szállították. Az épület lakhatatlanná vált, rokonokhoz költözött a család.

2025. március 20. Egy vonat személygépkocsival ütközött és kisiklott Tiszaeszlár, Kakascsárda tanyánál.

Vonat és személygépkocsi ütközött a reggeli órákban Tiszaeszláron. Az autóban utazó férfi a helyszínen elhalálozott. A vonaton 15 személy tartózkodott. A motorvonat kisiklott, a vasúti pályán keresztben az oldalára megdőlt, a benne lévő személyekből 11 fő a tűzoltó egységek kiérkezése előtt egy kitört ablakon keresztül kimenekültek. A mozdonyvezető beszorult a fülkéjébe. Öt és további három embert a műszaki mentést végző tiszavasvári önkormányzati és a nyíregyházi hivatásos tűzoltók mentették ki a motorkocsiból. Az egységek megtámasztották a motorvonatot, amely kisiklott. A Mentőszolgálat 3 felnőtt személyt könnyű sérülések miatt, 2 gyermeket pedig megfigyelés céljából kórházba szállítottak. A tűzoltók az összeroncsolódott személygépjárműbe szorult holttestet, feszítő-vágó eszköz segítségével szabadították ki.

2025. április 02. II. kiemelt riasztási fokozatú lakóháztűz Nyírturán.

Teljes terjedelmében égett egy 200 m²-es nyírturai ikerház egyik lakórésze. Nyíregyházáról több tűzoltóegység vonult a helyszínre, a rajok öt vízsugárral oltották el a tüzet. A tűzoltók a tetőszerkezetet dugólétrák és kéziszerszámok segítségével megbontották, az ingatlanból két propánbután gázpalackot hoztak ki, amelyeket hőhatás nem ért. A házban négyen tartózkodtak, egy felnőtt és három gyermek, őket füstmérgezés gyanújával szállították kórházba a mentők. Az ingatlan lakhatatlanná vált, az ott élő öt ember elhelyezéséről átmenetileg gondoskodnak.

2025. április 30. Heten sérültek meg az M3-as autópályán történt balesetben.

Kamionba hajtott egy kisbusz az M3-as autópálya 209-es kilométerszelvényénél a Budapest felé vezető irányban. A baleset következtében egy utas a kisbuszba szorult, a nyíregyházi hivatásos tűzoltók feszítővágó segítségével szabadították ki a járműből. A beavatkozást a Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyei katasztrófavédelmi műveleti szolgálat irányította.

A baleset következtében 3 fő súlyos, 3 fő könnyű sérülést szenvedett. 1 életveszélyes sérüléseket szenvedett nőt mentőhelikopterrel szállították el a helyszínről.

2025. június 07. Súlyos közlekedési baleset a 4. számú főúton.

3 fő sérült meg késő este a 4. számú főúton, ahol két személygépjármű ütközött. A nyíregyházi tűzoltók az egyik gépjárműbe beszorult súlyos sérültet feszítő-vágó berendezés segítségével szabadították ki. Ezt követően, a gépjárművek áramtalanítása után, a rendőrségi helyszínelés időtartamára a helyszín megvilágítását biztosították az egységek.

2025. június 23. II. kiemelt riasztási fokozatú tüzeset a nyíregyházi hulladékkezelő központban.

Tűz keletkezett hétfő hajnalban Nyíregyháza külterületén, ahol mintegy 2000 m²-en területen több méteres rétegvastagságban égett a szemét. A nyíregyházi és a baktalórántházi hivatásos, valamint az ibrányi önkormányzati tűzoltóegységek mellett Hajdúnásról egy vízszállító is érkezett a helyszínre. A tűzoltók kora vízsugarakkal és vízágyukkal délelőttre fékezték meg a lángokat, amit a létesítményben lévő dolgozók, munkagépekkel és tehergépjárművekkel segítettek. A keletkező nagy mennyiségű füst miatt a Katasztrófavédelmi Mobil Labor is vonult az esethez, folyamatosan mérte a levegőszennyezettséget és felügyelte a csurgalékvíz tározók állapotát.

2025. június 29. A több hektáron pusztító tűz lábon álló gabonátlákat is veszélyeztetett Nyírtelek, Görögszállás tanyán.

Akácerdő és fasor aljnövényzete égett több hektárnyi területen. A tűz áterjedt egy búzatáblára, valamint további gabonátlákat is veszélyeztetett. A kiérkező egységek a tűz oltását megkezdtek, amit az erős szél és száraz vegetáció megnehezített, emiatt II. kiemeltre emelte a riasztási fokozatot a tűzoltás vezetője. Az egységek erőfeszítéseinek hála a tűz gyorsan lokalizálva lett, a lábon álló termények nem semmisültek meg.

2025. július Szándékos gyújtogatás miatti tüzesetek egy 10 emeletes nyíregyházi társasházban.

Július 20-án a tízeleletes panelház lépcsőházában a 4. emeleten egy fali lámpa kigyulladt, a lépcsőház kis mértékben füsttel telítődött. Az egységek kiérkezése előtt a tüzet az egyik ott lakó személy eloltotta. A lakók a füstmentesítés idejére elzárkóztatásra kerültek a lakásukba.

Július 20-án a 6. emeleten újra egy lámpatest égett vélhetően szándékos rongálás miatt, a lépcsőház füsttel telítődött. A helyszínen személyi sérülés nem történt.

Július 21. A társasház 7. emeletén a lift előterében égett egy lámpa, egy menekülést segítő irányfény és egy fából készített szintet jelölő tábla. A lecsepegő égő műanyag az alatta lévő linóleumot is meggyújtotta, amely 40 cm-es átmérőjű körben égett. A lépcsőház füsttel telítődött.

Az egységek 41 főt kísérték ki az épületből, akik közül 4 főt láttak el a mentők. Két férfit füstmérgezés gyanújával kórházba szállítottak. A lépcsőházat túlnyomásos ventilátorral átszellőztették.

2025. július 7. és 8. Viharok pusztítottak Magyarország területén

Július 7-én 18 óra után Nyíregyháza, Nagykálló, Érpatak, Napkor településekre csapott le a vihar. Több mint 100 tűzoltói beavatkozást igénylő jelzés érkezett a segélyhívó telefonszámon. Főként fákat csavart ki a viharos erejű szél, valamint lemeztetőket, kéményeket bontott meg. A hivatásos tűzoltó egységek mellett önkormányzati és önkéntes tűzoltók vettek részt a több napig elhúzódó kárfelszámolásban.

Július 8-án délután újabb vihar pusztított a Dél-Nyírségben és a Beregben. A nyíregyházi egységek is vonultak a káresetekhez. A következő napon 10 szabadnapos tűzoltó lett berendelve és 4 gépjárművel 14 nyíregyházi tűzoltó vett részt a munkálatokban. A vihar okozta tűzoltói beavatkozások július 18-ig zajlottak.

2025. július 31. II. kiemelt riasztási fokozatú szabadtéri tűz Tiszanagyfaluban.

15 hektáros területen égett tarló, fasor aljnövényzete és szalmabálák. Az erős szél miatt a riasztás II. kiemelt fokozatra emelkedett. Az egységek vízsugarakkal, kéziszerszámokkal, illetve munkagépek segítségével végezték a beavatkozást.

2025. augusztus 24. Egy belgyógyászati osztály kiűritésére volt szükség a nyíregyházi kórházban keletkezett tűz miatt.

A Jósa András Oktató kórház 4 emeletes belgyógyászati épületében, a 2. emeleten lévő dolgozói öltözőben égett egy világító lámpa és az alatta tárolt egészségügyi eszközök (papírok, fecskendők). Az egység a tüzet vízsugarakkal eloltotta. Az épület beépített tűzoltó berendezése működésbe lépett, a tűz gyors tovább terjedését megakadályozta, de azt nem oltotta el. Az ápolók a tűzoltók segítségével 7 beteget az intenzív részről, valamint további 11 fekvőbeteget egy másik épületszárnyba kimenekítettek és biztonságba helyeztek.

2025. szeptember 26. Több gázpalack veszélyeztette a beavatkozást Kabaláson.

A jelzett helyen egy műhely, egy tárolóépület és egy kazánház égett teljes terjedelmében. A tűz áterjedt a 70 m²-es lakóház tetőszerkezetére, amelyre napelemes rendszer volt telepítve. A tüzet az egységek 6 vízsugárral, dugólétrák és kéziszerszámok használatával oltották el. A nyíregyházi tűzoltók kiérkezésekor egy propán-bután gázpalack felhasadt, a kiáramló gáz berobbant. Személyi sérülés nem történt. A beavatkozók egy szén-dioxid-, egy propán-bután- és egy oxigén gázpalackot tűzoltás közben kihoztak. Mindhárom gázpalackot erős hőhatás érte.

2025. szeptember 26. Halálos közlekedési baleset Sényőnél.

Egy személygépkocsi és egy mezőgazdasági vontató ütközött. Az ütközés következtében a személygépkocsi a mezőgazdasági vontató első tengelyét kitörte, a vontató a gépkocsira esett illetve a vezetőjére. A helyszínelés közben a riasztási fokozat I. kiemeltre módosult, a Nyírség Daru is leriasztásra került. A helyszínelés után kamionmentő a mezőgazdasági vontató pótkocsiját elvontatta, az egység a Nyírség Daru csörlő segítségével a két járművet szétválasztotta, a személygépkocsiból a fiatal férfit feszítő-vágó segítségével kiemelte.

2025. október 02. Súlyos közlekedési baleset Nyírbogdány és Kemece között.

A nyíregyházi egységek ellenőrző gyakorlatról tartottak vissza a laktanyába, miközben közvetlenül előttük egy személygépkocsi lesodródott a 3832-es számú útról és fának ütközött. Az egyedül utazó sofőr beszorult, őt a tűzoltók feszítő-vágó berendezés használatával szabadították ki, majd átadták a mentőszolgálat munkatársainak.

2025. október 12. Vasúti jármű égett Nyíregyházán.

A Nyíregyháza-Szerencs 80 számú vasúti vonalon, a 488-487 vasúti szelvény között, a Nyíregyházi Vasútállomáson egy diesel üzemű vasúti gépjármű égett teljes terjedelmében. A szakemberek az érintett vágány, és a mellette lévő 2 vágány felett húzódó 25 ezer voltos vezetékszakasz feszültségmentesítését elvégezték. Ezt követően a tűzoltók a tüzet 2 hab- és 1 vízsugárral oltották el. Egy felső vezeték leszakadt a tűz következtében. A vasúti forgalom az érintett vonalon a helyreállításig szünetelt.

2025. október 19. Halálos közlekedési baleset Demecser és Gégény között.

3 személygépkocsi és egy tárcsát vontató mezőgazdasági munkagép ütközött. 3 fő súlyosan sérült, ketten elhunytak a baleset következtében. Az egyik gépjárműből a sérültet, feszítő-vágó berendezés használatával szabadították ki a demecseri önkéntes tűzoltók. A másik gépjárműbe szorult elhunytat, a nyíregyházi tűzoltók szintén hidraulikus feszítő-vágó berendezéssel emelték ki.

2025. november 30. Halálos lakóháztűz Kabaláson.

Egy 2 szintes hétvégi ház égett teljes terjedelmében. A ház belsejében a földszinten és az emeleten is berendezési tárgyak, bútorok, ruhanemű égett, továbbá égett a tetőhéjazat fából készült része, és égett, izzott a fából készült födémszerkezet. Az épületbe való bejutást nehezítette a közvetlen lánghatás és az erős hőterhelés, a felső szintre pedig a beomlott tetőszerkezeten keresztül jutott be az egység. A tűz oltása 2 vízsugárral történt meg, eközben egy összeégett holttestet találtak a tűzoltók.

2025. december 01. II. kiemelt riasztási fokozatú lakóháztűz Nyíregyházán.

300 m² alapterületű háromszintes, fa szerkezetű, zsindely fedésű lakóház égett teljes terjedelmében. Az egységek 5 vízsugárral és 1 vízágyúval, kéziszerszámok, hőkamerák és kézi szerelésű létrák használatával oltották el a tüzet. Az ingatlant felújítás alatt állt. Az épületben lévő gázpalackok az egységek kiérkezése előtt felrobbantak.

2025. december 05. Halálos baleset Nyírtelek és Nyíregyháza között.

Két személygépjármű ütközött frontálisan a 38. számú főúton. Az egységek kiérkezése előtt az árokba csapódó gépkocsiból egy sérültet a helyszínen lévő állampolgárok kiemeltek, és megkezdtek az újraélesztését. Az egységek a kiérkezést követően feszítő-vágó berendezés segítségével kiszabadították a roncsba szorult személyt és folytatták a másik sérült reanimációját. 2 sérültet a mentőszolgálat munkatársai kórházba szállítottak, 1 személy életét már nem lehetett megmenteni.

2025. december 09. 5 lakó menekült a tetőre egy tízemeletes panelépületben keletkezett tűz miatt.

Egy tízemeletes társasház földszintjén lévő szemétdobó helységében 5 db 200 literes szemetes konténer égett. A tüzet egy gyorsbeavatkozó sugárral eloltották a kiérkező nyíregyházi tűzoltók. A kéményhatás miatt a 9. és 10. emeletet teljesen elárasztotta a keletkező füst. Az épület 10. emeletéről 5 lakó nem tudott keresztülhatolni ezen a sűrű, mérgező füsttel telt útvonalon, így a tetőre menekültek. A lépcsőházban megrekedt füstöt természetes módon és túlnyomásos ventilátorokkal a nyíregyházi tűzoltók eltávolították, ezután a tetőre menekült személyeket lekísérték. Sérüléseket nem szenvedtek. A szemétdobóból a tűz más helységekre nem terjedt át, a függőleges tűzterjedés nem valósult meg.

2025. december 22. Szén-monoxid okozott halálesetet Nyíregyházán.

Egy lakóház fürdőszobájában lett rosszul az ott lakó és eszméletét veszítette. A zuhanyozása idején egy nyitott égés térű, átfolyós vízmelegítő üzemelt. A kiérkező mentőszolgálatnál lévő szén-monoxid érzékelő bejelzett, akik azonnal értesítették a katasztrófavédelmet. A sérült újraélesztését megkezdték, de nem jártak sikerrel, a házastársát kórházba szállították szén-monoxid mérgezés gyanújával. A kiérkező tűzoltó egység mérései alapján a szén-monoxid jelen volt a ház légterében. A fürdőszobában a légutánpótlás nem volt biztosított, mivel nem volt szellőző beszerelve. Szén-monoxid érzékelő nem volt az épületben, kéményseprőipari felülvizsgálati jegyzőkönyv nem állt rendelkezésre.

5. káresemények lebontása települések szerint a Tűzoltóság működési területén

A káresemények száma alapvetően a településeken lakók lélekszámának emelkedésével növekszik. A vonulások számát tovább növelik a helységek közintézményeinek, gazdasági létesítményeinek gyakorisága. A beépített tűzjelző berendezésektől érkezett automatikus tűzátjelzések nagymértékben növelik meg a vonulásoknak, illetve a téves jelzéseknek a számadatait.

A Tűzoltóság működési területen található településekre történő vonulások (valamint az ebből tűzoltói beavatkozást igénylő esetek) számai:

Balsa: 3 (0)	Nagycserkesz: 31 (19)	Sényő: 5 (3)
Buj: 22 (15)	Nagyhalász: 43 (28)	Szabolcs: 3 (2)
Beszterec: 2 (1)	Nagykálló: 102 (56)	Székely: 6 (5)
Demecser: 33 (18)	Napkor: 34 (20)	Timár: 9 (7)
Érpatak: 18 (13)	Nyírbogdány: 27 (19)	Tiszabercel: 26 (21)
Gávavencsellő: 12 (10)	Nyíregyháza: 1040 (508)	Tiszaeszlár: 21 (12)
Ibrány: 74 (51)	Nyírpazony: 26 (14)	Tiszanagyfalu: 17 (14)
Kálmánháza: 4 (1)	Nyírtelek: 41 (29)	Tiszarád: 5 (4)
Kék: 10 (6)	Nyírtura: 12 (8)	Tiszatelek: 5 (2)
Kemecse: 43 (30)	Paszab: 7 (5)	Újfehértó: 122 (80)
Kótaj: 36 (26)	Rakamaz: 31 (16)	Vasmegyer: 10 (5)

6. a település tűzvédelmi helyzete

A településre a tüzesetek felszámolására és a műszaki mentések végrehajtására a Nyíregyházi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság és a Demecseri Önkéntes Tűzoltó Egyesület egységei vonulnak. A Nyíregyházi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokságon naponta 21 fő, 3 gépjárműfecskendővel és 4 különleges szerrel áll szolgálatban. A Demecseri Önkéntes Tűzoltó Egyesület önálló beavatkozásra jogosult, a Demecserben, valamint a szomszédos településeken történő káreseményekhez összesen 65 alkalommal vonultak, ebből 52 káreseményt önállóan számoltak fel. A káresemények felszámolása magas szakmai színvonalon történik, a biztonsági, munkavédelmi szabályok maradéktalan betartása mellett.

Demecser település számokban

A működési területre összesen 1408, ebből Demecser településre vonatkozó 33 jelzés érkezett, melyekből 19 jelzés tüzesettel, 14 jelzés műszaki mentéssel volt kapcsolatos. A jelzések közül 18 eset tűzoltói beavatkozást igényelt, a téves jelzések száma 13 volt, 1 káresetet a tűzoltók kiérkezése előtt felszámoltak. 1 rosszindulatú, szándékosan megtévesztő érkezett a településről 2025-ben. Utólagos esetekkel kapcsolatos bejelentés nem érkezett.

A településen a tűzoltói beavatkozásokat a Rakamazi Önkéntes Tűzoltó Egyesület önállóan 12 esetben hajtotta végre.

IV. Szakmai felügyeleti tevékenység, ellenőrzések

A Tűzoltóság képzéseinek, felkészítő gyakorlatainak ellenőrzései a belső szabályozásnak megfelelően kerültek végrehajtásra. Parancsnoki ellenőrző gyakorlatok keretében megállapításra került, hogy a személyi állomány elméleti, gyakorlati ismeretei kiváló szintűek. A gyakorlatok a működési területen lévő kiemelt létesítményekben zajlottak, mind nappali, mind éjszakai körülmények között.

A tűzoltóparancsnok, a parancsnokhelyettes és műszaki-biztonsági tiszt, 97 alkalommal ellenőrizte a képzéseket, gyakorlatokat, a dokumentumokat, a szolgálatellátásokat és a szolgálatváltásokat.

2025-ben, a Tűzoltóságot 115 ellenőrzés érintette. Az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság és a Nyíregyházi Katasztrófavédelmi Kirendeltség vizsgálta a Tűzoltóság tevékenységét.

A II-es riasztási fokozatú, valamint a súlyosabb káresekhez a tűzoltóparancsnok, a parancsnokhelyettes, valamint a műszaki-biztonsági tiszt minden esetben vonult, szükség esetén átvették a tűzoltás vezetését vagy támogatták az irányítói munkát.

Az önkormányzati tűzoltóságok, az önkéntes tűzoltó egyesületek és a létesítményi tűzoltóságok felügyeleti ellenőrzései félévente megtörténtek, összesen 30 felügyeleti ellenőrzésre került sor 17 ellenőrzött szervezet vonatkozásában. Az említett tűzoltó szervezetek a jogszabályokban foglaltak alapján látják el tevékenységüket. Az együttműködés mindegyikükkel kiválóan mondható, több alkalommal történtek közös képzések és gyakorlatok.

V. Az állomány képzése, képzettsége

A képzés és oktatásszervezés területén a Tűzoltóság kiemelt figyelmet fordított az állomány képesítési követelményeknek minél magasabb szinten történő megfelelésére, a központosított beiskolázási lehetőségek kihasználására. A napi szolgálat ellátásának elengedhetetlen részei a rendszeres elméleti, gyakorlati továbbképzések, és a fizikai állóképesség szinten tartása, fejlesztése érdekében a sportfoglalkozások megtartása.

A Belügyi Továbbképzési Rendszerben meghatározott képzéseket az állomány minden tagja elvégezte.

Az állomány utánpótlása folyamatos, a VMKI mellett a Tűzoltóság is aktívan részt vett a toborzásokban. Az alparancsnoki beosztások feltöltöttségéről, a beiskoláztatásokról folyamatosan gondoskodva volt.

A beosztotti és tűzoltásvezetői állomány elméleti és gyakorlati felkészültségére, a káresektnél történő beavatkozások mellett, a féléves e-learning vizsgákon és az ellenőrző gyakorlatokon

nyújtott teljesítmények világítanak rá. Ezek az eredmények 90 és 100 % közötti értéket mutatnak.

2025-ben a Katasztrófavédelmi Oktatási Központban, Budapesten 8 nyíregyházi tűzoltó vett részt szaktanfolyamokon, melyek időtartama egy, illetve két hét volt. 2 fő tűzoltó technika-, 1 fő tűzoltódaru- és 5 fő légzésvédő-készülék palacktöltő kompresszor kezelői képesítéseket szerzett. 1 fő, a szolgálati célú hajóvezetői tanfolyam részeként sikeres elméleti vizsgákat teljesített.

Az állomány szakmai felkészültsége kiemelkedő. A 2025. évi országos szakmai versenyen, minden kategóriában a legjobbak között szerepeltek a nyíregyházi tűzoltók. Az év során több alkalommal nyújtottak segítséget nem mindennapi kihívást jelentő eseményeknél is. A 2025. évi viharok felszámolásához kapcsolódóan a daru és a magasból mentő különleges szerekekkel Szabolcs-Szatmár-Bereg és Hajdú-Bihar vármegye több településén avatkoztak be. Többek között Lónya településen, ahol egy 200 éves tölgyfát borított a viharos szél a település Tájházára. A tetőszerkezetet, födémét és a falakat megrongáló fa koronájának láncfűrészsel és daruval történő eltávolítását döntően a nyíregyházi tűzoltók végezték el. Volt olyan alkalom, amikor egy műszaki hiba miatt, a lakott területektől távol kényszerleszállást végrehajtó helikopter sikeres mentéséhez járultak hozzá speciális felkészültségüknek köszönhetően.

VI. Tűzvédelem, tűz megelőzés

1. A Tűzoltóság tűz megelőzési tevékenysége, tűzvédelmi céll ellenőrzések, tűzcsapok ellenőrzése, egyéb

A Tűzoltóság a hatósági szakterületen a KVK hatósági osztályának szakmai irányításával látja el feladatait.

A készenléti szolgálat 2025-ben 11 szén-monoxid szivárgásnál, 12 kéménytűznél és további 229 tüzesetnél rögzítette az adatokat a tüzeseti adatgyűjtőkön és a káresemény helyszíni adatfelvételi lapokon, amik a szükséges, további intézkedések alapvető dokumentumait jelentették.

Kéménytűzek és szén-monoxid szivárgások esetén ellenőrzésre kerülnek, hogy az égéstermék elvezető időszakos felülvizsgálatai megtörténtek-e, illetve az egységek vizsgálták a melegítő, fűtő berendezések állapotának, használatának körülményeit.

A tűzvizsgálati eljárást vagy művelet elemzést igénylő eseményeknél a kárhely parancsnokai határidőn belül elkészítették a tűzoltásvezetői jelentéseket.

2024. október 1-től a kormányhivatalokhoz kerültek a tűzvédelmi hatósági és szakhatósági hatáskörök. A HTP tűzoltásvezetői, a helyismereti foglalkozásokon feltárt, tűzoltói beavatkozást hátrányosan érintő szabálytalanságokat, a kiadott mintanyomtatványon rögzítették a helyszínen, ezt követően a tűzoltóparancsnok záradékával továbbította a tűzvédelmi hatóság felé.

A Tűzoltóság állománya a tűzcsapok, egyéb oltóvízforrások ellenőrzésével győződik meg a létesítmények megfelelő oltóvíz ellátottságáról, melyekre főként a gyakorlatok alkalmával kerül sor.

2. Megelőzést szolgáló rendezvények

A Tűzoltóság több esetben biztosította az állampolgárok számára a katasztrófavédelem, valamint a tűzoltóság működésének, munkájának, valamint a tűzmeelőzéssel kapcsolatos feladatoknak a megismerését az elmúlt évben is. 2025-ben is számos látogató magánszemély, érdeklődő csoport látogatta meg a nyíregyházi laktanyát, ahol egy tűzoltó emlékhely is üzemel. A nyitott szertárkapuk keretében, 2025. május 25-én, csupán egyetlen nap alatt, több, ment ezren látogatták meg a Tűzoltóságot.

A Tűzoltóság a közösségi szolgálat lebonyolításában aktív és tevékeny volt. 29 középiskola 102 tanulója vett részt a Tűzoltóságon meghirdetett közösségi szolgálati eseményeken.

2025-ben Nyíregyháza belvárosában ismét megrendezésre került a Sztárek Ferenc Tűzoltó Erőpróba, ami egy rendkívül népszerű országos tűzoltó sportverseny. A megmérettetésre az ország minden részéről, valamint Romániából és Szlovákiából is érkeztek résztvevő tűzoltók. Nagyszámú civil érdeklődő kíserte figyelemmel a rendezvényt, és számos tűzmeelőzést szolgáló kísérőprogram tette gazdagabbá. A versenyen részt vett hivatásos, önkormányzati, létesítményi és önkéntes tűzoltóktól kizárólag pozitív visszajelzések érkeztek.

A Tűzoltóság az Országos Tűzmeelőzési Bizottság kérésére részt vett a különböző önkormányzati, egyesületi rendezvényeken, hogy a lakosság a tűzvédelmi ismereteket hatékonyabban sajátíthassa el.

Pályaorientációs napok keretében több településen tűzmeelőzéssel kapcsolatos képzéseket tartottak a Tűzoltóság szakemberei, amely helyszíneken az új generáció tagjait sikerült megszólítani, érdeklődésüket felkelteni a téma, valamint a rendvédelem iránt.

A Tűzriadó Tervre kötelezett szervezeteknél végrehajtott kiürítési gyakorlatokon több alkalommal voltak jelen tűzoltó egységek.

VII. Együttműködés a működési területen lévő ÖTE-kkel, azok értékelése

A Tűzoltóságnak 11 ÖTE-vel van Együttműködési Megállapodása. Az ÖTE-k közül a Demecseri, a Nagykállói és Rakamazi ÖTE-k önálló beavatkozásra jogosultak. Kiemelkedő a Demecseri és a Rakamazi ÖTE-k tevékenysége, tagjaik elkötelezettsége a tűzoltási és műszaki mentési tevékenység tekintetében.

A Demecseri ÖTE a 65 vonulásából 52 esetben, a Rakamazi ÖTE az 62 vonulásából 32 esetben avatkozott be önállóan.

További 5, tűzoltó gépjárművel rendelkező ÖTE-k (Ibrányi, Nagyhalászi, Napkori, Nyíregyházi, Örláng-Újfehértói) vállalják szakfeladatok ellátását és a káreseteknél történő közreműködést a Tűzoltóság működési területén.

A Nyírbogdányi és az Érpataki ÖTE-k nem rendelkeznek gépjárműfecskendővel, viszont közreműködnek a településükön történt tűzoltói beavatkozások többségénél. Utóbbi ÖTE egy szakfelszerelésekkel, eszközökkel felmálházott utánfutót tart készenlétben. Az Újfehértói ÖTE hagyományörző és ifjúság nevelő feladatokat lát el.

A vizsgált időszakban az önkéntes tűzoltó egyesületek önzetlenül, a szabályokat betartva hajtották végre az alapszabályban meghatározott tevékenységeiket. A tüzeseteknél és műszaki mentéseknél történő beavatkozásaik és közreműködéseik során jelentősen segítették a hivatásos tűzoltóságokat.

Az Önkéntes Tűzoltó Egyesületek 2025. évi támogatására kiírt pályázaton a Tűzoltóság felügyelete alatt lévő ÖTE-k közül 10 nyert el támogatást.

Az önálló beavatkozásra jogosult ÖTE-k 2025-ben is sikeresen hajtották végre a minősítő gyakorlataikat.

Az Együttműködési Megállapodásokban foglalt vállalásoknak mind a Tűzoltóság, mind az ÖTE-k teljes mértékben eleget tettek. A szaktevékenységet vállaló egyesületek térítésmentesen működtek közre a vállalt tevékenységi területen a mentő-, tűzvédelmi feladatok ellátásában.

VIII. Az ÖTP-nél végzett felügyeleti tevékenység

A Tűzoltóság működési területén az Ibrányi és az Újfehértói ÖTP lát el a mentő-, tűzvédelmi feladatokat. A Tűzoltóság tűzoltóparancsnoka, parancsnokhelyettese és műszaki-biztonsági tisztje látja el az ezzel kapcsolatos szakmai felügyeleti tevékenységet. Félévente kerül sor felügyeleti ellenőrzésekre, ahol a működés személyi és tárgyi feltételeinek vizsgálata történik meg.

Az ÖTP-k szervezeti felépítése, feladatrendszere biztosította a vizsgált időszakban a feladatok eredményes végrehajtását, a működés feltételeit.

Mindkét ÖTP tűzoltói 24/48 órás szolgálati munkarendben szolgálnak, naponta 4-4 fő tartózkodik készenlétben a laktanyákban. Minden szolgálatban biztosított 2 fő beosztott tűzoltó, 1 fő tűzoltásvezető és 1 fő, megkülönböztető jelzés használatára jogosult gépjárművezető.

A felügyeleti ellenőrzéseken tapasztaltak alapján a felülvizsgálatra kötelezett eszközök időszakos műszaki-, biztonságtechnikai felülvizsgálatát az ÖTP-k parancsnokai folyamatosan elvégeztették, a kellő dokumentumok rendelkezésre álltak, naprakészen vezetve voltak.

Az ÖTP-k rendelkeznek az ügyeleti szolgálat ellátására alkalmas helyiségekkel, amelyek ellátásra kerültek a káresetek jelzésének vételére, továbbítására szükséges eszközökkel, berendezésekkel. Az Egységes Digitális Rádiótávközlő Rendszer rádióhálózatán keresztül képesek kapcsolatot fent tartani a vármegyei műveletirányítással, valamint a katasztrófavédelmi szervek ügyeleteivel.

Az ÖTP-k a tüzesetekkel, műszaki mentésekkel kapcsolatos adatszolgáltatásoknak eleget tesznek, a KAP rendszeren végrehajtják az adatfelvitelt. A rajparancsnokok a tüzesetek helyszínén a szükséges adatgyűjtést elvégzik. Az adatszolgáltatást, az adatlapok megfelelő kitöltését a Tűzoltóság parancsnoka felügyeli.

IX. A polgári védelmi feladatok ellátása

1. a végrehajtott lakosságvédelmi ellenőrzések statisztikai adatai, a feltárt hiányosságok elemzése

Polgári védelmi helyszíni szemle keretében lakossági riasztó eszközök (4), befogadó helyek (2), veszélyes fák, fasorok (1), valamint befogadóhelyek (2) helyszíni szemléje történt meg. A településen végrehajtott szemlék többnyire a közbiztonsági referens és az együttműködő szervek közreműködésével kerültek végrehajtásra.

A településen 23 db telepített lakossági riasztó, és 4 db lakossági riasztó-tájékoztató eszköz található. A 4 db központilag vezérelhető lakossági riasztó-tájékoztató eszköz felülvizsgálata, javítása, karbantartása a korábbi években megtörtént. A hagyományos, kézi vezérlésű riasztó eszközök közül már több elavult, üzemképtelen, azonban szükség esetén a város lakosságának veszélyhelyzeti riasztása, tájékoztatása így is biztosított a médián keresztül, valamint a mobil szolgáltatók által telefonokra kiküldött SMS értesítések formájában.

2. Köteles polgári védelmi szervezetek felkészítési adatai az alapképzésben, szakkiképzésben és továbbképzésben részesült személyek száma

A köteles és önkéntes polgári védelmi szervezetek felkészítése a törvényi előírásoknak megfelelően ütemterv szerint történik. Ez alapján 2025. április 28-án került megtartásra a települési polgári védelmi szervezet továbbképzése, amelyen 48 fő vett részt.

3. Köteles polgári védelmi szervezetek létszám adatai

A veszélyeztetettség mértékének és jellegének megfelelő lakosságvédelmi és mentésszervezési feladatok elvégzésére, irányítására alkalmas települési polgári védelmi szervezet a településen rendelkezésre áll. A polgármester által a települési polgári védelmi szervezetbe beosztottak létszáma 54 fő, amely kiegészül az önkéntes mentőszervezet tagjaival.

4. Önkéntes mentőszervezetek létszámadatai, beavatkozásaik

A települési önkéntes mentőszervezetbe beosztottak létszáma 10 fő. Ezek alapján a településen összesen 64 fő van beosztva polgári védelmi szervezetbe, akik különböző beosztásokban készen állnak a polgári védelmi szolgálat teljesítésére.

A vármegye településeit érintő viharkárok során jelentkező kárelhárítási feladatokban aktívan részt vesz az önkéntes mentőszervezet.

Ezek a gyakorlati tapasztalatok is azt erősítették, hogy az önkéntes mentőszervezeteknek az elsődlegesen beavatkozó tűzoltóságok mellett végzett tevékenysége nélkülözhetetlen.

5. Tájékoztató a gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettségről, lebiztosított eszközökről és szolgáltatásokról;

Demecser évek óta rendelkezik gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettség keretében lebiztosított technikai eszközökkel, amelyet a város polgármestere jogerős határozattal jelölt ki. Ennek köszönhetően a város veszélyeztetettségével arányos mennyiségű gazdasági-anyagi szolgáltatásra kijelölt technikai eszköz rendelkezésre áll, azok bármikor bevetethetők az esetlegesen bekövetkező természeti csapások során szükségessé váló védekezési, kárelhárítási munkálatok végzéséhez.

6. A kijelölt közbiztonsági referens katasztrófavédelmi feladatokba történő bevonása;

A településen 1 fő kijelölt, vizsgával rendelkező közbiztonsági referens van, aki segíti a polgármester katasztrófavédelmi feladatainak végrehajtását. A közbiztonsági referens többnyire bevonásra kerül a polgári védelmi helyszíni szemlék végrehajtásába, a polgári védelmi tervek készítésébe, felülvizsgálatába, gyakorlatok, képzések szervezésébe. Részt vesznek a katasztrófavédelmi kirendeltség által szervezett továbbképzéseken, felkészítéseken, amelyeken az aktuális és várható feladatokról, valamint a jogszabályi változásokról történt tájékoztatás.

7. A településen kijelölt befogadó helyek adatai

A téli rendkívüli időjárási események, valamint az ár- és belvízi védekezésre történő felkészülés keretében a településen 2 létesítmény került kijelölésre hatósági határozattal, mint befogadó hely. Ezek elsősorban általános és középiskolák, valamint önkormányzati tulajdonú közintézmények, amelyek összesen 950 személy befogadását teszik lehetővé.

8. Kockázatazonosítási eljárás tapasztalatai, a települések katasztrófavédelmi osztályba sorolása

A 2025. évben is megtörtént Demecser város katasztrófavédelmi osztályba sorolásának felülvizsgálata. Megállapítást nyert, hogy a város katasztrófavédelmi osztályba sorolásának változtatására szolgáló ok nem merült fel, módosításra nem volt szükség. Ezek alapján a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló 234/2011. (XI. 10.) Kormányrendelet V. fejezetében foglaltaknak megfelelően is II. katasztrófavédelmi osztályba került besorolásra.

9. Tervezési feladatok végrehajtásának tapasztalatai

A veszély elhárítási tervrendszer a jogszabályban meghatározott határidőre pontosításra került, a tervekhez kapcsolódó lakosságvédelmi adattárak aktualizálása folyamatosan történik.

Ezen feladatok, illetve az év során felmerülő adatszolgáltatások teljesítése a város közbiztonsági referensének bevonásával, együttműködésével kerülnek végrehajtásra. Az együttműködés kiváló szintű, ami biztosítja a tervezés határidőben, szakmailag magas szinten történő végrehajtását.

10. Lakosságtájékoztatás, közintézményekkel való kapcsolattartás, közösségi szolgálatteljesítés

A lakosság tájékoztatása céljából Demecser közintézményeinek faliújságain, illetve hirdetőtáblákon rendszeresen kihelyezésre kerülnek tájékoztató kiadványok. Ezen kívül a településen az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság által meghatározott szezonális témák, mint a tűzgyújtási tilalom, a hőségriasztás, az aratáshoz kapcsolódó felhívások megjelentek.

11. Felkészüléssel (téli, árvízi) kapcsolatos feladatok végrehajtása

A téli időjárási valamint árvízi felkészülési feladatok a településen végrehajtásra kerültek. Az adatszolgáltatás teljesítéséhez szükséges felmérések, pontosítások megtörténtek a közbiztonsági referensek bevonásával.

12. Lakosságvédelmi intézkedések bevezetését igénylő eseménykezelések

A lakosságvédelmi intézkedésekre, ideiglenes elhelyezésre elsősorban a tüzesetek során lakhatatlanná vált lakóházak, fedél nélkül maradt lakosok esetében került sor. A fedél nélkül maradt lakosok elhelyezése elsősorban a rokonoknál történt, az önkormányzatok eseti jelleggel működtek közre az elhelyezési feladatokban.

13. Bel- és kültéri vízelvezetők ellenőrzése

Belterületi csapadékvíz elvezető rendszerek, lefolyástalan területek helyszíni szemléje végrehajtása során tapasztaltak alapján megállapítható, hogy a belterületet mentesítő belvízvédelmi művek, csapadékvíz-elvezetők karbantartottságáról, állagmegóvásáról, a belterületi csatornák, vízelvezető árkok vízszállító képességének fenntartása, biztosítása érdekében, az önkormányzat folyamatosan gondoskodik. A korábbi évek tapasztalataihoz viszonyítva javulás állapítható meg a települések vízelvezető rendszerének állapotában. A javulás köszönhető az önkormányzati fejlesztéseknek, valamint az önkormányzatok közmunka programban való részvételének.

14. Tájékoztató a vis maior igények benyújtásának indokoltságáról és benyújtott igényekről

2025-ben vis maior támogatás iránti igény benyújtására okot adó esemény a település területén nem következett be.

X. Gyakorlatok

Az éves gyakorlattervek készítésénél, a helyszínek kiválasztásában a hatósági, iparbiztonsági és polgári védelmi szakterületek javaslatai bedolgozásra kerülnek. A Tűzoltóság állománya 39 helyismereti gyakorlaton, 12 szituációs begyakorló gyakorlaton és 6 parancsnoki ellenőrző gyakorlaton vett részt. A gyakorlatok átlag végrehajtási időtartama 90-120 perc közöttire tehető.

A laktanyában, a vasárnapok és ünnepnapok kivételével szerelési gyakorlatokon vesz részt az állomány, az ismeretek készség szintű elsajátítása érdekében.

A Tűzoltóság több szervezettel működik együtt a káreseteken kívül a képzések, gyakorlatok tekintetében is. A Mentőszolgálat bevonásával újraélesztési és elsősegély nyújtási gyakorlatok kerültek végrehajtásra mindhárom szolgálati csoportnál. Rendszeresen tartanak képzést a városi Rendőrkapitányság Közlekedési Osztályának szakemberei is a megkülönböztető jelzést használó gépjárművek közlekedési szabályaival kapcsolatban. A Kelet Magyarországi Speciális Mentők szakemberei a jégről mentési- és mélyből-magasból mentési gyakorlatok végrehajtásához járultak hozzá szakembereikkel.

A 2025-ös évben a kiképzés részeként mindhárom szolgálati csoportnál végrehajtásra kerültek a füstből mentési gyakorlatok talajszint alatti létesítményekben. Nagy hangsúlyt kapnak a magas és középmagas épületekben történő szerelési gyakorlataink. A paneltűzek óriási kihívást, fizikai és pszichikai megterhelést jelentenek az állomány számára, hiszen több tucat mentendő, életveszélyben lévő személyre kell felkészülni. A mentést a tűz következtében fejlődő füst veszélyezteti a legnagyobb mértékben, ezzel párhuzamosan a tűz mielőbbi eloltását is végre kell hajtani, hiszen a függőleges irányú tűzterjedés rendkívül gyorsan megtörténhet.

Favágási és roncsvágási gyakorlatokat félévente tartja meg a Tűzoltóság. Mindezek mellett az éves Továbbképzési Tervben szintén szereplő szivattyúkezelési, különleges szerek (pl. darukezelés, magasból mentő megtelepítése tűzoltáshoz és életmentéshez) és kiségek működtetéséhez kapcsolódó gyakorlatok is végrehajtásra kerülnek.

XI. Ügyeleti tevékenység

A Tűzoltóság az ügyeleti feladatait a vonatkozó belső normáknak megfelelően végzi. Az ügyeleti feladatokat szolgálatvezénylési terv alapján, szolgálati naponként 1 fő beosztott tűzoltó látja el. A híradóügyelet a Vármegyei Főügyelet közvetlen szakmai alárendeltségében működik. A riasztásokat a Gépészeti Vezérlőrendszer automatikusan hajtja végre a PAJZS rendszerrel összekapcsoltan.

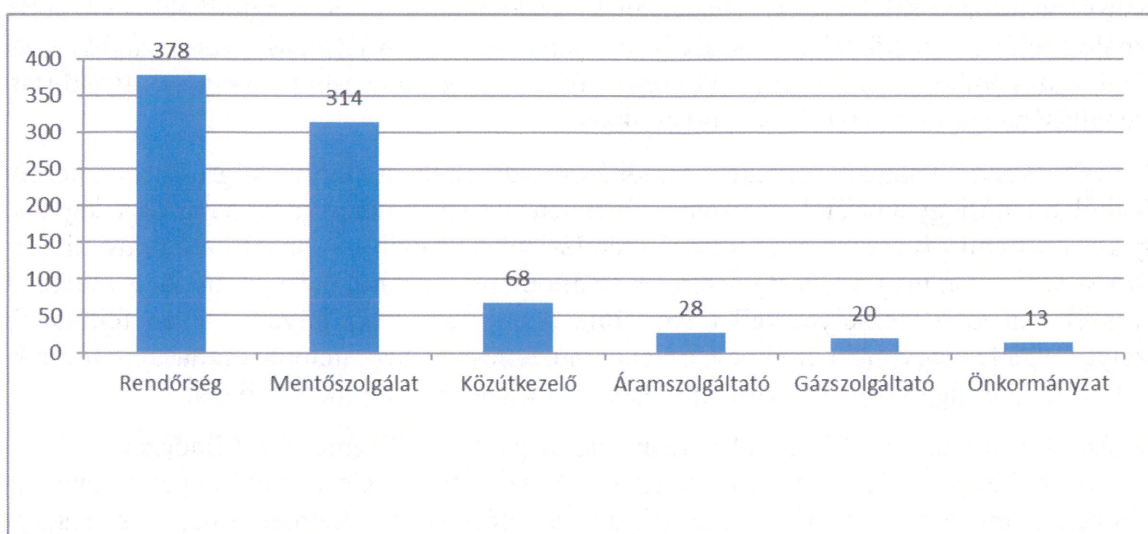
A híradóügyeleti szolgálat ellátáshoz szükséges technikai eszközök rendelkezésre állnak. A kötelező nyilvántartások és okmányok naprakészek, azok elektronikusan és papír alapú formátumban is megtalálhatóak. Az Informatikai Rendszerek kezelésében megfelelő jártassággal rendelkeznek a híradó ügyeltesek, a riasztások kezelése rugalmasan, dinamikusan történik. Évente egy alkalommal kiértékelési gyakorlat kerül végrehajtásra. A jelentési kötelezettség alá tartozó események minden esetben az adott határidők betartásával történtek meg.

A KVK szervezeti elemei jelentései alapján a HTP híradóügyi szolgálatot ellátó tűzoltója összesíti a beérkezett adatokat, kiegészíti az ÖTP-k adataival és a KVK vezetőjének aláírása után a KVK Napi Jelentéseként felterjeszti a VMKI Főügyeletére.

XII. Társszervekkel való együttműködés tapasztalatai, értékelése /rendőrség, mentőszolgálat, egyébek/

Az előző évekhez hasonlóan az együttműködés a káresetek helyszínein a legtöbb esetben a Rendőrség, illetve az Országos Mentőszolgálat szakemberivel közösen történik. A káresetek zömét a közúti balesetek, ajtónyitások és tüzesetek jelentik. Az Országos Mentőszolgálat munkatársainak több alkalommal nyújtottak segítséget nyíregyházi egységek túlsúlyos betegmozgatásban, valamint a bezárt lakásokban lévő magatehetetlen betegekhez való bejutásban.

A leggyakrabban az alábbi társszervekkel, egyéb szervezetekkel történt együttműködés

A közös beavatkozásokon túl az elméleti, gyakorlati képzések kölcsönös megtartásában és a megelőzési rendezvények szervezésében, végrehajtásában is kiváló az együttműködés az említett szervezetek között.

A közútkezelő és városüzemeltető szakemberei azoknál a közlekedési balesetnél működtek közre, melyeknél nagy mennyiségű törmelék vagy kenőanyag jutott az útburkolatra. Az áramszolgáltató készenléti egységei legtöbb alkalommal a tüzeseteknél és viharkároknál, míg a gázszolgáltató munkatársai többnyire szén-monoxid szivárgásoknál nyújtanak segítséget a beavatkozó tűzoltó egységeknek.

XIII. A Tűzoltóság működésének tárgyi feltételei

A Tűzoltóság épülete az 1950-es évek elején épült, 2008-ban laktanyabővítésre és rekonstrukcióra került sor. 2025-ben, a 33 település elsődleges mentő-, tűzvédelmére 3 db gépjárműfecskendő, 1 db megyei tartalék gépjárműfecskendő, 1 db vízszállító, 2 db magasból mentő szer, 1 db tűzoltó autódaru, 1 db kishajó és egy új magyar fejlesztésű Komondor S3 típusú egyedi gépjármű állt készenlétben. A legújabb gépjármű, egy Heros Aquaman 4000 típusú tűzoltó gépjárműfecskendő 2024. március 06-án állt szolgálatba.

A tűzoltóság elhelyezéséről szolgáló laktanya karbantartott épületeivel és rendezett zöld felületeivel az ország egyik legpatinásabb tűzoltó létesítménye. Az év során a laktanya számos elemét újították meg, tartották karban a nyíregyházi tűzoltók. 2024-ben az első bejáratnál egy díszfal épült, melyen a laktanya megnevezése látható. A második bejárat díszkapuját szintén felújították az állomány tagjai. A külső körletet parkosításával, a sportpálya felújításával nagymértékben szépült az objektum. A szolgálati kötelmeiken túlmutató feladatokat önkéntesen, önzetlenül és nagy odaadással, viszonzást el nem várva végezték el.

Az állomány valamennyi tagja a szükséges védőfelszerelésekkel rendelkezik. A védőeszközök cseréje és pótlása folyamatos a VMKI műszaki osztálya részéről. A beavatkozó állomány R13-as, Bristol, Vektor, Protect N és Firehawk Goodpro védőruházattal rendelkezik, melyek szükség szerinti javíttatása folyamatos.

Az egyéni védőeszközök állapota megfelelő, azok előírás szerinti karbantartása, illetve felülvizsgálata időben végrehajtásra került. A mászóövek, kötelek, kézi tűzoltólétrák felülvizsgálatát a vonulós állomány megfelelő szakmai ismeretekkel rendelkező tagjai végzik a műszaki biztonsági tiszt irányítása mellett. Ha valamely eszköz használata nem folytatható, pótlása megoldott a raktári készletből.

2024-től minden tűzoltó gépjárműfecskendőn a hagyományos feszítő-vágó berendezések mellett modern, akkumlátoros eszközök is elhelyezésre kerültek, nagymértékben megkönnyítve a tűzoltók munkáját a műszaki mentéseknél. 2025. év végén a műszaki mentésekhez kapcsolódó kiegészítő szakfelszerelések kerültek beszerzésre.

XIV. Sporttevékenység, kapcsolattartás a lakossággal, ÖTE-kkel /hagyományőrzés/

2025. június 24. és 26. között, Győrben került megrendezésre a XIV. Országos Tűzoltó Szakmai Vetélkedő. A számos, összetett feladatból álló, rendkívül kiélezett szakmai versenyen a negyedik helyezést érte el a Tűzoltóság csapata.

2025-ben Nyíregyháza belvárosában ismét megrendezésre került a Sztárek Ferenc Tűzoltó Erőpróba, ami egy rendkívül népszerű országos tűzoltó sportverseny. A megmérettetésre az ország minden részéről, valamint Romániából és Szlovákiából is érkeztek résztvevő tűzoltók. Nagyszámú civil érdeklődő kísérté figyelemmel a rendezvényt, és számos kísérőprogram tette gazdagabbá. A versenyen részt vett hivatásos, önkormányzati, létesítményi és önkéntes tűzoltóktól kizárólag pozitív visszajelzések érkeztek.

December 20-án a MH 2. vitéz Vattay Antal Területvédelmi Ezred, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal, a NAV Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Adó- és Vámigazgatóság, a Nyíregyházi Rendőrkapitányság, a Nyíregyházi Mentőállomás, a NYÍRVV Nonprofit Kft., a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Büntetésvégrehajtási Intézet és a Nyíregyházi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság közös évzáró sporteseményét szervezte meg a Tűzoltóság. Az eseményt a Nyíregyházi Bem József Általános Iskola és a Nyíregyházi Tankerületi Központ támogatta az Iskola Tornacsarnokának térítésmentes biztosításával.

2025. őszén is meg lett tartva a szolgálati csoportok közötti vetélkedő, ahol éles tűzoltási gyakorlat keretében méretették meg magukat egymással a szolgálati csoportok.

2025-ben folytatódtak a tűzoltó szakmai- és sportversenyek. A Szombathelyen megrendezett Legerősebb Tűzoltók Versenyén (továbbiakban: TFA) eredményesen szerepeltek a nyíregyházi tűzoltók. A Budapesten megrendezett Országos Tűzoltó Lépcsőfutó Bajnokságon a nyíregyházi csapat, teljes védőfelszerelésben a 3. legjobb idővel küzdötte le a 34. emeletet. Az áprilisban, a VMKI által megrendezett vármegyei lépcsőfutó versenyt ugyanez a páros nyerte meg.

Mint minden évben, úgy a 2025-ös évben is folyamatosan készültek a versenyekre a nyíregyházi tűzoltók, és azok legtöbbször aktívan részt is vettek.

A Tűzoltóság részt vett és aktív tűz megelőzési tevékenységet folytatott többek között a Biztonság Hete programokon és a SzakMAfest Pályaorientációs napon. Az év során, idős emberek számára megtartott tűzvédelmi előadásokban működtek közre a Tűzoltóság szakemberei.

XV. A következő év feladatai

A folyamatos szolgálatellátás szervezése. Az utánpótlás biztosítása, toborzással és a beosztások ellátásához, technikai eszközök kezeléséhez szükséges képesítések megszerzésére irányuló beiskoláztatásokkal.

A személyi állomány megfelelő elhelyezési és munkakörülményeinek folyamatos fenntartása.

Az állomány motiválása, a közösség egységének, a Tűzoltóság hagyományinak, azok fontosságának tudatosítása.

Az új felszerelők zökkenőmentes beilleszkedésének és az alkalmazott tűzoltási és műszaki mentési ismereteik készség szintre történő elsajátításának biztosítása.

A káresetek biztonságos és szakszerű felszámolása. Kiemelt eseményeknél a tűzoltóparancsnoknak vagy helyettesének személyes jelenléte, szükség esetén a tűzoltás-, műszaki mentés vezetésének átvétele.

Felkészülés a rendkívüli időjárási jelenségek okozta tömeges káreseményekre.

A tüzekkel és műszaki mentésekkel kapcsolatos pontos adatgyűjtés, az ezzel kapcsolatos informatikai rendszerek szabályos használatának felügyelete, ellenőrzése.

Az egyéni teljesítményértékelésekkel kapcsolatos feladatok végrehajtása, elfogulatlan és tényszerű minősítési javaslatok felterjesztése.

A HTP működési területén lévő ÖTP-k, ÖTE-k és LTP-k folyamatos szakmai felügyelete, képzésekbe bevonásuk, a gyakorlatokon való részvételük biztosítása, szervezése. A káreseményeknél történő közös beavatkozások tapasztalatainak kiértékelése, az együttműködés fejlesztése.

A lakosság figyelmének felkeltése, folyamatos tájékoztatás a tűz megelőzés, a tűzbiztonság terén. A fiatalokkal megismertetni a tűzoltói hivatást, azt vonzóvá tenni.

Társ-, civil- és gazdasági szervezetekkel kialakult jó kapcsolat ápolása, a Tűzoltóság képviselője a kiemelt rendezvényeken.

A készenléti szerek, technikai eszközök műszaki állapotának fenntartása, javítása.

A gyakorlat orientált képzések folytatása, a speciális ismeretekkel rendelkező szervezetek, szakemberek bevonása azokba.

A tűzoltókat érintő technológiai fejlődés kihívásaira történő felkészítés.

A sport és közösségi csapatépítő rendezvények megszervezése, lebonyolítása.

A Sztárek Ferenc Országos Tűzoltó Erőpróba újbóli megrendezése Nyíregyháza belvárosában.

A vármegyei és országos szakmai, sport versenyekre a nyíregyházi tűzoltók felkészítése, annak biztosítása a sikeres szereplés érdekében.

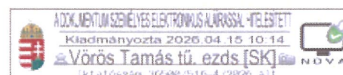
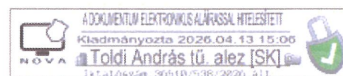
Nyíregyháza, *elektronikus bélyegző szerint*

Tisztelettel

Oszlár Gábor tű. őrnagy
tűzoltóparancsnok

ZÁRADÉK

A dokumentum elektronikus aláírással hitelesített
36510/820-999999/2026.id.

Iktatási száma: DEM/780-2/2026.

**DEMECSER VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK**

**...../2026.(.../....) számú
határozata**

**Beszámoló a Magyar Vöröskereszt Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Szervezete NYITOTT
Ház Anya- Gyermek Segítőotthonának 2025. évi szakmai munkájáról**

Önkormányzati Képviselő-testület:

A Magyar Vöröskereszt Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Szervezete NYITOTT Ház Anya- Gyermek
Segítőotthonának 2025. évi szakmai munkájáról szóló beszámolót elfogadja, tudomásul veszi.

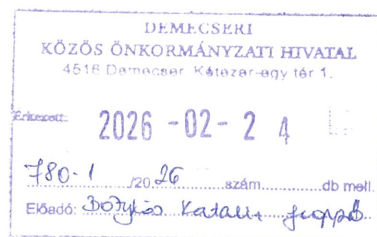
Határidő: Azonnal
Felelős: polgármester

Rátkai Sándor
polgármester

Bötykös Katalin
jegyző

MAGYAR VÖRÖSKERESZT
HUNGARIAN RED CROSS
SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG VÁRMEGYEI SZERVEZETE
NYITOTT-Ház Anya-Gyermek Segítőotthona

Demecser Város Önkormányzata
Demecser
Kétezer-egy tér 4.

Tisztelt Cím!

Mellékelten küldjük a Magyar Vöröskereszt Szabolcs-Szatmár- Bereg Vármegyei Szervezete Nyitott-Ház Anya-Gyermek Segítőotthona 2025.évi szakmai beszámolóját.

Nyíregyháza, 2026.02.18 .

Magyar Vöröskereszt
Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Szervezetének
Any-Gyermek Segítőotthona és Kéziszközpontjának intézményvezető
4481 Nyíregyháza-Sóstóhegy, Aranykalászsor 54.
Adószám: 19202451-2-15
Glückmanné Pintér Judit

Telefon: +36 (42) 476-073
e-mail: anyaotthon@voroskereszt.hu
Bankszámlaszám: K&H Bank Zrt. 10404405-50495749-49561000

web: www.szszbmvk.hu
Adószám: 19202451-1-15

DEMECSERI
KÖZÖS ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL
45/6 Demecser, Kátozer-egy tér 1.

É. Kiszáml.: 2026-02-24

780-1 20. sz. db mell.

Előadó: Bolykó Kata

A Magyar Vöröskereszt Szabolcs-
Szatmár- Bereg Vármegyei Szervezete
NYITOTT Ház
Anya- Gyermek Segítőotthonának
2025. évi
Szakmai munkájáról

A fenntartó neve, székhelye:

Magyar Vöröskereszt Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Szervezete

4400 Nyíregyháza, Malom u. 3.

Tel.: 42/310-320

Képviselője: Gurály Edina Erzsébet vármegyei igazgató

Cégjegyzékszám: 7. P.k.61118/1993/4 - 5525

Adószám: 19202451-1-15

E-mail: szabolcsszatmarbereg@voroskereszt.hu

Honlap: www.szszbmvk.hu

A szolgáltatást nyújtó intézmény neve, székhelye:

Magyar Vöröskereszt Szabolcs- Szatmár- Bereg Vármegyei Szervezete NYITOTT Ház Anya-
Gyermekek Segítőotthon

4481 Nyíregyháza-Sóstóhegy, Aranykalász sor 54. sz. (a cím nem nyilvános)

Tel.: 42/476-073,

Mobil: 70/933-85-75

Vezető neve: Glückmanné Pintér Judit

Működésének területe: Magyarország területe

Engedélyezett férőhelyek száma: 40 fő

E-mail: anyaotthon@voroskereszt.hu

Honlap: www.szszbmvk.hu

A Magyar Vöröskereszt Szabolcs-Szatmár -Bereg Vármegyei Szervezete fenttartásában működő NYITOTT-Ház Anya-Gyermek Segítőotthonunkba, Magyarország területén élő, krízishelyzetbe került bántalmazott anyát és gyermekét, válsághelyzetben lévő várandós anyát, és a szülészetről kikerült válsághelyzetben lévő anyát és gyermekét tudjuk elhelyezni, ha azt a férőhely engedi, valamint a bekerülési feltételeknek megfelelnek.

A szolgáltatás célja:

- Az átmenetileg nehéz élethelyzetbe került lakhatás nélküli, stabil családi háttérrel nem rendelkező, illetve erőszak elől menekülő anyák és gyermekeik problémáinak megoldása, számukra ellátás biztosítása.
- A szociális munka eszközzrendszerével az anyák alkalmassá válnak a hosszú távú önálló életvitelre, gyermekeik megfelelő gondozására, nevelésére, családi kapcsolataik megtartására és rendezésére, saját értékeik felismerésére, fejlesztésére. Megtanulják környezeti erőforrásaik felkutatását és azoknak saját érdekükben történő felhasználását a sikeres re-integráció érdekében.
- A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, illetve megszüntetése annak érdekében, hogy a gyermeket ne kelljen elválasztani a róla gondoskodó szülőtől.
- Átmeneti elhelyezés biztosítása a gyermek családban történő neveléséhez és gondozásához. Az ellátás mellett a gyermek és a szülő részére a személyes gondoskodáson és segítségnyújtáson túl jogi, pszichológiai és mentálhigiénés támogatás biztosítása.
- A gondozott gyermek testileg, értelmileg, érzelmileg, erkölcsileg, korának és képességeinek megfelelően fejlődjék, személyisége a lehető legteljesebb módon kibontakozzék. A szocializációs nehézségekre visszavezethető lemaradások csökkentése.

Az otthonba kerülés a szülő kérelme, és családgondozói ajánlás alapján történik.

Feltételei:

- a kérelmező Magyarország közigazgatási területén lakcímmel vagy tartózkodási hellyel rendelkezzen
- szociális rászorultság
- egészséget, fertőzőmentességet bizonyító orvosi igazolás

Az elhelyezés időtartama 12 hónap, amely 6 hónappal, vagy iskolás gyermeket nevelő szülő esetén tanév végéig meghosszabbítható.

Az ellátott családok személyi térítési díjat fizetnek, ami az anyák jövedelme és a gyermekszám alapján kerül megállapításra. Egy gyermek esetén a jövedelem 20%-a, kettő vagy több gyermeknél 25%.

Az Intézményi térítési díj 2025-ben: 18 450 Ft/ellátott/ hó 615 Ft/ellátott/nap

Az otthon biztosítja a családok számára:

- életvitel szerű tartózkodás lehetőségét
- tisztálkodási, mosási, főzési lehetőséget
- szükség esetén textíliával, élelmiszerrel való ellátást
- elsősegélyhez szükséges felszereléseket, gyógyszereket
- gyermekfelügyeletet
- pszichológiai, jogi, fejlesztőpedagógiai tanácsadást
- a gyermekek tanulásban való segítségét
- életvezetési, háztartás vezetési tanácsadást
- szabadidős programok szervezését, lebonyolítását

Az ellátandó célcsoport:

- elsősorban bántalmazott anyák és gyermekeik
- szabad férőhely esetén átmeneti jelleggel krízishelyzetbe került anyák és gyermekeik, (lakhatási, pénzügyi nehézség, családi probléma, válás, elemi csapás stb.)
- válsághelyzetbe került várandós anyák
- szülészetről kikerült válsághelyzetben lévő anyák és gyermekük

Elhelyezési feltételek:

- Az anyaoththon 40 ellátott (anya és gyermek) befogadásáról tud gondoskodni két épület 12 lakószobájában.
- Minden család részére külön lakószobát biztosítunk
- Mindkét épületben közös konyha, vizes blokkok, mosókonyha, közösségi tér áll a lakók rendelkezésére.

- Az épületek alkalmasak éjszakai és nappali tartózkodásra.
- Az intézmény egésze akadálymentesített
- A szabadidő hasznos eltöltéséhez az EU szabványainak megfelelő játszótér található az udvaron

A családok önellátók, az intézmény az életvitelhez szükséges felszereléseket, háztartási gépeket, lakástextiliákat biztosítja.

Személyi feltételek:

Az otthonban foglalkoztatott összes dolgozó rendelkezik a 15/1998. (IV.30.) NM rendeletben meghatározott szakképesítéssel.

A szakmai munkát szakvizsgázott, szociálpedagógus végzettségű intézményvezető, 1 fő egészségfejlesztő mentálhigiénés, illetve 2 fő szociálpedagógus végzettségű családgondozó, a 4 fő gondozó gyermek és ifjúsági felügyelő végzettséggel rendelkezik. A pszichológusi megsegítést és jogi tanácsadást, megbízási szerződéssel klinikai szakpszichológus és jogász végzettségű szakemberek látják el. Az Intézmény által biztosított továbbképzéseken, szakmai fórumokon, előadásokon, szakmaközi konferenciákon az otthon dolgozói részt vettek, ezzel biztosítva szakmai fejlődésüket

Gondozás tapasztalatai

A bekerülés főbb okai:

- bántalmazás
- a család megélhetési és lakhatással összefüggő problémái (krízis elhelyezés, hajléktalanná válás, elégtelen, egészségtelen lakhatási körülmények),
- családi konfliktusok (szülők egymás közötti, szülők-gyermek közötti)

Új beköltöző: 14 anya 31gyermek (15 fiú,16lány)

Áthúzódo gondozás: 11 anya 31gyermek (16 fiú,15 lány)

Össz. ellátotti létszám: 87fő. 25 anya 62 gyermek.

A 62 gyermekből 37-et védelembe vétel mellett gondoztuk.

A családok többsége Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyéből érkezett, ezenkívül Borsod-Abaúj-Zemplén, Jász-Nagykun-Szolnok, és Pest Vármegyéből kérték felvételüket a családok

A beköltözött családoknál az elhelyezést, szinte minden esetben a család lakóhely szerinti Gyermekjóléti Szolgálat kezdeményezte.

Kiköltözött: 16 család.

5 család albérletbe, 3 visszaköltözött eredeti lakcímére, 3 barátnőhöz, 4 CSÁO-ba, 1 félutasházba.

A szakmai munka fontos elve, hogy minden családhoz kapcsolódik egy családgondozó, aki kiemelten foglalkozik az őket érintő problémákkal. A családgondozó feladata, hogy kiemelt figyelmet fordítson az adott család ügyeinek intézésére és szakmai segítésére.

A családoknak nyújtott szolgáltatások

- életvezetés, háztartás vezetési, gyermeknevelési tanácsadás
- folyamatos tájékoztatás munkalehetőségekről
- lakhatási problémák megoldásában való segítségnyújtás
- internet és telefonálási lehetőség biztosítása
- kapcsolattartás szociális egészségügyi, oktatási-nevelési intézményekkel
- szociális és hivatalos ügyintézés, és a kapcsolódó nyomtatványok kitöltése
- családi kapcsolatok rendezése apa-gyermek kapcsolattartásának megszervezése
- heti rendszerességgel pszichológiai tanácsadás
- jogi szolgáltatás igény szerint
- szabadidő szervezés, lebonyolítás

Az anyák jellemzően alacsony iskolázottságúak, ezért munkavállalásuk nehezített. Jövedelmük többnyire a családtámogatásokból áll. Az „élvezeti cikkek” fogyasztása jelen van többnyire minden családnál, és nemcsak a szülőknél, hanem gyerekeknél is.

Továbbra is jellemző, hogy a beköltöző családok az első hónapban teljes ellátást igényelnek, mivel jövedelem nélkül érkeznek. Az intenzív családgondozás és az állandó kontroll ellenére a családok jövedelme egyre rövidebb ideig tudja fedezni kiadásait, ezért az intézmény kénytelen napi szinten élelmiszerrel, pelenkával ellátni az ott lakókat. Az intézmény költségvetését, ezen kívül, tovább terheli a rongálások helyreállítása, illetve az épület állagának megőrzése. A matracok, ágyneműk és egyéb lakástextíliák cseréjére folyamatosan szükség van amiatt, hogy a lakók nem érzik magukénak a berendezési tárgyakat. Már 7 éve biztosít helyszínt az intézmény a Vöröskereszt által fenntartott Hajléktalan foglalkoztatási mintaprogramnak, melynek keretén belül, az otthonban élő anyák számára tudtunk munkalehetőséget biztosítani. A programban az év során 5 főt foglalkoztattunk az anyaotthon lakói közül, használati tárgyakat készítettek (kötény, terítő, újrahasznosítható zsák, bevásárló táskák, törölköző, tárolók,

ágynemű) 2025-ban is megünnepeltük a jeles napokat és az itt élő gyermekek születésnapját, amihez a szükséges kellékeket, alapanyagokat az intézmény biztosította. A gyermekjólét központ családsegítői rendszeresen tájékozódnak itt lakó családjaikról. Védőnőnk heti rendszerességgel érdeklődik az itt lakó gyermekekről, kéthetente ellátogat hozzájuk. Intézményünk az elmúlt évben is terep intézményként szolgált a Debreceni Egyetem Szociálismunkás hallgatói számára.

Ellátási szerződés:

2025. évben 17 település önkormányzatával volt Ellátási Szerződésünk

1. Demecser, legfeljebb 5 fő, 2015. január 01-ig határozatlan időre.
2. Nagyszekeres, szabad férőhelyek erejéig, 2015. február 23-tól, határozatlan időre.
3. Nemesborzova, szabad férőhelyek erejéig, 2015. február 20-tól határozatlan időre.
4. Kisszekeres, szabad férőhelyek erejéig, 2015. február 19-től határozatlan időre.
5. Zsarolyán, szabad férőhelyek erejéig, 2015. február 19-től határozatlan időre.
6. Mánd, szabad férőhelyek erejéig, 2015. február 18-tól határozatlan időre.
7. Tiszavid, szabad férőhelyek erejéig, legfeljebb 5 fő 2015. január 05-től határozatlan időre.
8. Vásárosnamény, szabad férőhelyek erejéig, 2015. június 01-től határozatlan időre.
9. Olcsva, szabad férőhelyek erejéig, 2015. június 01-től határozatlan időre.
10. Nyírbátor, szabad férőhelyek erejéig, legfeljebb 5 fő 2015. április 01-től határozatlan időre.
11. Mándok, szabad férőhelyek erejéig, 2015. szeptember 01-től határozatlan időre.
12. Rakamaz, szabad férőhelyek erejéig, 2015. augusztus 17-től határozatlan időre.
13. Tiszavasvári, szabad férőhelyek erejéig, 2016.december 01-től határozatlan időre.
14. Újfehértó, szabad férőhelyek erejéig, 2017.szeptember 19-től határozatlan időre.
15. Fehérgyarmat, szabad férőhelyek erejéig, 2017. november 14-től határozatlan időre.
16. Nyírpazony, szabad férőhelyek erejéig, 2019.július 1-től határozatlan időre.
- 17 Jánd, szabad férőhelyek erejéig, 2021.március 1-től határozatlan időre

2025. évben az ellátási szerződéssel rendelkező településekről beköltözött családok:
Nagyszekeres: édesanya 3 gyermekével. Bántalmazás miatt kérte a Gyermekjóléti Szolgálat az elhelyezést. A család 2 hétig lakott az otthonban majd visszaköltözött a bántalmazóhoz.

Tiszavasvári:

Tiszavasvári Család-és Gyermekjóléti Szolgálat esetmenedzsere kérte intézményunktől, egy anya és gyermeke elhelyezését. Az anya vándorló életmódja miatt, a gyermek hónapok óta nem járt iskolába, ezért nevelésbe vételt kezdeményeztek. Az anya és gyermeke az utcán éltek, az elhelyezést arra az időre kérték amíg a gyermeknek gondozási helyet találtak.

Nyíregyháza, 2026.02.16.

Glückmanné Pinter Judit
intézményvezető

Gurály Edina Erzsébet
vármegyei igazgató